

¹⁸ በዚያው ዕለት ነቢዩ ጋድ ወደ ዳዊት ሄዶ “ወደ እርሻ እውድማ ሄደህ ለእግዚአብሔር መሠዊያውን ሥራ” አለው፤ ¹⁹ ዳዊትም ለእግዚአብሔር ቃል በመታዘዝ ጋድ እንደነገረው አደረገ፤ ²⁰ እርሻም ወደ ታች ሲመለከት ንጉሥ ዳዊትና ባሕረዎቹ የሆኑት ባለሥልጣኖች ወደ እርሱ ሲመጡ አየ፤ እርሱም በዳዊት ፊት ለጥብሎ እጅ በመንጣት፤ ²¹ “ንጉሥ ሆይ! ስለምን ወደዚህ መጣህ?” ሲል ጠየቀው።

ዳዊትም “እግዚአብሔር የችነፈሩን መቅሠፍት እንዲመልስ የአንተን እውድማ ለመግዛትና በዚያውም ላይ መሠዊያ ለመሥራት ነው የመጣሁት” አለው።

²² እርሻም “ንጉሥ ሆይ! እውድማውን ወስደህ በፈቀድከው ዐይነት ለእግዚአብሔር መሥዋዕት አቅርብበት፤ በመሠዊያውም ላይ የሚቃ

ጠል መሥዋዕት ሆነው ይቀርቡ ዘንድ እነሆ እነዚህ በሬዎች አሉ፤ ስለ ማገዶም ጉዳይ እነርሱ የሚጠመዱበት ቀንበርና የእህል መውቂያው እንጨት ሁሉ አለ” አለው። ²³ እርሻም “ይህን ሁሉ ለንጉሡ ሰጥቶ እግዚአብሔር መሥዋዕትህን ይቀበልልህ” አለው።

²⁴ ንጉሥ ዳዊት ግን “ይህስ አይሆንም፤ ዋጋውን መከፈል አለብኝ፤ እኔ ምንም ዋጋ ያላወጣሁበትን ነገር ለአምላኬ ለእግዚአብሔር መሥዋዕት አድርጌ ማቅረብ አይገባኝም” አለው፤ ከዚህም በኋላ ዳዊት እውድማውንና በሬዎቹን በጎምሳ ጥሬ ብር ገዛ፤ ²⁵ ለእግዚአብሔርም መሠዊያ ሠርቶ የሚቃጠለውን መሥዋዕትና ለደጎንነት የሚሆነውን የኅብረት መሥዋዕት ሁሉ አቀረበ፤ እግዚአብሔርም የዳዊትን ጸሎት ሰማ፤ በእስራኤል ላይ የወረደውም የቸነፈር መቅሠፍት ከዚህ በኋላ ቆመ።

መጽሐፈ ነገሥት

ክፍል አንድ

መግቢያ

መጽሐፈ ነገሥት ክፍል አንድ፡ በሁለቱ የሳሙኤል መጻሕፍት ተጀምሮ የነበረው የእስራኤል ንጉሣዊ እገዛ ታሪክ ተከታይ ነው። መጽሐፉ በሦስት ዋና ዋና ክፍሎች ሲመደብ ይችላል፡-

1. ሰሎሞን በአባቱ በዳዊት እግር ተተክቶ የእስራኤልና የይሁዳ ንጉሥ ስለ መሆኑና ስለአባቱም ስለ ዳዊት ሞት የሚተርክ ነው።
2. የሰሎሞን መንግሥት እቋምና ያከናወነቸውን ሥራዎች የሚገልጥ ታሪክ ሲሆን ከእነዚህም ሥራዎች ጉዳ ያለው በእየሩሳሌም የተገነባው ቤተ መቅደስ ነው።
3. እስራኤል የሰሜንና የደቡብ መንግሥት ተብላ በመጠራት ለሁለት ስለ መከፈልዋና እያንዳንዳቸው መንግሥት ከነበርሱበት ልደት ዘፈት እስከ በጠነኛው ምዕተ ዓመት ለኅሱዳ ደሩ ነገሥታት የሚተርክ ነው።

በእነዚህ በሁለቱ መጻሕፍት እያንዳንዱ መሪ የሚፈረድበት ለእግዚአብሔር በሚያሳየው ታማኝነት ደረጃ መጠን ነበር፤ እንዲሁም የየእገሩም ዕድገትና መሳካት የሚሰካው በዚህ መሪዎቹ በሚያሳዩት ታማኝነት መጠን ነበር፤ በሌላ በኩል የባዕድ አምልኮን መከተልና አለመታዘዝ፤ መሪዎቹንም ሆነ ሕዝቡን ወደ ጥፋት ይመራቸው ነበር። የሰሜኑ መንግሥት ነገሥታት በሙሉ በፈተና የወደቁ ሲሆኑ፤ የይሁዳ ነገሥታት ታሪክ ግን ለስክፋዎቹም፤ ለላደገቹም የሚያወሳ ነው።

በመጽሐፈ ነገሥት ክፍል አንድ ውስጥ በጣም ታዋቂ የሆኑት፡ እነዚያ እግዚአብሔርን ወክለው የትንቢት ቃል የሚያስተላልፉትና ሕዝቡም የጣዖት አምልኮ እንዳይከተሉና እግዚአብሔርንም መታዘዝ እምቢ እንዳይሉ ያስጠነቅቁአቸው የነበሩ ቄራጦች ነቢያት ነበሩ፤ ከእነርሱም በጣም ታዋቂ የነበረው ኤልያስ ሲሆን፤ እርሱ ከባዓል ካህናት ጋር ያደረገው ተገዳድርት ሔምር ተገልጦአል (ም. 18 ተመልከት)።

ምዕራፍ 1

ንጉሥ ዳዊት በሽምግልና ዕድሜው

¹ንጉሥ ዳዊት እጅግ ሽምግሎ ስለነበር አገሩ ጋሮቹ የብርድ መከላከያ የሚሆን ልብስ ይራርበው ቢያለብሱትም መቀት ሊሰጠው አልቻለም ነበር። ²ስለዚህ የቤተ መንግሥቱ ባለሟሎች “ንጉሥ ሆይ! ከአንተ ጋር ሆነ የምትከባከብ ወጣት ልጃገረድ ፈልገን እንድናመጣልህ ፍቀድልን፤ ከአንተ ጋር አብራህ በመተኛት ታዋቅሃለች” አሉት። ³እንዲት ቈንጀ ልጃገረድ ለማግኘት በመላው እስራኤል ፍለጋ ተይረገ፤ ሹኔም ተብላ ከምትጠራው ስፍራ አቢሻማ የምትባል አንዲት ልጃገረድ አግኝተው ለንጉሡ አመጡለት፤ “እርስዋም እጅግ ውብ ነበረች፤ ከንጉሡም ጋር ሆነ በማገልገል ትከብከበው ነበር፤ ይሁን እንጂ እርሱ ከእርሱም ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት አላደረገም።”

አዶንያስ ለመንገሥ
የነበረው ፍላጎት

⁵እቤሌሎም ከሞተ በኋላ ከዳዊትና ከሐጊት የተወሰደ፤ በሕይወት ያለ የበኩር ልጅ አዶንያስ ብቻ ነበር፤ እርሱም እጅግ መልክ ቀኝ ሰው ነበር፤ ዳዊት ስለማናቸውም ነገር ምክርና ተግግጽ ሰጥቶት አያውቅም ነበር፤ ከዚህም የተነሣ አዶንያስ በድፍረት ተነሣሥቶ ለመንገሥ ፈለገ፤ ይህንንም ፍላጎቱን ለማሟላት ሠረገላዎችን፤ ፈረሶችንና ጎምላ ጋሻ ጃግሬዎችን አዘጋጀ፤ ፖለቢህም ጉዳይ ከጸራያ ልጅ ከኢዮአብና ከካህኑ ከአብያታር ጋር ተመካከረ፤ እነርሱም ዓላማውን ለመደገፍ ተስማሙ፤ ⁸ነገር ግን ካህኑ ሳይቅ፤ የዩዳሄ ልጅ በናያ፤ ነቢዩ ናታን፤ ሺምዒ፤ ሬዒና የዳዊት የክብር ዘበኞች ከአዶንያስ ጋር ግብረ አበሮች አልነበሩም።

⁹አንድ ቀን አዶንያስ ዓንጋጌል ተብሎ በሚጠራው የውሃ ምንጭ አጠገብ የዞሎሌት^{1*} አለት በሚባለው ስፍራ በጎችን፤ ኮርማዎችንና የሰቡ ጥጆችን ዐርዶ መሥዋዕት አቀረበ፤ የንጉሥ ዳዊትን ልጆችና በይሁዳ የሚገኙትን የመንግሥት ባለሥልጣናት ሁሉ ወደዚህ ወደ መሥዋዕቱ በዓል መጥተው ተከፋዮች እንዲሆኑ ጋበዛቸው፤ ¹⁰ነገር ግን የአባቱ ልጅ የሆነውን ሰሎሞንን፤ ነቢዩ ናታንን፤ በናያንና የንጉሡን የክብር ዘበኞች አልጠራቸውም።

የሰሎሞን መንገሥ

¹¹ከዚህ በኋላ ናታን ወደ ሰሎሞን እናት ወደ ቤርሳቤህ ሄዶ እንዲህ አላት፡ “የሐጊት

ልጅ አዶንያስ ራሱን በራሱ ማንገሡን አልሰማሽምን? ንጉሥ ዳዊትም እንኳ ስለዚህ ጉዳይ የሚያውቀው ምንም ነገር የለም፤ ¹²የራሰሽንና የልጅሽን የሰሎሞንን ሕይወት ለማትረፍ የምትፈልገ ከሆነ የምመከረሽ፤ ¹³ፈጥሽ ወደ ንጉሥ ዳዊት በመሄድ እንዲህ ብለሽ እንድትጠይቁው ነው፡ “ንጉሥ ሆይ! ልጄ ሰሎሞን ከአንተ በኋላ የዙፋንህ ወራሽ ሆኖ እንደሚነግሥ በመሐላ ቃል ገብተህልኝ አልነበረምን? ታዲያ አዶንያስ ሊነግሥ የቻለው እንዴት ነው?” ¹⁴ናታንና፡ በተጨማሪ “ከንጉሥ ዳዊት ጋር በምትነጋገረው ጊዜ እኔም ወዲያውኑ ገብቼ አንቺ የተናገርሼው ሁሉ እውነት መሆኑን አረጋግጣለሁ” አላት።

¹⁵ስለዚህ ቤርሳቤህ ንጉሡን ለማነጋገር ወዳለበት እልፍኝ ገዛች፤ ንጉሡ እጅግ ስለሽመገለ ሹኔማይቱ ልጃገረድ አቢሻማ በጥንቃቄ ትከባከበው ነበር፤ ¹⁶ቤርሳቤም ወደ መሬት ሰጥብላ አጅ ነጣች፤ ንጉሡም “ምን ትፈልጊያለሽ?” አላት።

¹⁷ቤርሳቤህም እንዲህ ስትል መለሰች፡ “ንጉሥ ሆይ! ልጄ ሰሎሞን የዙፋንህ ወራሽ ሆኖ እንደሚነግሥ በአምላካዊ በእግዚአብሔር ስም ምስህ ቃል ገብተህልኝ ነበር፤ ¹⁸ነገር ግን አንተ ስለ እርሱ ምንም ነገር ሳታውቅ እነሆ አዶንያስ ነግሦአል፤ ¹⁹ስለዚህ ብዙ ኮርማዎችን፤ በጎችንና የሰቡ ጥጆችን መሥዋዕት አቅርቦአል፤ በበዓሉም ላይ እንዲገኙለት ሌሎቹን ልጆችህን፤ ካህኑን አብያታርንና የሠራዊትህን አዛዥ ኢዮአብን ጋብዞአቸዋል፤ ልጅህን ሰሎሞንን ግን አልጋበዘውም፤ ²⁰ንጉሥ ሆይ! የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ ከአንተ በኋላ የሚነግሡው ማን መሆኑን እንድታስታውቀው በመጠባበቅ ላይ ነው፤ ²¹ይህን ባታደርግ ግን አንተ ከሞትህ በኋላ ወዲያውኑ ልጄ ሰሎሞንና እኔ እንደ ከዳተኞች አንቈጠራለን።”

²²ቤርሳቤህ ገና ንግግርዋን ሳትጨርስ ነቢዩ ናታን ወደ ቤተ መንግሥቱ ደረሰ፤ ²³የነቢዩም መምጣት ለንጉሡ ተነገረው፤ ናታንም ወደውሰጥ በመግባት ለጥብሎ እጅ ነጣ፤ ²⁴ከዚህ በኋላም እንዲህ አለ፡ “ንጉሥ ሆይ! አዶንያስ ከአንተ በኋላ እንደሚነግሥ አስታውቀሃልን? ²⁵አዶንያስ በሠራው ዕለት ብዙ ኮርማዎችን፤ በጎችንና የሰቡ ጥጆችን ዐርዶ መሥዋዕት አቅርቦአል፤ ሌሎቹን ልጆችህን፤ የሠራዊትህን አዛዥ ኢዮአብንና ካህኑን አብያታርን ጋብዞአል፤ እነሆ አሁን በዚህ ሰዓት “ንጉሥ አዶንያስ ሰለዘላለም ይኑር!” በማለት እየደነፉ ከእርሱ ጋር በመብላትና በመጠጣት ላይ ናቸው።”

^{1*} 1:9 የዞሎሌት አለት :- በዕብራይስጥ “የእባብ አለት” ማለት ነው።
[5 :- 24መ. 3:4 :- 1:1] :- 24መ. [2:24 :-

26 ነገር ግን ይህ ሁሉ ሲሆን እኔን፣ ካህኑን ሳዶ ቅን፣ በናያንና ሰሎሞንን ወደ ግብጥው አልጠራንም፤ 27 ነጉሥ ሆይ! ከአንተ በኋላ የሚነግሠውን ሰባላሚሎችህ እንኳ ሳታሰታውቅ ይህ ሁሉ እንዲሆን ፈቅደሃልን?”

28 ንጉሥ ዳዊትም “ተመልሳ አንድትመጣ ቤርሳቤህን ጥሩ” ብሎ አዘዘ፤ እርሰዋም መጥታ በፊቱ ቆመን፤ 29 በዚህም ጊዜ እንዲህ አላት፡ “ከደረሰብኝ መከራ ሁሉ በታደገኝ በሕያው እግዚአብሔር ሰም ቃል እገባልሻለሁ፤ 30 ይኸውም ልጅሽ ሰሎሞን በእኔ እግር ተተክቶ እንደሚነግሥ የእስራኤል አምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ሰም ከዚህ በፊት የገባሁልሽን ቃል በዛሬው ዕለት የምፈጽም መሆኔን አረጋግጥልሻለሁ።”

31 ቤርሳቤህም ወደ መሬት ስጥ ብላ እጅ በመንግት “ጌታይ ንጉሥ ዳዊት ለዘላለም በሕይወት ይኑር!” አለች።

32 ከዚህ በኋላ ንጉሥ ዳዊት ሳዶቅን፣ ናታንንና በናያን አሰጠራ፤ እነርሱም ገብተው ወደ እርሱ በቀረቡ ጊዜ፤ 33 እንዲህ አላቸው፡ “በቤተ መንግሥቱ ከሚገኙት ባለሟሎች ጋር አብራችሁ ሂዱ፤ ልጄን ሰሎሞንንም እኔ በምቀመጥበት በቅሎ አስቀምጡትና አጅባችሁት ወደ ግዮን ምንጭ ውረዱ፤ 34 በዚያም ካህኑ ሳዶቅና ነቢዩ ናታን ቀብተው በእስራኤል ላይ ያንግሡት፤ ከዚህ በኋላ ቀንደ መሰከት በመንፋት ድምፃችሁን ከፍ አድርጋችሁ ነጉሥ ሰሎሞን ለዘላለም ይኑር!” በሉ። 35 በዙፋኔ ላይ ስመቀመጥ ወደዚህ ተመልሶ በሚመጣበት ጊዜ አጅባችሁት ኑ፤ የእስራኤልና የይሁዳ ንጉሥ ገዥ እንዲሆን የመረጥሁት ሰላሆኑ እርሱ ከእኔ በኋላ ይነግጣል።”

36 በናያም እንዲህ ሲል መሰሰ፡ “ሁሉም ነገር በትእዛዝህ መሠረት ይፈጸማል፤ ይህንንም አምላክህ እግዚአብሔር ይፈጽምልህ፤ 37 ንጉሥ ሆይ! እግዚአብሔር ከአንተ ጋር እንደሆነ ሁሉ ከሰሎሞንም ጋር ይሁን፤ መንግሥቱንም በዘመንህ ከነበረው የበለጠ ታላቅ ያድርገው።”

38 ሰለዚህ ሳዶቅ፣ ናታን፣ በናያና የንጉሡ ክብር ዘበኞች ሰሎሞንን ዳዊት በሚቀመጥበት በቅሎ ላይ በማሰቀመጥ ወደ ግዮን ምንጭ ወረዱ፤ 39 ካህኑ ሳዶቅም እግዚአብሔር ከሚመለከበት ድንኳን ይዞት የመጣውን የቅባት ዘይት መያዥያ ቀንድ ወሰዶ ሰሎሞንን ቀባው፤ በዚህን ጊዜ ቀንደ መሰከት ነፋ፤ ሕዝቡም ድምፃቸውንም ከፍ አድርገው “ንጉሥ ሰሎሞን ለዘላለም ይኑር!” አሉ፤ 40 በሚመሰሰበትም ጊዜ አጅቦው ተከተሉት፤ ከድምፃቸው ከፍተኛነት የተነሳ ምድር ለሰነትናወጥ ድረስ አምቤልታ በመንፋት እየመኹ ደሰታቸውን ገሰጡ።

41 አዶንያሰና የጠራቸው ተጋባዥዎች ሁሉ ግብጥውን በማገባደድ ላይ ሳሉ የሁካታ ድምፅ ሰሙ፤ ኢዮአብም የመሰከት ድምፅ በሰማ ጊዜ “ይህ በከተማው ውስጥ የሚሰማው የሁካታ ድምፅ ሁሉ ምንድን ነው?” ሲል ጠየቀ፤ 42 እርሱ ገና ተናግሮ ሳይጨርስ የካህኑ የአብያታር ልጅ ዮናታን ድንገት ደረሰ፤ አዶንያሰም “እስቲ ና ግብ! አንተ ጥሩ ሰው ሰለሆንክ መልካም ዜና ይዘህ ሳትመጣ አትቀርም” አለው።

43 ዮናታንም እንዲህ ሲል መሰሰ፡ “ደናና ወሬሰ ይገሮ አልመጣሁም፤ ግርማዊው ንጉሥ ዳዊት ሰሎሞንን አንግሥታል፤ 44 እርሱንም ያጅቡት ዘንድ ሳዶቅን፣ ናታንን፣ በናያንና የቤተ መንግሥቱን ከብር ዘበኞች ልኮአል፤ እነርሱም ንጉሡ በሚቀመጥበት በቅሎ ላይ እንዲቀመጥ አድርገው፤ 45 ሳዶቅና ናታን በግዮን ምንጭ አጠገብ ቀብተው አንግሠውታል፤ ከዚህም በኋላ ሕዝቡ ሁሉ በደሰታ ተምልተው በእልልታና በሆታ ድምፃቸው እያሰተጋባ ወደ ከተማ ተመልሰዋል፤ አሁን የምትሰሙትም ድምፅ ይኸው ነው፤ 46 እነሆ ሰሎሞን ነግሥ በንጉሣዊ ዙፋን ላይ ተቀምጧል፤ 47 ከዚህም በላይ ከፍተኛ ሥልጣን ያላቸው ባለሟሎች ሁሉ ወደ ንጉሥ ዳዊት ቀርበው ‘አምላክህ እግዚአብሔር ሰሎሞንን ከአንተ ይበልጥ ዝናው የገነነ፤ መንግሥቱንም ይበልጥ ታላቅ ያድርገው!’ ሲሉ አክብሮታቸውን ገልጠዋል፤ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ዳዊት በእልጋው ላይ ሳለ ለእግዚአብሔር በመሰገድ፤ 48 ‘ዛሬ ከእኔ ዘሮች መካከል አንዱ በእኔ እግር ተተክቶ እንዲነግሥ ያደረገና ይህንን ለማየት ያሰቃኝ የእስራኤል አምላክ የሆነ እግዚአብሔር ይከበር ይመሰገን!’ ሲል ጸሎ።”

49 አዶንያሰና የጠራቸው ተጋባዥዎች ሁሉ ይህን በሰሙ ጊዜ እጅግ ፈሩ፤ ሁሉም ተነሡ፤ እያንዳንዱም በየፊናው እየተሹለከለከ ሄደ፤ 50 አዶንያሰም ሰሎሞንን አጅግ ሰሰፈራ እግዚአብሔር ወደሚመለከበት ድንኳን ገብቶ የመሠዊያውን ቀንዶች በመያዝ ተማጠነ፤ 51 ሰምቼም ሰሎሞንን “አዶንያሰ አንተን ከመፍራቱ የተነሣ የመሠዊያውን ቀንዶች ይዞ ‘ከሁሉ በፊት ንጉሥ ሰሎሞን የማይገድለኝ መሆኔን በማረጋገጥ በመሐላ ቃል ይግባልኝ’ በማለት እየተማጠነ ነው” ሲሉ ነገሩት።

52 ንጉሥ ሰሎሞንም “እርሱ ታማኝ ሆኖ ከተገኘ ሌላው ቀርቶ ከራሱ ጠጉሩ አንዲት አንኳ አትነካበትም፤ ታማኝ ሆኖ ካልተገኘ ግን ይሞታል” ሲል መሰሰ፤ 53 ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሰሎሞን አዶንያሰን ከመሠዊያው አውርደው ያመጡት ዘንድ መልእክተኞች ባከ፤ አዶንያሰም ወደ ንጉሡ ፊት በመቅረብ ወደ መሬት ስጥ ብሎ እጅ ነግ፤ ንጉሡም “ወደ ቤትህ መሄድ ትችላለህ” አለው።

ምዕራፍ 2

ዳዊት ለሰሎሞን የሰጠው የመጨረሻ መመሪያ

1 ዳዊት የሚሞትበት ወቅት በተቃረበ ጊዜ ልጁን ሰሎሞንን ጠርቶ ይህን የመጨረሻ መመሪያ ሰጠው፡፡ 2 “አንሆ እኔ የምሞትበት ጊዜ ተቃርቦአል፤ እንግዲህ በርታ፤ ቂራጥ ሰው ሁን፤ 3 አምላክህ እግዚአብሔር እንድታደርግ የሚያዝህን ሁሉ አድርግ፤ በምትሄድበት በፍራ ሁሉ የምታደርገው ማናቸውም ነገር እንዲከናወንልህ በሙሴ ሕግ የተጻፉትን የእግዚአብሔርን ሕግና ትእዛዝ፤ ፍርድና ሥርዓት ሁሉ ጠብቅ፤ 4 በዚህ ሁሉ ነገር ታዛዥ ብትሆን ለት፤ ‘ዘርችህ በጥንቃቄ ተጠብቀው ቢኖሩ፤ በፍጹም ልባቸውና በፍጹም ነፍሳቸው በፊቱ በቅንነት ቢመላለሱ፤ በእስራኤል ዙፋን ላይ ነግሦ የሚገዙ ዘር አላሳጣህም’ ብሎ የነገረኝን የተሰፋ ቃል ይፈጽማል፡፡

5 “ልትፈጽመው የሚገባህ ሌላም ነገር አለ፤ ኢዮአብ ሁለቱን የእስራኤል ጦር አዛዥዎች የኔ ርን ልጅ አበኔርንና የዩቱርን ልጅ ዐማሳን በመገደል በእኔ ላይ የፈጸመውን በደል ታስታውሳለህ፤ ይኸውም እነርሱ በጦርነት ጊዜ ስለፈጸሙት ግድያ ለመበቀል በሰላም ጊዜ እንዴት እንደገደላቸው ታውቃለህ፤ እርሱ ንጹሕን ሰዎችን ገደለ፤ ከዚህ የተነሣ የደም ዕጻ ሰላለበት በኅላፊነት ይጠየቅበታል፡፡ 6 እንግዲህ ባለህ ጥበብ፤ ሲፈጸም የሚገባውን ነገር አድርግ፤ ዕድሜ ጠግቦ በሰላም እንዲሞት አትፍቀድ ለት፡፡

7 “ለገለጻዳዊው ለባርዚላይ ልጆች ግን መልካም ነገር በማድረግ ተከባክባቸው፤ ምክንያቱም ከወንድሙ ከአቤሴሎም ፊት በሸሸሁ ጊዜ የቸርነት ሥራ አድርገውልኛል፡፡

8 “ከዚህም ጋር መረሳት የሌለበት የብንያም ክፍል በሆነችው በባሕሪም ከተማ ውስጥ የሚኖረው የጌራ ልጅ ሺምዲ አለ፤ እርሱ ወደ ማሕናይም በሄድሁበት ቀን በእኔ ላይ የስድብ መፃት አውርዶብኛል፤ ይሁን እንጂ በዮርዳኖስ ወንዝ አጠገብ ባገኘኝ ጊዜ እንደማሳሰንድለው በእግዚአብሔር ስም ቃል ገብቼለት ነበር፤ 9 እንተ ግን እርሱንም ከቀጣት ነፃ አታድርገው፤ ባለህ ጥበብ ምን መደረግ እንዳለበት አንተ ራስህ ታውቃለህ፤ በሞት የሚቀጣ መሆኑንም አትዘንጋ፡፡”

የዳዊት መሞት

10 ዳዊት ሞተ፤ የእርሱ ከተማ በሆነችው በኢየሩሳሌምም ተቀበረ፤ 11 ዳዊት በኬብርን ሰባት ዓመት፤ በኢየሩሳሌም ሠላሳ ሦስት

ዓመት በድምሩ አርባ ዓመት በእስራኤል ላይ ነገሠ፡፡ 12 ስሎሞንም በአባቱ እግር ተተክቶ ነገሠ፤ የመንግሥቱም ሥልጣን እጅግ የጸና ሆነ፡፡

የአዶንያስ መሞት

13 የሐጊት ልጅ አዶንያስ ወደ ስሎሞን እናት ወደ ቤርሳቤህ ሄደ፤ ቤርሳቤህም “ወደ እኔ የመጣኸው በሰላም ነውን?” ስትል ጠየቀችው፡፡

እርሱም “አዎን በሰላም ነው የመጣሁት” ሲል መለሰ፤ 14 ቀጠል አድርጎም “እኔ የምጠይቅሽ ጉዳይ አለኝ” አላት፡፡

እርሷም “ጉዳይህ ምንድን ነው?” አለችው፡፡

15 አዶንያስም እንዲህ አላት፡፡ “ንጉሥ መሆን የሚገባኝ እኔ እንደነበርሁና ይህንንም በእስራኤል ምድር የሚኖር ሁሉ በተስፋ ይጠባበቅ እንደነበር አንቺ ራስሽ ታውቂያለሽ፤ ነገር ግን ጉዳዩ ከእግዚአብሔር ስለተወሰነ ለእኔ መስጠት የሚገባው መንግሥት ተላልፎ ለወንድሜ ሆኖአል፡፡ 16 አሁንም የምጠይቅሽ አንድ ጉዳይ ስላለኝ እምቢ በማለት አታሳፍሪኝ፡፡”

ቤርሳቤህም “ጉዳይህ ምንድን ነው?” ስትል ጠየቀችው፡፡

17 እርሱም “ንጉሥ ስሎሞን አንቺን እምቢ እንደማይልሽ ዐውቃለሁ፤ ስለዚህ አቢሻግ ተብላ የምትጠራውን ሹኔማይት ልጃገረድ በሚሰትነት እንዲደርልኝ እባክሽ አማልጅኝ” አላት፡፡

18 እርሷም “መልካም ነው ይህን ለንጉሡ እነግርልሃለሁ” አለችው፡፡

19 ስለዚህም ቤርሳቤህ የአዶንያስን ጉዳይ ልትነግር ወደ ንጉሡ ገባች፤ ንጉሡም ከተቀመጠበት ተነሥቶ አናቴን እጅ በመንግሥት ተቀባላት፤ እርሱም በዙፋኑ ላይ ከተቀመጠ በኋላ ሌላ ዙፋን አስመጥቶ በቀኙ አስቀመጣት፤

20 እርሷም “እንድትፈጽምልኝ የምጠይቅህ አንድ ትንሽ ጉዳይ አለኝ፤ እባክህ አምቢ በማሰት አታሳፍረኝ” አለችው፡፡

ንጉሡም “አናቴ ሆይ፤ አላሳፍርሽም፤ ጉዳዩ ምንድን ነው” አላት፡፡

21 እርሷም “ወንድምህ አዶንያስ አቢሻግን ሚስት አድርጎ ያገባ ዘንድ ፍቀድለት” አለችው፡፡

22 ንጉሡም “አቢሻግን በሚስትነት እንድድርለት ብቻ ለምን ተጠይቂኛለሽ? መንግሥቱንም ጭምር እንድለቅለት ለምን አልጠየቅሽኝም? እርሱ እኮ ታላቅ ወንድሜ ነው፤ ካህኑ አብያታርና ኢዮአብም የእርሱ ተባባሪዎች

2:5-1 :- 2ሳጢ. 3:27-1 20:10 = 2:7-1 24ሳጢ. 17:27-29 = 2:8-1 24ሳጢ. 16:5-13-1 19:16-23 = 2:11-1 24ሳጢ. 5:4-5-1 18ሳጢ. 3:4 = 2:12-1 18ሳጢ. 29:23 = 2:17-1 19ገ. 1:3-4 *

ናቸው” አላት።²³ ከዚህ በኋላ ሰሎሞን በእግዚአብሔር ስም እንዲህ ሲል ማለት፡ “አዶንያስ ይህን በመጠየቁ እኔ በእርሱ ላይ የምት ቅጣት ሳልፈጽምበት ብቀር እግዚአብሔር በሞት ይቅረኝ፤²⁴ እግዚአብሔር በአባቴ በዳዊት ዙፋን ላይ አስቀምጦ መንግሥቱን የጽና አድርጎልኛል፤ ይህን መንግሥት ለእኔና ለዘሮቼ በመስጠት ቃሉን ጠብቆአል፤ እንግዲህ አዶንያስ በዚህ በዛሬው ቀን በሞት እንደሚቀጣ በሕያው እግዚአብሔር ስም እምላለሁ!”

²⁵ ስለዚህም አዶንያስን እንዲገድለው ንጉሥ ሰሎሞን ሰዮዳሄ ልጅ ለበናያ ትእዛዝ አስተላለፈ፤ በናያም ሄዶ አዶንያስን ገደለው።

የአብያታር መሰይድና የኢዮአብ በሞት መቀጣት

²⁶ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሰሎሞን ካህኑን አብያታርን እንዲህ አለው፡ “ወደ ትውልድ እንርህ ወደ ሀናቶት ሂድ፤ እንተ በሞት ልትቀጣ ይገባህ ነበር፤ ነገር ግን እኔ እሁን አልገድልህም፤ ምክንያቱም የልዑል እግዚአብሔርን የቃል ኪዳን ታቦት በአባቴ በዳዊት ፊት ትሸከም ስለነበርና ከእርሱም ጋር የመከራው ሁሉ ተካፋይ ስለነበርህ ነው።”²⁷ ከዚህም በኋላ ሰሎሞን አብያታርን የእግዚአብሔር ካህን ሆኖ ከሚያገሰግልበት የከህነት ሥልጣን ሽሮ አባረረው፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ እግዚአብሔር ዘሴሎ ስለ ካህኑ ዓሊና ስለ ዝርያዎቹ የተናገረው ቃል ተፈጸመ።

²⁸ በአንድ በኩል የአዶንያስ ደጋፊ፤ በሌላ በኩል ደግሞ የአቤሴሎም ተቃዋሚ የሆነው ኢዮአብ ይህን የተፈጸመውን ነገር ሁሉ ሰማ፤ ስለዚህም ሸሽቶ እግዚአብሔር ወደሚመሰክበት ድንኳን ሄደ፤ በዚያም የመሠዊያውን ቀንዶች ይዞ ተማጠነ፤²⁹ ኢዮአብ ወደ ድንኳኑ ሸሽቶ መሄዱንና በመሠዊያው አጠገብ መገኘቱን ሰሎሞን በሰማ ጊዜ፤ ኢዮአብን እንዲገድለው ለበናያ ትእዛዝ አስተላለፈ፤³⁰ እርሱም እግዚአብሔር ወደሚገልጥበት ድንኳን ሄዶ ኢዮአብን “ከዚህ ድንኳን እንድትወጣ ንጉሡ አዝዞሃል” አለው።

ኢዮአብ ግን “አልወጣም! እዚሁ እምታሰሁ!” አለ።

በናያም ተመልሶ ኢዮአብ ያሰውን ስንጉሡ ነገረው።

³¹ ሰሎሞንም በናያን እንዲህ አለው፡ “ኢዮአብ እንዳለህ አድርግ፤ በዚያው ግደሰውና እውጥተህ ቅበረው፤ በዚህ አኳኝን አኔም ሆንሁ ሌላ ማንም የዳዊት ዘር ኢዮአብ የነጹላንን ደም በከንቱ በማፍሰስ ብረጸመው በደል በገላፊ ነት ተጠያቂዎች እንሆንም።”³² አባቴ ዳዊት ሳያውቅ ኢዮአብ በሰንደላቸው ስለእነዚያ ሰዎች

ደም እግዚአብሔር ኢዮአብን ይቀጣዋል፤ ምክንያቱም ኢዮአብ ከእርሱ የተሻሉትን ሁለት ንጹሐን ሰዎች ገድሎአል፤ እነርሱም የአስራ ሌል ጦር አዛዥ እበረርሱና የይሁዳ ጦር አዛዥ ዐማሳ ነበሩ።³³ ኢዮአብ እነዚህን ሰዎች በመግደሉ በእርሱ ላይ የተፈጸመበት ቅጣት በእርሱና በዘሮቹ ላይ ለዘላለም ጽንቶ ይኑር፤ በዙፋኑ ላይ ለሚቀመጡት ሰዳዊት ዘሮች ግን የእግዚአብሔር ስላም ለዘላለም እያለያቸው።³⁴

³⁴ ስለዚህ በናያ በታዘዘው መሠረት እግዚአብሔር ወደሚመሰክበት ድንኳን ሄዶ ኢዮአብን ገደለው፤ በቤቱም እጠገብ በሚገኘው ገላጣ ምድር ተቀበረ።³⁵ ንጉሥ ሰሎሞን በኢዮአብ ፈንታ በናያን የሠራዊቱ አዛዥ፤ በአብያታርም ፈንታ ሳይቅን ካህን አድርጎ ሾመ።

የሺምዒ መሞት

³⁶ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሰሎሞን ሽምዒን አስጠርቶ እንዲህ ሲል አዘዘው፡ “በዚህ በኢዮሩሳሌም የራሱን መኖሪያ ቤት ሠርተህ ተቀመጥ፤ ከዚህም እንዳትወጣ፤³⁷ ከዚህም ወጥተህ የቄድሮንን ወንዝ ተሸግረህ ብትገኝ በእርግጥ ትሞታለህ፤ ለዚህም ተጠያቂ ራሱህ ነህ።”

³⁸ ሺምዒም “ንጉሥ ሆይ! መልካም ነው፤ እንዳልከኝ አደርጋለሁ” ሲል መሰለ፤ ስለዚህ በኢዮሩሳሌም ብዙ ጊዜ ተቀመጠ።

³⁹ ከሦስት ዓመት በኋላ ግን ሁለቱ የሺምዒ አገልጋዮች የማዕከል ልጅ ወደሆነው አኪሽ ተብሎ ወደሚጠራው ወደ ጋት ንጉሥ ነብልሰው ሄዱ፤ ሺምዒም አገልጋዮቹ በጋት መኖራቸውን በሰማ ጊዜ፤⁴⁰ አሁኖውን ጭቆ እነርሱን ለማግኘት በጋት ወደሚኖረው ወደ ንጉሥ አኪሽ ሄደ፤ እነርሱንም በዚያ ሰላገኛቸው ወደ ቤቱ መልሶ አመጣቸው።⁴¹ ሰሎሞን ሺምዒ ያደረገውን በሰማ ጊዜ፤⁴² እስጠርቶ እንዲህ አለው፡ “ከኢዮሩሳሌም እንዳትወጣ በእግዚአብሔር ስም እስምዬህ አልነበረም? ወጥተህ ብትገኝ ግን በእርግጥ እንደምትሞት አስጠንቅቄህ አልነበረም? በዚህስ ተሰማምተህ ትእዛዜን እንደምትፈጽም ቃል ገብተህልኝ አልነበረም?”

⁴³ ታዲያ በእግዚአብሔር ስም ከማልህ በኋላ ትእዛዜን ስለምን አፈረሰህ? ⁴⁴ በአባቴ በንጉሥ ዳዊት ላይ የፈጸምከውን በደል ሁሉ ታውቃለህ፤ እንተ ስላደረግከው ከፋ ነገር እግዚአብሔር ራሱ ይቀጣሃል፤⁴⁵ እኔን ግን እግዚአብሔር ይባርከኛል፤ የዳዊት መንግሥትም በሰላም ጽንቶ ይኖራል።”

⁴⁶ ከዚህም በኋላ ለበናያ ትእዛዝ አስተላለፈ፤ በናያም ወጥቶ ሄዶ ሺምዒን ገደለው፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ ሰሎሞን መንግሥቱን ሙሉ በሙሉ በቀጥተኛ ሥር አደረገ።

ምዕራፍ 3

ንጉሥ ሰሎሞን ጥበብ ይሰጠው ዘንድ
እግዚአብሔርን ለመነ
(2 ዜ.መ. 1:3-12)

‘ሰሎሞን የግብጽን ንጉሥ ቤት ልጅ በማግ ባት ከንጉሡ ጋር ወዳጅነት መሠረተ፤ እርሱም ንም አምጥቶ ቤተ መንግሥቱን፤ ቤተ መቅደሱንና የኢየሩሳሌምን ከተማ ዙሪያ ቅጽር ሠርቶ እስኪጨርስ በዳዊት ከተማ አኖራት።² በዚያን ጊዜ እግዚአብሔር የሚመለከበት ቤተ መቅደስ ገና አልተሠራም ነበር፤ ከዚህም የተነሣ በየኮረ ብታው መሥዋዕት ያቀርቡ ነበር።³ ሰሎሞን እግዚአብሔርን ይወድ ነበር፤ የአባቱንም የዳዊትን መመሪያ ይጠብቅ ነበር፤ ይሁን እንጂ እን ሰላችን እያረደ በተሰያዩ ኮረብታዎች ላይ መሥዋዕት ያቀርብ፤ ዕጣንም ያጥን ነበር።

⁴ ከሁሉ የሚበልጠው ታላቅ መሠዊያ የሚገኘው በገባሚን ስለነበር አንድ ቀን ሰሎሞን መሥዋዕት ለማቅረብ ወደዚያ ሄደ፤ ከዚህም በፊት በዚያ መሠዊያ ላይ በብዙ መቶ የሚቈጠሩ አንስሳት የሚቃጠል መሥዋዕት እድርን እቅርበዋል፤⁵ በዚያችን ሌሊት እግዚአብሔር ሰሎሞን በሕልም ተገለጠለትና “ምን አንድስ ጥህ ትፈልጋለህ?” ሲል ጠየቀው።

⁶ ሰሎሞንም እንዲህ ሲል መለሰ፡ “አገልጋ ይህ የነበረው እባቱ ዳዊት ደግ፡ ታማኝና ቅን ሰው በመሆኑ ጽኑ ፍቅርህን ስታሳየው ኖረሃል፤ ዛሬም በእርሱ እግር ተተክቶ የሚገዛ ልጅ በመሰጠት ታላቅና ጽኑ የሆነውን የማያቋርጥ ፍቅርህን ገልጠህታል፤⁷ እግዚአብሔር አምላክ ሆይ! እነሆ እኔ በዕድሜ እነሰተኛ ነኝ፤ የእመራር ልምድም የለኝም፤ አንተ ግን በእባቱ እግር ተተክቼ እንድንግሥ ፈቃድህ ሆኖአል፤⁸ እነሆ እኔ የአንተ እንዲሆን በመረጠከውና ከብዛቱ የተነሣ ሊቈጠር በማይችል ሕዝብ መካከል እገኛለሁ፤⁹ ስለዚህ ከፋውንና በጎውን በመለየት ሕዝብህን በትክክለኛ ፍትሕ ለመምራት የሚያስችለኝን ጥበብ ስጠኝ፤ ይህ ካልሆነ ግን ታላቅ ሕዝብህን እንዴት ልመራ እችላለሁ?”

¹⁰ ሰሎሞን ይህን በመጠየቁ እግዚአብሔርን ደስ አሰኘው፤¹¹ እግዚአብሔርም እንዲህ አለው፡ “ሰራሰህ ረዥም ዕድሜ ወይም ሀብት ለማግኘት ወይም ጠላቶችህ እንዲጠፋልህ መመኘት ሳይሆን በትክክለኛ ፍትሕ ማስተዳደር የምትችልበትን ጥበብ ስለጠየቅህ፤¹² እነሆ የጠየቅኸውን እደርጋለሁ፤ እንዲያውም ማንም ሰው ከዚህ በፊት ካገኘውና ወደ ፊትም ሊያገኘው ከሚችል የሚዘልጥ ጥበብኝና አስተዋይነትን አስጥላለሁ፤¹³ ከዚህም በላይ አንተ ያልጠየቅኸውንም ሁሉ ጨምረ እስጥላለሁ፤ ይኸውም ሰዘመንህ ማንኛውም ሌላ ንጉሥ ያላገኘውን ብልጽግናና ክብር እበዛልሃለሁ።¹⁴ አባ

ትህ ዳዊት እንዳደረገው ሰእኔ ብትታዘዝ፤ ሕጌ ነኝ ሥርዓቱንም ብትፈጽም ረዥም ዕድሜ እስ ጥሃለሁ።”

¹⁵ ሰሎሞን ከእንቅልፉ በነቃ ጊዜ እግዚአብሔር በሕልም ተገልጦ ያነጋገረው መሆኑን ተገነዘበ፤ ከዚህ በኋላ ሰሎሞን ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሶ ሄደ፤ በእግዚአብሔርም የቃል ኪዳን ታቦት ፊት ቆሞ የሚቃጠል መሥዋዕትና ሰደላን ንነት የሚሆነውን የኅብረት መሥዋዕት ለእግዚአብሔር አቀረበ፤ ከዚህም በኋላ ባለሟሎቹ ለሆኑ ባለሥልጣናች ሁሉ ግብዣ እደረገ።

ጥበብ የሞላበት
የሰሎሞን ፍትሕ

¹⁶ አንድ ቀን ሁለት ጋለሞታዎች መጥተው በሰሎሞን ፊት ቀረቡ፤¹⁷ ከእነርሱም አንደኛ ይቱ እንዲህ አለች፡ “ንጉሥ ሆይ! ይህች ሴትና እኔ በአንድ ቤት አብረን ስንኖር በዚያው በምንኖርበት ቤት ወንድ ልጅ ወለድሁ፤¹⁸ እኔ በወለድሁ ሰምስተኛው ቀን እርሷም ወንድ ልጅ ወለደች፤ በዚያ ቤት ውስጥ ከሁለታችን በቀር ሌላ ማንም እልነበረም።¹⁹ ከሰለታት አንድ ቀን ሌሊት በላይ ላይ ተኝታብት ስለታፈነ ልጄ ሞተ፤²⁰ እኔ ተኝቼ ባለሁ ሌሊት ተነሥታ ታቅፌው የተኛሁትን ልጄን ወስዳ በእርሷም እልጋ ላይ ካስተኛች በኋላ የሞተውን ልጅምን አምጥታ በእኔ አልጋ ላይ በጉኔ አስተኛችው።²¹ በማግሥቱ ማለዳ ተነሥቼ ልጄን ለማጥባት ስዘጋጅ የሞተ ሆኖ አገኘሁት፤ ትኩር ብዬ ስመለከተው እኔ የወለድሁት ልጅ እሰመሆኑን ተገነዘብሁ።”

²² ሁለተኛዬ ቤት ግን፡ “አይደለም! በሕይወት ያለው ልጅ የእኔ ነው፤ የሞተው ግን የአንቺ ነው!” አለች።

የመጀመሪያዬ ቤት “አይደለም! የሞተው የአንቺ ልጅ ነው፤ በሕይወት ያለው ግን የእኔ ልጅ ነው” አለች።

በዚህም ዐይነት ሁኔታ በንጉሡ ፊት ተከራከሩ።

²³ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሰሎሞን “አንደኛዎ ‘በሕይወት ያለው ልጅ የእኔ ነው፤ የሞተው ግን የአንቺ ነው!’ ትላለች፤ ሌላይቱ ደግሞ ‘አይደለም! የአንቺ ልጅ ሞቶአል፤ የእኔ ልጅ በሕይወት ያለው ነው!’ ትላታለች።”²⁴ ንጉሡም ስይፍ እንዲያመጡለት እዘዘ፤ ስይፍ ባመጡለት ጊዜም፡²⁵ “በሱ እንግዲህ በሕይወት ያለውን ልጅ ሰሁለት ቍረጠና ለእያንዳንዱ ቤት ግማሽ አካሉን ሰጠ” ሲል አዘዘ።

²⁶ እውነተኛዬ እናት ግን ሰልጅዋ በመራራት አዝና፡ “ንጉሥ ሆይ! አባክህ ልጄን አትግደለው! ለእርሷም ይሰጣት!” አለች።

ሌላይቱ ቤት ግን “ሰእኔም ለእርሷም አይሁን! ለሁለት ይቈረጥ!” አለች።

27 ከዚህ በኋላ ስሎሞን “ሕፃኑን አትግደሉት! እውነተኛይቱ እናት እርሱዋ ስለሆነች ለመጀመሪያይቱ ሴት ስጡአት!” ሲል አዘዘ።

28 የእስራኤል ሕዝብ ይህን የፍርድ ውሳኔ በስሙ ጊዜ ስሎሞንን በታላቅ እክብርት ተመስክቷት፤ ምክንያቱም እርሱ የሕዝብ ጉዳዮችን በትክክለኛ ፍትሕ የሚወስንበትን ጥበብ እግዚአብሔር የሰጠው መሆኑን ተገንዝበዋል።

ምዕራፍ 4
ስሎሞን የሾማቸው
ባለሥልጣኖች

1 ስሎሞን በመላው እስራኤል ላይ ነገሠ፤
2 የሾማቸው ባለሥልጣኖች ከዚህ የሚከተሉት ናቸው፡ እነርሱም፡-

ዓዛርያስ የተባለው የሳዶቅ ልጅ፡- ካህን፤

3 ኤሊሐሬፍና አኪያ የተባሉት የሺሻ ልጆች፡- የቤተ መንግሥት ጸሐፊዎች፤

ይሆሽፋጥ የተባለው የአሒሉድ ልጅ፡- ታሪክ ጸሐፊና የመዛግብት ጎላፊ፤

4 በናያ የተባለው የዮዳሄ ልጅ፡- የጦር ሠራዊት አዛዥ፤

ሳዶቅና አብያታር፡- ካህናት፤

5 ዓዛርያስ የተባለው የናታን ልጅ፡- የከፍላተ ሀገር ገዥዎች የበላይ ጎላፊ፤ የናታን ልጅ ካህኑ ዛቡድ፡- የንጉሡ አማካሪ፤

6 አሒሻር የተባለው፡- የቤተ መንግሥት አገልጋዮች ጎላፊ፤

አዶኒራም የተባለው የዓብዳ ልጅ፡- የመንግሥት ሠራተኞች ተቈጣጣሪ ነበሩ።

7 ስሎሞን በመላው እስራኤል ዐሥራ ሁለት የከፍላተ ሀገር ገዥዎችን ሾመ፤ የእነርሱም ተግባር ከየግዛታቸው ለንጉሡና ለንጉሡ ቤተ ስብ ቀስብ የሚሆነውን ነገር ሁሉ ማቅረብ ነበር፤ እያንዳንዳቸውም በዓመት ውስጥ ለአንድ ወር ቀስብ የማቅረብ ግዴታ ነበረባቸው።

8 የእነዚህም ዐሥራ ሁለት የከፍላተ ሀገር ገዥዎችና የሚያስተዳድሩአቸውም ግዛቶች ስም ዝርዝር ከዚህ የሚከተለው ነው፡

ቤንሔር፡- ኮረብታማ የሆነችው የኤፍሬም አገር ገዥ፤

9 ቤንዶቀር፡- የማታጽ፡ የሻዓልቢም፤ የቤትሼሜሽ፤ የኤሎንና የቤትሐናን ከተሞች ገዥ፤

10 ቤንሔሴድ፡- የአሩቦትና የሶኮ ከተሞች፤ እንዲሁም የመላው የሐፈር ግዛት አስተዳዳሪ፤

11 ጣፋት የተባለችውን የሰሎሞንን ሴት ልጅ እግብቶ የነበረ ቤንአቢናዳብ፡- የመላው የዶር ግዛት አስተዳዳሪ፤

12 በዓና የተባለው የአሒሉድ ልጅ፡- የታሪናክና የመጊዶ ከተሞች፤ እንዲሁም በቤትሻን እጠገብ ያለው ግዛት በሙሉ፤ በዳርታን ከተማ አጠገብ ያለው ግዛትና በኢይዝራኤል ከተማ በስተደቡብ ያለው ግዛት፤ እንዲሁም እቤልመሐላና ዮቅመዓም ተብለው እስከሚጠሩት ከተሞች ድረስ ያለው ግዛት ሁሉ አስተዳዳሪ፤

13 ቤንጌቤር፡- በገለዓድ ራሞት ተብላ የምትጠራው ከተማ፤ በገለዓድ የምናሴ ዝርያ የሆነው የያኢር ጉሳ ይዞታዎች የሆኑት መንደሮች፤ በባሳን አርጎብ ተብላ የምትጠራው ግዛት፤ እንዲሁም በርቻቸው የነሐስ መወርወሪያ ባሉአቸው የቅጽር ግንዛቸ የተመሸጉ በድምሩ የስልሳ ታላላቅ መንደሮች አስተዳዳሪ፤

14 አሒናዳብ የተባለው የዲዶ ልጅ፡- የማሕናይም ከፍለ ሀገር ገዥ፤

15 ከሰሎሞን ሴቶች ልጆች መካከል ባሰማት ተብላ የምትጠራውን እግብቶ የነበረ አሒመዓጽ፡- የንፍታሌም ግዛት አስተዳዳሪ፤

16 በዓና የተባለው የሐሻይ ልጅ፡- የአሴር ግዛትና የበዓሎት ከተማ ገዥ፤

17 ኢዮሣፍጥ የተባለው የፋሩሐ ልጅ፡- የይሳቦር ግዛት አስተዳዳሪ፤

18 ሳሚ የተባለው የኤላ ልጅ፡- የብንያም ግዛት አስተዳዳሪ፤

19 ጌቤር የተባለው የኡራ ልጅ፡- በአሞራውያን ንጉሥ ሲሐንና በባሳን ንጉሥ ዶግ ትዝ የነበረችው የገለዓድ ግዛት አስተዳዳሪ።

እነዚህን ዐሥራ ሁለቱን አስተዳዳሪዎች የሚቈጣጠር በመላ እገራቱ ሌላ አንድ የበላይ ጎላፊ ነበር።

ብልጽግና የሞላበት
የሰሎሞን መንግሥት

20 የይሁዳና የእስራኤል ሕዝብ ብዛት እንደ ባሕር ዳር እሸዋ ነበር፤ እነዚህ ሁሉ እየበሉና እየጠጡ ዘወትር ደስ ይሰኙ ነበር፤ 21 የሰሎሞንም ግዛት ከኤፍራጥስ ወንዝ ጀምሮ እስከ ፍል ስጥኤም ግዛት፤ ከዚያም እልፎ እስከ ግብጽ

ወሰን ያለውን እገር ሁሉ ያጠቃልል ነበር፤ የእነዚህም እገሮች ሕዝብ በጠቅላላ ስሎሞን በነበረበት ዘመን ሁሉ ለእርሱ ተገዥዎች ሆነው ይገብሩለት ነበር።

²² ስሎሞንም በየቀኑ ለቀለብ የሚሆን አምስት ሺ ኪሎ ያህል ምርጥ ዱቄት፣ ሀሥር ሺ ኪሎ ያህል መናኛ ዱቄት፣ ²³ በበረት ውስጥ እየተመገቡ የደለሱ ሀሥር ስንጋዎችና በጣወሽ መስክ ተሠማርተው የሰቡ ሃያ ፍረዳዎችና አንድ መቶ በጎች፣ ከዚህም ሌላ አጋዘኖች፣ የሚዳ ፍየሎች፣ ሚዳጃዎችና ምርጥ ዶሮዎች ያስፈልጉት ነበር።

²⁴ ስሎሞን ከኤፍራጥስ ወንዝ በስተ ምዕራብ ያለውን ምድር ሁሉ ከቴፍሳሕ ከተማ ጀምሮ እስከ ጋዛ ከተማ ድረስ ይገዛ ነበር፤ ይህም ከኤፍራጥስ ወንዝ በስተ ምዕራብ የሚገኙትን ነገሥታት ሁሉ ያጠቃልላል፤ ጎረቤቱ ከሆኑት አገሮችም ሁሉ ጋር በሰላም ይኖር ነበር። ²⁵ በኖረ በትም ዘመን ሁሉ ከዳን እስከ ቤርሳቤህ ድረስ መላው የይሁዳና የእስራኤል ሕዝብ ያለበት በሰላም ይኖር ነበር፤ እያንዳንዱ ቤተሰብ የራሱ የሆነ የወይን ተክልና የበሰሰ ዛፍ ስለነበረው በእነዚህ ተክሎች ጥላ ሥር ያርፍ ነበር።

²⁶ ስሎሞን ሠረገላ የሚሰቡ አርባ ሺ ቅልብ ፈረሶችና ለጦርነት የሚያገለግሉ ሀሥር ሁለት ሺ ፈረሶች ነበሩት፤ ²⁷ ለስሎሞንና በቤተ መንግሥቱ ለሚቀለቡት ሁሉ የሚያስፈልገውን ምግብ የሚያቀርቡት ሀሥር ሁለቱ የከፍላተ ሀገር ገዥዎች እያንዳንዳቸው በተመደበላቸው ወር ምንም ነገር ሳያንድሉ በወቅቱ ያመጡ ነበር። ²⁸ ከዚህም በቀር እያንዳንዱ ገዥ እንደ አስፈላጊነቱ የሚደርስበትን ሠረገላ ለሚሰቡ ፈረሶችና ሌላም አገልግሎት ለሚያበረክቱ የጋማ ከብቶች ገብስና ድርቆሽ ያቀርብ ነበር።

²⁹ እግዚአብሔር ለስሎሞን እጅግ አስደናቂ የሆነ ጥበብንና እስተዋይነትን እንዲሁም ወሰን የማይገኝለትን ዕውቀት ሰጠው፤ ³⁰ ስሎሞን ከምሥራቅ አገርና ከግብጽም ጥበበኞች እጅግ የሳቀ ጥበብ ነበረው፤ ³¹ እርሱ ከሰዎች ሁሉ የሚበልጥ ታላቅ ጥበበኛ ነበረ፤ የማሐል ልጆች ከሆኑት ከኤዝራሐዊው ኤታን፣ ከካልኮላዊው ሄማንና ከዳርዳሶ የሚበልጥ ጥበበኛ ነበር፤ ዝናውም ከፍ ብሎ በጎረቤት አገሮች ሁሉ እስተጋባ፤ ³² ሦስት ሺ ምሳሌዎችንና ከአንድ ሺ በላይ የሆኑ የመዝሙር ድርሰቶችን ጻፈ፤ ³³ ስሎሞን ከሊባኖስ ዝግባ ጀምሮ በቤት ግንብ ላይ እስከሚበቅለው ሂሶጽ ድረስ ስለ ዛፎችና ስለ ተክሎች እየመሰለ ተናግሮአል፤ እንዲሁም ስለ ልዩ ልዩ እንስሳት፣ ስለ እዕዋፍ፣ በሆዳቸው እየተሳቡ ለለሚሄዱ ፍጥረታትና ስለ ዓሣ

ዎችም አስተምሮአል። ³⁴ በመላው ዓለም የሚገኙ ነገሥታት ስለ ስሎሞን ጥበብ ስምተው የእርሱን ጥበብ ያዳምጡ ዘንድ መልእክተኞቻቸውን ይልኩ ነበር።

ምዕራፍ 5

ስሎሞን ቤተ መቅደሱን ለመሥራት ተዘጋጀ (2 ዲ.መ. 2፡1-18)

¹ የጢሮስ ንጉሥ ኪራም ከዳዊት ጋር ወዳጅ ነቱን አጽንቶ ቂይቶ ነበር፤ ስሎሞን በአባቱ በዳዊት እግር መንገሡን በሰማ ጊዜ ወደ እርሱ መልእክተኞቹን ላከ፤ ² ስሎሞንም ወደ ኪራም እንዲህ የሚል መልእክት ላከ፡ ³ “አባቱ ዳዊት በዙሪያው ከነበሩት የጠላት አገሮች ሠራዊት ጋር ሲዋጋ መኖሩን አንተ ራሱህ ታውቀዋለህ፤ በጠላቶቹ ላይ ድልን እስኪያገኙጽፈው ድረስ እምላኩ እግዚአብሔር የሚመለከበትን ቤተ መቅደስ ለመሥራት እለመቻሉንም ታስታውሳለህ፤ ⁴ አሁን ግን እምላኬ እግዚአብሔር በህጌ ድንበር ፀረያ ሁሉ ስላም ሰጥቶታል፤ ምንም ዐይነት አደጋ የሚጥል ጠላት የለብኝም፤ ⁵ እግዚአብሔር ለአባቴ ለዳዊት ኅክንት በኋላ የማንግሠው ልጅህ ለእኔ ቤተ መቅደስ ይሠራልኛል’ ሲል ተስፋ ሰጥቶት ነበር፤ ከዚህም የተነሣ አምላኬ እግዚአብሔር የሚመለከበትን ቤተ መቅደስ ለመሥራት እነሆ አሁን ወስኛለሁ፤ ⁶ ስለዚህ የዝግባ እንጫት የሚቈርጡ ሰዎችን ወደ ሊባኖስ ላክልኝ፤ የእኔም ሰዎች ከእነርሱ ጋር አብረው እንዲሠሩ አደርጋለሁ፤ ለሰዎችህም እንተ የምትወስነውን ደመወዝ እክፍላለሁ፤ አንተ እንደምታውቀው የእኔ ሰዎች ስለ ዛፍ አቈራረጥ የአንተን ሰዎች ያህል ዕውቀት የላችኋልም።”

⁷ ኪራም የስሎሞን መልእክት ሲደርሰው እጅግ ስለተደስተ፡ ⁸ “በእርሱ እግር ተተክቶ በዚህ በታላቅ ሕዝብ ላይ እንዲነግሥ ይህን የመሰለ ጥበበኛ ልጅ ለዳዊት የሰጠ እግዚአብሔር ይመስለኝ!” አለ፤ ⁹ ከዚህ በኋላ ኪራም ከዚህ የሚከተለውን መልእክት ለስሎሞን ላከ፡ ¹⁰ “ያስተላለፍኩው መልእክት ደርሶኛል፤ እንተ የምትፈልገውን ሁሉ ለማድረግ ዝግጁ ነኝ፤ የዝግባውንና የጥጵን ግንድ አዘጋጅቼ አቀርብልሃለሁ፤ ¹¹ የእኔ ሰዎችም ግንዶቹን ከሊባኖስ ወደ ባሕር ያወርዳሉ፤ አንድነት ጠፍረው አስረውም እንተ ወደምትመርጠው ጠረፍ ተጎሳፍፈው እንዲደርሱ ያደርጋሉ፤ በዚያም የእኔ ሰዎች ማስሪያውን ፈትተው ለእንተ ሰዎች ያስረክቡአቸዋል፤ እንተም በበኩልህ በቤተ መንግሥቱ ውስጥ ለሚኖሩ ሰዎች ምግብ በመላክ ፍላጎቴን ታረካለህ።”

¹⁰ በዚህ ዐይነት ኪራም ለሰሎሞን የሚያስፈልገውን የዝግግና የጥድ ግንድ ሁሉ አቀረበ ስት፤ ¹¹ ስሎሞንም በበኩሉ በኪራም ቤተ መንግሥት ውስጥ ላሉት ሰዎች ቀለብ የሚሆን ሁለት ሺ ጥን ሰንዴና አራት መቶ ሺ ሲትር ንጹሕ የወይራ ዘይት በየጓመቱ ይሰጥ ነበር።

¹² እግዚአብሔር እስቀድሞ የሰጠውን የተስፋ ቃል በመጠበቅ ለሰሎሞን ጥበብን ሰጠው፤ በኪራምና በሰሎሞን መካከል ሰላም ስለነበረ ሁለቱም የጋራ ስምምነት ውል አደረጉ።

¹³ ንጉሥ ሰሎሞን ከመላው እስራኤል ሠላሳ ሺ የግዳጅ ሠራተኞችን አስመረጠ፤ ¹⁴ በአነርሱ ላይ አደራም የተባለውን ሰው ንሳፋ አድርጎ ሾመ፤ ሠራተኞቹንም ዐሥር ዐሥር ሺ አድርጎ በሦስት ቡድን በመከፈል እያንዳንዱ ቡድን ፈፈቃ ገብቶ አንድ ወር በሊባናስ እንዲሠራ፤ ሁለት ወር ደግሞ በቤቱ እንዲያርፍ ወሰነ።

¹⁵ ንጉሥ ሰሎሞን በኮረብታማው አገር ድንጋይ የሚፈልጉ ሰማኒያ ሺ፣ የተፈለጠውን ድንጋይ ተሸክመው የሚያመጡ ሰባ ሺ ሰዎች መደበ፤ ¹⁶ የእነዚህ ሠራተኞች የበላይ ሆነው ሥራውን የሚቁጣጡ ሦስት ሺ ሦስት መቶ ሰዎችን አዘጋጀ፤ ¹⁷ በዚህ ዐይነት ሠራተኞቹ በንጉሥ ሰሎሞን ትእዛዝ ለቤተ መቅደሱ መሠረት የሚሆን ታላላቅ ድንጋዮችን ፈሰሱ። ¹⁸ የሰሎሞንና የኪራም ጥበበኞች ሠራተኞችና እንዲሁም የቤብሎስ ሰዎች ቤተ መቅደሱን ለመሥራት የሚያስችላቸውን ድንጋይና እንጨት ሁሉ አዘጋጁ።

ምዕራፍ 6

ሰሎሞን ቤተ መቅደሱን መሥራት ጀመረ

¹ የእስራኤል ሕዝብ ከግብጽ ምድር ከወሎ ከአራት መቶ ሰማኒያ ዓመት በኋላ ሰሎሞን በእስራኤል ላይ በነገሠ በአራተኛው ዓመት፤ ዚፍ ተብሎ በሚጠራው በሁለተኛው ወር የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ መሥራት ጀመረ፤ ² ቤተ መቅደሱ በውስጥ በኩል ርዝመቱ ሃያ ሰባት ሜትር፤ ወርዱ ዘጠኝ ሜትር፤ ርዝመቱ ዐሥራ ሦስት ሜትር ተኩል ነበር፤ ³ በመግቢያው በር የሚገኘው በረንዳ ቁመቱ አራት ሜትር ተኩል፤ ወርዱ ልክ እንደ ቤተ መቅደሱ ዘጠኝ ሜትር ነበር፤ ⁴ ለቤተ መቅደሱም ሕንጻ ከውስጥ ሰፋ፤ ከውጭ ጠበብ ያሉ መሰኮቶች ነበሩት፤ ⁵ በስተውጭ በኩል በግንቡ ሱሪያ ከዋናው የቤተ መቅደስ ሕንጻ እስጠግቶ ባለ ሦስት ፎቅ ግንብ በተጨማሪ ሠራ፤ የእያንዳንዱም ፎቅ ቁመት ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር ነበር፤ ⁶ የታችኛው ፎቅ ክፍል ወርዱ ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር፤ የሁለተኛው ፎቅ ክፍል ወርድ ሁለት ሜትር ከሰባ ሳንቲ ሜትር፤ የመጨረሻው ፎቅ ክፍል ወርድ

ሦስት ሜትር ከዐሥር ሳንቲ ሜትር ነበር፤ የእያንዳንዱ ወስል ግንብ ከታች በኩል ካለው የወስል ግንብ የሳሳ ነበር፤ ይህም የሆነበት ምክንያት የከፍሎቹ አውታሮች ወደ ግድግዳው ዘልቀው ሳይገቡ በመቅረታቸው ነው።

⁷ ቤተ መቅደሱ የታንጸባቸው ድንጋዮች ተጠርበው የተዘጋጁት፤ በዚያው በተፈለጉበት ዞታ ነበር፤ ስለዚህም ቤተ መቅደሱ በሚሠራበት ጊዜ የመዶሻ፤ የመጥረቢያ ወይም የሌላ ብረት ነክ መሣሪያ ድምፅ አይሰማም ነበር።

⁸ ተጨማሪ ሆኖ የተሠራው ሕንጻ የታችኛው ፎቅ መግቢያ በር የሚገኘው ከቤተ መቅደሱ በስተደቡብ በኩል ነበር፤ እርሱም ከሁለተኛውና ከሦስተኛው ፎቅ ጋር የሚያገናኙት ደረጃዎች ነበሩት። ⁹ በዚህ እኳኋን ሰሎሞን የቤተ መቅደሱን ሕንጻ ሥራ ፈጸመ፤ ጣራውንም ከውስጥ በኩል ከዝግብ እንጨት በተሠራ አግዳሚ ሠረገላና ጠርብ ለበደው፤ ¹⁰ የእያንዳንዱ ፎቅ ቁመት ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር ሆኖ ከውጭ በኩል ወደ ቤተ መቅደሱ ተጠግቶ የተሠራው ባለ ሦስት ፎቅ ተጨማሪ ሕንጻ ከዋናው ሕንጻዎች ከዝግብ በተሠሩት አግዳሚ ሠረገላዎች የተያያዘ ነበር።

¹¹ እግዚአብሔር ሰሎሞንን እንዲህ አለው፡ ¹²⁻¹³ "ሕግጋቱንና ትእዛዛቱን ሁሉ ብትጠብቅ፤ ስለባትህ ሰዳጂት የሰጠሁትን የተስፋ ቃል ስለትተ አጽናሉህ፤ በሕዝቤ በእስራኤል መካከል ሆኜ እነኩ በምትሠራው በዚህ ቤተ መቅደስ ውስጥ እናራሰሁ። ከቶም አልለያቸውም።"

¹⁴ በዚህ ዐይነት ሰሎሞን ቤተ መቅደሱን ሠርቶ ፈጸመ።

የቤተ መቅደሱ ውስጣዊ አሠራር
(2 ዜ. መ. 3፡8-14)

¹⁵ የቤተ መቅደሱ ግንብ ከውስጥ በኩል ከወስል እስከ ጣራው ድረስ ከዝግብ እንጨት ተጠርበው በተሠሩ ሳንቃዎች ተለበደ፤ የወሰሉም ጣውላ ከጥድ እንጨት የተሠራ ነበር። ¹⁶ ቅድስተ ቅድሳት ተብሎ የሚጠራ አንድ ውስጣዊ ክፍል ከቤተ መቅደሱ በስተ ጿላ ገባ ብሎ ተሠራ፤ የእርሱም ርዝመት ዘጠኝ ሜትር ሲሆን ከወሰሉ እስከ ጣራው ድረስ ከዝግብ እንጨት ተጠርቦ በተሠራ ሳንቃ የተከፈለ ነበር፤ ¹⁷ ከቅድስተ ቅዱሳን ፊት ሰፊት የሚገኘውም ክፍል ርዝመት ዐሥራ ስምንት ሜትር ነበር፤ ¹⁸ የዝግባውም እንጨት ሳንቃዎች በእበባ እንቡጦችና በፈኩ አበባዎች ቅርጽ እገጠው ነበር፤ ውስጡም ሁሉ ከዝግብ እንጨት ተጠርቦ በተሠራ ሳንቃ ስለተለበደ የግንቡ ድንጋዮች አይታዩም ነበር።

¹⁹ ከቤተ መቅደሱ ውስጥ በስተ ኋላ በኩል የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ታቦት የሚቀመጥ በት ውስጣዊ ክፍል ተሠራ። ²⁰ ይህም ውስጣዊ ክፍል ርዝመቱ ዘመኝ ሜትር፤ ወርዱ ዘመኝ ሜትር፤ ቁመቱ ዘመኝ ሜትር፤ ሲሆን በሙሉ በንጹሕ ወርቅ የተሰበሰበ ነበር፤ መሠዊያውም ከዝግባ እንጨት ተጠርቦ በተሠራ ሳንቃ የተሰበሰበ ነበር። ²¹ ቤተ መቅደሱ በውስጥ በኩል በወርቅ የተሰበሰበ ነበር፤ በወርቅ በተሰበሰበው ውስጠኛ ክፍል መግቢያ በር ክፈፍም በተሸጋገሩ የወርቅ ስንሰልቶች አጊጦ ነበር። ²² በቅድስት ቅዱሳን ውስጥ የሚገኘው መሠዊያ ጭምር መላው ቤተ መቅደስ ከውስጥ በኩል በወርቅ ተሰብጦ ነበር።

²³ የእያንዳንዳቸው ቁመት አራት ሜትር ከአርባ ሳንቲ ሜትር የሆነ፤ ከወይራ እንጨት የተሠሩ፤ በሁለት ኪሩቤል አምሳል የተቀረጹ ሥዕሎች በቅድስት ቅዱሳን ውስጥ ነበሩ። ²⁴⁻²⁶ የሁለቱም ኪሩቤል ቅርጽና መጠን ተመሳሳይ ነበር፤ እያንዳንዱም ኪሩቤል ሁለት ክንፎች ነበሩት፤ የእያንዳንዱ ክንፍ ርዝመት ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር ሲሆን፤ ከአንዱ ክንፍ ሜፍ እስከ ሌላው ክንፍ ሜፍ ድረስ ያለው ርዝመት አራት ሜትር ከአርባ ሳንቲ ሜትር ነበር፤ ²⁷ ኪሩቤሉም በቅድስት ቅዱሳን ውስጥ ጉን ለጉን እንዲቆሙ ተደረገ፤ ሲሰቢ ህም የተዘረጉ ሁለቱ ክንፎቻቸው በክፍሉ መካከል ሆኖ ላይ ተገኝተው ሌሎች ሁለቱ ክንፎቻቸው ደግሞ በተዘረጉበት አቅጣጫ ግንቦችን ይነኩ ነበር። ²⁸ ሁለቱም ኪሩቤል በወርቅ የተሰበሰቡ ነበሩ።

²⁹ የዋናው ክፍልና የውስጠኛው ክፍል ግን ቦች በሙሉ በኪሩቤል፤ በዝንባባ ዛፎችና በፈኩ የአበባ ቅርጾች አጊጠው ነበር፤ ³⁰ ከውስጥና ከውጭ በኩል ያሉት ክፍሎች ወለል እንኳ በወርቅ ተሰብጦ ነበር።

³¹ ከወይራ እንጨት የተሠራ ሁለት ተከፋች በር በቅድስት ቅዱሳን መግቢያ እንዲቆም ተደረገ፤ በሩም አምስት ማእዘን ያለው ሆኖ አናቱ ላይ ቀጥ ብሎ የተሠራ ቅስት ነበር። ³² በድቆ በኪሩቤል፤ በዝንባባ ዛፎችና በፈኩ የአበባ ቅርጾች አጊጠው ነበር፤ በድቆ፤ ኪሩቤሉ፤ የዘንባባ ዛፎች፤ ቅርጾችም በወርቅ ተሰብጠው ነበር። ³³ እንዲሁም ወደ ዋናው ክፍል ስሚያ ደርሰው መግቢያ በር ከወይራ እንጨት የተሠራ ባለ አራት ማእዘን ክፈፍ ተበጅቶለት ነበር። ³⁴ ከጥፍ እንጨት የተሠሩ ሁለት ታጣቂ በድቆች ነበሩት፤ ³⁵ እነርሱም ሙሉ በሙሉ በወርቅ በተሰበሰቡ በኪሩቤል፤ በዝንባባ ዛፎችና በፈኩ የአበባ ቅርጾች አጊጠው ነበር።

³⁶ በቤተ መቅደሱ ፊት ሰፊት አንድ የውስጥ እደባባይ ተሠራ፤ በዚህም እደባባይ ዙሪያ ዘየሦስቱ ዙር የድንጋይ ረድፍ አንድ የዝግባ ሠረገል የተጋደመበት ግንብ ነበር።

³⁷ ይህም ቤተ መቅደስ መሠረቱ የተጣሰው ስሎሞን በነገሠ በአራተኛው ዓመት፤ ዚፍ ተብሎ በሚጠራው ዘሁለተኛው ወር ነበር። ³⁸ ስሎሞን በነገሠ በዐሥራ አንደኛ ዓመቱ፤ ቡል ተብሎ በሚጠራው በስምንተኛው ወር ላይ የቤተ መቅደሱ ሥራ ልክ በታቀደው መሠረት ሙሉ በሙሉ ተጠናቀቀ፤ ስሎሞን ቤተ መቅደሱን በመሥራት የፈጀበት ጊዜ ሰዓት ዓመት ነበር።

ምዕራፍ 7

ስሎሞን ቤተ መንግሥቱን ሠራ

፤ ስሎሞን ለራሱ የሚሆን ቤተ መንግሥት ሠራ፤ ቤተ መንግሥቱንም ለመሥራት ዐሥራ ሦስት ዓመት ፈጀበት፤ ²⁻³ “የሊባናስ ደን” ተብሎ የተጠራው እዳራሽ ርዝመቱ አርባ አራት ሜትር፤ ወርዱ ሃያ ሁለት ሜትር፤ ቁመቱ ዐሥራ ሦስት ሜትር ተኩል ነበር፤ አዳራሹም በእያንዳንዱ ረድፍ ሀሥራ አምስት ሆነው በሦስት ረድፍ የቆሙ አርባ አምስት ምስሶዎች ነበሩት፤ በምስሶዎቹም ላይ የተጋደሙ፤ ከዝግባ እንጨት የተሠሩ ሠረገላዎች ነበሩ፤ ከእነርሱም በላይ በምስሶዎቹ የተደገፉ ዕቃ ቤቶች ነበሩ፤ የእነዚህም ዕቃ ቤቶች ጣራ ከዝግባ እንጨት የተሠሩ ነበር፤ ⁴ ትይዩ የሆኑት የሕንጻው ሁለት ግንቦች እያንዳንዳቸው በመደዳ ሦስት ሦስት መስኮቶች ነበሩአቸው። ⁵ በድቆና መስኮቶቹ ሁሉ ባልአራት ማእዘን መቃኖች ነበሩአቸው፤ ለእያንዳንዱ ግንብ በረድፍ የተሠሩ ሦስት ሦስት መስኮቶች ነበሩት፤ የእያንዳንዱ ግንብ መስኮቶች ከሌላው ግንብ መስኮቶች ጋር ትይዩ ነበሩ።

⁶ “ባለ ብዙ ምስሶ” ተብሎ የተጠራው እዳራሽ ርዝመቱ ሃያ ሁለት ሜትር፤ ወርዱ ሀሥራ ሦስት ሜትር ተኩል ነበር፤ በብዙ ምስሶዎች የተደገፈና ጣራ የተሠራበት መመለስኛ ታዛዝ ነበረው።

⁷ ስሎሞን ችሎት ተቀምጦ የፍርድ ውሳኔ የሚሰጥበት የዙፋን አዳራሽ ከወለሉ እስከ ጣራው ድረስ ከዝግባ እንጨት በተሠራ ሳንቃ የተሰበሰበ ነበር።

⁸ ከችሎቱም እዳራሽ በስተ ኋላ በሚገኘው ሌላ እደባባይ ስሎሞን የሚኖርበት ሕንጻ እንደ ሌሎች ሕንጻዎች ሆኖ ተሠራ፤ የግብጽ ንጉሥ ልጅ ለነበረችው ሚስቱም ተመሳሳይ መኖሪያ ቤት አሠራላት።

⁹ እነዚህ ሁሉ ሕንጻዎችና ታላቁ አደባባይ ጭምር ከመሠረታቸው አስከ ድምድማቸው በጥሩ ታላላቅ ድንጋዮች እጊጠው የተሠሩ ነበሩ፤ ድንጋዮቹ በዚያም በድንጋይ መፍለጫ ስፍራ በፊትም በኋላም በልክ ተጠርበውና ተከርከመው የመጡ ነበሩ። ¹⁰ መሠረቱም የተሠራው በዚያው በድንጋይ መፍለጫ ስፍራ ተዘጋጀተው በመጡ ታላላቅ ድንጋዮች ነበር፤ ከታላላቆቹም ድንጋዮች ውስጥ የአንዳንዱ ጥርብ ድንጋይ ርዝመት ሦስት ሦስት ሜትር ተኩል ሲሆን፤ የሌሎቹ ደግሞ አራት ሜትር ነበር። ¹¹ በእነዚህም ታላላቅ ድንጋዮች ላይ በልክ የተሠሩ ሌሎች ድንጋዮችና ከዝግባ እንጨት የተሠሩ አግዳሚ ሠረገላዎች ነበሩ። ¹² የቤተ መንግሥቱ አደባባይ፤ የቤተ መቅደሱ ውስጣዊ አደባባይና ወደ ቤተ መቅደሱ የሚያስገባው በር በእያንዳንዱ ባስ ሦስት ረድፍ የጥርብ ድንጋይ ሕንጻ ላይ አንዳንድ ረድፍ የዝግባ እንጨት ሠረገላ የተጋደመባቸው ግንቦች ነበሩ።

ለሑራም የተመደበለት ሥራ

¹³ ስሎሞንም ሑራም የተባለውን ሰው ከጢሮስ ከተማ አስጠራ፤ ¹⁴ ሑራም ነሐስ አቅልጦ በመሥራት ጥበብ የሠላጠነ ባለሞያ ነበር፤ ቀደም ብሎ የሞተው የሑራም አባትም የጢሮስ ተወላጅ ሲሆን እርሱም ነሐስ አቅልጦ በመሥራት ጥበብ የሠላጠነ ባለሞያ ነበር፤ የሑራም እናት የነፍታሌም ነገድ ተወላጅ ነበረች፤ ሑራም በእጅ ጥበብ ብዙ ልምድ ያለው ብልህ ሰው ነበር፤ ከንጉሥ ስሎሞን በተደረገለት ጥሪ መሠረት መጥቶ በተመደበለት የነሐስ ሥራ ሁሉ ላይ ገላፊ ሆነ።

ከነሐስ የተሠሩት ሁለት ምስሶዎች
(2 ዜ. መ. 3፡15-17)

¹⁵ ሑራም የእያንዳንዳቸው ቁመት ስምንት ሜትር፤ የዙሪያ ስፋታቸው አምስት ሜትር ከሠላሳ ሳንቲ ሜትር የሆነ ሁለት የነሐስ ምስሶዎችን ሠርቶ በቤተ መቅደሱ መግቢያ በር ላይ አቆማቸው፤ ¹⁶ እንዲሁም በምስሶዎቹ ላይ የሚቆሙ የእያንዳንዳቸው ቁመት ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር የሆነ ሁለት የነሐስ ጉልላቶችን ሠራ። ¹⁷ የእያንዳንዱን ምስሶ ጫፍ የመረብ ቅርጽ ባላቸው ሰንሰለቶችና፤ ¹⁸ ከነሐስ የተሠሩ፤ በሁለት ረድፍ በተደረደሩ የሮማን ቅርጾች አስጌጠ። ¹⁹ በመመላለሻው ምስሶዎች አናት ላይ ያሉት ጉልላቶች ቁመታቸው አንድ ሜትር ከሰማኒያ ሳንቲ ሜትር ሲሆን የጽዋ ቅርጽ ያለው አበባ ይመስሉ ነበር፤ ²⁰ እነርሱም ከሰንሰለቶቹ ቅርጽ በላይ ባለው ከብ ስፍራ እንዲቆሙ ተደረገ።

ረገ፤ በእያንዳንዱም ጉልላት ዙሪያ በሁለት ረድፍ የተደረደሩ ሁለት መቶ የሮማን ቅርጾች ነበሩ።

²¹ ሑራም ከነሐስ የተሠሩትን ሁለት ምስሶዎች በቤተ መቅደሱ መግቢያ በር ፊት ስፊት አቆማቸው፤ ከቤተ መቅደሱ መግቢያ በር በስተ ደቡብ በኩል የቆመው ምስሶ ያኪን። ተብሎ ተጠራ፤ በስተ ሰሜን በኩል የቆመው ምስሶ ደግሞ በዒዝ። ተባለ። ²² በምስሶዎቹ ጫፍ ላይ የጽዋ ቅርጽ ያላቸው አበባዎች የሚመስሉ ከነሐስ የተሠሩ ጉልላቶች ነበሩ።

የምስሶዎቹም ሥራ በዚህ ዐይነት ተፈጽመ።

ከነሐስ የተሠራ በርሜል
(2 ዜ. መ. 4፡2-5)

²³ ሑራም ሁለት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር ጥልቀት፤ አራት ሜትር ከአርባ ሳንቲ ሜትር የከብ ማእከል ርዝመት፤ ዐሥራ ሦስት ሜትር ከሃያ ሳንቲ ሜትር ዙሪያ ያለው አንድ ከብ በር ሜል ከነሐስ ሠራ። ²⁴ የበርሜሉ አፍ ውጫዊ ከፈፍ ሁሉ ከበርሜሉ ጋር አንድ ወጥ ሆነው በቅል አምሳል ከነሐስ የተሠሩና በሁለት ረድፍ የተደረደሩ፤ ቅርጾች ነበሩት። ²⁵ በርሜሉም ከነሐስ በተሠሩ ዐሥራ ሁለት የኮርማዎች ምስሎች ጀርባ ላይ ተቀመጠ፤ ኮርማዎቹም በየአቅጣጫው ፈታቸው፤ ወደ ውጭ መልሰው ሦስቱ ወደ ሰሜን፤ ሦስቱ ወደ ደቡብ፤ ሦስቱ ወደ ምሥራቅ ሦስቱ ወደ ምዕራብ የሚመለከቱ ይመስሉ ነበር። ²⁶ የበርሜሉ ጉኖች ውፍረት ስባ አምስት ሚሊ ሜትር ነበር፤ የጽዋ ቅርጽ ያለው አበባ የሚመስል የአፋ ከፈፍ ወደ ውጭ ተቀልብሶ የታጠፈ ነበር፤ ይህም በርሜል አርባ ሺ ሊትር ያህል ውሃ የሚይዝ ነበር።

ከነሐስ የተሠሩ ባለመንኲራጐር
የዕቃ ማስቀመጫ

²⁷ ሑራም የእያንዳንዱ ርዝመት አንድ ሜትር ከሰማኒያ ሳንቲ ሜትር፤ ወርዱ አንድ ሜትር ከሰማኒያ ሳንቲ ሜትር፤ ቁመቱ አንድ ሜትር ከሠላሳ ሳንቲ ሜትር የሆነ ዐሥራ ባለመንኲራጐር የዕቃ ማስቀመጫዎች ከነሐስ ሠራ። ²⁸ የዕቃ መቀመጫዎቹም የተሠሩት በአውታር ከተያያዙና እኩል ከሆኑ ከባለ አራት ማእዘን ጠፍጣፋ ነሐሶች ነበር። ²⁹ በጠፍጣፋዎቹም ነሐሶች ላይ በአንበሶች፤ በኮርማዎችና በኪሩቤል አምሳል የተቀረጹ ሥዕሎች ነበሩ፤ ከአንበሶቹ፤ ከኮርማዎቹና ከኪሩቤሉ ቅርጾች የራስጌና የግርጌ አውታሮችም ላይ የአበባ ጉንጉን የሚመስሉ ቅርጾች ነበሩ፤ ³⁰ እያንዳንዱ የዕቃ ማስቀመጫ ከነሐስ የተሠሩ አራት

²⁸ 7፡21 ያኪን፡- በዕብራይስጥ “እግዚአብሔር ያቆማል” ማለት ነው።
³⁰ 7፡21 በዒዝ፡- በዕብራይስጥ “በእግዚአብሔር ገይል” ማለት ነው።

መንኲራኩሮችና መንኲራኩሮች የሚሸከረከሩ በት የነሐስ ወስከምቶች ነበራቸው፤ እንዲሁም በአራቱ ማእዘኖች የመታጠቢያ ገንዳ መደገፊያዎች ነበሩ፤ መደገፊያዎቹም የአበባ ጉንጉን በሚመስሉ ቅርጾች አገጠው ነበር።³¹ የመታጠቢያ ገንዳውም መደገፊያ ጫፍ ክብ ክፈፍ ነበረው፤ ክፈፍም ከዕቃ ማስቀመጫው ጫፍ ወደ ላይ ከፍ ብሎ አርባ እምስት ሳንቲ ሜትር፤ ወደ ታች ደግሞ ዐሥራ ስምንት ሳንቲ ሜትር ወረድ ብሎ የተሠራ ነበር፤ ዙሪያውም በቅርጽ ያጌጠ ነበር።³² የመንኲራኩሮቹም ቁመት ስልሳ ስድስት ሳንቲ ሜትር ነበር፤ መንኲራኩሮቹም በዕቃ ማስቀመጫው ጠፍጣፋ ነሐስ ሥር ነበሩ፤ የመንኲራኩሮች ወስከምቶች ከዕቃ ማስቀመጫዎች ጋር አንድ ወጥ ሆነው የተሠሩ ነበሩ፤³³ መንኲራኩሮቹም የሠረገላ መንኲራኩሮችን ይመስሉ ነበር፤ ወስከምቶቻቸው፤ ማገናኛ ሽቦዎቻቸውና አቃፊዎቻቸው ሁሉም ከነሐስ የተሠሩ ነበሩ።³⁴ የእያንዳንዱ የዕቃ ማስቀመጫ እራት ማእዘኖች በየግርጌላቸው ከእነርሱው ጋር አንድ ወጥ ሆነው ከነሐስ የተሠሩ አራት መደገፊያዎች ነበሩአቸው።³⁵ በእያንዳንዱ የዕቃ ማስቀመጫ ጫፍ ዙሪያ ክፈፍ ላይ ሃያ ሁለት ሳንቲ ሜትር ርዝመት ያለው አንድ ክብ ቅርጽ ነበር፤ መደገፊያዎቹና ጠፍጣፋ ነሐሶቹ ከዕቃ ማስቀመጫው ጋር አንድ ወጥ ሆነው የተሠሩ ነበሩ።³⁶ እነዚህ መደገፊያዎችና ጠፍጣፋ ነሐሶች መካከል ባለው ክፍት ቦታ ሁሉ በዚሩቤል፤ በአንበሶችና በዘንባባ ዛፎች እምሳል በተሠሩ ቅርጾች አገጠው ነበር፤ እንዲሁም ዙሪያቸው የአበባ ጉንጉን በሚመስሉ ቅርጾች አገጠው ነበር።³⁷ እንግዲህ ዐሥሩ ባለመንኲራኩር የዕቃ ማስቀመጫዎች የተሠሩት በዚህ ዐይነት ሁኔታ ነበር። መጠናቸውና ቅርጻቸው እኩል ስለሆነ ሁሉም ተመሳሳይ ነበሩ።

³⁸ ሐራም በእያንዳንዱ የዕቃ ማስቀመጫ ዐሥር መታጠቢያ ገንዳዎች ሠራ፤ እያንዳንዱ ገንዳ ዙሪያ አጋማሽ ሰፋት እንድ ሜትር ከሰማኒያ ሳንቲ ሜትር ያህል ሲሆን፤ ስምንት መቶ ሊትር ያህል ውሃ ይደዝ ነበር፤³⁹ ሐራምም አምስቱን የዕቃ ማስቀመጫዎች ከቤተ መቅደሱ በስተደቡብ፤ የቀሩትንም አምስቱን በቤተ መቅደሱ በስተ ሰሜን በኩል አቆመ፤ በርሚሉን ደግሞ በቤተ መቅደሱ ደቡባዊ ምሥራቅ ማእዘን ላይ አቆመው።

የቤተ መቅደሱ ዕቃዎች ዝርዝር ባጭሩ
(2 ዜ.መ. 4፡11-5፡1)

⁴⁰ ሐራም ምንቸቶችን፤ መጫሪያዎችንና ድቡቶችን ሠራ፤ በዚህ ዐይነት ሁኔታም ለን

ጉሥ ሰሎሞን ሊሠራሉት የጀመረውን የእግዚእ ብሔርን መቅደስ ሥራ ፈጸመ፤ ከሠራቸውም ነገሮች ዋና ዋናዎቹ የሚከተሉት ናቸው፡-

- ⁴¹ ሁለቱ ምስባዎች፤
በምስባዎቹ ጫፍ ላይ በኩብ ቅርጽ የተሠሩ ሁለት ጉልላቶች፤
- ⁴² በእያንዳንዱ ጉልላት ላይ በመረብ አምሳል የተሠሩት ስንሰባቶች፤
በእያንዳንዱ ጉልላት ቅርጽ ላይ በሁለት ረድፍ አንዳንድ መቶ ዙር የሆኑ፤ ከነሐስ የተሠሩ እራት መቶ የሮማን ቅርጾች፤
- ⁴³ ዐሥሩ ባለመንኲራኩር የዕቃ ማስቀመጫዎች፤
ዐሥሩ የመታጠቢያ ገንዳዎች፤
- ⁴⁴ ውሃ ማጠራቀሚያ በርሚል፤
በርሚሉን ደግፈው የሚይዙ የዐሥራ ሁለቱ ኮርማዎች ቅርጾች፤
- ⁴⁵ ድቡቶቹ፤ መጫሪያዎቹና ጉድጓዳ ሳሕኖቹ፤

ለቤተ መቅደሱ አገልግሎት ይውሉ ዘንድ ሐራም እነዚህን ሁሉ ዕቃዎች ለሰሎሞን የሠራሉት ከተወለወለ ንጹሕ ነሐስ ነበር።⁴⁶ ንጉሥ ሰሎሞን እነዚህን ሁሉ ያሠራው በዮርዳኖስ ሸለቆ በሱኮትና ጸርታን መካከል በሚገኘው በብረት ማቅለጫ ስፍራ ነበር።⁴⁷ ከነሐስ የተሠራው ይህ ሁሉ ዕቃ እጅግ ብዙ ሰላሳቦር፤ ሰሎሞን በሚሳን እንዲሰክ አላደረገውም፤ ስለዚህ ክብደቱ ምን ያህል እንደሆነ ተወስኖ አልታወቀም።

⁴⁸ ለቤተ መቅደሱ አገልግሎት ይውሉ ዘንድ ሰሎሞን የሚከተሉትን ዕቃዎች ከንጹሕ ወርቅ አሠራ፤ እነርሱም መሠዊያው፤ ለእግዚአብሔር የሚቀርበው ጎብስት ማኖሪያ ጠረጴዛ፤⁴⁹ በቅድስተ ቅዱሳን ፊት ለፊት አምስቱ በስተደቡብ፤ አምስቱ ደግሞ በስተ ሰሜን የሚቀመጡት ዐሥሩ መቅረዞች፤ አበባዎች፤ የመብራት ቀንዲሎች፤ የእሳት መቅስቆሺያዎች፤⁵⁰ ጽዋዎች፤ የመብራት መኮስተሪያዎች፤ ድቡቶች፤ የዕጣን ማቅረቢያ ዕቃ፤ የእሳት መጫሪያ ዕቃ፤ በቅድስተ ቅዱሳን በሮችና ለቤተ መቅደሱ ውጫዊ በሮች የሚያገባግሉ ማጠፊያዎች ነበሩ። እነዚህ ሁሉ ዕቃዎች ከወርቅ የተሠሩ ናቸው።

⁵¹ ንጉሥ ሰሎሞን የቤተ መቅደሱን ሥራ ሁሉ ከፈጸመ በኋላ አባቱ ዳዊት ለእግዚአብሔር ቤት አገልግሎት እንዲውል የለየውን ብሩን፤ ወርቁንና ሌላውንም ዕቃ በሙሉ በቤተ መቅደሱ ግምጃ ቤት ውስጥ እናረው።

ምዕራፍ 8

የቃል ኪዳን ታቦት ወደ
ቤተ መቅደስ ገባ
(2 ዜ.መ. 5:2-6:2)

“ከዚህ በኋላ ሰሎሞን የእግዚአብሔርን የቃል ኪዳን ታቦት የዳዊት ከተማ ከሆነችው ከጽዮን ለማምጣትና ወደ ቤተ መቅደሱ ለማስገባት የእስራኤል የነገድ መሪዎችና የጉሳ አስቆች ሁሉ እርሱ ወደሚገኝበት ወደ ኢየሩሳሌም እንዲሰበሰቡ ጠራ፤ ²የእስራኤልም ወንዶች ሁሉ የዳስ በዓል በሚከበርበት ኢታኒም ተብሎ በሚጠራው በስዓተኛው ወር ተሰበሰቡ። ³መሪዎቹ ሁሉ በተሰበሰቡ ጊዜም ካህናቱ የቃል ኪዳንን ታቦት ተሸከመው አምጥተው፤ ⁴ወደ ቤተ መቅደስ እገቡት፤ እንዲሁም ሌዋውያንና ካህናት እግዚአብሔር የሚመሰክበትን ድንኳንና በድንኳኑም ውስጥ የነበሩትን ንዋያተቅድሳት ሁሉ አምጥተው ወደ ቤተ መቅደስ አገቡ። ⁵ንጉሥ ሰሎሞንና መላው የእስራኤል ሕዝብ በቃል ኪዳን ታቦት ፊት ተሰበሰቡ፤ ከብዛቱም የተነሣ ሊቄጠር የማይቻል ብዙ በግና የቀንድ ከብት መሥዋዕት አድርገው አቀረቡ። ⁶ከዚህም በኋላ ካህናቱ የቃል ኪዳንን ታቦት ተሸከመው ወደ ቤተ መቅደስ በማግባት በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ በኪሩቤል ከንፍ ሥር አኖሩት፤ ⁷የተዘረጉ የኪሩቤል ከንፎችም ታቦቱንና የታቦቱ መሸከሚያ መሎጊያዎችን ሸፍነው ነበር። ⁸መሎጊያዎቹ ረዣዥሞች ስለሆኑ ጫፎቻቸው በቤተ መቅደሱ ውስጥ በቅድስተ ቅዱሳን ፊት ለፊት ለሚቆም ሰው ሁሉ በማልጥ ይታዩ ነበር፤ በሌላ አቅጣጫ የሚቆም ግን እያያቸውም፤ መሎጊያዎቹም እስከ ሃፊ በዚያው ይገኛሉ፤ ⁹የእስራኤል ሕዝብ ከግብጽ ምድር እንደወጡ እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ቃል ኪዳን በገባ ጊዜ ሙሴ በሲና ተራራ በቃል ኪዳን ታቦት ውስጥ ካኖራቸው ከሁለቱ የድንጋይ ጽላቶች በቀር በቃል ኪዳን ታቦት ውስጥ ሌላ ምንም ነገር አልነበረም።

¹⁰ካህናቱ ከቤተ መቅደሱ እንደ ወጡ ቤተ መቅደሱ ድንገት በደመና ተሞላ፤ ¹¹በደመናውም ውስጥ የእግዚአብሔር የከብር መገሰጥ ሰርሃን ያንጸባርቅ ስለነበር ካህናቱ ተመልሰው ለመግባትና አገልግሎታቸውን ለማከናወን አልቻሉም። ¹²በዚህ ጊዜ ሰሎሞን አንዲህ ሲል ጸለየ፡

“እግዚአብሔር እምላክ ሆይ!
እንተ በደመናና በጨለማ ውስጥ
መሰወርን ወድደሃል፤

¹³ እነሆ አሁን ግርማ ሞገስ ያለው ቤተ መቅደስ ስለንተ ሠርቻለሁ፤ እርሱም አንተ ለዘላለም የምትኖርበት ቦታ ይሆናል።”

ሰሎሞን ለሕዝቡ የተናገረው ቃል
(2 ዜ.መ. 6:3-11)

¹⁴ሕዝቡ በዚያ ቆመው ላሉ፤ ንጉሥ ሰሎሞን ፊቱን ወደ እነርሱ መልሶ የእግዚአብሔር በረከት በእነርሱ ላይ እንዲወርድ እንዲህ ሲል ጸለየ፡ ¹⁵“የእስራኤል እምላክ የሆነ እግዚአብሔር ይመሰገን! ስለባቱ ሰዳዊት የገባውን ቃል ኪዳን አጽንቶ ጠብቆአል፤ እርሱም እንዲህ የሚል ነው። ¹⁶“ሕዝቤን ከግብጽ ካወጣሁበት ጊዜ ጀምሮ እኔ የምመስከበት ቤተ መቅደስ የሚሠራበት በመላው እስራኤል ምንም ዐይነት ከተማ አልመረጥሁም፤ ነገር ግን ሕዝቤን እንድትመራ እንተን ዳዊትን መርጫልለሁ።”

¹⁷ቀጥሎም ሰሎሞን እንዲህ አለ፡ “አባቱ ዳዊት የእስራኤል እምላክ እግዚአብሔር የሚመሰክበትን ቤተ መቅደስ ለመሥራት ዐቅዶ ነበር፤ ¹⁸ነገር ግን እግዚአብሔር፤ “ለእኔ ቤተ መቅደስ ለመሥራት መፈለግህ መልካም ነው፤ ¹⁹ነገር ግን እርሱን የሚስራልኝ ልጅህ ነው እንጂ አንተ አይደለህም፤ ከአንተ የሚወለደው ልጅ ቤተ መቅደስን ይሠራል።”

²⁰“እነሆ እግዚአብሔር የሰጠውን የተሰፋ ቃል ጠብቆአል፤ ስለዚህም እኔ በአባቴ እግር ተተካቅ የእስራኤል ንጉሥ ሆኜለሁ፤ የእስራኤል እምላክ እግዚአብሔር የሚመሰክበትን ቤተ መቅደስም ሠርቼአለሁ፤ ²¹እግዚአብሔር ከግብጽ ምድር ባወጣቸው ጊዜ ከቀድሞ አባቶቻችን ጋር ቃል ኪዳን የገባበት የድንጋይ ጽላት ለሚገኝበትም ታቦት ማኖሪያ የሚሆን ቦታ በቤተ መቅደሱ ውስጥ አዘጋጅቻለሁ።”

ሰሎሞን ወደ እግዚአብሔር ያቀረበው ጸሎት
(2 ዜ.መ. 6:12-42)

²²ከዚህ በኋላ ሰሎሞን በሕዝቡ ፊት ተነሥቶ በመሠዊያው ፊት ለፊት ቆመ፤ እጆቹንም ወደ ሰማይ ዘርግቶ፤ እንዲህ ሲል ጸለየ፡ ²³“የእስራኤል እምላክ እግዚአብሔር ሆይ! በላይ ለሰማይ በታችም በምድር አንተን የሚመስልህ እምላክ ከቶ የለም! ሕዝብህም በፍጹም ልባቸው በሚታዘዙልህ ጊዜ ከእነርሱ ጋር የገባኸውን ቃል ኪዳን ታጽናለህ፤ ፍቅርህንም ትገልጥላቸዋለህ። ²⁴ለአባቴ ሰዳዊት የሰጠኸውንም የተሰፋ ቃል አጽንተሃል፤ የተናገርኸውም ቃል

8:1-1-24መ. 6:12-16 ፤ 1ዜ.መ. 15:25-29 = 8:2-1-ዘሌ. 23:24 = 8:9-1-ዘጸ. 10:5 =
8:10-11 = ዘጸ. 40:34-35 = 8:12-1-መዝ. 18:11 ፤ 97:2 = 8:16-1-24መ. 7:14-11 ፤ 1ዜ.መ. 17:3-10 =
8:17-18 = 24መ. 7:1-3 ፤ 1ዜ.መ. 17:1-2 = 8:19-1-24መ. 7:12-13 ፤ 1ዜ.መ. 17:11-12 =

ሁሉ እነሆ ዛሬ ተፈጽሞአል፤²⁵ አሁንም የአስራኤል አምላክ እግዚአብሔር ሆይ! በእባቱ በዳዊት የገባሽውን ሌላውንም ቃል ኪዳን ፈጽም፤ ይኸውም 'እንተ ታደርግ በነበረው ዐይነት ልጆችህ ታዛዥዎች ቢሆኑና በፊቱም በቅንነት ቢመሳሰሉ ሁል ጊዜ ከዘርህ በእስራኤል ዙፋን ላይ በፊቱ የሚነግሥ ልጅ እሳሳጣህም'፤ ከታላቁ የተናገርከው የተስፋ ቃል ነው።²⁶ እንግዲህ የአስራኤል አምላክ ሆይ! እገልጋይህ በነበረው በእባቱ በዳዊት የሰጠሽው የተስፋ ቃል ሁሉ እንዲፈጸም አድርግ።

²⁷ “አምላክ ሆይ! በእውነት ምድር የአንተ መኖሪያ በመሆን ትበቃለችን? እነሆ ሰማዩ ሰማያት እንኳ የማይበቃህ ሆኖ ሳለ፤ ይህች እኔ የሠራጊት ቤተ መቅደስማ የአንተ መኖሪያ በመሆን እንደት ልትበቃ ትችላለች? ²⁸ እግዚአብሔር አምላክ ሆይ! እነሆ እኔ አገልጋይህ ነኝ፤ ስለዚህ ጸሎቴን ሰምተህ ዛሬ የምለምንሆን ስጠኝ። ²⁹ አንተ ልትመለከበት በመረጥከው በታ የተሠራውንም ቤተ መቅደስ ቀንና ሌሊት ጠብቀው፤ ፊቱን ወደዚህ ቤተ መቅደስ መልሼ በምጸልዩበት ጊዜ ልመናዬን ሰማ፤ ³⁰ ፊታችንን ወደዚህ ቤተ መቅደስ መልሰን በምንጸልይ በት ጊዜ የእኔንና የሕዝብህን ጸሎት ሰማ፤ መኖሪያህ በሆነው በሰማይ ሆነህ ሰማን፤ ይቅርም በሰን።

³¹ “እንድ ሰው ባልንጀራውን መበደሉን የሚገልጥ ክስ ቀርቦበት በዚህ ቤተ መቅደስ ውስጥ ወደሚገኘው መሠዊያ አምጥተዋል፤ ከቦደል ንጹሕ መሆኑን በመሐሳ በሚያረጋግጥበት ጊዜ፤ ³² እግዚአብሔር ሆይ! በሰማይ ሆነህ ሰማ፤ በእገልጋቸህም ፍርድን ሰማ፤ ይኸውም በደል የሠራው ሰው በጥፋቱ መጠን እንዲቀጣ፤ ንጹሐም ነፃ እንዲወጣ አድርግ።

³³ “ሕዝብህ እስራኤል በደል ሠርተው እንተን በማሳዘናቸው ምክንያት በጠላቶቻቸው ድል ሲሆኑ ተጸጽተውም ወደ አንተ በመመለስ ወደዚህ ቤተ መቅደስ ቢመጡና የአንተን ይቅርታ በማግኘት ራሳቸውን ዝቅ አድርገው በትሕትና ቢለምኑ፤ ³⁴ አንተ በሰማይ ሆነህ ጸሎታቸውን ሰማ፤ በምርኮ የሚገኙትንም ሕዝብህን ኃጢአት ይቅር በማለት ሰቀድሞ አባቶቻቸው ወደሰጠሃቸው ምድር መልሰህ እግባቸው።

³⁵ “ሕዝብህ በደል ሠርተው አንተን በማሳዘናቸው ምክንያት ዝናም እንዳይበንምላቸው አድርገህ በምትቀጣቸው ጊዜ፤ በፈጸሙት በደል በመጸጸት ፊታቸውን ወደዚህ ቤተ መቅደስ መልሰው በትሕትና ቢለምኑ፤ ³⁶ አንተ በሰማይ ሆነህ ጸሎታቸውን ሰማ፤ የንጉሡንና የእስራኤልንም ሕዝብ ኃጢአት ይቅር በል፤ ቅን የሆነውንም ነገር ማድረግ ይችሉ ሆንድ አስ

ተምራቸው፤ ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር ሆይ! በዘላለም ርስት አድርገህ በሕዝብህ በሰጠሃቸው በዚህች ምድር ዝናም እንዲዘንም አድርግ።

³⁷ “በምድረቱ ላይ ረሀብ ወይም አባር ቸነፈር በሚመጣበት ጊዜ፤ እንዲሁም የእህሉ ሰብል በሚያቃጥል ነፋስ፤ በዋግና በአንበጣ መንጋ በሚወድምበት ጊዜ፤ ወይም ጠላቶቻቸው በሕዝብ ላይ እደጋ በሚጥሉበት ጊዜ፤ ወይም በሕዝብህ ላይ ልዩ በሽታና ደዌ በሚደርስባቸው ጊዜ፤ ³⁸ ጸሎታቸውን ሰማ፤ በሕዝብህ በእስራኤል መካከል ልብን የሚያሸር መራር ሕዝብ ደርሶባቸው እጃቸውን ወደዚህ ቤተ መቅደስ በመዘርጋት በሚጸልዩበት ጊዜ፤ ³⁹ ጸሎታቸውን ሰማ፤ በምትኖርበት በሰማይ ሆነህ ጸሎታቸውን በመሰማት በደላቸውን ይቅር በላቸው፤ ዕርዳቸውም፤ በሰው ልብና እኦምሮ ያለውን አሳብ ሁሉ መርምረህ የምታውቅ አንተ ብቻ ነህ፤ ስለዚህ በእያንዳንዱ ሰው እንደሥራው መጠን የሚገባውን ዋጋ ሰጠው፤ ⁴⁰ በዚህም ዐይነት ሕዝብህ ሰቀድሞ አባቶቻችን ርስት አድርገህ በሰጠሃቸው ምድር በሚኖሩበት በመን ሁሉ በአንተ ታዛዥዎች እንዲሆኑና እንዲያከብሩህ አድርግ።

⁴¹⁻⁴² “በሩቅ አገር የሚኖር የውጭ አገር ሰው የሰምህን ገናናነትና ለሕዝብህ ያደረግሽውን ድንቅ ነገር ሁሉ ሰምቶ፤ በዚህ ቤተ መቅደስ ሊያመልክህና ሊጸልይ ቢመጣ፤ ⁴³ አንተ ጸሎቱን ሰማ፤ ሕዝብህ እስራኤል እንደሚያደርጉት በመላው ዓለም የሚኖሩ ሕዝቦች አንተን በማወቅ እንዲታዘዙህና እንዲያከብሩህ አድርግ፤ በምትኖርበት በሰማይ ሆነህ የዚህን ሰው ጸሎት ሰማ፤ እንድታደርግ ለት የሚለምንህንም ሁሉ ፈጽምበት፤ ይህም በሚሆንበት ጊዜ ይህ እኔ የሠራሁት ቤተ መቅደስ አንተ የምትመለከበት ስፍራ መሆኑን ያውቃሉ።

⁴⁴ “ጠላቶቻቸውን ለመውጋት እንዲሞቱ ሕዝብህን በምታገዝበት ጊዜ በየትኛውም ስፍራ ሆነው ወደዚህች ወደመረጥሃት ከተማና እኔ ለአንተ ወደ ሠራሁት ወደዚህ ቤተ መቅደስ ፊታቸውን መልሰው በሚጸልዩበት ጊዜ፤ ⁴⁵ በሰማይም ሆነህ ጸሎታቸውንና ልመናቸውን በመሰማት ድልን አቀዳጃቸው።

⁴⁶ “መቼም በደል የማይሠራ የለምና ሕዝብህ ኃጢአት በመሥራት አንተን ሲያሳዝኑ፤ አንተም ተቈጥተህ ጠላቶቻቸው ድል እንዲነሡ አቸውና ወደ ሌላ አገር ማርከው እንዲወሰዱ አቸው በምትፈቅድበት ጊዜ፤ ምንም እንኳ ያ አገር ሩቅ ቢሆን፤ ⁴⁷ ምርኮኞች ሆነው በሚኖሩ ባት በዚያች አገር ሳሉ ኃጢአት ሠርተናል፤

በድሰኛል፤ ዐምፀኛልም፤ ብለው በመናዘዝ ተጸጽተው ንስሐ ቢገቡ፤ እግዚአብሔር ሆይ! ጸሎታቸውን ሰማ፤ ⁴⁸ ማርከው በመስዱለቸው በጠላቶቻቸው አገር ሳሉ በፍጹም ልባቸው በእውነትና በቅን መንፈስ ተጸጽተው ንስሐ በመግባት እንተን ሰቀድሞ አባቶቻችን ወደስጠሃቸው ወደዚህች ምድር፤ እንተም ወደመረጥሃት ወደዚህች ከተማና አኔ ስእንተ ወደ ሠራሁት ወደዚህ ቤተ መቅደስ ፈታቸውን መልሰው ቢጸልዩ፤ ⁴⁹ በመናረያህ በሰማይ ሆነህ ጸሎታቸውን በመስማት ፍረድላቸው፤ ⁵⁰ ኃጢአታቸውንና እንተን ያሳዘኑበትን ዐመፅ ሁሉ ይቅር በል፤ ጠላቶቻቸውም እንዲራራላቸው አድርግ፤ ⁵¹ አነርሱ እኮ እንደ እቶን እሳት ከምታቃጥል ከግብጽ ምድር ያወጣሃቸው ሕዝብህ ናቸው።

⁵² “ሕዝብህ እስራኤልና ንጉሣቸው ዘወትር በፊትህ ሞገስ እንዲኖራቸው አድርግ፤ የእንተንም ዕርዳታ በሚጠይቁበት ጊዜ ሁሉ ጸሎታቸውን ሰማ፤ ⁵³ ልዑል እግዚአብሔር ሆይ! የቀድሞ አባቶቻችንን ከግብጽ ምድር ባወጣህ ጊዜ በእገልጋይህ በሙሴ እማካይነት እንደተናገርህ ሁሉ ለእንተ የተሰዩ ሕዝብ እድርገህ ከሌሎች ሕዝቦች መካከል የመረጥካቸው መሆኑን አስብ።”

የጸሎቱ መደምደሚያ

⁵⁴ ሰሎሞን ጸሎቱን ከፈጸመ በኋላ እጆቹን እንደዘረጋ ተንበርከኮ ከነበረበት መሠዊያ ፊት ተነሥቶ ቆመ። ⁵⁵ ድምፁንም ከፍ በማድረግ በዚያ ተስብሰበ በነበረው ሕዝብ ሁሉ ላይ የእግዚአብሔር በረከት እንዲወርድ እንዲህ ሲል ጸለየ፤ ⁵⁶ “በገባው የተሰፋ ቃል መሠረት ስሕዝቡ ሰላምን የሰጠ እግዚአብሔር ይመስገን፤ በእገልጋዬ በሙሴ እማካይነት የሰጠውን መልካም የተሰፋ ቃል ሁሉ ጠብቆአል፤ ⁵⁷ እምላካችን እግዚአብሔር ከቀድሞ አባቶቻችን ጋር እንደነበረ ሁሉ ከአኛ ጋርም ይኑር፤ ምንጊዜም አይለየን፤ አይታወገንም፤ ⁵⁸ ሰቀድሞ አባቶቻችን የሰጠውን ሕግና ትእዛዝ በመጠበቅ እንደ እርሱ ፈቃድ መኖር እንድንችል ስእርሱ ታዛዥ ምች እንድንሆን ያድርገን።” ⁵⁹ እምላካችን እግዚአብሔር ይህን የመማጠኛ ጸሎቱን ሁሉ በማስብ ስእስራኤል ሕዝብና ስንጉሣቸው እንደየሰለታዊ ችግራቸው ምሕረቱንና ዕርዳታውን አይርቅባቸው። ⁶⁰ በዚህ ዐይነት ሁኔታ የዓለም ሕዝቦች ሁሉ እግዚአብሔር ብቻ እምላክ መሆኑንና ያስ እርሱም ሌላ እምላክ አለመኖሩን ያውቃሉ፤ ⁶¹ እናንተ የእርሱ ሕዝብ የሆናችሁ ዛሬ እንዳደረጋችሁት ሁሉ ሕግጋቱንና ትእዛዛቱን በመጠበቅ ስእምላካችን ለእግዚአብሔር ዘወትር ታማኞች ሁኑ።”

የቤተ መቅደሱ መመረቅ
(2 ዜ. መ. 7:14-10)

⁶² ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሰሎሞንና ከእርሱ ጋር የነበሩት ሕዝብ ሁሉ ለእግዚአብሔር መሥዋዕት አቀረቡ፤ ⁶³ ሰሎሞንም ሃያ ሁለት ሺ የቀን ድ ከብቶችንና አንድ መቶ ሃያ ሺ በንቸን ስዶ ጎንነት የሚሆን የጎብረት መሥዋዕት አድርጎ አቀረበ፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ ንጉሥ ሰሎሞንና ሕዝቡ ቤተ መቅደሱ ለእግዚአብሔር የተሰየ እንዲሆን አደረጉ። ⁶⁴ እንዲሁም በዚያ ቀን ከቤተ መቅደሱ ፊት ሰፊት ያለውን አደባባይ መካከለኛ ከፍል ለእግዚአብሔር የተሰየ እንዲሆን አደረገ፤ ቀጥሎም በሙሉ የሚቃጠለውን መሥዋዕት፤ የእህል ቍርባንና ስደጎንነት መሥዋዕት የሚሆነውን የእንስሳት ስብ ሁሉ ለእግዚአብሔር አቀረበ፤ ይህንንም ያደረገበት ምክንያት ከነሐስ የተወራው መሠዊያ ይህን ሁሉ መሥዋዕት መያዝ ስለማይችል ነው።

⁶⁵ በዚያም በቤተ መቅደሱ ሰሎሞንና የእስራኤል ሕዝብ ሁሉ ሰባት ቀን። ሙሉ የዳስ በዓል አከብረው ስንበቱ፤ በስተ ሰሜን ከሐማት መተላለፊያ አንሥቶ በስተ ደቡብ እስከ ግብጽ ድንበር ድረስ ካለው ምድር ሁሉ የመጣው ሕዝብ እጅግ ብዙ ነበር፤ ⁶⁶ በስምንተኛው ቀን ሰሎሞን ወደሚኖርበት ስፍራ እንዲሄድ ሕዝቡን ሁሉ አስናበተ፤ ሁሉም ሰሎሞንን አመስገኑ፤ እግዚአብሔር ለእገልጋዩ ሰዳዊትና ስሕዝቡ ስእስራኤል ስለሰጠውም በረከት ደስ ብሎ አቸው ወደየቤተቸው ሄዱ።

ምዕራፍ 9

እግዚአብሔር ለሰሎሞን እንደገና ተገለጠለት
(2 ዜ. መ. 7:11-22)

¹ ንጉሥ ሰሎሞን ቤተ መቅደሱን፤ ቤተ መንግሥቱንና ለሠራው የፈለገውን ሌላውንም ሁሉ ከፈጸመ በኋላ፤ ² እግዚአብሔር ከዚህ በፊት በገባሁን እንደተገለጠለት አሁንም እንደገና ተገለጠለት። ³ እንዲህም አለው፡ “የመማጠኛ ጸሎትህን ሰምቻለሁ፤ እኔ እመስከበት ዘንድ የሠራኸውን ይህን ቤተ መቅደስ ሰሜ ለዘላለም በእርሱ እንዲኖርበት አድርጌ ቀድሼዋለሁ፤ ዘወትርም በመከባከብ እጠብቀዋለሁ።” ⁴ አባትህ ዳዊት አንዳደረገው በቅንነትና በታማኝነት እኔን ብታገለግል፤ የእኔን ሕግና ሥርዓት ብትጠብቁ፤ ያህንኩህንም ሁሉ ብትፈጽም፤ ⁵ ስእባትህ ሰዳዊት “ከዘረኝህ በእስራኤል ዙፋን ላይ የሚገነዝብ ልጅ አላሳጣህም” በማለት የሰጠ ሁትን የተሰፋ ቃል በመጠበቅ፤ ዙፋኑህ በእስራኤል ለዘላለም ጸንቶ እንዲኖር አደርጋለሁ።

⁴⁸ 8:65 ሰባት ቀን 1- በዕብራይስጥ “ዐሥራ አራት ቀን” ሲል፤ እንደ የጥንት ቅጂ “ሰባት ቀን” ይላል።
8:56 1- ዘፋ. 12:10፤ እያሉ 21:44-45። 9:12 1- 1ነገ. 3:5፤ 2ዜ. መ. 1:7። 9:15 1- 1ነገ. 2:4።

ኖነገር ግን እንተ ወይም ዘርኹህ እኔን መከተል ትታችሁ የበጠጃችሁን ሕግጋትና ትእዛዛት ባት ፈጽሙና ባዕዳን አማልክትን ብታመልኩ፡፡
 7 ሕዝቤ እስራኤል ከበጠጃችው ምድር ተነቃቅ በው እንዲባረሩ እደርጋለሁ፡፡ እኔ እመስክበት ዘንድ የቀደስፁትንም ይህን ቤተ መቅደስ እተ ወዋለሁ፡፡ በየአገሩ የሚኖሩ ሕዝቦች ሁሉ እስራኤልን መሳለቁያና መዘባበቻ ያደርጓታል፡፡
 8 ይህም ቤተ መቅደስ የፍርስራሽ ክምር ሆኖ ይቀራል፤ በዚያም የሚያልፉ ሁሉ ይደነግጣሉ፤ እየተገረሙም በማፈዝ 'እግዚአብሔር በዚህች ምድርና በዚህ ቤተ መቅደስ ላይ ሰበ ይህን ይህን ሁሉ እደረገ?' እያሉ ይጠይቃሉ፡፡
 9 ራሳቸው የሚሰጡትም መልስ 'የእስራኤል ሕዝብ የቀድሞ አባቶቻቸውን ከግብጽ ምድር ያወጣ አምላካቸውን እግዚአብሔርን በመተዋቸው ምክንያት ነው፤ ከዚህም በቀር በእግዚአብሔር የነበራቸውን ታማኝነት ትተው ሌሎች አማልክትን በመከተል ሰንዱላቸው፤ እግዚአብሔር ይህን ሁሉ የጥፋት መቅሠፍት ያመጣባቸውም ሰበዚህ ነው' የሚል ነው፡፡

ሰሎሞን ለኪራም የክፈለው ወርታ
 (2 ዜ.መ. 8:1-2)

10 ሰሎሞን ቤተ መቅደሱንና ቤተ መንግሥቱን በመሥራት የፈጀበት ጊዜ ሃያ ዓመት ነበር፤ 11 የጢሮስ ንጉሥ ኪራም ለዚህ ሁሉ ሥራ ለሰሎሞን የሚያስፈልገውን ዝግባና ጥድ ከብዙ ወርቅ ጋር ሰጥቶት ነበር፤ ሥራውም ሁሉ ከተፈጸመ በኋላ ሰሎሞን በገሊላ ግዛት የሚገኙትን ሃያ ታናናሽ ከተሞች ለኪራም ሰጠው፤ 12 ኪራምም ሄዶ ከተሞቹን እየ፣ ነገር ግን ደስ ስላላሰኙት፤ 13 ሰሎሞንን “ወንድሜ ሆይ! የሰጠኸኝ ከተሞች ለካ እነዚህ ናቸውን?” አሰው፤ በዚህ ምክንያት እስከ ዛሬ ድረስ ያ አካባቢ በሙሉ ካቡል፡፡ እየተባለ ይጠራል፤ 14 ኪራም ለሰሎሞን የላከለት ወርቅ አራት ሺ ኪሎ ግራም ያህል የሚመዝን ነበር፡፡

ሰሎሞን ያከናወናቸው ሌሎች ሥራዎች
 (2 ዜ.መ. 8:3-18)

15 ለሰሎሞን ቤተ መቅደሱን፤ ቤተ መንግሥቱን፤ የኢየሩሳሌምን ቅጽር የሠሩበትና ከከተማይቱም በስተ ምሥራቅ በኩል ያለውን ሚሎ ተብሎ የሚጠራውን ጉድጓዳ ሰፍራ ሞልተው ያስተካከሉበት የጉልበት ሥራ ለመሥራት የሚገደዱ ገባሮች ነበሩ፤ እንዲሁም ሐጽር፤ መጊዶና ጌዜር ተብለው የሚጠሩ ከተሞችንም እንዲሠሩሉት አደረገ፡፡ 16 ቀደም ሲል የግብጽ ንጉሥ በጌዜር ላይ አደጋ ጥሎ፤ ነዋሪዎችዋን

ገደሎ ከተማይቱንም አቃጥሎ በቀጥጥሩ ሥር አድርጓት ነበር፤ ከዚያም በኋላ ሴት ልጅን ለሰሎሞን በዳረለት ጊዜ የጌዜርን ከተማ መዳሪያ እድርን ሰጣት፤ 17 ሰሎሞንም ከተማይቱን እንደገና ሠራት፡፡ እንዲሁም ሰሎሞን የጉልበት ሥራ በሚሠሩ ገባሮች አማካይነት የታችኛውን ቤትሐሮን፤ 18 ባዕላት፤ በይሁዳ በረሐማ አገር የምትገኝ ታማር፤ ተብለው የሚጠሩትን ከተሞች እንደገና ሠራ፤ 19 እነዚህም የሰንቅ ማከማቻዎች፤ ፈረሶችና ሠረገላዎች የሚጠበቁባቸው፤ በኢየሩሳሌምና በሊባኖስ እንዲሁም በግዛቱ በሚገኙ ሌሎች ሰፍራዎች ለመሥራት የሚያስፈልጉትን ዕቃዎች ሁሉ ማስቀመጫዎች ነበሩ፡፡ 20-21 ለሰሎሞን የጉልበት ሥራ ይሠሩበት የነበሩት ገባሮች እስራኤላውያን ምድራቸውን ርስት አድርገው በወረሱ ጊዜ ያልገደሉላቸው የከነዓን ሕዝብ ዝርያዎች ነበሩ፤ እነዚህም ዝርያዎቻቸው እስከ እሁን ድረስ ባሪያዎች ሆነው የሚያገለግሉ እምራውያን፤ ሒታውያን፤ ፈረባውያን፤ ሒዋውያንና ኢያቡሳውያን ተብለው የሚጠሩት ናቸው፡፡ 22 ሰሎሞን ከእስራኤላውያን ወገን ማንንም ባሪያ አድርጎ አላሠራም፤ እነርሱ ባስሥልጣኖች፤ ወታደሮች፤ የጦር መኮንኖች፤ የጦር እዛዥዎች፤ ሠረገላ ለሚነዱ ሁሉ ጎላፊዎችና ፈረሰኞች ሆነው ያገለግሉ ነበር፡፡

23 ሰሎሞን ለሚያከናውነው የሕንጻ ሥራ የጉልበት ሥራ ይሠሩ ዘንድ ስተመደቡት ገባሮች አምስት መቶ ጎምላ ጎላፊዎች ነበሩላቸው፡፡

24 የግብጽ ንጉሥ ልጅ የነበረችው ሚስቱ ከዳዊት ከተማ ራሱ ወዳሠራላት ቤተ መንግሥት ከተዘዋወረች በኋላ ሰሎሞን ከከተማይቱ በስተ ምሥራቅ የሚገኘውን ጉድጓዳ ሰፍራ ተሞልቶ በመሰተካከል እንዲሠራ አደረገ፡፡

25 ሰሎሞን ለእግዚአብሔር ባሠራው መሠዊያ ላይ የሚቃጠለውን መሥዋዕትና ለደጎንነት የሚሆነውንም የጎብረት መሥዋዕት በዓመት ሦስት ጊዜ ያቀርብ ነበር፤ ከዚህም ሁሉ ጋር ለእግዚአብሔር ዕጣን ያሣርግ ነበር፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ የቤተ መቅደሱ ሥራ ተፈጸመ፡፡

26 እንዲሁም ንጉሥ ሰሎሞን በኢዶም ምድር በእካባ ባሕረ ሰላጤ ዳርቻ በምትገኘው በኤላት አጠባብ ባሕረው በጌጽዮንጋብር መርከቦችን ሠራ፡፡ 27 ንጉሥ ኪራምም ከሰሎሞን ሰዎች ጋር የሚያገለግሉ የሠለጠኑ መርከቦችን ላከለት፤ 28 እነርሱም በመርከብ ተጉዛው ወደ ኦፊር ምድር ከሄዱ በኋላ ወደ ሰሎሞን ሲመለሱ ከዐሥራ እራት ሺ ኪሎ ግራም በላይ የሚመዝን ወርቅ ይዘውለት መጡ፡፡

5* 9+13 ካቡል፡፡ በዕብራይስጥ “ዋጊዚስ” ግለት ነው፡፡
 9+8፡፡ 2ካ. 25+9፡፡ 2ዜ.መ. 36+19፡፡ 9+25፡፡ ዘ. 23+17፡፡ 34+23፡፡ ዘ. 16+16፡፡

ምዕራፍ 10

የንግሥተ ሳባ ጉብኝት በኢየሩሳሌም
(2 ዜ.መ. 9፡1-12)

‘ንግሥተ ሳባ እግዚአብሔር ሰሰሎምን ስለሰጠው እስደናቂ ጥበብ የሚነገረውን ሁሉ ሰማች፤ ስለዚህ እስከጋሪ በሆኑ የእንቅጥልሽ ጥያቄዎች ልትፈትነው ወደ ኢየሩሳሌም መጣች።¹ ጊዛዋ የከብር አጃቢዎችን በማሰከተል በግመሎች የተጫነ ሽቶ፣ የከበረ ዕንቁና ብዙ ወርቅ ይዟ መጣች፤ ከሰሎሞንም ጋር በተገናኙ ጊዜ በልብዋ ያለውን ጥያቄ ሁሉ እቀረበችለት፤² እርሱም ላቀረበችለት ጥያቄ ሁሉ መልስ ሰጠ፤ ሊተረጉምላት የተሳነውና ከእርሱ የተሰወረ ምንም ዐይነት እንቅጥልሽ አልነበረም።³ ‘ንግሥተ ሳባ ጥበብ የተሞላበትን የሰሎሞንን አነጋገር እዳመጠች፤ የሠራውንም ቤተ መንግሥት አየች፤⁴ በሰሎሞን ገበታ ላይ የሚቀርበውን የምግብ ዐይነት፣ የመኳንንቱን መኖሪያ አካባቢዎች፣ የቤተ መንግሥቱን ሠራተኞች የሥራ አደረጃጀት፣ የደንብ ልብሳቸውንም ዐይነት፣ በግብፃ ጊዜ የሚያገለግሉትን አሳላፊዎችና በቤተ መቅደስም የሚያቀርባቸውን መሥዋዕቶችን ሁሉ ተመልከተች፤ በዚህም ሁሉ የተሰማት እድናቆት ከመበቀቸው በላይ ነበር።⁵ ‘ንጉሥ ሰሎሞንንም እንዲህ አሰኘው፡ “በሰላ አንተና ስለ ጥበብህ ታላቅነት በእገሬ ሳሰሁ የሰማሁት ሁሉ እውነት ነው፤⁶ ነገር ግን እዚህ ድረስ መጥቼ በዐይኔ እስካየው ድረስ የተነገረኝን ሁሉ ለማመን አልቻልኩም ነበር፤ ታዲያ በጀሮ የሰማሁት በዐይኔ ያየሁትን አኩሌታ እንኳ አይሆንም፤ በእርግጥም ጥበብህና ሀብትህ በእገሬ ሳሰሁ ከተነገረኝ በጣም ይበልጣል።⁷ ስፈትህ ሁልጊዜ በመገኘት ጥበብ የሞላበትን ግግርህን የሚሰሙ ሰዎችህና ባለሟሎችህ እንዴት የታደሉ ናቸው፤⁸ አምላክህ እግዚአብሔር ይመስገን፤ እርሱ አንተን መደጦ የእስራኤል ንጉሥ በማድረግ በአንተ መደሰቱን ገልጦልሃል፤ ለእስራኤል ያለውም ፍቅር ዘላለማዊ ስለሆነ ሕግና ፍትሕ ጸንቶ እንዲኖር ታደርግ ዘንድ የእስራኤል ንጉሥ አድርጎሃል።”⁹

¹⁰ንግሥተ ሳባ ያመጣችለትን ስጦታ ሁሉ ሰንጉሥ ሰሎሞን አበረከተችለት፤ ይኸውም ከእራት ሺ ኪሎ የሚዘልጥ ወርቅ፣ እጅግ ብዙ ሽቶና የከበረ ዕንቁ ነበር፤ እርሱም ሰሰሎሞን ያበረከተችው የሽቶ ብዛት በማንኛውም ጊዜ ከቀረበለት የሽቶ ገጸ በረከት ሁሉ እጅግ የሚበልጥ ነበር።

(¹¹ከአፈር ወርቅ ያመጡለት የኪራም መርከቦች ከዚያው ከአፈር ብዙ የጥድ እንጨትና የከበረ ዕንቁ አምጥተውለት ነበር።¹² ሰሎሞን

ከዚሁ ከጥድ እንጨት የቤተ መቅደሱንና የቤተ መንግሥቱን መከታዎች፣ መዘምራን የሚያገለግሉባቸውን በገናዎችና መስንቆዎች አሠራ፤ ይዘም የጥድ እንጨት ወደ እስራኤል አገር ከመጣው የጥድ እንጨት ሁሉ የሚበልጥ ነበር፤ ከዚያም በኋላ ይህን የመሰለ የጥድ እንጨት ከቶ ታይቶ አያውቅም።)

¹³ንጉሥ ሰሎሞን ከተለመደው የልግሥና ስጦታው ጋር የሳባ ንግሥት የጠየቀችውን ሁሉ ሰማት፤ ከዚህ በኋላ ንግሥተ ሳባ ከከብር እጃቢዎችዋ ጋር ወደ አገርዋ ተመልሳ ሄደች።

የንጉሥ ሰሎሞን
ሀብት ብዛት
(2 ዜ.መ. 9፡13-29)

¹⁴ንጉሥ ሰሎሞን በየዓመቱ ሃያ ሦስት ሺ ኪሎ ያህል የሚመዝን ወርቅ ያገኝ ነበር፤¹⁵ ይህም ሁሉ ነጋዴዎች ከሚከፍሉት ቀረጥ፣ ከንግድ ከሚገኘው ትርፍ፣ እንዲሁም ከዐረብ ነገሥታትና ከእስራኤል ከፍላጎት ሀገር አስተዳዳሪዎች ከሚገባለት ግብር ጋር ተጨማሪ ነበር።

¹⁶ሰሎሞን ሁለት መቶ ታላላቅ ነጃዎችን አሠርቶ እያንዳንዱን ነጃ በሰባት ኪሎ ያህል ወርቅ አስለበጠው፤¹⁷ እንዲሁም ሦስት መቶ ታናናሽ ነጃዎችን አሠርቶ እያንዳንዱን በሁለት ኪሎ ያህል ወርቅ አስለበጠው፤ እነዚህንም ሁሉ “የሊባኖስ ደን” ተብሎ በሚጠራው አዳራሽ ውስጥ አኖራቸው።

¹⁸እንዲሁም ንጉሥ ሰሎሞን ከዝሆን ጥርስ አንድ ትልቅ ዙፋን አሠርቶ በንጹሕ ወርቅ አስለበጠው፤¹⁹⁻²⁰ ዙፋኑም ከታች ወደ ላይ መጣጫ የሆኑ ሰድሶት ደረጃዎች ነበሩት፤ በእያንዳንዱም ደረጃ ጫፍ በግራና በቀኝ አንዳንድ የአንበሳ ምስል ሲኖር በድምሩ የተቀረጹት የአንበሳ ምስሎች ዐሥራ ሁለት ነበሩ፤ ከዙፋኑ በስተ ጀርባ የኮርማ ራስ ምስል ነበር፤ በሁለቱ የክንድ መደገፊያ ጫፎችም ላይ አንዳንድ የአንበሳ ምስል ነበር፤ ይህን የመሰለ ዙፋን በሌላ በየትኛውም አገር መንግሥት የቶ አልነበረም።

²¹ሰሎሞን የሚጠጣባቸው ዋንጫዎች ሁሉና “የሊባኖስ ደን” ተብሎ በሚጠራው አዳራሽ ውስጥ የሚገኙት ዕቃዎች በሙሉ ከንጹሕ ወርቅ እንጂ ከብር አልተሠሩም፤ ምክንያቱም በሰሎሞን ዘመን ብር ምንም ዋጋ አልነበረውም፤²² ሰሎሞን ከኪራም መርከቦች ጋር በውቅያኖስ ላይ የሚጓዙ ሌሎች መርከቦችም ነበሩት፤ እነርሱም በየሦስት ዓመት ወርቅን፣ ብርን፣ የዝሆን ጥርስን፣ ጦጣዎችንና ዝንጀሮዎችን ያመጡለት ነበር።

²³ንጉሥ ሰሎሞን ከሌሎች ነገሥታት ሁሉ የሚበልጥ ሀብታምና ጥበበኛ ነበር፤²⁴ በመላው

ዓለም የሚገኙ ሰዎችም ሁሉ እግዚአብሔር የሰጠውን ጥበብ የሞላበትን ንግግር ይሰጡ ዘንድ ወደ እርሱ መምጣት ይፈልጉ ነበር።²⁵ ወደ እርሱም የሚመጡት ሁሉ የብርና የወርቅ፣ የልብስ፣ የወር መሣሪያዎች፣ የሽቶ፣ የፈረሶችና የበቅሎዎች ስጦታዎችን ያመጡለት ነበር። ይህም በየዓመቱ የሚደረግ ነበር።

²⁶ ስሎሞን እንደ ሺ አራት መቶ የወር ሠረገላዎችና ዐሥራ ሁለት ሺ ፈረሶች ነበሩት፤ ከእነርሱም ከፊሎ ከእርሱ ጋር በኢየሩሳሌም፣ ሌሎች ደግሞ በልዩ ልዩ ከተማዎች ተመድበው እንዲኖሩ አደረገ።²⁷ በግዛቱም ዘመን ሁሉ በኢየሩሳሌም ብር እንደ ድንጋይ፣ የዝግባውም እንደጌት ብዛት በይሁዳ ኮረብታዎች ግርጌ በየትኛውም ስፍራ እንደሚበቅል ሾላ ይቈጠር ነበር።²⁸ የንጉሡም ወኪሎች ፈረሶችን ከግብጽና ከቀዌ እገር ይገዙለት ነበር።²⁹ ሠረገላዎችን ከግብጽ አገር በማስመጣት፣ ለእያንዳንዱ ሠረገላ ስድስት መቶ ጥሬ ብር፣ ለእያንዳንዱም ፈረስ አንድ መቶ ንምሳ ጥሬ ብር እያስገፈሉ ለሒታውያንና ለሶርያ ነገሥታት ይሸጡላቸው ነበር።

ምዕራፍ 11

ስሎሞን ከእግዚአብሔር እየራቀ ሄደ

‘ስሎሞን ብዙ የባዕዳን አገሮችን ሴቶች እፈቀረ፤ በዚህ ምክንያት ከግብጽ ንጉሥ ልጅ በቀር የሒታውያን፣ የሞእባውያን፣ የዐሞናውያን፣ የኤደማውያንና የሲዶናውያን ሴቶች ልጆችን አገባ።² እነዚህንም የባዕዳን አገሮች ሴቶች ያገባቸውና በፍቅራቸው የተነደፈው “እነርሱ አማል ክፉቻቸውን እንድታመልኩ ስለሚያደርጉኝት ሁከእነርሱ ጋር ጋብቻ አትፈጽም” ብሎ እግዚአብሔር ለእስራኤል ልጆች የሰጠውን ትእዛዝ በመጣስ ነበር።³ ስሎሞን የነገሥታት ልጆች የሆኑ ስባት መቶ ሚስቶችና ሦስት መቶ ቀባቶች ነበሩት፤ እነርሱም ስሎሞንን ከእግዚአብሔር እንዲርቅ አደረጉት።⁴ በተለይም በዕድሜ እየሸመገለ በሄደ መጠን ለባዕዳን አማልክት እንዲሰግድ አደረጉት፤ ስሎሞን እግዚአብሔርን በታማኝነት በማገልገል እንደ እባቱ እንደ ዳዊት ሆኖ አልተገኘም።⁵ የሲዶናውያን ሴት እምላክ ለነበረችው ለዐስታሮትና ሚልኮም ተብሎ ለሚጠራው ለአስጸያፊው ለዐሞናውያን እምላክ ሰገደ።⁶ በደል በመሥራትም እግዚአብሔርን እላዘነ፤ ስሎሞን እግዚአብሔርን በቅንነት በመከተል ረገድ እንደ እባቱ እንደ ዳዊት ሆኖ አልተገኘም።⁷ ከኢየሩሳሌም በስተ ምሥራቅ በሚገኘው ተራራ ላይ አስጸያፊዎች ለሆኑት ከሞሽ ተብሎ ለሚጠራው ለሞአባውያን እምላክና ሚልኮም ተብሎ ለሚጠራው ለዐሞናውያን አም

ላክ የመሰገኝ ስፍራዎችን አዘጋጀላቸው።⁸ እንዲሁም የባዕዳን አገሮች ሚስቶች ለየእማልክቶቻቸው ዕጣን የሚያጥኑባቸውንና መሥዋዕት የሚያቀርቡባቸውን ስፍራዎች ሠራ።

⁹⁻¹⁰ ምንም እንኳን የእስራኤል እምላክ የሆነ እግዚአብሔር ሁለት ጊዜ ተገልጦለት ባዕዳን እማልክትን እንዳያመልክ ያዘዘው ቢሆንም ስሎሞን ለእግዚአብሔር አልታዘዘም፤ ይልቁንም ከእግዚአብሔር እየራቀ ሄደ፤ ስለዚህም እግዚአብሔር በስሎሞን ላይ ተቈጣ።¹¹ እንዲህም አለው፡ “ከእኔ ጋር የገባኸውን ቃል ኪዳን ሆን ብለህ ስላፈረሰህና ትእዛዜንም ስላልፈጽምህ፣ መንግሥትህን ከአገሩ ወሰጄ ከእገልጋቸኝ ለአንዱ ልሰጠው ወስኛለሁ።¹² ይሁን እንጂ ለአባትህ ለዳዊት ስል ይህን የማደርገው እንተ ባለህ በት ዘመን ሳይሆን በልጅህ መንግሥት ጊዜ ይሆናል።¹³ ከልጅህም ቢሆን መንግሥቱን በሙሉ እልወሰድበትም፤ ለእገልጋቹ ለዳዊትና ለራሴ ርስት እድትሆን ለመረጥሁክት ለኢየሩሳሌም ከተማ ስል እንድ ነገድ እተውላታለሁ።”

በስሎሞን ላይ የተነሡበት ጠላቶች

¹⁴ ስለዚህም እግዚአብሔር የኤዶም ንጉሣዊ ቤተሰብ ወገን የሆነውን ሀዳድን በስሎሞን ላይ ጠላት እድርጎ እስከሣበት፤¹⁵⁻¹⁶ ከዚህ በፊት ቀደም ብሎ ዳዊት ኤዶምን ድል አድርጎ በያዘ ጊዜ የሠራዊቱ አዛዥ የነበረ ኢየሱል በጦርነቱ የሞቱትን ለመቅበር ወደዚያ ሄዶ ነበር፤ እርሱና የእርሱ ሰዎችም በኤዶም የተገኘውን ወንድ ሁሉ ገደሉ።¹⁷ ከሞት የተረፉት ሀዳድና ወደ ግብጽ ሸሽተው የሄዱ ጥቂቶች ኤዶማውያን የአባቱ አገልጋዮች ብቻ ነበሩ፤ በዚያን ጊዜ ሀዳድ ገና ሕፃን ነበር።¹⁸ እነርሱም ከምድያም ተነሥተው ወደ ፋራን ሄዱ፤ በዚያም ጥቂቶች ሰዎች ከእነርሱ ጋር ተቀላቀሉ፤ ከዚህ በኋላ ወደ ግብጽ ተገዛው ወደ ንጉሡ ቀረቡ፤ ንጉሡም ለሀዳድ ትገሽ መሬትና እንድ መኖሪያ ቤት ሰጥቶ ምግብ ፈቀደለት።¹⁹ ሀዳድም የንጉሡ ወዳጅ ሆነ፤ ንጉሡም የሚሰጡት የጣፋ ኔሰን እግት ለሀዳድ ዳረለት።²⁰ እርሱም ገንባት ተብሎ የሚጠራውን ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ እርሱንም ንግሥቱቱ ወሰዳ በዚህ መንግሥት አሳደገችው፤ ከንጉሡም ወንዶች ልጆች ጋር አብሮ ኖረ።

²¹ ሀዳድ በግብጽ ሳለ የንጉሥ ዳዊትንና የሠራዊቱን አዛዥ የኢየሱልን መሞት በስማ ጊዜ “ወደ አገሬ ተመልሼ እንድሄድ አስናብተኝ” ሲል ንጉሡን ጠየቀ።

²² ንጉሡም “ስለምን ትሄዳለህ? ወደ እገርዛ ለመሄድ ያስብኸው ከቶ ምን ተጓድሎብህ ነው?” አለው።

ሀዳድም “ምንም የተጓደለብኝ ነገር የለም፤ ብቻ ወደ ትውልድ አገሬ እንድመለስ ፍቀድልኝ” ሲል ለንጉሡ መለሰ፤ ሀዳድም ወደ አገሩ ተመልሶ ሄደ።

ሀዳድም በኤዶም ነግሦ ለእስራኤል ብርቱ ጠላት ሆነ።

²³ እንደገናም እግዚአብሔር ረዘን ተብሎ የሚጠራውን የኤሊሳዳን ልጅ በሰሎሞን ላይ ጠላት አድርጎ አሰነሣ፤ ረዘን የጸባ ንጉሥ ከነበረው ከጌታው ከሀዳድዌሪክ ኮብልሎ፣ ²⁴ የሸፍቶች አለቃ ሆኖ ነበር፤ ይህም የሆነው ዳዊት ሀዳድዌሪክን ድል ነሥቶ የአርሱ ጦር ተሰባራቆች የሆኑትን ሶርያውያንን ከፈጀ በኋላ ነበር፤ ረዘንና ተከታዮቹም ወደ ደግሰቆ ሄዱ፤ በዚያም ሲኖሩ እርሱን የሶርያ ንጉሥ እንዲሆን አደረጉት፤ ²⁵ ከዚህም የተነሣ ሰሎሞን በነበረበት ዘመን ሁሉ የእስራኤል ጠላት ነበር።

እግዚአብሔር ለኢዮርብዓም የሰጠው ተስፋ

²⁶ በሰሎሞን ላይ ያመፀው ሌላው ሰው በኤፍሬም ጸሬዳ ተብላ የምትጠራው ከፍል ተወላጅ የሆነ የነባጥ ልጅ ኢዮርብዓም ነው፤ እርሱም የሰሎሞን አገልጋዮች አንዱ ነበር፤ እና ቱም ጽሑፃ ተብላ የምትጠራ ባልዋ የምትባት ሴት ነበረች። ²⁷ ኢዮርብዓም ለዐመፀ የተነሣሣ በትም ታሪክ እንደሚከተለው ነው፡ በዚያን ጊዜ ሰሎሞን ከኢየሩሳሌም በሰተ ምሥራቅ ሚሎ ተብሎ የሚጠራውን ጉድጓዳ ለፍራ በመመለስ እየደለደሰና የከተማይቱንም ቅጽሮች እየጠገነ በማደስ ላይ ነበር፤ ²⁸ ኢዮርብዓም ከፍ ያለ የሥራ ችሎታ ያለው ወጣት ነበር፤ ሰሎሞንም ይህ ወጣት ትጉህና ብርቱ ሠራተኛ መሆኑን በተመለከተ ጊዜ በምናሴና በኤፍሬም ነገዶች ግዛት ውስጥ ባሉት ገባሮች ሁሉ ላይ ነሳፈ እድርጎ ሾመው፤ ²⁹ እንደ ቀን ኢዮርብዓም ከኢየሩሳሌም ወጥቶ በጉዞ ላይ ሳለ አዲስ መጉናጸፊያ የለበሰ፤ ከሴሎ የመጣው ነዚዩ አኪያ ከከተማ ውጭ መንገድ ላይ ብቻውን አገኘው፤ ³⁰ አኪያም የለበሰውን አዲስ መጉናጸፊያ አውልቆ ከዐሥራ ሁለት ቄራረጠውና፤ ³¹ ኢዮርብዓምን እንዲህ አለው፡ “ሀሥሩን ቀራጭ ለራሱ ውሰድ፤ ምክንያቱም የእስራኤል አምላክ የሆነ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡ ‘መንግሥትን ከሰሎሞን ወሰጄ ዐሥሩን ነገድ ለአንተ እስጥሃለሁ፤’ ³² ለአገልጋዩ ለዳዊትና ከሌላው የእስራኤል ምድር የራሴ ርሰት እንድትሆን ለመረጥሁክት ለኢየሩሳሌም ከተማ ስል ለሰሎሞን አንድ ነገድ አስቀርቼለታለሁ፤ ³³ ይህንንም የማደርገው ሰሎሞን እኔን ትቶ ባዕዳን የሆኑትን ዐስታሮት ተብላ የምትጠራውን የሲዶና አምላክ፤ ከምሽ ተብሎ የሚጠራ

ውን የምአብ አምላክና ሚልኮም ተብሎ የሚጠራውን የዐሞን አምላክ ሰላመለክ ነው፤ ሰሎሞን ለእኔ ታዛዥ አልሆነም፤ እርሱ አባቱ ዳዊት ለእኔ ይታዝዝ እንደነበር ሕግጋቴንና ትእዛዜን ባለመጠበቁ በድሎአል።” ³⁴ ይሁን እንጂ ከሰሎሞን መንግሥትን በሙሉ አልወሰደበትም፤ በሕይወት እስካለም ድረስ በሥልጣን እንዲቆይ አደርገዋለሁ፤ ይህንንም የማደርገው ለመረጥሁትና ሕግጋቴንና ትእዛዜን ለፈጸመው ለአገልጋዩ ለዳዊት ስል ነው።” ³⁵ ለዚህ መንግሥትን ከሰሎሞን ልጅ ወሰጄ ለአንተ ዐሥሩን ነገድ እስጥሃለሁ፤ ³⁶ ነገር ግን ለሰሎሞን ልጅ አንድ ነገድ አስቀርቼለሁ፤ በዚህ ዐይነት እኔ እንድመለክበት በመረጥሁክት በኢየሩሳሌም ከተማ ከአገልጋዩ ከዳዊት ወገን የሚነግሥ ዘር አይታጣም፤ ³⁷ ኢዮርብዓም ሆይ፤ እኔ አንተን የእስራኤል ንጉሥ አደርግሃለሁ፤ አንተ በወደድከው ግዛት ሁሉ ላይ መሪ ትሆናለህ፤ ³⁸ አገልጋዩ ዳዊት እንዳደረገው በፍጹም ልብህ ብትታዘዝ፤ በሕግጋቴም ጸንተህ ብትኖር፤ እኔ የማዝዘን ሁሉ በመፈጸም በእኔ ሬት ምገሰ ብትገኝ፤ እኔ ዘወትር ከአንተ ጋር እሆናለሁ፤ በእስራኤል ላይ እንድትነግሥም አደርግሃለሁ፤ ለዳዊት ባደረግሁት ዐይነት ዘሮችህ ከአንተ በኋላ እንደሚነግሡ አረጋግጥልሃለሁ፤ ³⁹ ምክንያቱም በሰሎሞን ጐጠኦት ምክንያት የዳዊትን ዝርያዎች አቀጣለሁ፤ ይሁን እንጂ የምቀጣቸው ለዘላም እይደለም።”

⁴⁰ ከዚህም የተነሣ ሰሎሞን ኢዮርብዓምን ለመግደል ሞከረ፤ ነገር ግን ኢዮርብዓም ወደ ግብጽ ንጉሥ ሺሻቅ በመኮብለል አመለጠ፤ ሰሎሞንም እስከ ሞተበት ጊዜ ድረስ እዚያው ቄየ።

የሰሎሞን መሞት
(2 ዜ.መ. 9፡29-31)

⁴¹ ሰሎሞን ያደረገው ሌላው ነገር፤ ያከናወነው ተግባርና ጥበቡ ሁሉ በሰሎሞን የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦአል፤ ⁴² ሰሎሞን መኖሪያውን በኢየሩሳሌም አድርጎ በመላው እስራኤል ላይ የነገሠበት ዘመን እርባ ዓመት ነው፤ ⁴³ ከዚህ በኋላ ሰሎሞን ሞተ፤ በአባቱ በዳዊት ከተማም ተቀበረ፤ ልጁም ሮብዓም በአባቱ በሰሎሞን እግር ተተክቶ ነገሠ።

ምዕራፍ 12

በሰሜናዊ ግዛት የሚኖሩ የእስራኤል ነገዶች ዐመፀ
(2 ዜ.መ. 10፡1-19)

¹ ሮብዓም ወደ ሴኬም ሄደ፤ በዚያም እርሱን ለማንገሥ የፈለጉ በእስራኤል ሰሜናዊ

66 [1፡33 ሰሎሞን 1- ወይም “እነርሱ”]

ግዛት የሚኖሩ ሕዝብ ተሰብስበው ይጠብቁት ነበር፤² ከንጉሥ ሰሎሞን በመሸሽ ወደ ግብጽ ኮብልሎ በዚያው በግብጽ ይኖር የነበረው የነ ባጥ ልጅ ኢዮርብም ይህን ወሬ በሰማ ጊዜ ተመልሶ መጣ፤³ እርሱንም በእስራኤል ስሜ ናዊ ግዛት የሚኖሩ ነገዶች መልእክት ልከው እስጠሩት፤ ከእርሱም ጋር አብረው ወደ ሮብ ዓም በመቅረብ፤⁴ “እባትህ ሰሎሞን በእኛ ላይ ከባድ የአገዛዝ ቀንበር ጭኖ አስጨንቆን ነበር፤ አሁን ይህን ከባድ ሸክም ብታቃልልንና ኑሮ አችንን ብታሻሽልን እኛ ሰአንተ እንገዛለን” አሉት።

⁵ ሮብዓም “እኔም በጉዳዩ እንዳስብስቡ ጊዜ ሰሎሞን፤ ከሦስት ቀን በኋላም ተመልሳችሁ ኑ” አላቸው፤ ስለዚህ ሕዝቡ ተመልሰው ሄዱ።

⁶ ከዚህ በኋላ ንጉሥ ሮብዓም የአባቱ የሰሎ ሞን አማካሪዎች የነበሩትን ሽማግሌዎች በአን ድነት ስብሰቦ “እንግዲህ ለዚህ ሕዝብ መልስ መስጠት እንድቻል ምን ትመክሩኛላችሁ?” ሲል ጠየቃቸው።

⁷ ሽማግሌዎቹም “ዛሬ ለዚህ ሕዝብ ታዛዥ ሆነህ ብታገለግላቸውና ለጥያቄአቸውም ተስማሚ የሆነ መልስ ብትሰጣቸው፤ እነርሱም ዘወትር በታማኝነት ያገለግሉሃል” ሲሉ መለሱ ለት።

⁸ ሮብዓም ግን የሽማግሌዎቹን ምክር ቸል በማለት ቀድሞ አብሮ አደጎቹ ወደነበሩት፤ አሁን ደግሞ አማካሪዎቹ ወደሆኑት ወጣቶች ዘንድ ሄዱ፤⁹ “ላደርገው ስለሚገባኝ ነገር ምን ትመክሩኛላችሁ? የአገዛዝ ቀንበር እንዳቀልላቸው ሰጠቱኝስ ሕዝብ ምን መልስ ልስጣቸው?” ሲል ጠየቃቸው።

¹⁰ እነርሱም እንዲህ ሲሉ መለሱለት፤ “አንተ የምትሰጣቸው መልስ ይህ ነው፤ ‘የእኔ ታናሽ ጣት ከአባቴ ወገብ ይበልጥ ትወፍራለች፤¹¹ ለባቴ በእናንተ ላይ ከባድ የአገዛዝ ቀን በር ጭኖባችሁ ነበር፤ እኔ ደግሞ ይኸው የአገዛዝ ቀንበር ይበልጥ እንዲከብድባችሁ አደርጋለሁ፤ ይኸውም አባቴ በአለንጋ ይገርፋችሁ ነበር፤ እኔ ግን እንደ ጌንጥ በሚናደፍ ጅራፍ በመግረፍ አሠቃያችኋለሁ።”

¹² ከሦስት ቀን በኋላ ኢዮርብዓምና ሕዝቡ ሁሉ ሮብዓም ሰሰጣቸው ቀጠሮ መሠረት ተመልሰው ወደ እርሱ መጡ፤¹³ ንጉሥ ሮብዓምም ሽማግሌዎቹ የሰጡትን ምክር ውድቅ አድርጎ ሕዝቡን በማመናጨቅ መናገር ጀመረ፤¹⁴ ወጣቶቹም በሰጡት ምክር መሠረት “አባቴ በእናንተ ላይ ከባድ የአገዛዝ ቀንበር ጭኖባችሁ ነበር፤ እኔ ደግሞ ይኸው የአገዛዝ ቀንበር ይበ

ልጥ እንዲከብድባችሁ አደርጋለሁ፤ አባቴ በአለንጋ ይገርፋችሁ ነበር፤ እኔ ግን እንደጌንጥ በሚናደፍ ጅራፍ በመግረፍ አሠቃያችኋለሁ” ሲል መለሰላቸው።¹⁵ ይህም የሆነበት ምክንያት ከሴሎ በመጣው በነቢዩ አዚያ አማካይነት ስለነበረው ልጅ ስለ ኢዮርብዓም እግዚአብሔር የተናገረው ቃል እንዲፈጸም ነው፤ ንጉሥ ሮብዓምም የሕዝቡን አባብ ችላ በማለት ላይቀበል የቀረበትም ምክንያት እግዚአብሔር ይህን ለውጥ ለማድረግ ስለወሰነ ነው።

¹⁶ ሕዝቡ፤ ንጉሥ ሮብዓም ጥያቄአቸውን እንዳልተቀበላቸው በተገነዘቡ ጊዜ “ዳዊትና ቤተሰቡ ይወገዱ! እነርሱ ለእኛ ምንም አላደረጉልንም! የእስራኤል ሕዝብ ሆይ! ወደየቤትህ ሂድ! ሮብዓም ለራሱ የሚበጀውን ያድርግ!” በማለት ጮኹ።

በዚህም ዐይነት ሁኔታ የእስራኤል ሕዝብ በሮብዓም ላይ ዐመፁ።¹⁷ ሮብዓምም በይሁዳ ግዛት በሚኖሩት ሕዝብ ላይ ብቻ ነገሠ።

¹⁸ ከዚህም በኋላ ንጉሥ ሮብዓም የጉልበት ሥራ የሚያካሄዱ ገበዮች ገብፈው የነበረውን አዶ ጌራምን ወደ እስራኤላውያን እንዲሄድ ላከው፤ እነርሱ ግን በድንጋይ ወግረው ገደሉት፤ በዚህን ጊዜ ሮብዓም በፍጥነት ወደ ሠረገሳው ገብቶ ወደ ኢዮሳፊም በመሄድ አመለጠ።¹⁹ ከዚያን ጊዜም ጀምሮ የእስራኤል ስሜናዊ ግዛት ሕዝብ በዳዊት ሥርወ መንግሥት ላይ ዐመፁ።

²⁰ የእስራኤል ሕዝብም ኢዮርብዓም ከግብጽ ተመልሶ መምጣቱን በመገንዘብ ወደ ጉባኤአቸው ጠርተው በእስራኤል ላይ እነገሡት፤ ለዳዊት ዝርያዎች ታማኝ ሆኖ የቀረም የይሁዳ ነገድ ብቻ ነበር።

ሸማዕያ የተናገረው የትንቢት ቃል
(2 ዘ.መ. 11:1-4)

²¹ ሮብዓም ወደ ኢዮሳፊም በደረሰ ጊዜ ከይሁዳና ከብንያም ነገዶች ተውጣጥተው የተመለሱ አንድ መቶ ስማኒያ ሺ ምርጥ ወታደሮች ጠርቶ በአንድነት ስበስቡ፤ ይህንንም ያደረገው የእስራኤልን ነገዶች ወግቶ ግዛቱን እንደገና በቅጥጥሩ ሥር ለማድረግ ዐቅዶ ስለነበር ነው።

²² ነገር ግን እግዚአብሔር ነቢዩን ሸማዕያን፤²³ ለሮብዓም እንዲሁም ለመላው የይሁዳና የብንያም ነገዶች ሕዝብ፤²⁴ “ወንድሞቻችሁ በሆኑት በእስራኤል ሕዝብ ላይ አደጋ አትጣሉ፤ ሁላችሁም ወደየቤታችሁ ሂዱ፤ ይህ የሆነው በእኔ ፈቃድ ነው” ብሎ እንዲነግር እዘዘው። እነርሱም ሁሉ ለእግዚአብሔር ቃል ታዛዥዎች በመሆን ወደየቤታቸው ተመልሰው ሄዱ።

ኢዮርብዓም ፊቱን ከእግዚአብሔር
ወደሌላ መለሰ

²⁵ የአስራኤል ንጉሥ ኢዮርብዓም በኮረብታ ማው በኤፍሬም አገር የምትገኘውን የሴኬምን ከተማ ምሽግ አድርጎ በቢያ ለጥቂት ጊዜ ቂየ፤ ከዚያም በመነሣት የፒኑኤልን ከተማ ምሽግ አድርጎ ሠራ፤ ²⁶⁻²⁷ በአሳቡም “ይህ ሁሉ ነገር አንዲህ ሆኖ ሳለ፤ የአኔ ሕዝብ ወደ ኢዮሩሳሌም በመሄድ በቤተ መቅደሱ ለእግዚአብሔር መስዋዕት ማቅረባቸው የሚቀጥል ከሆነ፤ ለይሁዳ ንጉሥ ሰርብዓም ታማኞች በመሆን ወደ አርሱ ዞረው አኔን ይገድሉኛል፤ መንግሥቱም ወደ ዳዊት ቤት ይመለስል” አሰ።

²⁸ በዚህም ጉዳይ ከመከረበት በኋላ የሁለት ኮርማዎችን ምስል ከወርቅ አሠርቶ ለሕዝቡ “ከዚህ በፊት ታደርጉት በነበረው ዐይነት ለመስገድ አስከ ኢዮሩሳሌም መሄድ ይርቅባችኋል፤ የአስራኤል ሕዝብ ሆይ! ከግብጽ ምድር ያወጡ አችሁ አማልኩቶቻችሁ አነሆ አነዚህ ናቸው” አላቸው። ²⁹ ከዚህም በኋላ ከወርቅ የተሠሩት ሁለት የኮርማ ምስሎች አንዱን በቤትኤል፤ ሁለተኛውንም በዳን አቆመ፤ ³⁰ ሕዝቡም አስከዳን ድረስ በጣዖቱ ፊት ተሰልፈው ሄዱ፤ በዚህም ሁኔታ ጣዖትን በማምሰከ ኃጢአት ሠሩ፤ ³¹ እንዲሁም ኢዮርብዓም በኮረብታዎች ላይ የማምሰኪያ ስፍራዎችን አዘጋጅቶ የሴዊ ነገድ ካልሆኑ ቤተሰቦች መካከል ማንኛውንም ሰው ካሆነ አድርጎ ሾመ።

በቤትኤል የተጀመረው የጣዖት
አምልኮ ተወገዘ

³² ኢዮርብዓም በይሁዳ በሚደረገው የሃይማኖት በዓል ዐይነት ስምንተኛ ወር በገባ በዐሥራ አምስተኛው ቀን የባዕድ አምልኮ በዓል እንዲደረግ ወሰነ፤ ከወርቅ ሳሠራቸውም ምስሎች በቤትኤል በሚገኘው መሠዊያ ላይ መስዋዕት አቀረበ፤ በዚያም በቤትኤል ለማምሰኪያ ባሠራቸው ስፍራዎች የሚያገለግሉ ካህናትን መደበ፤ ³³ በዓል እንዲሆን እርሱ ራሱ በወሰነው ስምንተኛ ወር በገባ በዐሥራ አምስተኛው ቀን ወደ ቤትኤል ሄደ፤ በዚያም ለአስራኤል ዘመናዊነት ስምንተኛ ወር በገባ ለማምሰኪያ በመሠዊያው ላይ መስዋዕት አቀረበ።

ምዕራፍ 13

¹ ኢዮርብዓም ዕጣን ስማጠን በመሠዊያው አጠገብ ቆሞ ሳለ በእግዚአብሔር ትእዛዝ የተሳካ አንድ ነቢይ አነሆ ከይሁዳ መጥቶ እዚያ ደረሰ፤ ² ነቢዩም እግዚአብሔር በዝግጁ መሠረት ያንን መሠዊያ በመቃወም እንዲህ ሲል

የትንቢት ቃል ተናገረበት፡ “መሠዊያ! መሠዊያ ሆይ! እግዚአብሔር ስለ አንተ የሚለው ቃል ይህ ነው፡ ‘አነሆ ለዳዊት ቤተሰብ ኢዮሱያስ ተብሎ የሚጠራ ልጅ ይወለዳል፤ አርሱም በኮረብታ ላይ ለተሠራው ለአረማውያን መሠዊያ አገልጋዮች ሆነው ዕጣን የሚያጥኑብህን ካህናት በአንተው ላይ ያርዳቸዋል፤ የለዎችንም አጥንት በአንተ ላይ ያቃጥላል።’” ³ ነቢዩም የሚናገረውን የትንቢት ቃል በመቀጠል “እግዚአብሔር ይህን ምልክት ይለጣል፤ ይህ መሠዊያ ተሰባብሮ ይወድቃል፤ በአርሱ ላይ ያለውም ዐመድ ይበተናል፤ ይህንንም የትንቢት ቃል በአኔ አማካይነት የተናገረው ራሱ እግዚአብሔር መሆኑን ይህ አንደተፈጸመ ወዲያውኑ ትንንዘባ ስህ” አለ።

⁴ ንጉሥ ኢዮርብዓምም ይህን በሰማ ጊዜ አጁን አንሥቶ ወደ ነቢዩ በማመልከት፡ “ያዙት!” የሚል ትእዛዝ ሰጠ፤ የንጉሡም ከንድ ወዲያውኑ ድርቅ ብሎ ሽባ ስህሆን የዘረጋውን አጁን መመለስ አልቻለም። ⁵ ነቢዩም በእግዚአብሔር ስም በተናገረው የትንቢት ቃል መሠረት በእግዚአብሔር የተሰጠውም ምልክት ተፈጸመ፤ መሠዊያው ወዲያውኑ ተሰባብሮ ወደቀ፤ በመዱም መሬት ላይ ፈለሰ፤ ⁶ ንጉሡ ኢዮርብዓም “እባክህ አጄን ያድገልኝ ዘንድ ወደ አምላከህ ወደ እግዚአብሔር ጸልይልኝ” ሲል ነቢዩን ሰመነ።

ነቢዩም ወደ እግዚአብሔር ጸልዮሰት የንጉሡ አጅ ዳነች። ⁷ ከዚህም በኋላ ንጉሡ ነቢዩን “ና ከአኔ ጋር አብረህ ወደ ቤቱ ግባ፤ አህል ውሃም ቅመስ፤ ስላደረግኻልኝም መልካም ነገር ወርታህን አከፍላለሁ” አለው።

⁸ ነቢዩ ግን “የሀብትህን አኩሌታ ብትሰጠኝ እንኳ ወደቤትህ አልሄድም፤ ከአንተ ጋር አህል ውሃም አልቀምስም።” ⁹ ምክንያቱም ምንም ዐይነት አህል ውሃ አንዳልቀምሰና ወደቤቱ ስመስ ስም በመጣሁበት መንገድ እንኳ አንዳልሄድ እግዚአብሔር አዝዞኛል” ሲል መለሰበት። ¹⁰ ስለዚህም ያ ነቢይ የመጣበትን መንገድ በመተው በሌላ መንገድ ተመልሶ ሄደ።

ሽማግሌው የቤትኤል ነቢይ

¹¹ በዚያን ጊዜ በቤትኤል የሚኖር አንድ ሽማግሌ ነቢይ ነበር፤ ወንዶች ልጆቹ ወደ እርሱ ቀርበው፤ ከይሁዳ የመጣው ነቢይ በቤትኤል ስላደረገውና በንጉሥ ኢዮርብዓምም ላይ ስለተናገረው ቃል ሁሉ አወራለት፤ ¹² ሽማግሌውም ነቢይ “ታዲያ ነቢዩ ከዚያ ተነሥቶ በየትኛው መንገድ ሄደ” ሲል ጠየቃቸው፤ አነርሱም የሄደበትን መንገድ በማመልከት አሳዩት፤ ¹³ ከዚህም በኋላ አርሱ “አህያዩን ሜኑልኝ”

አላቸው፤ ልጆቹም አህያውን ጭነውለት ሽማግሌው ነቢይ በአህያው ላይ ተቀምጦ እየጋሰበ፤¹⁴ ከይሁዳ የመጣው ነቢይ የሄደበትን መንገድ አቅጣጫ ይዞ ተከተለው፤ በእንድ የወርክ ዛፍ ሥር ተቀምጦም አገኘው።

ሽማግሌውም “ከይሁዳ የመጣሽው ነቢይ አንተ ነህ?” ሲል ጠየቀው።

ነቢዩም “እዎ እኔ ነኝ” ሲል መሰለለት።

¹⁵ ሽማግሌውም “ወደ ቤቴ መጥተህ ከእኔ ጋር እህል ውሃ ቅመስ” አለው።

¹⁶ ከይሁዳ የመጣው ነቢይ ግን እንዲህ ሲል መሰለለት፡ “ከአንተ ጋር አብራ ወደቤት መሄድም ሆነ ግብዣህን መቀበል ልልጅልህ፤ በዚህም ከአንተ ጋር ምንም ዐይነት እህል ውሃ አልቀምስም፤¹⁷ ምክንያቱም ምንም ዐይነት እህል ውሃ እንዳልቀምሽ በመጣሁበት መንገድ እንኳ ተመልሼ እንዳልሄድ እግዚአብሔር አዝዛኛል።”

¹⁸ ከዚህ በኋላ ከቤትኤል የመጣው ሽማግሌ ነቢይ “እኔም እንዳንተው” ነቢይ ነኝ፤ ከእኔ ጋር ወደቤቴ ወሰጄ እንዳስተናግድህ ከእግዚአብሔር የታዘዘ መልእክ ነግሮኛል” አለው፤ ሽማግሌው ነቢይ የተናገረው ግን በመዋሸት ነበር።

¹⁹ ስለዚህ ከይሁዳ የመጣው ነቢይ ከሽማግሌው ነቢይ ጋር አብሮት ወደ ቤቴ ሄደ፤ ከእርሱም ጋር ተመገበ።²⁰ በገበታም ቀርበው ሳሉ የእግዚአብሔር ቃል ወደ ሽማግሌው ነቢይ መጣ፤²¹ ከይሁዳ በመጣው ነቢይ ላይ ክፍ ባለ ድምፅ እንዲህ ሲል ተናገረ፡ “እግዚአብሔር ስለኔ እልታህዝህም፤ ቃሌንም አልጠበቅህም፤²² ይህን በማድረግ ፈንታ እኔ በዚያ ምንም ዐይነት እህል ውሃ እንዳትቀምስ ወዳዝህህህ ቦታ ተመልሰህ በላህ፤ ይህንንም በማድረግህ ምክንያት ትገደላለህ፤ ራሳም በቤተሰብህ መቃብር አይቀበርም።”

²³ ከተመገቡም በኋላ ሽማግሌው ነቢይ ከይሁዳ መልሶ ላመጣው ነቢይ አህያውን ጭነለት፤²⁴ እርሱም በአህያው ላይ ተቀምጦ ሄደ፤ በመንገድም እንበሳ አገኘውና ገደለው፤ ራሳውም በመንገድ ላይ ተጋደመ፤ አህያውና አንበሳውም በራሳው አጠገብ ቆመው ነበር።²⁵ እንደገና ሰዎች በዚያ በኩል ሲያልፉ አጠገቡ ከቆመው አንበሳ ጋር የነቢዩን ራሳ በመንገድ ላይ ተጋደሞ አዩ፤ ወደ ቤትኤልም ሄደው ያዩትን ነገር አወሩ።

²⁶ ሽማግሌው ነቢይ ይህን በሰማ ጊዜ “ያሰው የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ያልጠበቀው ነቢይ መሆን አለበት፤ ስለዚህም እግዚአብሔር አደርጋለሁ ብሎ በተናገረው መሠረት አደጋ በመጣል የሚገድለውን አንበሳ ልኮበታል ማለት ነው” አለ።²⁷ ከዚህም በኋላ ልጆቹን “አህያ ዩን ጭኑልኝ” አላቸው፤ እነርሱም ጭኑል

ትና፤²⁸ በአህያው ላይ ተቀምጦ ሄደ፤ የነቢዩንም ራሳ አህያውና አንበሳው እስከ አሁን በአጠገቡ እንደቆሙ በመንገድ ላይ ተጋደሞ አገኘው። አንበሳውም የነቢዩን ራሳ አልበላም፤ በአህያውም ላይ አደጋ እልጣለበትም ነበር።²⁹ ሽማግሌው ነቢይ ራሳውን እንሥቶ በአህያው ላይ ጭነው፤ እንዲለቀሰለትና እንዲቀበር ወደ ቤትኤል መልሶ ወሰደው።³⁰ ሽማግሌውም ነቢይ በገዛ ራሱ ቤተሰብ መቃብር ቀበረው፤ ሽማግሌው ነቢይና ልጆቹም ሁሉ “ወንድሜ ሆይ! ወንድሜ ሆይ!” እያሉ አስቀሱለት።³¹ ከቀብሩም ሥነ ሥርዓት በኋላ ሽማግሌው ነቢይ ስልጆቹ እንዲህ አላቸው፡ “እኔ ከሞት በዚሁ መቃብር ቅበራኝ፤ ራሳዬንም ከእርሱ ራሳ አጠገብ አጋድመት፤³² በቤትኤል በሚገኘው መሠዊያ ላይና በሰማርያ ታናናሽ ከተሞች በየኮረብታው ባሉት የማምላኪያ ሰፍራዎች ላይ ከእግዚአብሔር በተሰጠው ትእዛዝ መሠረት ይህ ነቢይ የተናገረው የትንቢት ቃል በእርግጥ ይፈጽማል።”

መቅወፍትን ያስከተለ የኢዮርብዓም አስከፊ ኃጢአት

³³ ይህም ሁሉ ሆኖ የአስራኤል ንጉሥ ኢዮርብዓም ከሚያደርገው ከፋ ነገር ሁሉ አልተመሰሰም፤ ይልቁንም እርሱ በሠራቸው መሠዊያዎች የሚያገለግሉ ክሌዊ ዘር ውጭ ከሆኑ ቤተሰቦች መምረጡን ቀጥሎ ካህን ለመሆን ከፈለገ ማንኛውንም ሰው ይሾመው ነበር፤³⁴ ይህም ኃጢአት ለሥረወ መንግሥት መጥፋትና በሙሉ ለመደምሰሱ ምክንያት ሆነ።

ምዕራፍ 14

ኢዮርብዓም ወንድ ልጅ ሞተበት

¹ በዚያን ጊዜ የንጉሥ ኢዮርብዓም ወንድ ልጅ አቢያ ታም ነበር፤² ስለዚህ ኢዮርብዓም ሚስቱን እንዲህ አላት፡ “የእኔ ሚስት መሆን ሽን ማንም እንዳያውቅ ልብሰሽን ስውጠሽ ሌላ ሴት በመምሰል እኔ የአስራኤል ንጉሥ እንደምሆን የትንቢት ቃል የተናገረው ነቢይ አኪያ ወደሚኖርባት ወደ ሌላ ሂጂ፤³ ዐሥር እንጀራ፡ ጥቂት ሙልሙል ዳቦና አንድ ገንቦ ማር ውሰጂለት፤ ስለታመመው ልጃችን ሁኔታም ነቢዩን ጠይቁው፤ እርሱም ይነግርሻል።”

⁴ ስለዚህ የኢዮርብዓም ሚስት ይህን ሁሉ እዘጋጅታ በሌላ ወደሚገኘው ወደ አኪያ ቤት ሄደች፤ ነቢዩ እኪያም በዕድሜው ከመሸምገሉ የተነሣ ዐይኖቹ ታውረው ነበር፤⁵ ይሁን እንጂ የኢዮርብዓም ሚስት ስለታመመው ልጅዋ ልትጠይቀው እንደምትመጣና ምን ሊነግራት እንደሚገባውም እግዚአብሔር አስቀድሞ ለነቢዩ አኪያ ገልጦለት ነበር።

የኢየሱስ ስምን ማሳወቅ አዲስ ወይን ስለሚገኝ ጊዜ ሌላ ሴት ስመምሰል ሞክረች፤ ⁶ ነገር ግን ነቢዩ አኪያ ወደ ቦሩ ስትቀርብ የኮቴዋን ድምፅ ስምቶ አንዲህ አላት፡ “ግዜ! የኢየሱስ ስምን ማሳወቅ ስሜን ስሜን ወደ ቃሉ ሌላ ሴት ለመምሰል ስለምን ምክርሽ? ስለንቺ አነግርሽ ዘንድ የታዘዘሁት አሳዛኝ መልእክት አለ።” ⁷ ወደ ኢየሱስ ስምን ማሳወቅ የአባራኤል አምላክ የሆነ አግዚአብሔር የሚሰውን ንገረው፤ ቃሉም ይህ ነው፡ “ከሕዝብ መካከል መርጦ የሕዝቤ የአባራኤል መሪ አደረግሁ፤ ⁸ መንግሥትንም ከዳዊት ዝርያዎች ወሰጄ ስለንተ ሰጠሁ፤ ይሁን እንጂ አንተ ለአኔ ፍጹም ታማኝ ሆኖ ትከላከላለህ አንደጠበቀውና አኔ ደስ የምሰኝበትን ነገር ሁሉ ያደርግ አንደነበረው አንደ አገልጋዩ አንደ ዳዊት ሆነህ አልተገኘህም፤ ⁹ ይልቁንም ከአንተ በፊት መሪዎች ከነበሩ ሰዎች የከፋ ኃጢአት ሠራህ፤ እኔንም ትተህ ጣዖታትንና ከብረት የተቀረጹ ምስሎችን ለማምሰክ በመሥራትህ ቍጣዬን አነግሥተሃል፤ ¹⁰ በዚህ ምክንያት በሥርወ መንግሥትህ ላይ ጥፋትን አመጣለሁ፤ የአንተ ዝርያዎች የሆኑትን ወንዶች፣ ወጣቶችንም ሽማግሌዎችንም አገድላለሁ፤ ቤተሰብህን ከፊቱ አስወግዳለሁ፤ አንደ ተቃጠለህ ፍግ ተጠራርገው ይወድማሉ፤ ¹¹ በከተማይቱ የሚሞተውን ማንኛውንም የቤተሰብህን አባል ውሾች ደበሉታል፤ ገላጣ በሆነው ገጠር የሚሞቱትንም አምራ ይበላቸዋል፤ ይህን የተናገርሁ እኔ አግዚአብሔር ነኝ።”

¹² አኪያም የሚናገረውን የትንቢት ቃል በመቀጠል ለኢየሱስ ስምን ማሳወቅ አንዲህ አላት፡ “አንግዲህ አሁን ወደቤትሽ ተመልስሽ ሂጂ፤ ወደ ከተማም አንደገባሽ ወዲያውኑ ልጅሽ ይሞታል፤ ¹³ የአባራኤልም ሕዝብ ሁሉ በማዘን አልቅሰው ይቀብሩታል፤ ከኢየሱስ ስምን ማሳወቅ ቤተሰብ መካከል ሥርዓት ቀብር በሚገባ የሚፈጸምህን አርሱ ብቻ ይሆናል፤ ምክንያቱም የአባራኤል አምላክ አግዚአብሔር የተደሰተበት ልጅ አርሱ ብቻ ነው፤ ¹⁴ ከዚህም በኋላ አግዚአብሔር የኢየሱስ ስምን ማሳወቅ ሥርወ መንግሥት ተቋርጦ አንዲቀር የሚያደርግ በአባራኤል ሳይሆን አንድ ሰው ያነግጣል፤ ¹⁵ አግዚአብሔር አባራኤልን ይቀጣል፤ አርሰዋም በውሃ ምንጭ ውስጥ አንደሚንቀጠቀጥ ሸምበቆ ትንቀጠቀጣለች፤ የአባራኤልንም ሕዝብ ከዚህች ስቀድሞ አባቶቻቸው ከሰጣቸው ስም ምድር ነቃቅሎ ከፈፍራጥስ ወንዝ ማዶ እንዲበታተኑ ያደርጋል፤ ምክንያቱም አሺራ ተብላ የምትጠራውን ሴት አምላክ ጣዖት በመሥራት አስቋጥተውታል፤ ¹⁶ ኢየሱስ ስምን ማሳወቅ ኃጢአት ስለሠራና የአባራኤል

ንም ሕዝብ ወደ ኃጢአት ስለሠራ፣ አግዚአብሔር አባራኤልን ትቶአል።”

¹⁷ የኢየሱስ ስምን ማሳወቅ ወደ ቤትዋ ደጃፍ አንደደረሰች ወዲያውኑ ልጅዋ ሞተ። ¹⁸ አግዚአብሔር ለአገልጋዩ ሰነቢዩ አኪያ - በነገረው መሠረት የአባራኤል ሕዝብ በሐዘን አልቅሰው ቀበሩት።

የኢየሱስ ስምን ማሳወቅ

¹⁹ ንጉሥ ኢየሱስ ስምን ያደረጋቸው ሌሎች ነገሮች ሁሉ፣ የተዋጋቸው ጦርነቶችና አገዛዙም አንዲት አንደነበር ሁሉም ነገር በአባራኤል ነገሥታት የታረክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል። ²⁰ ኢየሱስ ስምን ንጉሥ ሆኖ ሃያ ሁለት ዓመት ከገዛ በኋላ ሞቶ ተቀበረ፤ በአርሱም አግር ልጁ ናዳብ ተተክቶ ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ ሮብላም (2 ዜ.መ. 11፡5-12፡15)

²¹ የሰሎሞን ልጅ ሮብላም በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ስድሚው አርባ አንድ ዓመቱ ነበር፤ እርሱም መኖሪያውን አግዚአብሔር ከመላው የአባራኤል ግዛት መካከል መርጦ የሚመለከባት ከተማ በሆነችው በኢየሩሳሌም አድርጎ ዐሥራ ሰባት ዓመት ገዛ፤ የሮብላም አናት ናዕማ ተብላ የምትጠራ ዐዋናዊት ነበረች።

²² የይሁዳ ሕዝብ ኃጢአት በመሥራት አግዚአብሔርን አሳዘኑ፤ የቀድሞ አባቶቻቸው ሲያደርጉት ከነበረው ይበልጥ በከፋ ሁኔታ በራሳቸው ሳይሆን አግዚአብሔርን ቍጣ አነሳሡ። ²³ ሐሰተኞች ለሆኑ ባዕዳን አማልክትም የማምለኪያ ስፍራዎችን ሠሩ፤ በከረብታዎች ላይና በዛፎች ጥላሥር የሚያመልኩአቸውን የድንጋይ ቅርጾችንና የአሺራን ምስሎች አቆሙ፤ ²⁴ ከዚህም ሁሉ የከፋ በአካሊያ አረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎች ግብረ ስዶም የሚፈጽሙ ወንዶች አመንዝራዎች ነበሩ፤ አባራኤልውያን ወደ አገሪቱ ለመግባት አየገፋ በሄዱ መጠን አግዚአብሔር ከፊታቸው ነቃቅሎ ያባረራቸው አረማውያን ይፈጽሙት የነበረውን አሳፋሪ ነገር ሁሉ የይሁዳም ሕዝብ ይፈጽሙት ነበር።

²⁵ ሮብላም በነገሠ በአምስተኛው ዓመት የግብጽ ንጉሥ ሺጃቅ በኢየሩሳሌም ላይ አደጋ ጣለ፤ ²⁶ በቤተ መቅደስና በቤተ መንግሥት የነበረውንም ፀብት ሁሉ፣ ሰሎሞን ከወርቅ ያሠራቸውን ጋሻዎች ጭምር ዘርፎ ወሰደ፤ ²⁷ አነርሱንም አልቀሰት ንጉሥ ሮብላም ጋሻዎችን ከነሐስ አሠርቶ የቤተ መንግሥቱን ቅጽር በር የመጠበቅ ገላፊነት ባላቸው የዘብ አሰቆች አንዲጠበቁ አደረገ፤ ²⁸ ንጉሡ ወደ ቤተ መቅደሱ

በመጣ ቀጥር ፡ የቤተ መቅደሱ ዘበኞች ጋሻዎችን አንግበው ይቀበሉታል ፤ ከሄደም በኋላ ጋሻዎቹን መልሰው በዘበኞች በሚጠበቁበት ከፍል ያኖሩአቸው ነበር ።

²⁹ንጉሥ ሮብዓም ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል ፤ ³⁰በዚህም ዘመን ሁሉ ሮብዓምና ኢዮርብዓም እርሱ በርሳቸው በማያቋርጥ ጦርነት ላይ ነበሩ ፤ ³¹ሮብዓም ሞተ ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘው በነገሥታቱ መካነ መቃብር ተቀበረ ፤ በእርሱም እግር ልጁ እቢያ ተተክቶ ነገሠ ።

ምዕራፍ 15

የይሁዳ ንጉሥ አቢያ
(2 ዘ.መ. 13፡1-14፡1)

¹ኢዮርብዓም በእስራኤል ላይ በነገሠ በዐሥራ ስምንተኛው ዓመት አቢያ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ ፤ ²መኖሪያውንም በኢዮሩሳሌም አድርጎ ሦስት ዓመት ነገሠ ፤ እናቱ ማዕከ ተብላ የምትጠራ የእቤሌሱም ልጅ ነበረች ፤ ³እቢያም ፡ አንድ ታላቁ አያቱ እንደ ዳዊት በእግዚአብሔር ዘንድ ፍጹም ታማኝ ሆኖ በመገኘት ፈንታ ፡ አባቱ ሮብዓም ይፈጽመው የነበረውን ጋጢአት ሁሉ መሥራቱን ቀጠለ ፤ ⁴ይሁን እንጂ ከእርሱ በኋላ በኢዮሩሳሌም እንዲነግሥና ኢዮሩሳሌምንም በሰላም እንዲጠብቅ አምላኩ እግዚአብሔር ስለ ዳዊት ሲል ለእቢያ አንድ ወንድ ልጅ ሰጠው ፡ ⁵እግዚአብሔር ይህን ያደረገበት ምክንያት ዳዊት በሐታዊው እርዮን ላይ ከፈጸመው ጋጢአት በቀር እግዚአብሔርን ሳይ የሚያሰኝ ነገር በማድረጉና ትእዛዙንም በብርቱ ጥንቃቄ በመጠበቁ ነው ። ⁶በእቢያ ዘመን መንግሥት ሁሉ ፡ ሮብዓምና ኢዮርብዓም በማያቋርጥ የእርሱ በበርሱ ጦርነት ላይ ነበሩ ፤ ⁷እቢያ ያደረገውም ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል ። ⁸ከዚህ በኋላ እቢያ ሞተ ፤ በዳዊት ከተማም ተቀበረ ፤ በእርሱም እግር ልጁ አሳ ተተክቶ ነገሠ ።

የይሁዳ ንጉሥ አሳ
(2 ዘ.መ. 15፡16-16፡6)

⁹ኢዮርብዓም በእስራኤል ላይ በነገሠ በሃያ ፍው ዓመት አሳ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ ፤ ¹⁰መኖሪያውንም በኢዮሩሳሌም አድርጎ አርባ አንድ ዓመት ገዛ ፤ አያቱም ማዕከ ተብላ የምትጠራ የእቤሌሱም ልጅ ነበረች ። ¹¹አሳ ፡ የቀድሞ አያቱ ዳዊት እንዳደረገው ሁሉ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሥራ ሠራ ፤ ¹²ንጉሥ አሳ በአረ

ማውያን የማምሰኪያ ቦታዎች ግብረ ሰዶም ይፈጽሙ የነበሩትን ወንዶችና ሌቶች አመንዝራዎችን ሁሉ ከሀገሪቱ አስወገደ ፤ ከእርሱም በፊት የነበሩ ነገሥታት የሠሩአቸውን ጣዖታትንም ሁሉ ነቃቅሎ ጣለ ። ¹³አያቱ ማዕከ አሼራ ተብላ የምትጠራውን የሴት አምላክ አስጸያፊ ጣዖት ስለሠራች ከእቱ ጌነት ሻራት ፤ የሠራችውንም ጣዖት ሰባብሮ በቂድሮን ሸለቆ ውስጥ በእሳት አቃጠለው ፤ ¹⁴አሳ ምንም አንኳ በከረብታዎች ላይ የሚገኙ አረማውያን የማምሰኪያ ቦታዎችን በሙሉ ባያስወግድም ፡ እስከ ዕድሜው ፍጻሜ ድረስ ለእግዚአብሔር ታማኝ ሆኖ ኖረ ። ¹⁵አባቱ ለእግዚአብሔር የተሰፍ እንዲሆን ያደረጋቸውንና እርሱም ራሱ ከወርቅና ከብር አሠርቶ ለመንፈሳዊ አገልግሎት ብቻ እንዲውሉ ያደረጋቸውን ንዋያት ቅድሳት ሁሉ በቤተ መቅደስ አኖረ ።

¹⁶የይሁዳ ንጉሥ አሳና የእስራኤል ንጉሥ ባዕሻ በሥልጣን በነበሩበት ዘመን ሁሉ በማያቋርጥ የእርስበርስ ጦርነት ላይ ነበሩ ። ¹⁷ባዕሻ ይሁዳን በመውረር ራማን ምሽግ አድርጎ መሥራት ጀመረ ፤ ይህንንም ያደረገው ወደ ይሁዳ ማንም እንዳይገባና ከዚያም ማንም እንዳይወጣ ለመከልከል ነው ። ¹⁸በዚህም ምክንያት ንጉሥ አሳ በቤተ መቅደስና በቤተ መንግሥቱ የተረፈውን ወርቅና ብር ሁሉ በማውጣት በባለማሎቹ እጅ ፡ በደማስቶ ከተማ ሰነበረው የጣብራምን ልጅ ፡ የሒዝቦን የልጅ ልጅ ለሆነው ሐሰርያ ንጉሥ ቢንህዳድ ስጦታ አድርጎ ላከለት ፤ ከስጦታውም ጋር እንዲህ የሚል መልእክት ነበረ ። ¹⁹“የእኔ አባትና የአንተ አባት ያደርጉት በነበረው ዐይነት በመካከላችን የሰምምነት ውል እናድርግ ፤ ይህም ብርና ወርቅ ለእንተ የላክሁልህ ገጸበረከት ነው ፤ እንግዲህ የእስራኤል ንጉሥ ባዕሻ ወታደሮቹን ከግዛቱ ያስወጣ ወንድ እንድትረዳኝ ቀደም ሲል ከእርሱ ጋር ያደረግኸውን የሰምምነት ውል አሁን አንድታፈርሰው እስም ንግልሁ” ።

²⁰ንጉሥ ቢንህዳድም አሳ ባቀረበው አሳብ ተሰማምቶ የጦር አዛዦቹንና ሠራዊቱን በመላክ በእስራኤል ከተሞች ላይ አደጋ እንዲጥሉ አደረገ ፤ እነርሱም ጂዮን ፡ ዳን ፡ አቤልቤትማዕከ ተብለው የሚጠሩትን ከተሞች በገሊላ ባሕር አጠገብ የሚገኘውን አገርና የንፍታሌምን ግዛት ሁሉ ያዙ ። ²¹ንጉሥ ባዕሻ የሆነውን ነገር ሁሉ በሰማ ጊዜ ራማን የመመሸጉ ሥራ እንዲቆም አድርጎ ወደ ቲርጸ ሄደ ።

²²ከዚህም በኋላ ንጉሥ አሳ ፡ ባዕሻ ራማን ለመመሸግ እዝማችቶችን የነበረውን ድንጋይና እንጨት ከዚያ በማግኘት እንዲረዱት ሕዝቡ እንድም ሳይቀር እንዲመጡ ወደ ይሁዳ ግዛቶች

ሁሉ ትእዛዝ አስተላለፈ ፤ ንጉሥ እሳ ከዚያ የተገኘውን ድንጋይና እንጨት ሁሉ ወስዶ ምጽእንና በብንያም ግዛት ውስጥ የምትገኘውን የጊባሳን ከተማ ምሽግ እድርጎን ሠራበት ።

²³ ንጉሥ እሳ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ ፣ የጀግንነት ሥራውና የመሸጋቸውም ከተሞች ጭምር በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል ፤ ንጉሥ እሳ በዕድሜ በሽመገብ ጊዜ ግን ከእግሩ ሕመም የተነሣ ሽባ ሆኖ ነበር ። ²⁴ እርሱም ሞተ ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘው በነገሥታት መቃብር ተተበረ ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ኢዮሳፍን ነገሠ ።

የእስራኤል ንጉሥ ናዳብ

²⁵ እሳ በይሁዳ በነገሠ በሁለተኛው ዓመት የኢዮርብም ልጅ ናዳብ የእስራኤል ንጉሥ ሆኖ ሁለት ዓመት ገዛ ፤ ²⁶ ከእርሱም በፊት እንደነበረው እንደ አባቱ ኃጢአት በመሥራት የእስራኤልን ሕዝብ ወደ ኃጢአት መራ ።

²⁷ የይሳቡር ነገድ የሆነው የእኪያ ልጅ ባዕሻ በናዳብ ላይ ዐምቶ ገደለው ፤ በዚያም ጊዜ ናዳብና ሠራዊቱ በፍልስጥኤም ግዛት የምትገኘውን የጊባሳንን ከተማ በመክበብ ላይ ነበሩ ።

²⁸ ይህም የሆነው የይሁዳ ንጉሥ እሳ በነገሠ በሦስተኛው ዓመት ነው ፤ በዚህ ዐይነት ሁኔታ ባዕሻ በናዳብ እግር ተተክቶ የእስራኤል ንጉሥ ሆነ ። ²⁹ ወዲያውኑም የኢዮርብዓምን ቤተሰብ አባላት ሁሉ መፍጀት ጀመሩ ፤ እግዚአብሔር የሴሉ ተወላጅ በሆነው በእገልጋዩ በነቢዩ እኪያ እማካይነት በተናገረው ቃል መሠረት የኢዮርብዓም ቤተሰብ በሙሉ ተገደለ ፤ በሕይወት የተረፈ አንድም አልነበረም ። ³⁰ ይህም የሆነበት ምክንያት ኢዮርብዓም ራሱ በሠራው ኃጢአትና የእስራኤልም ሕዝብ ኃጢአት እንዲሠሩ በማድረግ የእስራኤል አምላክ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቁጥጥ ስላነሣ ነው ።

³¹ ናዳብ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል ። ³² የይሁዳ ንጉሥ እሳ እና የእስራኤል ንጉሥ ባዕሻ በሥልጣን በነበሩበት ዘመን ሁሉ የማያቋርጥ የእርስበርስ ጦርነት ላይ ነበሩ ።

የእስራኤል ንጉሥ ባዕሻ

³³ እሳ በይሁዳ በነገሠ በሦስተኛው ዓመት የእኪያ ልጅ ባዕሻ በመላው እስራኤል ላይ ነገሠ ፤ መኖሪያውንም በቲርጸ በማድረግ ሃያ አራት ዓመት ገዛ ፤ ³⁴ ከእርሱም በፊት እንደነበረው እንደ ንጉሥ ኢዮርብዓም ባዕሻ ራሱ ኃጢአት በመሥራትና የእስራኤልንም ሕዝብ ወደ ኃጢአት በመምራት እግዚአብሔርን አሳዘነ ።

ምዕራፍ 16

¹ የሐናኒ ልጅ በሆነው በነቢዩ ዬሁ እማካይነት እግዚአብሔር ስለ ባዕሻ የተናገረው ቃል ይህ ነው ፡፡ ² “አንተ ኢምንት ነበርህ ፤ እኔ ግን ከትቢያ እንሥቼ የሕዝቤ የእስራኤል መሪ አደረግሁህ ፤ ታዲያ አንተ እንደ ኢዮርብዓም ኃጢአት ሠራህ ፤ ሕዝቤንም ወደ ኃጢአት መራህ ፤ የኃጢአታቸውም ብዛት የእኔን ቁጥጥ እነሣሥቶ አል ፤ ³ ስለዚህም ኢዮርብዓምን እንዳስወገድሁ አንተንና ቤተሰብህንም አስወግዳለሁ ፤ ⁴ በከተማ ይቱ ውስጥ የሚሞተውን ማንኛውንም የቤተሰብህን አባል ውሾች ይበሉታል ፤ በየገጠሩም ሚዳ ላይ የሚሞተውን እሞራዎች ይበሉታል ።”

⁵ ባዕሻ ያደረገው ሌላው ነገርና የጀግንነት ሥራዎቹም ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል ፤ ⁶ ባዕሻ ሞተ ፤ በቲርጸም ተቀበረ ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ኤላ ነገሠ ።

⁷ እግዚአብሔር በነቢዩ ዬሁ እማካይነት በባዕሻና በቤተሰቡ ላይ ያን የትንቢት ቃል የተናገረበት ምክንያት ፤ ባዕሻ በፈጸመው ኃጢአት እግዚአብሔርን ስላሳዘነ ነበር ፤ ባዕሻ እግዚአብሔርን ያስቈጣውም ከእርሱ ፊት የነበረው ንጉሥ ባደረገው ዐይነት ስለ ሠራው ከፉ ነገር ብቻ ሳይሆን የኢዮርብዓምንም ቤተሰብ ሁሉ በመግደሉ ጭምር ነው ።

የእስራኤል ንጉሥ ኤላ

⁸ እሳ በይሁዳ በነገሠ በሃያ ስድስተኛው ዓመት የባዕሻ ልጅ ኤላ የእስራኤል ንጉሥ ሆነ ፤ መኖሪያውንም በቲርጸ እድርጎ ሁለት ዓመት ገዛ ፤ ⁹ የሠረገላዎቹ እኩሌታ ኅላፊ የሆነ ዚምሪ ተብሎ የሚጠራ ከመር መኩንኖቹ አንዱ በንጉሡ ላይ ዐመፀ ፤ አንድ ቀን ኤላ በቲርጸ ከተማ የቢተ መንግሥቱ ኅላፊ በሆነው እርጸ ተብሎ በሚጠራው ባለሟሉ ቤት ብዙ መጠጥ ጠጥቶ ሰከሮ ነበር ፤ ¹⁰ በዚህን ጊዜ ዚምሪ ወደ ዚያ ቤት ሰተት ብሎ ገብቶ ኤላን ገደለው ፤ እርሱም በኤላ እግር ተተክቶ ነገሠ ፤ ይህም የሆነው የይሁዳ ንጉሥ እሳ በነገሠ በሃያ ስባተኛው ዓመት ነበር ።

¹¹ ዚምሪ እንደነገሠ ወዲያውኑ የባዕሻ ቤተሰብ አባላት የሆኑትን ሰሙሉ ገደለ ፤ የባዕሻ ዘመድና ወዳጅ የሆነው ወንድ ሁሉ በሞት ቀጣ ፤ ¹² በዚህም ዐይነት ሁኔታ እግዚአብሔር በነቢዩ ዬሁ እማካይነት በባዕሻ ላይ ባናገረው ትንቢት መሠረት ዚምሪ የባዕሻን ቤተሰብ ሰሙሉ ፈጀ ። ¹³ ይህም የሆነበት ምክንያት ባዕሻና ልጁ ኤላ ጣዖት በማምለካቸውና

የእቦራኤልን ሕዝብ ወደ ኃጢአት በመምራታቸው የእቦራኤል አምላክ የሆነውን የአግዚአብሔርን ቁጣ በማነሣሣታቸው ነው።¹⁴ ኤላ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በእቦራኤል ነገሥታት የታረክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።

የእቦራኤል ንጉሥ ዚምሪ

¹⁵ እሳ በይሁዳ በነገሠ በሃያ ሰባተኛው ዓመት ዚምሪ በእቦራኤል ላይ ነገሠ፤ መኖሪያውንም በቲርጸ እድርን በእቦራኤል ላይ ሰባት ቀን ብቻ ነገሠ፤ በዚያን ጊዜ የእቦራኤል ወታደሮች በፍልሰቶቹም የምትገኘውን የጊቡቶን ከተማን ከብበው ነበር፤¹⁶ ዚምሪ ዐምዖ ንጉሡን መግደሉን በሰሙ ጊዜ በዚያው እንዳሉ ወዲያ ውኑ የጦር አዛዥያቸው የነበረውን ምዕራብ እንገሡ።¹⁷ ምዕራብ ወታደሮቹ የጊቡቶንን ከበባ አቆሙ፤ ከዚያም ገሥጣሠው ሄደው ተርጸን ከብበው ያዙ፤¹⁸ ዚምሪ ከተማይቱ እንደተያዘች ባየ ጊዜ በቤተ መንግሥቱ ውስጠኛ ክፍል ወዳለው ምሽግ ውስጥ ገብቶ በቤተ መንግሥቱ ላይ እሳት ለቀቀበት፤ እርሱም በእሳት ነበልባል ተቃጥሎ ሞተ።¹⁹ ይህ የሆነበት ምክንያት በሠራው ኃጢአት እግዚአብሔርን በማሳዘን ነው፤ እርሱ ራሱ በሠራው ኃጢአትና እቦራኤልንም ወደ ኃጢአት በመምራቱ ምክንያት ከእርሱ በፊት እንደነበረው እንደ ኢዮርብም እግዚአብሔርን አበቋጥቶአል።²⁰ ዚምሪ የሠራው ሌላው ነገር ሁሉና ያደረገውም ሤራ ጭምር በእቦራኤል ነገሥታት የታረክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።

የእቦራኤል ንጉሥ ምዕራብ

²¹ በዚያን ጊዜ የእቦራኤል ሕዝብ ወገን በመለየት ከሁለት ተከፍለው ነበር፤ ከዚህም የተነሣ አንደኛው ክፍል ተብሎ የሚጠራውን የጊናትን ልጅ ለማንገሥ ሲፈልግ፤ ሌላው ክፍል ደግሞ ምዕራብን ለመደገፍ ይሻ ነበር፤²² በመጨረሻም የምዕራብ ደጋፊዎች እሸነፉ፤ ስለዚህም ተብሎ ተገደለ፤ ምዕራብም ንጉሥ ሆነ፤²³ በዚህ ዐይነት ሁኔታ እሳ በይሁዳ በነገሠ በሠላሳ አንደኛው ዓመት ምዕራብ በእቦራኤል ላይ ነግሦ ሀሥራ ሁለት ዓመት ገዛ፤ የመጀመሪያዎቹን በድሰት ዓመት የገዛውም መኖሪያውን በቲርጸ እድርን ነበር፤²⁴ ከዚያም በኋላ ሼሚር ተብሎ ከሚጠራው ሰው የሰማርያን ኮረብታ በሰድስት ሺ ጥሬ ብር ገዛ፤ ምዕራብ ከረብታውን ከመሸገ በኋላ ከተማ ቄረቄረ፤ ከተማይቱንም ቀድሞ የኮረብታው ባለንብረት በሆነው በሼሚር በም “ሰማርያ” ብሎ ሰየማት።

²⁵ ምዕራብ ከእርሱ በፊት ከነበሩት ነገሥታት ይበልጥ የከፋ ኃጢአት በመሥራቱ እግዚአብሔርን

ርን አሳዘነ።²⁶ እርሱ ራሱ በሠራው ኃጢአትና፤ እንዲሁም እቦራኤልን ወደ ኃጢአትና ወደ ጣዖት እምልኮ በመምራቱ ከእርሱ በፊት እንደነበረው እንደ ኢዮርብም የእቦራኤል አምላክ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቁጣ እነሣ።²⁷ ምዕራብ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉና ያከናወነውም ሁሉ በእቦራኤል ነገሥታት የታረክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።²⁸ ምዕራብ ሞተ፤ በሰማርያም ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ አከአብ ነገሠ።

የእቦራኤል ንጉሥ አከአብ

²⁹ እሳ በይሁዳ በነገሠ በሠላሳ ሰምንተኛው ዓመት የምዕራብ ልጅ አከአብ የእቦራኤል ንጉሥ ሆነ፤ እርሱም መኖሪያውን በሰማርያ እድርን ሃያ ሁለት ዓመት ገዛ፤³⁰ አከአብ ከእርሱ በፊት ከነበሩት ነገሥታት ሁሉ ይበልጥ የከፋ ኃጢአት በመሥራቱ እግዚአብሔርን አሳዘነ፤³¹ አከአብ፤ ንጉሥ ኢዮርብም የሠራውን ኃጢአት እንደ ቀላል ነገር እድርን በመቀጠር እርሱም ራሱ ያንኑ ኃጢአት ሠራ፤ ከዚህም ሁሉ እልፎ የሲዶና ንጉሥ የኤትባዓል ልጅ የሆነችውን አረማዊቷን ኤልዛቤልን አገባ፤ ባዓል ተብሎ የሚጠራውንም ጣዖት አመለከ፤³² በሰማርያም ለባዓል ቤተ መቅደስ አሳንጾ መሠዊያ ሠራለት፤³³ እሼራ ተብላ የምትጠራውንም የቤት እምላክ ምዕል አቆመ፤ ከእርሱ በፊት ከነበሩትም የእቦራኤል ነገሥታት ሁሉ ይበልጥ የእቦራኤል አምላክ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቁጣ የሚያነሣ ኃጢአት ሠራ።³⁴ በአከአብ ዘመን መንግሥት ሒኤል ተብሎ የሚጠራ የቤትኤል ተወላጅ ኢያሪኮን መልሶ ሠራ፤ እግዚአብሔር በነጭ ልጅ በኢያሪኮን እማክ ይነት እበቀድሞ በተናገረው ቃል መሠረት ሒኤል የኢያሪኮን የመሠረት ድንጋይ በሚያኖር በት ጊዜ የበኩር ልጁ እቢራም ሞተበት፤ የቅጽርዋንም በሮች በሚሠራበት ጊዜ ታናሹ ልጁ ሠጉብ ሞተ።

ምዕራፍ 17

ኤልያስ የድርት ጊዜ ስለመምጣቱ ተናገረ

¹ በገሰዓድ የምትገኘው የቲሺቢ ተወላጅ የሆነውና ኤልያስ ተብሎ የሚጠራው ነቢይ ንጉሥ አከአብን “በእኔ ቃል ካልሆነ በቀር በሚቀጥሉት ሁለት ወይም ሦስት ዓመታት በምድር ላይ ጠል ወይም ዝናም እንደማይኖር እኔ በማገዝ ለግለው የእቦራኤል አምላክ በሆነው፤ በሕያው እግዚአብሔር ስም እነግርሃለሁ” አለው።

² ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ኤልያስን እንዲህ አለው፡ “ከዚህ ተነሥተህ ወደ ምዕራብ

ሂድ፤ እዚያም ከዮርዳኖስ በስተ ምሥራቅ በሚገኘው ከሪት ተብሎ በሚጠራው ወንዝ አጠገብ ተሸሸገ፤ ፋዎትጠጣውንም ውሃ ከዚያው ወንዝ ታገኛለህ፤ ቀራጮችም ምግብ እንዲያመጡልህ አዝዣለሁ።

⁵ኤልያስም እግዚአብሔር ባዘዘው መሠረት ሄዶ በከሪት ወንዝ አጠገብ ተቀመጠ፤ ልከውን ዙሪያው ውሃ ጠጣ፤ ቀራጮችም ዘወትር ጠዋትና ማታ እንጀራና ሥጋ ያመጡለት ነበር፤ ገዢውም ጠፍቶ ድርቅ ከመሆኑ የተነሣ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ያ ወንዝ ደረቀ።

ኤልያስና በሰራጥታ ትኖር የነበረች መበለት

⁸ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ኤልያስን እንዲህ አለው፡ ፡⁹“እንግዲህ አሁን ከዚህ ተነሥ ተህ ሄደህ በሲዶና አጠገብ በምትገኘው በሰራጥታ ከተማ ተቀመጥ፤ እነሆ በዚያ የምትኖር አንዲት መበለት እንድትመግብህ አዝዣለሁ። አለው። ¹⁰በዚህም ኤልያስ ወደ ሰራጥታ ሄደ፤ ወደ ከተማይቱም ቅጽር ባር በደረሰ ጊዜ አንዲት መበለት እንዲህ ትላለችም አይቶ “እባክሽ የምጠጣው ውሃ አምጪልኝ” አላት። ¹¹ውሃም ልታመጣለት በመሄድ ላይ ላለች ወዲያውኑ ጠርቶ “እባክሽ በተጨማሪ ትንሽ እንጀራ አምጪልኝ” አላት።

¹²እርሱም እንዲህ ስትል መለሰችለት፡ “ምንም እንጀራ እንደሌለኝ በአምላካዊ በሐያው እግዚአብሔር ስም አምላለሁ፤ በዱቂት ዕቃዬ ውስጥ ካለችው ከአንድ እፍኝ ዱቂትና በማሰሮዬ ውስጥ ካለችው ከጥቂት የወይራ ዘይት በቀር ምንም የለኝም፤ ወደዚህ የመጣሁት ትንሽ እንዲህ ለቃቅሜ ወደ ቤቴ በመመለስ ይህችኑ ያለችኝን ትንሽ ዱቂት ለልጄና ለእኔ ለመጋገር ነው፤ ይህችም የመጨረሻ ምግባችን ናት፤ ከዚያም በኋላ በረሀብ ከመምት አንተርፍም።”

¹³ኤልያስም እንዲህ አላት፡ “አይዞሽ አትጨነቁ፤ ሄደሽ ምግብሽን አዘጋጁ፤ አስቀድመሽ ግን ከዚያችው ካለችሽ ዱቂት ለእኔ ትንሽ እንጉቻ ጋግረሽ አምጪልኝ፤ የቀረውንም ሰራሸሽና ለልጆሽ ጋግረው። ¹⁴ምክንያቱም የእስራኤል አምላክ የሆኑ እግዚአብሔር ሄኔ እግዚአብሔር ዝናምን እስከማወርድ ድረስ ዱቂቱ ከማኖሪያው ዕቃ፡ ዘይቱም ከማሰሮው ከቶ አያልቅም። ሲል ተናግሮአል።”

¹⁵መበለቱም ሄዳ ኤልያስ እንደነገራት አደረገች፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ እርሱም፡ ቤተሰብዋና ኤልያስም ለብዙ ጊዜ የሚሆን በቂ ምግብ አገኘ። ¹⁶እግዚአብሔር በኤልያስ አማካይነት በሰጠው ተስፋ መሠረት ዱቂቱ ከማኖሪያው ዕቃ፡ ዘይቱም ከማሰሮው አላለቀም።

¹⁷ከጥቂት ጊዜም በኋላ የዚያች መበለት ልጅ ታመመ፤ ሕመሙም እየበሰበት ስለሄደ በመጨረሻ ሞተ፤ ¹⁸መበለቱም ኤልያስን “የእግዚአብሔር ሰው ሆይ! ስለምን ይህን አደረግህብኝ? ወደዚህ የመጣኸው ኃጢአቱን አስታውሰህ ልጄ እንዲሞትብኝ ለማድረግ ነውን?” ስትል ጠየቀችው።

¹⁹ኤልያስም “ልጅሽን ወደ እኔ አምጪው” አላት። ልጇም ከእቅፍዋ ወሰዶ እርሱ ወደሚኖርበት ሰገነት አውጥቶ በአልጋው ላይ አጋደመው፤ ²⁰ከዚህ በኋላ ኤልያስ ድምፁን ከፍ በማድረግ “እግዚአብሔር አምላኬ ሆይ! ስለምን በዚህች መበለት ላይ ይህን የመሰለ አሠቃቂ ነገር አደረግህ? እርሱም እኔን በማስተናገድ ታላቅ ቸርነት አድርጋልኛለች፤ ታዲያ አንተ ስለምን ልጅዋ እንዲሞት አደረግህ?” ሲል ጸለየ። ²¹ከዚህ በኋላ ኤልያስ በልጇ ላይ ሦስት ጊዜ ተዘርሮ “እግዚአብሔር አምላኬ ሆይ! እባክህ ይህን ልጅ ከሞት አሰነሣው!” ሲል ጸለየ። ²²እግዚአብሔርም የኤልያስን ጸሎት ሰማ፤ የልጇም እስትንፋስ እንደገና ተመልሶለት ዳነ።

²³ኤልያስ ልጇን ከሰገነት ወደ ምድር ቤት አውርዶ ስእናቱ በመስጠት “ተመልከቼ! እነሆ ልጆሽ ከሞት ወደ ሕይወት ተመልሶአል!” አላት።

²⁴እርሱም “እነሆ አንተ የእግዚአብሔር ሰው መሆንህንና እግዚአብሔርም በአንተ አማካይነት መናገሩን አሁን አረጋግጥሁ” ስትል መለሰችለት።

ምዕራፍ 18

ኤልያስና ሐስተኞቹ የባሕል ነቢያት

¹የድርቁ ዘመን ከተጀመረ ከሦስተኛው ዓመት በኋላ ጥቂት ጊዜ ቆየት ብሎ እግዚአብሔር ኤልያስን “ሄደህ ራስህን ለንጉሥ አከአብ ግለጥለት፤ እኔም በምድር ላይ ዝናምን አዘዝሃለሁ” አለው፤ ²ኤልያስም በታዘዘው መሠረት ወደ አከአብ ሄደ፤ በዚህ ጊዜ በሰማርያ ረሀብ እጅግ ጸንቶ ነበር። ³በዚህም ንጉሥ አከአብ የቤተ መንግሥቱም ጎላፈ የሆነውን የባድያን ጠራ፤ የባድያ እግዚአብሔርን የሚፈራ መንፈሳዊ ሰው ነው። ⁴ኤልሳቤል የእግዚአብሔርን ነቢያት ታስገድል በነበረችበትም ጊዜ የባድያ አንድ መቶ የሚሆኑትን የእግዚአብሔርን ነቢያት ከሁለት ከፍሎ ኅምላ፡ ኅምላውን በዋሻዎች ከሸሸጋቸው በኋላ እህልና ውሃ በማቅረብ ይመግባቸው ነበር። ⁵በዚህም አከአብ የባድያን “ፈረሰችኝና በቅሎዎችን ከሞት የምናድን በት በቂ ሣር እናገኝ እንደሆን በምድሪቱ ወደሚገኘው ምንጭና ወንዝ እስቲ ሂድኛ አይ፤

ምናልባት አንስቶቻችንን ከሞት ማዳን አንችል ይሆናል” አለው። “አያንዳንዳቸው በአገሪቱ ወደየትኛው ከፍል ሄደው መፈለግ አንዳለባቸው ከተሰማሙ በኋላ አክህብና ያባድያ በየብቻቸው በሁለት አቅጣጫ ተሠማሩ።

⁷ ያባድያ በሚሄድበት መንገድ ላይ ሳለ በድንገት ኤልያስን አገኘው፤ ኤልያስ መሆኑንም ስላወቀ በግንባሩ ወደ መሬት ለጥ ብሎ እጅ ከነሣው በኋላ “ጌታዬ! ኤልያስ! በአውነት አንተ ነህን?” ሲል ጠየቀው።

⁸ ኤልያስም “አዎ አኔ ነኝ፤ እዚህ መሆኔን ሄደህ ለጌታህ ንገረው” ሲል መለሰለት።

⁹ ያባድያም አንዲህ አለው፡ “ንጉሥ አክሐብ ይገድለኝ ዘንድ በእጁ አሳልፈህ የምትሰጠኝ ምን በደል ሠርቼ ነው? ¹⁰ ንጉሡ አንተን በማግኘት ፈልጎ በዓለም ላይ መልእክተኛ ያልላከበት አገር አንደሌለ ሕያው በሆነው በአምላክህ በአግዚአብሔር ስም አምላሳሁ፤ የአንድ አገር መሪ አንተ በአገሩ ውስጥ አለመኖርክን ባስታወቀው ቁጥር ንጉሥ አክሐብ የአንተን አለመኖር በመሐላ አንዲያረጋግጥለት ጠይቆ አል። ¹¹ ታዲያ ነገሩ በዚህ ሁኔታ ላይ እያሰ አንተ እዚህ መሆንህን ሄጂ አንድነግረው ትፈልጋለህን? ¹² አኔ ከዚህ አንደሄድሁ ወዲያውኑ የአግዚአብሔር መንፈስ አንተን ወዳልታወቀ በታ ቢወሰድህ እኔ ምን ይበጀኛል? ምክንያቱም አንተ በዚህ በታ መኖርክን ለአክሐብ ነግረው ሳያገኝህ ሲቀር አርሱ እኔን በሞት ይቀጣኛል፤ ከልጅነቱ ጀምሮ አግዚአብሔርን የምፈራ ሰው መሆኔን አስታውሰ። ¹³ ደግሞክ ኤልሳብል የአግዚአብሔርን ነቢያት ስታስገድል በነበረችበት ጊዜ አንድ መቶ የሚሆኑትን ነቢያት ከሁለት በመክፈል ንምሳ ንምላውን በዋሽዎች ውስጥ ሸሽጌ እህልና ውሃ በማቅረብ በመግባቸው መኖሪን አልሰማህምን? ¹⁴ ታዲያ አሁን አንተ እዚህ መሆንህን ሄደህ ለንጉሥ አክሐብ ንገር ትሰኛለህን? ይህን ባደርግ ንጉሡ ይገድለኛል።

¹⁵ ኤልያስም “ዛሬ እኔ ለንጉሡ ራሴን አንደምገልጥለት በማገልገሰውና ሁሉን ቻይ በሆነው በአግዚአብሔር ስም ቃል አገባልሃለሁ” ሲል መለሰ።

¹⁶ ከዚህ በኋላ ያባድያ ሄዶ ለንጉሥ አክሐብ ነገረው፤ አክሐብም ተነሥቶ ኤልያስን ለመገናኘት ሄደ፤ ¹⁷ አክሐብ ኤልያስን ባየው ጊዜም “በአስራኤል ላይ ይህን ከባድ ችግር የፈጠርህ አንተ ለካ እዚህ ነህን?” አለው።

¹⁸ ኤልያስም አንዲህ ሲል መለሰ፡ “እኔ ችግር ፈጣሪ አይደለሁም፤ ችግርንክ የምትፈጥሩ ከአካባቢህ አንተ ራስህ ነህ፤ ምክንያቱም የአግዚአብሔርን ትእዛዛት በመጣስ ባዓል ተብሎ ለሚጠራው የባዕድ አምላክ ምስሎች ትስግዳላችሁ፤

¹⁹ ይልቅስ አሁን የአስራኤልን ሕዝብ ሁሉ አንዳ

ገኛቸው በቀርሜሎስ ተራራ ስብሰብልኝ፤ በንግሥት ኤልሳብል ማእድ የሚቀሰቡትን አራት መቶ ንምሳ የባዓል ነቢያትንና አራት መቶ የአፄራ ነቢያትን ጭምር ይህህ ና።”

²⁰ ለሰዚህም አከራክረ አስራኤላውያን ሁሉና የባዓል ነቢያት በሙሉ በቀርሜሎስ ተራራ አንዲስባሰቡ ጥሪ አስተላለፈ፤ ²¹ ኤልያስም ወጥቶ ሲሕዝቡ “እስከ መቼ ድረስ በሁለት ልብ ስታወላውሉ ትኖራላችሁ፤ አንግዲህ አግዚአብሔር እውነተኛ አምላክ ከሆነ እርሱን አምልኩ፤ ወይም ባዓል እውነተኛ አምላክ ከሆነ እርሱን አምልኩ” አላቸው፤ ሕዝቡ ግን አንዲት ቃል አንኳ አልመለሱም። ²² ከዚህ በኋላ ኤልያስ አንዲህ አለ፡ “ከአግዚአብሔር ነቢያት የቀረሁት እኔ ብቻ ነኝ፤ አራት መቶ ንምሳ የባዓል ነቢያት ግን እነሆ በዚህ አሉ፤ ²³ አንግዲህ ሁለት ኮርማዎችን አምሉና የባዓል ነቢያት አንዱን ወስደው ይረዱት፤ ሥጋውንም ጭራጠው አንጨት በመረብረብ በዚያ ላይ ያጉሩት፤ ነገር ግን በአሳት አያቀጣጥሉት፤ እኔም ሁለተኛውን በሬ ወስጄ አንደዚሁ አደርጋለሁ፤ ²⁴ ከዚህ በኋላ የባዓል ነቢያት ወደ አምላካቸው ይጸልዩ፤ እኔም ወደ አግዚአብሔር እጸልያለሁ፤ አሳትን ወደ መሥዋዕቱ በመላክ መልስ የሚሰጥ እርሱ እውነተኛ አምላክ ነው።”

ሕዝቡም ድምፃቸውን ከፍ አድርገው በዚህ አሳብ መስማማታቸውን ገለጡ።

²⁵ ከዚህ በኋላ ኤልያስ የባዓልን ነቢያት “እናንተ ብዙ ሰባሆናችሁ በመጀመሪያ አንዱን በሬ ወስዳችሁ በማረድ ወደ አምላካችሁ ይጸልዩ፤ ነገር ግን እንጨቱን በአሳት አታቀጣጥሉ” አላቸው።

²⁶ አነርሱም የመጣላቸውን ኮርማ ወስደው ለመሥዋዕት አዘጋጅተው እስከ እኩለ ቀን ድረስ ወደ ባዓል እጸዩ። “ባዓል ሆይ! እባክህ ስማን!” አያሉም ጮኹ። በሠሩትም መሠዊያ ዙሪያ እያሸበሸቡ ዘመሩ፤ ነገር ግን ምንም መልስ አላገኙም።

²⁷ እኩለ ቀን ሲሆን ኤልያስ “ድምፃችሁን ከፍ አድርጋችሁ ይጸልዩ፤ እርሱ አምላክ አይደለም አንዴ! እርሱ በአሳብ ተውጦ ይሆናል፤ ወይም ራሱን ያዝናና ይሆናል! ወይም ወደ ሩቅ አገር ሄዶ ይሆናል፤ ወይም ተኝቶ ያንቀሳሳ ይሆናልና አንዲነሣ ቀስቅሱት!” እያለ ያፈዘባቸው ጀመር፤ ²⁸ ለሰዚህም የሐሰት ነቢያቱ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው እየጸልዩ በሥርዓታቸው መሠረት ደማቸው አስከፊስ ድረስ በቢላዋና በጨቤ ሰውነታቸውን ያቋሰሉ ነበር።

²⁹ እኩለ ቀን ካለፈም በኋላ የሠርክ መሥዋዕት አስሟቀርቀበት ጊዜ ድረስ የተሰራው የልመና ጨከታቸውን ቀጠሉ፤ ይሁን እንጂ ምንም መልስ አላገኙም፤ ድምፅም አልተሰማም።

³⁰ከዚህ ዘኋላ ኤልያስ ሕዝቡን “ወደ እኔ ቅረቡ” አላቸው፤ ሁሉም በዙሪያው ተበበ ሰቡ፤ እርሱም ፈርሶ የነበረውን የእግዚአብሔር መመደያ በማደስ ሠራው። ³¹እግዚአብሔር ከዚያ በፊት “እስራኤል” ብሎ ከሰየመው ከያዕቆብ በተወሰዱት በዐሥራ ሁለቱ ነገዶች ሰምዐሥራ ሁለት ድንጋዮች ወሰደ፤ ³²እነዚህንም ድንጋዮች ረብርቦ እግዚአብሔር የሚመለከባትን መመደያ እንደገና ሠራ፤ በዙሪያውም በሥራ አራት ሊትር ውሃ የሚይዝ ጉድጓድ ማሰ። ³³እንጨቱንም በመመደያው ላይ በመረብረብ ኮርማውን በብልት በብልቱ ቈራርጦ በእንጨቱ ላይ ካኖረ በኋላ፤ ³⁴“በአራት ጋን ውሃ ሞልታችሁ በመሥዋዕቱና በእንጨቱ ላይ አፍስሱት” አላቸው፤ እነርሱም እንዲሁ አደረጉ፤ “አሁንም ጨምሩበት” አላቸው፤ እነርሱም እንዲሁ አደረጉ፤ እርሱም “አሁንም እንደገና አንድ ጊዜ ጨምሩ” አላቸው፤ እነርሱም እንዲሁ አደረጉ፤ ³⁵ውሃውም በመመደያው ዙሪያ ፈሰሰ፤ ጉድጓዱንም ሞላው።

³⁶ከቀትር በኋላ የመርከ መሥዋዕት በሚቀር ብበት ሰዓት ነቢዩ ኤልያስ ወደ መመደያው ቀርቦ እንዲህ ሲል ጸለየ፡ “የአብርሃም፣ የይስሐቅና የያዕቆብ አምላክ የሆነህ እግዚአብሔር ሆይ! አንተ የእስራኤል አምላክ መሆንክን፣ እኔም የአንተ አገልጋዩ መሆኔን፣ እኔም ይህን ሁሉ ያደረግሁት በቃልህ መመሪት መሆኑን አንተ ራስህ ግለጥ፤ ³⁷አምላክ ሆይ! ይህ ሕዝብ አንተ እውነተኛ አምላክ መሆንክንና ወደ አንተም ያቀረብከው አንተ ራስህ መሆን ክን እንዲያውቅ እባክህ መልስ ሰጠኝ፤ አምላክ ሆይ! ስማች!”

³⁸ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር እሳትን ላከ፤ ያም እሳት መሥዋዕቱን፣ እንጨቱንና ድንጋዩን አቃጠለ፤ ምድሩንም ለበለበ፤ በጉድጓዱ የነበረውንም ውሃ አደረቀ፤ ³⁹ሕዝቡም ይህን ባዩ ጊዜ በግንባራቸው መሬት ላይ ተደፍተው በመደነቅ “እግዚአብሔር አምላክ ነው! እውነተኛ አምላክ እርሱ ብቻ ነው!” አሉ።

⁴⁰ኤልያስም “የባሳልን ነቢያት ያዙ! አንድም ሰው እንዳያመልጥ!” ሲል አዘዘ። ሕዝቡም በሙሉ ያዙአቸው፤ ኤልያስም ወደቂሾን ወንዝ እየመራ ወሰደ። በዚያ ሁሉንም ገደላቸው።

የድርቁ ዘመን አበቃ

⁴¹ከዚህ በኋላ ኤልያስ ንጉሥ አክሐብን “እንግዲህ ሄደህ እህልና ውሃ ቅመስ፤ ምክንያቱም እኔ አሁን የከባድ ዝናም ነጉድጓድ ድምፅ መቃረቡን እየሰማሁ ነው” አለው፤ ⁴²አክሐብ እህልና ውሃ ለመቅመስ ሲሄድ፣ ኤልያስ ወደ

ቀርሜሉስ ተራራ ወጣ፤ እዚያም በሁለቱ ጉልበቶቹ መካከል ራሱን ወደ መሬት ደፍቶ፤ ⁴³አገልጋዩን፣ “ሂድና ወደ ባሕሩ አቅጣጫ ተመልከት” አለው።

አገልጋዩም ሄዶ ሲመለስ “ምንም ነገር አይታየኝም” አለው፤ አገልጋዩ እየተመላለሰ ያይዘንድ ኤልያስ ሰባት ጊዜ አዘዘው፤ ⁴⁴በሰባተኛውም ጊዜ አገልጋዩ ተመልሶ “ከአንድ ሰው መጻፍ የማትበልጥ ትንሽ ደመና ከባሕር ስትወጣ አየሁ” አለው።

ኤልያስም “ወደ ንጉሥ አክሐብ ሂድና ‘ዝናሙ ሳያቋርጥህ በፍጥነት ወደ ሠረገላህ ገብተህ ወደ ቤትህ ተመልሰህ ሂድ’ ብለህ ንገረው” ሲል አዘዘው።

⁴⁵ከጥቂት ጊዜም በኋላ ሰማዩ በጥቁር ደመና ተሸረነ፤ ነፋሱም ይነፍስ፣ ብርቱ ዝናምም ይዘንም ጀመረ፤ ንጉሥ አክሐብም በሠረገላው ተቀምጦ ወደ ኢይዝራኤል ሄደ፤ ⁴⁶የእግዚአብሔርም ጎይል በኤልያስ ላይ ወረደ፤ ኤልያስም ልብሱን በወገቡ ዙሪያ ጠበቅ አድርጎ በመታጠቅ እስከ ኢይዝራኤል መግቢያ በርድረስ በአክሐብ ፊት ቀድሞ ይርጥ ነበር።

ምዕራፍ 19

ኤልያስ በሲና ተራራ

¹ኤልያስ ያደረገውን ሁሉና የባሳልንም ነቢያት በሙሉ በሞት እንዴት እንደቀጣ ንጉሥ አክሐብ ለሚስቱ ሰልፈላቢል ነገራት፤ ²ሰብዚህ እርሰዋ “በእነዚያ ነቢያት ላይ ያደረግኸውን እኔም ነገ ልክ በአሁኑ ሰዓት በአንተ ላይ ሳላደርግብህ ብቀር አማልክት በሞት ይቅሠፉኝ” ስትል ወደ ኤልያስ የዛቻ መልእክት ላከች። ³ኤልያስም ሰበራራ ሕይወቱን ለማትረፍ ከአገልጋዩ ጋር በይሁዳ ወደምትገኘው ወደ ቤርሳቤህ ከተማ ሄደ።

አገልጋዩንም በዚያ ዘመተው፣ ⁴ኤልያስ አንድ ቀን ሙሉ በበረሃ ተጓዘ፤ ከዚህ በኋላ ጉዞውን ቆም አድርጎ፣ በአንድ የክትክታ ዛፍ ጥሳ ሥር ተቀመጠ፤ ሞቱንም በመመኘት “እግዚአብሔር ሆይ! አሁንስ ይብቃኝ፤ ከቀድሞ አባቶቼ አልበልጠምና ነፍሴን ውሰድ!” ሲል ጸለየ።

⁵ከዚህ በኋላ በዛፉ ሥር ጋደም እንዳለ እንቅልፍ ወሰደው፤ በድንገትም አንድ መልእክ መጥቶ በመዳሰስ ቀስቀሰውና “ተነሥ ብላ!” አለው፤ ⁶ኤልያስም ተነሥቶ ዙሪያውን በተመለከተ ጊዜ በድንጋዩ መቀት የበሰለ የዳቦ ሙል ሙልና አንድ ገንዘ ውሃ በራስጌው ተቀምጦ አየ፤ ከበላና ከጠጣም በኋላ ተመልሶ ተኛ፤ ⁷የእግዚአብሔርም መልእክ ተመልሶ መጥቶ

“የምትሄድበት መንገድ ሩት ስለሆነ፤ ተነሥ ተህ ብላ” ሲል ዳግመኛ ኤልያስን ቀስቀሰው፤
 “ኤልያስም ተነሥቶ ምግቡን በሳ፤ ውሃውንም ጠጣ፤ ከዚያም ምግብ ባገኘው ንጹል እስከተቀደሰው የሴና ተራራ እርባ ቀንና እርባ ሌሊት ሙሉ ተጓዘ፤
 “እዚያም እንደ ደረሰ ወደ እንድዋሻ ገብቶ እዚያ እደረ።

በድንገትም እግዚአብሔር “ኤልያስ ሆይ! እዚህ ምን ታደርጋለህ?” ሲል ጠየቀው።

“ኤልያስም “ሁሉን የምትችል አምላኬ ሆይ! እኔ ለአምላክነትህ በመቅናት ዘወትር እንተን ብቻ እንሰግሳለሁ፤ የእስራኤል ሕዝብ ግን ከእንተ ጋር የገቡትን ቃል ኪዳን እናርሰዋል፤ መሠዊያዎችህንም ሰባብረዋል፤ ነቢያትህንም ሁሉ ገድሰዋል፤ እነሆ እኔ ብቻዬን ቀርቻለሁ፤ እነርሱ ግን እኔንም እንኳ ሊገድሉኝ ይፈልጋሉ” ሲል መለሰ።

“እግዚአብሔርም ኤልያስን “ካለህበት ወጥ ተህ በተራራው ጫፍ ላይ በፈቱ ተም” አሰው፤ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር በአጠገቡ አሰፈ፤ ብርቱ ነፋሱም በፊቱ በመላክ ኮረብታዎችን ሰነጣጠቀ፤ እለቶችንም ሰባበረ፤ እግዚአብሔር ግን በነፋሱ ውስጥ አልነበረም፤ ነፋሱም ከቆመ በኋላ ምድሪቱ ተናወጠች፤ እግዚአብሔር ግን በምድሪቱ ነውጥ ውስጥ አልነበረም፤
 “ኤልያስ ሆይ! እዚህ ምን ታደርጋለህ?” ሲል ጠየቀው።

“ኤልያስ የሹክሹክታውን ድምፅ በስማ ጊዜ ፈቱን በካባው ሸፈነ፤ ወጥቶም በዋሻው መግቢያ በር አጠገብ ቆመ፤ እንድም ድምፅ “ኤልያስ ሆይ! እዚህ ምን ታደርጋለህ?” ሲል ጠየቀው።

“ኤልያስም “ሁሉን የምትችል አምላኬ ሆይ! እኔ ለአምላክነትህ በመቅናት ዘወትር እንተን ብቻ እንሰግሳለሁ፤ የእስራኤል ሕዝብ ግን ከእንተ ጋር የገቡትን ቃል ኪዳን እናርሰዋል፤ ነቢያትንም ሁሉ ገድሰዋል፤ እነሆ እኔ ብቻዬን ቀርቻለሁ፤ እነርሱ ግን እኔን እንኳ ሊገድሉኝ ይፈልጋሉ” ሲል መለሰ።

“እግዚአብሔርም እንዲህ አለው፡ “በደማ ስቆ ከተማ አጠገብ ወደሚገኘው በረሐ ተመልህ ሂድ፤ እዚያም በደረሰህ ጊዜ ሕዛኤልን ቀብተህ በሶርያ ላይ እንግሠው፤
 “የኒምሺን ልጅ ዬሁንም ቀብተህ በእስራኤል ላይ አንግሠው፤ የእቤል መሐሳ ተወሳጅ የሆነውን የሣፋጥን ልጅ ኤልሳባንም ቀብተህ በእንተ እግር ነቢይ እንዲሆን አድርገው።
 “ከሐዛኤል እጅ ከመገደል ተርፎ የሚያመልጠውን ማንኛውንም ሰው ዬሁ ይገድለዋል፤ ከዬሁ እጅ የሚያመልጠውንም ኤልሳባ ይገድለዋል።
 “ዬሁን እንጂ ለእኔ

ታማኞች የሆኑ፤ ሰባዓል ያልሰገዱና ምስሉንም ያልተሳሉ ሰባት ሺ ስዎችን በእስራኤል ምድር በሕይወት እንዲተርፉ አድርጌአለሁ።”

የኤልሳባ መጠራት

“ኤልያስ ከዚያ ከሄደ በኋላ ኤልሳባን ሁለት በሬዎች ጠምዶ ሲያርስ እገኘው፤ ከእርሱም ጋር በፈቱ በዐሥራ አንድ ጥማድ በሬዎች የሚያርሱ ደቦኞች ነበሩ፤ ኤልሳባም በመጨረሻው በሥራ ሁለተኛ ጥማድ ያርስ ነበር፤ ኤልያስም ካባውን አውልቆ በኤልሳባ ላይ ደረበለት።
 “በዚህ ጊዜ ኤልሳባ በሬዎችን ትቶ ወደ ኤልያስ በመርጥ “አባትና እናቱን ስሜ እንድስናበት ፍቀድልኝ ከዚያም በኋላ እከተልሃለሁ” አለው።

ኤልያስም “እሺ፡ ተመልሰህ ሂድ፤ እኔ አልከለክልህም” ሲል መሰሰለት።

“ከዚህ በኋላ ኤልሳባ ወደ ጥማድ በሬዎቹ ተመልሶ ዐረጃቸው፤ የተጠመዱበትንም ቀንበር በማንደድ ሥጋቸውን ቀቅሎ ለሕዝቡ አቀረበላቸው፤ እነርሱም በሉ፤ ከዚህ በኋላ ኤልያስን ተከትሎ በመሄድ ረዳቱ ሆነ።

ምዕራፍ 20

ሰማርያ በሶርያ ጦር ተከበበች

“የሶርያ ንጉሥ ቤንህዳድ መላ ሠራዊቱን በአንድነት ሰበሰበ፤ ብዙ ፈረሶችና ሠረገላዎች ባሉአቸው ሠላሳ ሁለት ነገሥታት ተደገገሩ በመዝመት የእስራኤል ዋና ከተማ የሆነችውን ሰማርያን ከብባ እደጋ ጣለባት።
 “ከዚህም በኋላ ንጉሥ ቤንህዳድ በከተማይቱ ወደሚገኘው ወደ እስራኤል ንጉሥ አክላብ፤
 “ብርሀንና ወርቅ ህን፡ ውብ የሆኑትን ሚስቶችህንና ጠንካሮች የሆኑትን ልጆችህን እስረክበኝ” ይልሃል ብለው እንዲነግሩት መልእክተኞችን ላከበት።

“አክላብም “ሰጌታዬ ሰንተሥ ቤንህዳድ አንት ባልክው እስማማለሁ፤ እኔንም ሆነ ያለኝንም ንብረት ሁሉ መረከብ ትችላለህ” ሲል መልሰ ሰጠ።

“ከጥቂት ጊዜም በኋላ እነዚያው መልእክተኞች ከንጉሥ ቤንህዳድ ሌላ ትእዛዝ ይዘው እንደገና ወደ አክላብ መጡ፤ ትእዛዙም እንዲህ የሚል ነበር፡ “ብርሀንና ወርቅህን፤ ሚስቶችህንና ልጆችህን እንድትስረክበኝ መልእክት ልኬ ብህ እንደነበር ይታወሳል፤
 “እሁን ደግሞ ቤተ መንግሥትህንና የባሌሥልጣኖችህን ቤት ሁሉ በርብረው ዋጋ ያለውን ንብረት ሁሉ ይዘው እንዲመጡ የጦር መኩንናቸን አልካለሁ፤ እነርሱም ነገ ጠዋት በዚሁ ሰዓት እዚያ ይደርሳሉ።”

7 ንጉሥ አክሊብም የሀገሪቱን ሽማግሌዎች ሁሉ ጠርቶ “ተመልከቱ! ይህ ሰው እኛን ስማ ጥፋት ይፈልጋል፤ ከዚህ በፊት ሚስቶቹንና ልጆቹን፣ ብሬንና ወርቁን እንዳስረከበው ጠይቆኝ ተስማምቼ ነበር” አላቸው።

8 ሽማግሌዎቹና ሕዝቡም “እርሱ ስሚልህ ነገር ሁሉ ግምት አትሰጠው፤ አሺም እትበሰው” አሉት።

9 ስለዚህም አክሊብ ስቢንህዳድ መልእክተኞች “ሰረታዬ ሰንጉሡ፣ ‘ከዚህ በፊት ባቀረብ ዘልኝ ጥያቄ ተስማምቼ ነበር፤ አሁን ባቀረብክልኝ በሁለተኛው ጥያቄ ግን ልስማማበት አልችልም ብሎአል’ ብላችሁ ንገሩት” አላቸው።

መልእክተኞቹም ተመልሰው በመሄድ መልሱን ንገሩት፤ 10 ቢንህዳድም “ይህችን ክትማህን ደምስሰው ፍርስራሽዋን በእጃቸው ይዘው ስመም ጣት የሚችሉ በቂ ወታደሮችን ይገዙ አመጣብሃለሁ፤ ይህን ባላደርግ እማልክት በምት ይትሠሩኝ” የሚል መልእክት እስይህአቸው መልእክተኞቹ እንደገና ተመልሰው ወደ አክሊብ መጡ።

11 ንጉሥ አክሊብ መልእክተኞቹን “አውኑ ተኛ ወታደር መደንፋት የሚገባው ከጦርነት ድል በኋላ እንጂ ከጦርነት በፊት አይደለም” ብላችሁ ሰንጉሥ ቢንህዳድ ንገሩት” ሲል መስሰላቸው።

12 ቢንህዳድና የእርሱ የጦር ቃል ኪዳን ጓደኞቹ የሆኑ ሌሎችም ነገሥታት በድንኳናቸው ውስጥ ሆነው ሲጠጡ ሳሉ የአክሊብ መልእክት ደረሰ፤ በዚህን ጊዜ ቢንህዳድ በከተማ ይቱ ላይ አደጋ ስመጣል እንዲዘጋጁ ትእዛዝ ሰጠ፤ ስለዚህም አነርሱ ፈጥነው በመንቀሳቀስ በታ በታቸውን ያዙ።

13 በዚህን ጊዜ እንደ ነቢይ ወደ ንጉሥ አክሊብ ቀርቦ “እግዚአብሔር ‘ከቢንህዳድ ሠራዊት ብዛት የተነሣ እትፍራ፤ እኔ ዛሬ በዚህ ሠራዊት ላይ ድልን እንድትቀዳጅ አደርጋለሁ፤ አንተም ደግሞ እኔ እግዚአብሔር መሆኔን ታውቃለህ’ ይልሃል” አሰው።

14 አክሊብም “ግንባር ቀደም ሆኖ የሚዘምተው ማን ይሁን?” ሲል ጠየቀ።

ነቢዩም “እግዚአብሔር ‘በአውራጃ እስተዳዳሪዎች የሚታዘዙ ወጣትነት ያላቸው ወታደሮች ግንባር ቀደም ሆነው ይዝመቱ’ ይላል” አሰው፤ ንጉሡም “የዋናው ሠራዊት አዛዥስ ማን ይሁን?” ሲል ጠየቀ።

ነቢዩም “እንተ ራሱም” አሰው።

15 ስለዚህ ንጉሡ ብዛታቸው ሁለት መቶ ሠላሳ ሁለት ብቻ የሆነ በአውራጃ እስተዳዳሪዎች ትእዛዝ ሥር የሆኑትን ወጣትነት ያላቸውን ወታደሮች ጠራ፤ ቀጥሎም ጠቅላላ ብዛቱ ሰባት ሺ የሆነ የእስራኤልን ሠራዊት ጠራ።

16 ቢንህዳድና የእርሱ የጦር ቃል ኪዳን ጓደኞች የሆኑ ሠላሳ ሁለቱ ነገሥታት በድንኳናቸው

ቸው ውስጥ በመጠጥ ስከረው በነበሩበት ጊዜ አክሊብ ቀን ላይ የእስራኤል ሠራዊት እደጋ መጣል ጀመሩ፤ 17 ወጣቶቹም ወታደሮች ግን ባር ቀደም ሆነው ወደ ፊት እመሩ፤ ቢንህዳድ ልኮአቸው የነበሩትም ቃፊሮች “እንድ የወታደሮች ቡድን ከሰማርያ ወጥቶ ወደዚህ እየመጣ ነው” ብለው ነገሩት፤ 18 ቢንህዳድም “ቃፊሮቹ እመጣጣቸው ስጦርነትም ይሁን ስስላም፤ ከነሕይወታቸው ይዛችሁ እምጡልኝ” ሲል አዘዘ።

19 በእስራኤል ሠራዊት ደጀንነት ወጣቶቹ ወታደሮች ግንባር ቀደም ሆነው አደጋ ጣሉ፤ 20 እያንዳንዱም ውጊያ የገጠመውን ጠላቱን ገደለ፤ ሶርያውያን ሸቹ፤ እስራኤላውያንም ያሳድዱአቸው ጀመር፤ ቢንህዳድ ግን በፈረሱ ላይ በመቀመጥ ክጥቂት ፈረሰኞች ጋር ሸሸቶ እመሰጠ፤ 21 ንጉሥ አክሊብም ወደ ጦሩ ሚዳ ገብቶ የጠላትን ፈረሶችና ሠረገላዎች ማረከ፤ በሶርያውያንም ላይ ታላቅ ጥፋት በማድረስ ድል አደረጋቸው።

22 ከዚህ በኋላ ነቢዩ ወደ ንጉሥ አክሊብ ቀርቦ “ተመልሰህ ሂድና ሠራዊትህን በማጠናከር አደራጁ፤ ጥንቃቄ የሞላበትንም የጦርነት ስልት አዘጋጅ፤ ምክንያቱም የሶርያ ንጉሥ በሚመጣው የጸደይ ወራት እንደገና አደጋ ይጥልብሃል” አለው።

ሶርያውያን እንደገና አደጋ ጣሉ

23 ባስሟሎቹ የሆኑ ስለሥልጣናች ንጉሥ ቢንህዳድን እንዲህ አሉት፤ “የእስራኤል እማል ከት የተራራ እማልክት ናቸው፤ እስራኤላውያን እኛን ማሸነፍ የቻሉት ስለዚህ ነው፤ በሚዳማ ስፍራዎች ጦርነት ብንገጥማቸው ግን እና ሸንፋለን፤ 24 ስለዚህ እሁን ሠላሳ ሁለቱን ነገሥታት ከጦር አዛዥነታቸው ሽረህ፤ በእነርሱ በታ ሌሎችን የጦር አዛዥዎች ሹም፤ 25 ከዚህ በፊት የተደመሰሰውን የሚያህል ብዙ ሠራዊትና አንዲሁም በቀድሞዎቹ ልክ ፈረሶችንና ሠረገላዎችን አደራጅ፤ ከዚያም በኋላ እስራኤላውያንን በሚዳ ተዋግተን ድል እንነሣቸዋለን”።

ንጉሥ ቢንህዳድም በእነርሱ ምክር ተስማምቶ ለመፈጸም ወሰነ፤ 26 ስለዚህም በተከታዩ የጸደይ ወቅት ሠራዊቱን በእንድነት ጠርቶ በእስራኤል ላይ አደጋ ለመጣል ወደ አፈት ከተማ ገመገመ፤ 27 እስራኤላውያንም ተጠርተው ከሚያስፈልጋቸው ስንቅና ትጥቅ ጋር ለጦርነት ተዘጋጁ፤ እነርሱም ወደ ጦርነቱ በመዝመት በሁለት ቡድን ተከፍለው ከሶርያውያን ፊት ለፊት ባለው ቦታ ሰፈሩ፤ የእስራኤል ወታደሮች ቀጥሮ እገሩን ካጥለቀሰቀው ክርያውያን ሠራዊት ብዛት ጋር ቢነጸጸር ከሁለት የተከፈሉ የጥቂት ፍየሎች መንጋዎች ይመሰሉ ነበር።

²⁸ እንደ ነቢይ ወደ ንጉሥ አክሊብ ቀርቦ “እግዚእብሔር የተናገረው ቃል ይህ ነው፡ ‘ሶርያውያን፡- እግዚእብሔር የኮረብታዎች እምሳክ እንጂ የሚዳዎች እምሳክ አይደሉም ብለዋል፤ ከዚህም የተነሣ እኔ እጅግ ብዙ በሆነው ሠራዊታቸው ላይ ድልን አቀዳጅሃለሁ፤ እንተና ሕዝብህም እኔ እግዚእብሔር መሆኔን ታውቃላችሁ።” አለው።

²⁹ ሶርያውያንና እስራኤላውያን ፊት ለፊት ተፋጥጠው በየጦር ሰፈራቸው አስከ ሰባት ቀን ቆዩ፤ በሰባተኛውም ቀን ጦርነት ጀምረው በዚያኑ ቀን እስራኤላውያን እንድ መቶ ሺ ሶርያውያንን ገደሉ፤ ³⁰ ከሞት የተረፉትም ሶርያውያን ሸሽተው ወደ አፈቅ ከተማ ገቡ፤ በዚያም ተጥራቸው ሃያ ሰባት ሺ በሚሆኑት ወታደሮች ላይ የከተማው ቅጽር ተንደባቸው አስቀ።

ቤንህዳድም እምልጦ ወደ ከተማይቱ በመጣ ባት ከእንደ ቤት በስተ ጳላ በኩል ባለው ከፍል ውስጥ ተደበቀ። ³¹ ባለሟሉኹ የሆኑት ባለሥልጣናችም ወደ እርሱ ቀርበው “የእስራኤል ነገሥታት ምሕረት እድራጊዎች መሆናቸውን ሰምተናል፤ ስለዚህ በወገባችን ማቅ ታጥቀን፤ በአንገታችንም ገመድ እጥልቀን ወደ እስራኤል ንጉሥ ዘንድ ሄደን ምሕረት እንድንገመድ ቀው ፍቀድልን፤ ምናልባትም ሕይወትህን ያተርፍ ይሆናል” አሉት። ³² ከዚህም በኋላ አንርሱ በወገባቸው ማቅ ታጥቀው፤ በአንገታቸው ገመድ አጥልቀው ወደ ንጉሥ አክሊብ በመሄድ “እንልጋይህ ቤንህዳድ ምሕረት አድርገህ ሕይወቱን እንድታተርፍሰት ይማጠንሃል” አሉት።

አክሊብም “እርሱ እስከ እሁን በሕይወት አለ ማለት ነውን? ከሆነስ መልካም ነው! እንግዲህ እርሱ ለእኔ እንደ ወንድም ነው!” ሲል መለሰላቸው።

³³ የንጉሥ ቤንህዳድ ባለሟሉኹ የምሕረት መልእክት ይጠባበቁ ሰሰነበር፡ አክሊብ “ወንድሜ” ሲል በሰው ጊዜ ወዲያውኑ ቀበል አድርገው “እንተ እንዳልከው ቤንህዳድ በእርግጥ ወንድምህ ነው!” አሉት።

አክሊብም “ወደ እኔ አምጡት!” አላቸው። ቤንህዳድም በመጣ ጊዜ፤ አክሊብ ወደ ሠረገላው ገብቶ እንዲቀመጥ ቤንህዳድን ጋበዘው። ³⁴ ቤንህዳድም “አክሊብ” “አባቴ ከእባትህ የወሰዳቸውን ከተሞች እመልስልሃለሁ፤ አባቴ በሰማርያ እንዳደረገው ሁሉ እንተም በደማስቆ ሰራሲህ የንግድ ማእከል ልታቋቁም ትችላላህ” አለው።

አክሊብም “እንግዲያውስ በዚህ ስምምነት መሠረት እኔም በነፃ እስቅቅሃለሁ” ሲል መሰሰ ሰት።

አክሊብም በዚህ ዐይነት ሁኔታ ከእርሱ ጋር የውል ስምምነት እድርን በነፃ እንዲሄድ ፈቀደ ሰት።

እንደ ነቢይ በአክሊብ ላይ ወደፊት የሚደርስበትን ፍርድ ተናገረ

³⁵ የነቢያት ወገን የሆነ እንደ ነቢይ በእግዚእብሔር ታዝዞ የእርሱ ጓደኛ የሆነውን ሌላ ነቢይ “ምታኝ” አለው። ነቢዩ ግን እርሱን ስመምታት እልፈቀደም፤ ³⁶ ስለዚህም ያ ነቢይ “የእግዚእብሔርን ትእዛዝ መፈጸም እምቢ ስላልክ፤ ከእኔ ተሰይተህ እንደሄድህ ወዲያውኑ እንድ አንበሳ ይገድልሃል” አለው፤ በእርግጥም ከእርሱ ተሰይቶ እንደሄደ አንበሳ ሰድገንት ወደ እርሱ መጥቶ ገደለው።

³⁷ ከዚህም በኋላ ነቢዩ ወደ ሌላ ሰው ሄዶ “ምታኝ!” አለው፤ ያም ሰው “እሼ” በማለት በጎይል ደብደቦ እቄሰለው፤ ³⁸ ነቢዩ ማንነቱ እንዳይታወቅ ፊቱን በጨርቅ ሸፈነ፤ ሄዶም በዚያ በኩል የሚያፈውን የእስራኤልን ንጉሥ ስመጠበቅ በመንገድ ዳር ቆመ። ³⁹ ንጉሡም በአጠገቡ ሲያልፍ፤ ነቢዩ ጦርቶ እንዲህ አለው፡ “ንጉሥ ሆይ! እኔ በጦርነት ውስጥ በውጊያ ላይ ነበርሁ፤ በዚያን ጊዜም ከወታደሮቹ አንዱ ከጠላት ወገን አንድን ሰው ማርኮ በማምጣት ‘ይህን ስው ጠብቅ፤ ቢያመልጥ ግን በእርሱ ፈንታ እንተ ትገደላለህ ወይም ሦስት ሺ ጥሬ ብር መቀጫ ትከፍላለህ’ አስኝ።” ⁴⁰ ነገር ግን እኔ ሥራ በዝቶብኝ ወዲያና ወዲህ ስል ሰውየው እምልጦ ሄደ።

ንጉሡም “በራሴ ላይ ስለፈረድህ መቀጣት ይገባሃል” አለው።

⁴¹ ነቢዩ ፊቱ የተሸፈነበትን ጨርቅ ቀዶ ጣሰ፤ ንጉሡም ይህ ሰው ከነቢያት ወገን አንዱ መሆኑን ወዲያውኑ ዐወቀ። ⁴² ከዚህ በኋላ ያ ነቢይ ንጉሡን እንዲህ አለው፡ “እግዚእብሔር የተናገረው ቃል ይህ ነው፤ ‘እኔ ይገደል ብዬ የፈረድሁበትን ሰው እንዲያመጣ ሰበፈቀድህ በእርሱ ፈንታ እንተ በሞት ትቀጣለህ፤ ሠራዊትህም ይደመሰሳል፤ ምክንያቱም የዚያ ሰው ሠራዊት እምልጦ እንዲሄድ አድርጎአል።”

⁴³ ንጉሡም በማዘንና በመበላጨት በሰማርያ ወደሚገኘው ቤተ መንግሥቱ ተመልሶ ሄደ።

ምዕራፍ 21*

የናቡቱ የወይን ተክል ቦታ

¹ ናቡቱ ተብሎ የሚጠራ እንደ ሰው ነበር፤ እርሱም በአይዝራኤል በሚገኘው በንጉሥ እክሊብ ቤተ መንግሥት እጠገብ የራሱ ርስት የሆነ እንደ የወይን ተክል ቦታ ነበረው። ² እንደ ቀን

* 21፡1 በ1954 ዓ.ም. በታተመው የእግሮች መጽሐፍ ቅዱስ ምዕራፍ ሃያና ምዕራፍ ሃያ አንድ ተዘዋውርአል።
20፡36 = 1ነገ. 13፡24

አክሐብ ናቡቴን “የወይን ተክል ቦታህን ሰጠኝ፤ በቤተ መንግሥቱ አጠገብ ስለሆነ የአት ክልት ቦታ ላደርገው እፈልጋለሁ፤ በምትኩ ከእርሱ የተሻለ የወይን ተክል ቦታ አስጥላለሁ፤ ልትሸጠው ብትፈልግም የተሻለ ጥሩ ዋጋ እከ ፍልገላለሁ” አለው።

³ናቡቴም “ይህን የወይን ተክል ቦታ የወረ ስሁት ከቀድሞ አያቶቹ ነው፤ ለእንተ ከመሰጠትስ እግዚአብሔር ይጠብቀኝ” ሲል መለሰ ለት።

⁴አክሐብ፤ ናቡቴ በሰጠው መልስ በንዴት እየተሰላጨ ወደ ቤቱ ገባ፤ ፊቱንም ወደ ግድ ግዳ አዙሮ በአልጋው ላይ ተጋደመ፤ ምግብ መብላትም አልፈቀደም። ⁵ሚስቱም ኤልሳቤል ወደ እርሱ ቀርባ “እንደዚህ ያበሳጨህ ነገር ምንድን ነው? ስለምንስ ምግብ አትበላም?” ለትል ጠየቀችው።

⁶እርሱም “እኔን ያበሳጨኝ ከናቡቴ ያገኘ ሁት መልስ ነው፤ ይኸውም የእርሱን የወይን ተክል ቦታ እንድገዛ ወይም ከፈለገ ልዋጩን እንድሰጠው ብጠይቀው የወይን ተክል ቦታውን ‘በምንም ዐይነት አልሰጥህም’ ብሎ አናደደኝ” ሲል መለሰላት።

⁷ኤልሳቤልም “እንግዲህ አንተ የአስራኤል ንጉሥ ሆነህ ሳለህ እንደዚህ መሆን ይገባሃልን? ይልቅስ ተነሥ፤ በመደስትም እህል ውሃ ቅመለ፤ እኔ የናቡቴን የወይን ተክል ቦታ እንድ ታገኝ አደርጋለሁ” አለችው።

⁸ከዚህም በኋላ እርሷዋ ይብዳቤ ጽፋ በእከ እብ ስም ፈርማ የእርሱን ማጎተም አተመች በት፤ ይብዳቤውንም ናቡቴ ወደሚኖርባት ወደ ኢይዝራኤል ባለሥልጣናችና ሽማግሌዎች ላከች። ⁹ይብዳቤውም እንዲህ የሚል ነበር፡ “የአንድ ቀን ጾም ዐውጁ፤ ሕዝቡንም በአንድ ነት ሰብሰቡ፤ ለናቡቴም የክብር ቦታ ሰጡት፤ ¹⁰‘እግዚአብሔርንና ንጉሡን ስድቦአል’ ብለው የሚናገሩ ሁለት የሐሰት ምስክሮችንም አቅርቡ፤ ከዚያም በኋላ ናቡቴን ከከተማው ውጭ አውጥታችሁ በድንጋይ በመውገር ግደሉት።”

¹¹የኢይዝራኤል ባለሥልጣናችና ሽማግሌዎችም ኤልሳቤል ያዘዘቻቸውን በማድረግ፤ ¹²የአንድ ቀን ጾም ዐውጁ፤ ሕዝቡንም በአንድነት ሰብሰቡ፤ ለናቡቴም የክብር ቦታ ሰጡት፤ ¹³ሁለቱም የሐሰት ምስክሮች ተነሥተው “ናቡቴ እግዚአብሔርንና ንጉሡን ስድቦአል” ብለው በሕዝቡ ፊት በሐሰት መሰከሩበት፤ ስለዚህም ከከተማይቱ ውጭ በመውሰድ በድንጋይ ወግረው ገደሉት። ¹⁴“ናቡቴ ተገድሎአል” የሚል መልእክትም ወደ ኤልሳቤል ላኩ።

¹⁵ኤልሳቤልም መልእክቱን እንደተቀበለች ወዲያውኑ አክሐብን “ናቡቴ ሞቶአል፤ በል

አሁን ተነሥተህ ሂድና ለእንተ ለመሸጥ እምቢ ያለውን የወይን ተክል ቦታ ርሰት አድርገህ ውስድ” አለችው። ¹⁶አክሐብም የናቡቴን የወይን ተክል ቦታ ለመውረስ ወዲያውኑ ተነሥቶ ሄደ።

¹⁷ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ቴሽቢያዊውን ነቢይ ኤልያሲን አንዲህ አለው፡ ¹⁸“ወደ ሰማርያው ንጉሥ ወደ አክሐብ ሂድ፤ የናቡቴን የወይን ተክል ቦታ በመውረስ ላይ እንዳለ በዚያው ታገኘሃለህ፤ ¹⁹እኔ እግዚአብሔር ስለ እርሱ የምለው ይህ ነው ‘ናቡቴን መግደልህ አነሳህ ሀብቱንም ልትወርስበት ነውን?’ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡ ‘ውሾች የናቡቴን ደም በላሱ በት ሰፍራ እንዲሁም የአንተን ደም ይልሱ ታል!’”

²⁰አክሐብ ኤልያሲን ባየው ጊዜ “ጠላቴ ሆይ! አገኘኸኝን?” አለው።

ኤልያሲም አንዲህ ሲል መለሰለት፡ “አዎ! እግኝቼሃለሁ፤ በእግዚአብሔር ፊት ክፉ የሆነውን ነገር ሁሉ ለማድረግ ሁለንተናህን ለጋጢ አት ሽጠሃል፤ ²¹ስለዚህ እግዚአብሔር እንዲህ ይልሃል ‘እነሆ በአንተ ላይ መቅሠፍትን አመጣብሃለሁ፤ እንተን ከፊቱ አስወግዳለሁ፤ ከቤተሰብህም ውስጥ ወንድ የሆነውን ሁሉ ወጣቱንም ሽማግሌውንም አጠፋለሁ። ²²ቢተሰብህም እንደ ነባጥ ልጅ እንደ ንጉሥ ኢዮርብንም ቤተሰብና እንደ አኪያ ልጅ እንደ ንጉሥ ባሕሻ ቤተሰብ ለጥፋት የተጋለጠ ይሆናል፤ ምክንያቱም እስራኤልን ወደ ጋጢአት በመምራትህ ቀጣዩን አነሣሥተሃል፤” ²³ስለ ኤልሳቤልም እግዚአብሔር የሚለው ይህ ነው፡- ራሳዋን በኢይዝራኤል ከተማ ውስጥ ውሾች ይዘሉታል፤ ²⁴ከዘመዶችህ መካከል በከተማው ውስጥ የሚሞተውን ማንኛውንም ሰው ውሾች ይበሉታል፤ በገጠርም በየሚዳው የሚሞተውን ሁሉ አሞራዎች ይዘሉታል።”

²⁵በእግዚአብሔር ፊት ክፉ ነገር በማድረግ ሁለንተናውን ለጋጢአት አሳልፎ የሸጠ አክሐብን የሚምሰል ማንም አልነበረም፤ ይህን ሁሉ ለማድረግ የተገደደው ሚስቱ ኤልሳቤል ወደ ክፉት ስለመራችው ነው፤ ²⁶አክሐብ ከፈጸመው አሳፋሪ በደል ሁሉ ዋናው ክፍል እስራኤላውያን ወደ ምድረ ርሰት በገቡ ጊዜ እግዚአብሔር ከፊታቸው ነቃቅሎ ያባረራቸው አምራውያን ያደርጉት በነበረው ህይወት ጣዖት ማምለኩ ነው።

²⁷ኤልያሲ ንግግሩን ከፈጸመ በኋላ አክሐብ ልብሱን በመቅደድና አውልቆ በመጣል ማቅለበስ፤ እህል መቅመስንም እምቢ አለ፤ ማቀንም እንደለበሰ ይተኛ ነበር፤ ሲሄድም ከጭንቀቱ ብዛት የተነሣ ፊቱ ጠቁሮ ይታይ ነበር።

²⁸ እግዚአብሔርም ነቢዩን ሌልያሰን እንዲህ አለው ፡ ²⁹ “አክሐብ በእኔ ፊት ራሱን እንዴት እንዳዋረደ ተመልክተሃል?? ይህንን ሰላደረገ በሕይወቱ ሳለ መቅሠፍትን አላመጣበትም ፤ የተሳሳውን መቅሠፍት በአክፃብ ቤተሰብ ላይ የማመጣው በልጁ የሕይወት ዘመን ይሆናል ።”

ምዕራፍ 22

ነቢዩ ሚካያ ንጉሥ አክሐብን አስጠነቀቀ
(2 ዜ.መ. 18:2-27)

¹ ከዚያ ቀጥሎ ባሉት ሁለት ዓመታት ውስጥ በእስራኤልና በሶርያ መካከል ጦርነት ተወግዶ ሰላም ሰፍኖ ነበር ፤ ² ይሁን እንጂ በሦስተኛው ዓመት የደሁዳ ንጉሥ ኢዮሣፍጥ የእስራኤልን ንጉሥ አክሐብን ለመጉብኘት በሄደ ጊዜ ፡ ³ አክሐብ ባለሚሎቹ የሆኑትን ባለሥልጣኖች “በገላጎድ የምትገኘውን ራሞትን ከሶርያ ንጉሥ ለማስመለስ ምንም ዐይነት እርምጃ ያል ወሰድነው ስለምንድን ነው? ራሞት አክ የእኛ ይዞታ ናት!” አላቸው ፤ “ኢዮሣፍጥንም “በራሞት ላይ አደጋ ለመጣል ከእኔ ጋር ለመዝመት ትፈቅዳለህ?” ሲል ጠየቀው ።

ኢዮሣፍጥም “አንተ ከተዘጋጀህ እኔና ሠራዊቱ ፈረሰኞቼም “ጭምር ዝግጁዎች ነን ፤ ⁵ ነገር ግን መጀመሪያ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንጠይቅ” ሲል መለሰለት ።

⁶ ስለዚህ አክሐብ አራት መቶ የሚሆኑትን ነቢያቱን ጠርቶ “ወደ ራሞት ሄጄ አደጋ ልጣልባት ወይስ ልተው?” ሲል ጠየቃቸው ።

እነርሱም “ሄይህ አደጋ ጣልባት ፤ ጌታም ድልን ይቀዳጃሃል” ሲሉ መለሰለት ።

⁷ ኢዮሣፍጥ ግን “የእግዚአብሔርን ፈቃድ የምንጠይቅበት ሌላስ ነቢይ የለምን?” ሲል ጠየቀ ።

⁸ አክሐብም “የይምላ ልጅ የሆነ ሚካያ የተባለ ሌላ ነቢይም አለ ፤ ነገር ግን እኔ እርሱን አልወድድውም ፤ ምክንያቱም እርሱ ምን ጊዜም ቢሆን ስለእኔ ክፉ እንጂ መልካም የትን ቢት ቃል አይናገርም” ሲል መለሰለት ።

ኢዮሣፍጥም “ይህን ማለት አይገባህም” አለው ።

⁹ ከዚህ በኋላ አክሐብ ከቤተ መንግሥቱ ባለሚሎች አንዱን ጠርቶ “ሚካያን ፈልገህ በማግኘት በፍጥነት እንዲመጣ አድርግ” ሲል አዘዘው ።

¹⁰ በዚህም ጊዜ ሁለቱ ነገሥታት ልብስ መንግሥታቸውን ለብሰው በሰማርያ የቅጽር በር አጠገብ በሚገኘው አውድማ በየዙፋናቸው ላይ ተቀምጠው ነበር ፤ ነቢያቱም ሁሉ በነገሥታቱ ፊት ቀርበው ትንቢት ይናገሩ ነበር ፤ ¹¹ ከእነር

ሱም አንዱ ደድቅቶ ተብሎ የሚጠራው የከና ፅና ልጅ ከብረት የተሠሩ ቀንዶችን ይዞ አክሐብን “እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡ “ከብረት በተሠሩ በእነዚህ ቀንዶች ሶርያውያንን ወግተህ ፍጹም የሆነ ድልን ትቀዳጃለህ!” አለው ። ¹² ሌሎቹም ነቢያት ይህንኑ ቃል በመደገፍ “በራሞት ላይ ዝመት ፤ ታሸንፋለህ ፤ እግዚአብሔርም ድልን ይሰጥሃል” አሉት ።

¹³ ሚካያን ለመጥራት ሄዶ የነበረው መልእክተኛ በዚሁ ጊዜ ሚካያን “ሌሎቹ ነቢያት በሙሉ ንጉሥ አክሐብ ድል የሚያደርግ መሆኑን የሚያረጋግጥ የትንቢት ቃል ተናግረዋል ፤ ስለዚህም አንተም እንደአነሱ ብቃደርግ ይሻልሃል” አለው ።

¹⁴ ሚካያ ግን “እግዚአብሔር የሚገልጥልኝን ቃል ብቻ እንደምናገር በሕያው እግዚአብሔር ስም እምላለሁ!” ሲል መለሰለት ።

¹⁵ ሚካያም ወደ ንጉሥ አክሐብ ፊት በቀረበ ጊዜ ንጉሡ “ሚካያ ሆይ! ንጉሥ ኢዮሣፍጥና እኔ ወደ ራሞት ሄደን አደጋ አንጣልባት ወይስ አንተው?” ሲል ጠየቀው ።

ሚካያም “ዘምተህ አደጋ ጣልባት ፤ በእርግጥም ታሸንፋለህ ፤ እግዚአብሔርም ድልን ያቀዳጃሃል” ሲል መለሰለት ።

¹⁶ አክሐብ ግን “አንተ በእግዚአብሔር ስም የትንቢትን ቃል ሰትነግረኝ አውነቱን ግለጥ! ይህንንስ ሰንት ጊዜ እነግርሃለሁ?” አለው ።

¹⁷ ሚካያም “መላው የእስራኤል ሠራዊት ጠባቂ አንድሌላቸው በጎች በነረብታዎች ላይ ተበታትነው እያለሁ ፤ እግዚአብሔርም “እነዚህ ሰዎች መሪ የላቸውም ፤ ስለዚህ ወደየቤታቸው በስላም ይመለሱ ብሎአል” ሲል መለሰለት ።”

¹⁸ አክሐብም ኢዮሣፍጥን “እርሱ ዘወትር ስለእኔ ክፉ እንጂ መልካም የትንቢት ቃል አይናገርም ብዬህ አልነበረምን?” አለው ።

¹⁹ ሚካያም ንግግሩን በመቀጠል እንዲህ አለ ፡ “እንግዲህ እግዚአብሔር የሚለውን ስማ! እግዚአብሔር በስማይ ባለው ዙፋኑ ላይ ተቀምጦ ፤ መላእክቱም ሁሉ በቀኝና በግራው ቆመው አየሁ ፤ ²⁰ እግዚአብሔርም “አክሐብ ወደ ራሞት ሄዶ በዚያ አንዲገደል ሊያሳስተው የሚችል ማነው?” አለ ፤ ከመላእክቱም መካከል አንዱ አንድ ነገር ፡ ሌላው ሌላ ነገር በመግለጥ የተለያየ አሳብ ያቀርቡ ነበር ፤ ²¹ በመጨረሻ ግን አንድ መንፈስ ወደ እግዚአብሔር ፊት ቀርቦ “እኔ ላሳስተው እችላለሁ” አለ ፤ ²² እግዚአብሔርም “እንዴት አድርገህ ልታሳስተው ትችላለህ?” አለው ። መንፈሱም “ሄጄ የአክሐብ ነቢያት ሁሉ ሐሰት እንዲናገሩ አደርጋለሁ” ሲል መለሰለት ፤ እግዚአብሔርም “እንግዲያውስ ሄደህ አሳስተው ፤ ይከናወንልሃል አለው ።”

23 ሚካያም “እንግዲህ የተወሰነው ይህ ነው፤ እነዚህን የአንተን ነቢያት የሐሰት ቃል እንዲነግሩህ ያደረጋቸው እግዚአብሔር ነው፤ ስለዚህ በእንተ ላይ መግት ሊያመጣብህ እግዚአብሔር ራሱ ወሰኖአል!” ሲል ንጉሥን ደመደመ ።

24 ከዚህ በኋላ የክፍሪ ልጅ ጸድቂያ ወደ ሚካያ ቀረብ ብሎ በጥፊ በመምታት “እር ከመቼ ወዲህ ነው የእግዚአብሔር መንፈስ ከእኔ አልፎ አንተን ያነጋገረህ?” አሰው ።

25 ሚካያም “በስተ ጓሮ በኩል ወዳሰው ክፍል ሂደህ በምትሸሸግበት ጊዜ ታገኘዋለህ” ሲል መሰሰት ።

26 በዚህን ጊዜ ንጉሥ አክሐብ ከጦር መኰን ኖቹ እንዲያን “ሚካያን ያዘው! ወደከተማይቱ ገዥ ወደ አምንና ወደ ልዑል ዮአን ውሰደው፤ 27 አኔም በደኅና አስከመሰሰ ድረስ በእስርዚት እስገብተው ደረቅ እንጀራና ውሃ ብቻ እየሰጡት እንዲቆይ ያደርጉ ዘንድ በእኔ ሰም ንገራቸው” ሲል አዘዘው ።

28 ሚካያም “አንተ በደኅና ከተመለሰህም እግዚአብሔር በእኔ አማካይነት አልተናገረም ማሰት ነዋ!” አሰው፤ ቀጥሎም ድምፁን ከፍ በማድረግ “በዚህ የምትገኙ ሕዝብ ሁሉ እኔ የተናገርሁትን ሁሉ ልብ ብላችሁ አድምጡ!” አሰ ።

የአክሐብ መሞት
(2 ዜ.መ. 18+28-34)

29 ከዚህ በኋላ የእስራኤል ንጉሥ አክሐብና የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሣፍጥ በገሰዓድ ምድር በምትገኘው በራምት ከተማ ላይ አደጋ ስመጣል ዘመቱ፤ 30 አክሐብም ኢዮሣፍጥን “ወደ ጦር ነት ለመሄድ ስንነጣ እኔ ሌላ ሰው መስዩ ስመታየት ሌላ ልብስ አስብላለሁ፤ አንተ ግን ልብስ መንግሥትህን ልበሰ” አሰው፤ ስለዚህ የእስራኤል ንጉሥ አክሐብ ሌላ ልብስ ልብሰ ማንነቱን ስመስመር ዘመቱ ።

31 የሶርያ ንጉሥ “የእስራኤልን ንጉሥ እክሐብን ነጥላችሁ ግደሉ እንጂ በሌላ በማንም ላይ እደጋ አትጣሉ ሲል” ስሠላሳ ሁለቱ የሠረገላ ጦር አዛዥዎች ትእዛዝ አሰተላለፈ፤ 32 ስለዚህ ንጉሥ ኢዮሣፍጥን ባዩ ጊዜ የእስራኤል ንጉሥ ስለመስላቸው በእርሱ ላይ አደጋ ሊጥሉበት ከበቡት፤ ነገር ግን ሲጮኹ በሰሙ ጊዜ፤ 33 እርሱ የእስራኤል ንጉሥ አሰመሆኑን በማረጋገጥ በእርሱ ላይ እደጋ ከመጣል ተገቱ፤ 34 ይሁን እንጂ በእጋጣሚ አንድ የሶርያ ወታደር ፍላጻ በማስረጃጠር ንጉሥ አክሐብን በጦር ልብሱ መገናኛ ላይ መታው፤ ንጉሥ አክሐብም የሠረገላ ነጂውን “እኔ ቄስ

ያሰሁ! ስለዚህ ሠረገላውን መልሰህ ከጦር ሚዳው ውጣ!” ሲል አዘዘው ።

35 ጦርነቱም በተፋፋመ ጊዜ ንጉሥ አክሐብ በሶርያውያን ፊት ለፊት በሠረገላው ላይ ተደግፎ ነበር፤ ከቀሳሱም የሚፈሰው ደም ብዛት ከሥር በኩል ሠረገላውን በከሎት ነበር፤ በዚያ ውም ቀን ምሽት ሞተ፤ 36 ፀሐይ ልትጠልቅ ጥቂት ሲቀራትም “እያንዳንዱ ሰው ወደየአገሩና ወደየከተማው ተመልሶ ይሂድ” የሚል ትእዛዝ ከእስራኤል ጦር አዛዥዎች ተነገረ ።

37 ንጉሥ አክሐብ በዚህ ዐይነት ሁኔታ ሞተ፤ ራሳውም ወደ ስማርያ ተወሰዱ ተቀበረ፤ 38 ሠረገላውም በሰማርያ ኩፊ ታጠበ፤ እግዚአብሔርም አስቀድሞ ስተናገረው መሠረት ደሙን ውሾች ላሉት፤ በዚያም ኩፊ ጋስሞታዎች ታጠቡበት ።

39 ንጉሥ አክሐብ ያደረጋቸው ነገሮች ሁሉ፤ ቤተ መንግሥቱን በዘሆን ጥርስ እንዴት አሰጊጦ እንደሠራውና የሠራቸውም ከተሞች ሁኔታ ጭምር በእስራኤል ነገሥታት ታሪክ ተመዝግቦ ይገኛል። 40 ንጉሥ አክሐብም ስለሞተ በእርሱ እግር ተተኪቶ ልጁ አካዝያስ ነገሠ ።

የይሁዳ ንጉሥ
ኢዮሣፍጥ
(2 ዜ.መ. 20+31-21+1)

41 የእስራኤል ንጉሥ አክሐብ በነገሠ በአራተኛው ዓመት የአሳ ልጅ ኢዮሣፍጥ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ 42 እርሱም በሠላሳ አምስት ዓመት ዕድሜው ነግሞ ሃያ አምስት ዓመት በኢየሩሳሌም ገዛ፤ እናቱም ዐዘባ ተብላ የምትጠራ የሺልሐ ልጅ ነበረች፤ 43 ኢዮሣፍጥ ከእርሱ በፊት እንደነበረው እንደ አሳ በእግዚአብሔር ፊት መልካም የሆነውን ነገር ሁሉ ሠራ፤ ይሁን እንጂ የእረማውያን ማምህረያ ሰፍራዎችን አልደመሰሰም ነበር፤ ስለዚህም ሕዝቡ በእነዚያ ቦታዎች መሥዋዕት ማቅረብና ዕጣን የማጠን ተግባሩን እልቀውም ነበር፤ 44 ኢዮሣፍጥም ከእስራኤል ንጉሥ ጋር ሰላም መሥርቶ ይኖር ነበር ።

45 ኢዮሣፍጥ ያደረጋቸው ነገሮችና፤ በጦር ነት ላይ ያሳየው ጀግንነትም ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ውስጥ ተመዝግቦ ይገኛል፤ 46 ከአባቱ ከአሳ ዘመን መንግሥት ጀምሮ የተረፉትን በእረማውያን የማምህረያ ቦታዎች ግብረ ሰዶም የሚፈጽሙ ወንዶችና ሴቶች እመንዝራዎችን ሁሉ አስወገደ ።

47 በዚያን ዘመን የኤዶም ምድር የራስዋ ንጉሥ አልነበራትም፤ ከዚህም የተነሣ በይሁዳ ንጉሥ በሚሾመው እንደራሴ ትገዛ ነበር ።

⁴⁸ንጉሥ ኢዮሣፍጥ ውቅያኖስን አቋርጠው ከአፈር ወርቅ የሚያመጡለትን መርከቦች አሠርቶ ነበር፤ ነገር ግን መርከቦቹ በእጽዮንጋብር ወደብ ላይ ስለተሰበሩ መንዝ አልቻሉም።⁴⁹ ከዚያም በኋላ የአስራኤል ንጉሥ አካዝያስ መርከቦችን ከኢዮሣፍጥ መርከቦች ጋር በጎብረት አንዲሠሩ የውል ድርድር አቅርቦ ነበር፤ ኢዮሣፍጥ ግን አሳቡን አልተቀበለም።

⁵⁰ንጉሥ ኢዮሣፍጥ ሞተ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘውም በነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም አግር ተተክቶ ልጁ ኢዮራም ነገሠ።

የአስራኤል ንጉሥ አካዝያስ

⁵¹የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሣፍጥ በነገሠ በዐሥራ ሰባተኛው ዓመት የአካላብ ልጅ አካዝያስ የአስራኤል ንጉሥ ሆነ፤ መኖሪያውንም በሰማርያ አድርጎ ሁለት ዓመት ገዛ።⁵² እርሱም የአባቱን የአካላብን፣ የአናቱን የኤልዛቤልንና የአስራኤልን ሕዝብ ወደ ኃጢአት የመራውን የንጉሥ ኢዮርብ ዓምን መጥፎ እርአያነት በመከተል በአግዚአብሔር ፊት በደል ሠራ።⁵³ ከእርሱም በፊት አንደኛ በረው አንደ አባቱ ባዓል ተብሎ ሰሚጠራው ባዕድ አምላክ በመስገድና በማገልገል የአስራኤልን አምላክ የአግዚአብሔርን ቀጣ አነሣ።

መጽሐፈ ነገሥት

ክፍል ሁለት

መግቢያ

መጽሐፈ ነገሥት ክፍል ሁለት፡ መጽሐፈ ነገሥት ክፍል አንድ ካቆመበት በመነሣት ስለ ሁለቱ የአስራኤል መንግሥታት ይተርካል፤ መጽሐፉ በሁለት ዋና ዋና ክፍሎች ሲመደብ ይችላል፡-

1. ከክርስቶስ ልደት በፊት ከዘመነኛው ምዕተ ዓመት እጋማሽ ጀምሮ እስከ ሰማርያ መፍረስና በሰባት መቶ ሃያ አንድ ዓመተ ዓለም እስከ ስሜናዊው መንግሥት መውደቅ ድረስ የነበረው የሁለቱ መንግሥታት ታሪክ፤
2. ከአስራኤል መንግሥት መውደቅ እንሥቶ በአምስት መቶ ስማኒያ ስድስት ዓመተ ዓለም ንጉሥ ናቡከደነፆር ኢዮሩሳሌምን ይዞ እስካፈራረሳት ድረስ የነበረው የይሁዳ መንግሥት ታሪክ፤

መጽሐፉ ገዳያ በባቢሎን አገዛዝ ሥር የይሁዳ አገረ ገዥ ስለመሆኑና የይሁዳ ንጉሥ ዮሐኒን በባቢሎን ከአስር ቤት ስለመውጣቱ በመተንተን ታሪኩን ይደመድማል።

ይህ ሁሉ ጥፋት በአስራኤል ላይ ሲመጣ የቻለው የይሁዳና የአስራኤል ነገሥታትና ሕዝብ ለአግዚአብሔር የነበራቸውን ታማኝነት በመጓደላቸው ነው፤ የኢዮሩሳሌም መፍረስና ከይሁዳም ሕዝብ መካከል ለብዛኛዎቹ መሰደዳቸው የአስራኤላውያንን የታሪክ አቅጣጫ ሊሰጥላቸው ከቻሉ ምክንያቶች ዋናው ነው።

በመጽሐፈ ነገሥት ክፍል ሁለት ውስጥ በጣም ታዋቂው ነቢይ የኤልያስ ተተኪ የነበረው ኤልሳዕ ነው።

ምዕራፍ 1

ነቢዩ ኤልያስና ንጉሥ አካዝያስ

¹የአስራኤል ንጉሥ አካላብ ከሞተ በኋላ ሞአብ በአስራኤል ላይ በማመቅ በረታች።

²በዚህም ጊዜ የአስራኤል ንጉሥ አካዝያስ በሰማርያ ቤተ መንግሥቱ ላለ ከሰገነቱ ላይ ወድቆ በብርቱ ስለቄሰለ ታሞ ነበር፤ እርሱም “አኔ ከዚህ ሕመም አድን ወይም አልድን አንደሆን በፍልስጥኤም የዒክሮን ከተማ አምላክ የሆነውን ብዓልዚቡልን ጠይቃችሁልኝ ኦ”

ብሎ መልእክተኞቹን ላከ።³ ነገር ግን የአግዚአብሔር መልእክት ተሸታፊነቱን ኤልያስን አንዲህ ሲል አዘዘው፡ “ተነሥተህ የሰማርያ ንጉሥ አካዝያስ የላካቸውን መልእክተኞች ለመገናኘት ውጣ፤ አንዲህም ብሰህ ንገራቸው፡ ‘የዒክሮንን አምላክ ብዓልዚቡልን ሰመጠዩት የምትሄዱት፡ በአስራኤል ዘንድ አምላክ የሰም ብላችሁ በማሰብ ነውን?’ ‘ሰለዚህም-አግዚአብሔር፡ ‘አነሆ አንተ ትሞታለህ አንጂ አትፈወሰም፤ ከተኛህበት አልጋም አትነሣም ብሎሃል’ በሉት።”

ሰላዚህ ኤልያስ እግዚአብሔር እንዳዘዘው አደረገ፤⁵ መልእክተኞቹም ወደ ንጉሡ ተመልሰው ሄዱ፤ ንጉሡም “ሰላምን ተመልሳችሁ መጣችሁ?” ሲል ጠየቃቸው ።

⁶ እነርሱም እንዲህ ሲሉ መሰሉለት፡ “አንድ ሰው በመንገድ አግኝቶን ወደ አንተ ተመልሰን እንድንመጣና እግዚአብሔር ሰላ አንተ የተናገረውን እንድናሰረዳህ እዘዘን፤ እርሱም እንዲህ የሚል ነው፡ “የዔክሮንን አምላክ ብሄልዚቡልን ሰመጠየቅ መልእክተኞች የላክህ በት ምክንያት ምንድን ነው? በእስራኤል ዘንድ አምላክ የሰም ብሰህ በማሰብህ ነውን? ሰላዚህ ትሞታለህ እንጂ ከዚህ ሕመም አትፈወስም፤ ከተኛህበትም አልጋ እትነሣም።”

⁷ ንጉሡም “በመንገድ ያገኛችሁትና ይህን ቃል የነገራችሁ ያ ሰው እንዴት ያለ ነው?” ሲል ጠየቃቸው ።

⁸ እነርሱም “ከእንሰላት ጠጉር፤ የተሠራ መጉናጸፊያ ሰብሶ በወገቡ ዙሪያ የጠፍሮ ቀበቶ የታጠቀ ነው” ሲሉ መሰሉለት ።

ንጉሡም “እርሱማ ኤልያስ ነው!” እሰ።

⁹ ከዚህም በኋላ ንጉሡ አንዱን የጦር መኮንን ኩነምሳ ሰዎች ጋር ሄዶ ኤልያስን ይዞ ያመጣለት ዘንድ አዘዘው፤ መኮንኑም ኤልያስን በአንድ ኮረብታ ላይ ተቀምጦ አገኘውና “የእግዚአብሔር ሰው ሆይ! ወርደህ ወደ እርሱ እንድትመጣ ንጉሡ አዝዞሃል” አሰው ።

¹⁰ ኤልያስም “እኔስ የእግዚአብሔር ሰው ከሆንሁ እሳት ከሰማይ ወርዶ እንተገናኝ ጎምሳውን ሰዎችህን ይብላ!” አሰው፤ በዚያም ጊዜ ወዲያውኑ እሳት ከሰማይ ወርዶ መኮንኑንና ጎምሳዎቹን ሰዎች በላ።

¹¹ ንጉሡም እንደገና ሌላውን መኮንን ኩነምሳ ሰዎች ጋር ላከ፤ እርሱም ወደ ኤልያስ ወጥቶ “የእግዚአብሔር ሰው ሆይ! አሁኑኑ ወርደህ ወደ እርሱ እንድትመጣ ንጉሡ አዝዞሃል” አሰው ።

¹² ኤልያስም “እኔስ የእግዚአብሔር ሰው ከሆንሁ እሳት ከሰማይ ወርዶ እንተገናኝ ጎምሳውን ሰዎችህን ይብላ!” አሰው፤ ወዲያውኑ የእግዚአብሔር እሳት መኮንኑንና ጎምሳዎቹን ሰዎች በላ።

¹³ ንጉሡም ሰሦስተኛ ጊዜ ኩነምሳ ሰዎች ጋር ሌላ መኮንን ላከ፤ ይህኛው መኮንን ግን ወደ ኮረብታው ባመውጣት በኤልያስ ፊት በጉልበቱ ተንበርክቶ እንዲህ ሲል ሰመነ፡ “የእግዚአብሔር ሰው ሆይ! ሰላኔና ከእኔ ጋር ላሉት ሰዎች ምሕረት አድርግልን፤ ሕይወታችንንም ከሞት አድን”፤¹⁴ ሌሎቹም ሁለት መኮንኖችና ተከታዮቻቸውን ሁሉ ከሰማይ የወረደ እሳት

በልቶአቸዋል፤ ሰላኔ ግን እባክህ ምሕረት አድርግልኝ።”

¹⁵ በዚህም ጊዜ የእግዚአብሔር መልእክት ኤልያስን “ከእርሱ ጋር አብረህ ውረድ፤ ከቶም አትፋራ” አሰው። ሰላዚህም ኤልያስ ከመኮንኑ ጋር ወደ ንጉሡ ሄደና፤¹⁶ “እግዚአብሔር የሚለው ይህ ነው፡ “በእስራኤል አምላክ እንደ ሌላ በመቀጠር፤ የዔክሮንን አምላክ ብሄልዚቡልን እንዲጠይቁልህ መልእክተኞች በመላክህ ምክንያት ትሞታለህ እንጂ አትድንም” እሰው።”

¹⁷ እግዚአብሔር በኤልያስ አማካይነት በተናገረውም ቃል መሠረት አካዝያስ ሞተ፤ አካዝያስ ወንዶች ልጆች ሰላልነበሩት በእርሱ እግር ተተክቶ ወንድሙ እያራም ነገሠ፤ ይህም የሆነው የኢየሣቃዮ ልጅ ኢየራም በይሁዳ በነገሠ በሁለተኛው ዓመት ነበር።

¹⁸ ንጉሥ እካዝያስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።

ምዕራፍ 2

ኤልያስ ወደ ሰማይ ዐረገ

¹ እግዚአብሔር ኤልያስን በወውሎ ነፋስ ወደ ሰማይ የሚወስድበት ጊዜ ደረሰ፤ ኤልያስና ኤልሳስ ከጊልጋል ተነሥተው ጉዞ ጀመሩ፤² ባመንገድም ሳሉ ኤልያስ ኤልሳስን “እነሆ አንተ በዚህ ቆይ፤ እኔ ወደ ቤትኤል እንድሄድ እግዚአብሔር አዝዞኛል” እሰው።

ኤልሳስ ግን “እኔ በሕያው እግዚአብሔር ስም እምልልሃለሁ፤ ከቶ ከአንተ አልሰይም” ሲል መሰሰለት፤ ሰላዚህም አብረው ወደ ቤትኤል ሄዱ።

³ በዚያም የሚኖሩ የነቢያት ጉባኤ ወደ ኤልሳስ ሄደው “እግዚአብሔር ዛሬ ጌታህን ከእንተ ሳይቶ እንደሚወስደው ታውቃለህን?” ሲሉ ጠየቁት።

ኤልሳስም “አዎ ዐውቃለሁ፤ ነገር ግን ዝም በሉ” ሲል መሰሰላቸው።

⁴ ከዚህም በኋላ ኤልያስ ኤልሳስን “እነሆ አንተ በዚህ ቆይ፤ እኔ ወደ ኢየሪኮ እንድሄድ እግዚአብሔር አዝዞኛል” እሰው።

ኤልሳስ ግን “እኔ በሕያው እግዚአብሔር ስም እምልልሃለሁ፤ ከቶ ከአንተ አልሰይም” ሲል መሰሰለት፤ ሰላዚህም አብረው ወደ ኢየሪኮ ሄዱ።

⁵ በዚያም የሚኖሩ የነቢያት ጉባኤ ወደ ኤልሳስ ሄደው “እግዚአብሔር ዛሬ ጌታህን ከእንተ ሳይቶ እንደሚወስደው ታውቃለህን?” ሲሉ ጠየቁት።

^{1*} 1:8 ከእንሰላት ጠጉር የተሠራ መጉናጸፊያ ሰብሶ - ወይም “ሰውየው ጠጉራም ነው”
1:8 - ጥቅ. 3:4፤ ግር. 1:6 - 1:10-12 - ሉቃ. 9:34 -

ኤልሳዕም “አም ዐውቃላሁ፤ ነገር ግን ዝም ቡሉ” ሲል መሰሰላቸው።

⁹ ከዚህም በኋላ ኤልያስ ኤልሳዕን “እነሆ አንተ በዚህ ቆይ፤ እኔ ወደ ዮርዳኖስ ወንዝ እንድሄድ እግዚአብሔር አዝዞኛል” አለው።

ኤልሳዕ ግን “እኔ በሐያው እግዚአብሔር ስም አምልሃለሁ፤ ኩቶ ከአንተ አልለይም” ሲል መሰሰለት፤ ስለዚህም አብረው ጉዞአቸውን ቀጠሉ።¹⁰ ከነቢያቱም ጎምሳው ተከትለዋቸው ወደ ዮርዳኖስ ሄዱ፤ ኤልያስና ኤልሳዕም በዮርዳኖስ ወንዝ አጠገብ ቆሙ፤ ጎምሳውም ነቢያት ደግሞ ጥቂት ራት ብለው ቆመው ነበር፤¹¹ ከዚህ በኋላ ኤልያስ ካባውን አውልቆ በመጠቅለል ውሃውን መታው፤ ውሃውም ከሁለት ተከፍሎላቸው ኤልያስና ኤልሳዕ በደረቅ ምድር ተሻገሩ፤¹² በዚያም ኤልያስ ኤልሳዕን “እኔ ከአንተ ከመወሰዱ በፊት ምን እንዳደርግልህ እንደምትፈልግ ንገረኝ” አለው።

ኤልሳዕም “የአንተ ተተኪ እንድሆን የሚያስችል መንፈስ በእጥፍ” ስጠኝ” ሲል መሰሰለት።

¹⁰ ኤልያስም “ያቀረብከው ጥያቄ ከዘድነው፤ ነገር ግን እኔ ከአንተ ተለይቼ ወደ ሰማይ ሰወሰድ ብታየኝ ይህን የጠየቀኸውን ስጦታ መቀበል ትችላለህ፤ ባታየኝ ግን ልታገኘው አትችልም” ሲል መሰሰለት።

¹¹ እየተነጋገሩ እርምጃቸውን ቀጠሉ፤ ከዚያም በኋላ የእሳት ፈረሶች የሚስቡአቸው የእሳት ሠረገላዎች ድንገት በመካከላቸው ገብተው ሁለቱን ለዩአቸው፤ ኤልያስም በህውሎ ነፋስ ወደ ሰማይ ተወሰደ።¹² ኤልሳዕም ይህን ሁሉ አይቶ “አባቴ ሆይ! አባቴ ሆይ! የእስራኤል መታመኛ የሆንህ ጋሻቸው! ተለይተህ ሄድህን?” እያለ ወደ ኤልያስ ጮኸ፤ ከዚያም በኋላ ኤልያስን ዳግመኛ አሳየውም።

ኤልሳዕም ከሐዘኑ ብዛት የተነሣ ልብሱን ቀደደ፤¹³ ከዚህም በኋላ ከኤልያስ የወደቀውን ካባ ከመሬት አነሣ፤ ከዚያም ሄዶ በዮርዳኖስ ወንዝ ዳርቻ ቆመ።¹⁴ ውሃውንም በኤልያስ ካባ መትቶ “የኤልያስ አምላክ የሆነ እግዚአብሔር ወዴት ነው?” አለ፤ ከዚያም በኋላ እንደገና በመታው ጊዜ ውሃው ከሁለት ተከፍሎለት ወደ ማዶ ተሻገረ፤¹⁵ ከኢያሪት የመጡት ጎምሳው ነቢያት እርሱን ባዩት ጊዜ “በኤልያስ ላይ አድሮ የነበረው የመንፈስ ጎዶል በኤልሳዕ ላይ አርፏል!” እሱ፤ ወደ እርሱም በመቅረብ ጐን በበ ብለው እጅ ነሡትና እንዲህ አሉ፡¹⁶ “እነሆ በዚህ ጠንካሮች የሆንን ጎምሳ ሰዎች አሉን፤ እንሂድና ጌታህን እንፈልገው፤ ምናልባት የእግዚአብሔር መንፈስ አንሥቶ ወሰዶ ዘአ

ንድ ተራራ ላይ ወይም ሸለቆ ውስጥ አሳርፎት ይሆናል።”

ኤልሳዕም “መሄድ አይገባችሁም” ሲል መለሰ።

¹⁷ እነርሱ ግን በአሳባቸው ጸንተው እንዲሄዱ እስኪፈቅድላቸው ድረስ ደጋግመው ጠየቁት፤ ጎምሳውም ሰዎች ሄድው በደጋውም በቆላውም ሦስት ቀን ሙሉ ኤልያስን ፈለጉት፤ ነገር ግን ሊያገኙት አልቻሉም፤¹⁸ ከዚያም በኋላ በኢያሪት ሆኖ ወደሚጠብቃቸው ወደ ኤልሳዕ ተመለሱ፤ ኤልሳዕም “እኔ ቀድሞውንስ አትሂዱ ብያችሁ አልነበረምን?” እላቸው።

ኤልሳዕ ያደረጋቸው ተአምራት

¹⁹ ጥቂት ሰዎች ከኢያሪት ወደ ኤልሳዕ መጥተው “ጌታችን አንተ እንደምታውቀው ይህች ምድር መልካም ናት፤ ውሃው ግን መጥፎ በመሆኑ የአገሩ እርጉዞች እንዲጨነግሩ ያደርጋል” አሉት።

²⁰ ኤልሳዕም “በአዲስ ሸከላ ድስት ውስጥ ጨው ጨምራችሁ አምጡልኝ” ብሎ አዘዘ። እነርሱም እንዲዘዛቸው እድርገው አመጡለት።

²¹ እርሱም ወደ ምንጩ ሄዶ ጨውን በውሃው ውስጥ በመጨመር “እግዚአብሔር የሚለው ይህ ነው፤ ‘አኔ ይህን ውሃ በመፈወስ ንጹሕ እንዲሆን አደርጋለሁ፤ ከዚህም በኋላ ዳግመኛ የሞትና የመጨንገፍ ምክንያት አይሆንም።” ሲል ተናገረ፤²² ከዚያም ጊዜ ጀምሮ ኤልሳዕ በተናገረው መሠረት ውሃው ንጹሕ ሆነ።

²³ ኤልሳዕም ወደ ቤትኤል ለመሄድ ከኢያሪት ተነሣ፤ በመንገድ ላለ ከከተማይቱ በርከት ያሉ ልጆች ወጥተው ድምፃቸውን ከፍ ሰማረግ “አንተ ራስ መላጣ ከዚህ ውጣ!” እያሉ ጮኹበት።

²⁴ ኤልሳዕም መለሰ ብሎ ዙሪያውን በመቃኘት በአትኩረት ተመለከታቸውና በእግዚአብሔር ስም ረገማቸው፤ በዚህም ጊዜ ሁለት እንስት ድቦች ከሜካ ወጥተው ከእነዚያ ልጆች መካከል እርባ ሁለቱን ሰባብረው ጣሉአቸው።

²⁵ ኤልሳዕም ወደ ቀርሚሎስ ተራራ ወጣ፤ ዘግዩት ብሎ ግን ወደ ሰማርያ ተመለሰ።

ምዕራፍ 3

በእስራኤልና በሞአብ መካከል የተደረገ ጦርነት

¹ የይሁዳ ንጉሥ ኢዮሃናጥ በነገሠ በዐሥራ ስምንተኛው ዓመት የአክሳብ ልጅ ኢዮራም በእስራኤል ላይ ነገሠ፤ መኖሪያውንም በሰማርያ አድርጎ ዐሥራ ሁለት ዓመት ገዛ፤² እርሱም ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ፤

²⁸ 2+9 እጥፍ :- “ለዘር ልጅ እንደሚሰየ አጥፍ ድርሻ” ግለት ነው።

2+9 :- ዘፋ. 21+17 :- 2+12 :- 2ነገ. 13+14 :-

ይሁን እንጂ እርሱ የአባቱንና የእናቱን የኤልሳ ቤልን ያባል መጥፎ ሰው አልነበረም፤ ባዓል ተብሎ የሚጠራውን ባዕድ አምላክ ለማምሰክ እባቱ አወርቶት የነበረውን ምስል አስወገደ፤³ ይህም ሆኖ ከእርሱ በፊት እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራው የነባጥ ልጅ የንጉሥ ኢዮር ብዓምን አምልኮ ተከተለ እንጂ አላስወገደውም።

⁴የሞአብ ንጉሥ ሚሻዕ በግ እርቢ ነበር፤ በየመቶም እንድ ወቶ ሺ ጥቦትና የአንድ መቶ ሺ በታች ጠጉር ለእስራኤል ንጉሥ ይገብር ነበር፤⁵ ነገር ግን የእስራኤል ንጉሥ አክ እብ በሞተ ጊዜ የሞአብ ንጉሥ ሚሻዕ በእስራኤል ላይ ዐመፀ፤⁶ በዚያን ጊዜ ንጉሥ ኢዮራም ወዲያውኑ ከስማርያ ወጥቶ ወታደሮቹን ሁሉ በአንድነት ሰበሰበ፤⁷ ወደ ይሁዳ ንጉሥ ወደ ኢዮሳፍጥም፤ የሞአብ ንጉሥ በእኔ ላይ አምያብኛል፤ በእርሱ ላይ በማደርገው ጦርነት ከእኔ ጋር ትተባበራለህን?” የሚል መልእክት ላከ።

ንጉሥ ኢዮሳፍጥም “እዎ እተባበርሃለሁ፤ እኔን እንደ አንተ፤ ሠራዊቱን እንደ ሠራዊትህ፤ ፈረሶቼን እንደ ፈረሶቼህ መቀጠር ትችላለህ” ሲል ከመለስ በኋላ፤⁸ ዳሩ ግን “እደጋ ስመጣል የምትጓዘው በየትኛው መንገድ ነው?” ሲል ጠየቀው።

ንጉሥ ኢዮራምም “በኤዶም በረሐ የሚገኘውን ዙሪያ መንገድ ይዞን አንጓዛለን” ሲል መለሰለት።

⁹ስለዚህም ንጉሥ ኢዮራምና እንዲሁም የይሁዳና የኤዶም ነገሥታት ለዘመቻ ወጡ፤ ከሰባት ቀን ጉዞም በኋላ ውሃ አስቀባቸው፤ ለሠራዊቱም ሆነ ለሞት እንስሳት የተረፈ ምንም ውሃ አልነበረም።¹⁰ ንጉሥ ኢዮራምም “እግዚአብሔር ሦስታችንንም ነገሥታት ለሞአብ ንጉሥ አሳልፎ ሊሰጠን ነውና ወሃልን!” ሲል ጮኸ።

¹¹ንጉሥ ኢዮሳፍጥም “በእርሱ አማካይነት እግዚአብሔርን መጠየቅ እንድንችል በዚህ አንድም ነቢይ የለምን?” ሲል ጠየቀ።

ከንጉሥ ኢዮራም ወራዊት አሳዥዎች እንዲ “ቀድሞ የኤልያስ ረዳት የነበረው የግሩጥ ልጅ ኤልሳዕ እዚህ አለ” ሲል መልሰ ሰጠ።

¹²ንጉሥ ኢዮሳፍጥም “እርሱ እውነተኛ ነቢይ ነው” አለ፤ ከዚያም በኋላ ሦስቱም ነገሥታት ወደ ኤልሳዕ ሄዱ።

¹³ኤልሳዕም የእስራኤልን ንጉሥ ኢዮራምን “እኔ እንተን የምረዳህ ስለምንድን ነው? ሄደህ እባትህና እናትህ ይጠይቁአቸው የነበሩትን እነዚያን ነቢያት ጠይቀ” አለው።

ንጉሥ ኢዮራምም መልሶ “አይደለም እኮ! ሦስታችንንም ነገሥታት ለሞአብ ንጉሥ አሳልፎ የሰጠን እግዚአብሔር ነው” አለ።

¹⁴ኤልሳዕም “እኔ በማገሰገሰው በሕያው እግዚአብሔር ስም እምላለሁ፤ አንተን ስመር ዳት ስመጣው ሳይሁዳ ንጉሥ ኢዮሳፍጥ ክብር ስል ነው እንጂ ለአንተስ ምንም ነገር ሳደርግ ልህ ባልተገባ ነበር፤¹⁵ አሁንም በገና የሚደረድር ሰው እምጡልኝ” አለ።

ባለ በገናውም በሚደረድርበት ጊዜ የእግዚአብሔር መንፈስ፤ በኤልሳዕ ላይ ወርዶ እንዲህ አለ፤¹⁶ “እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ ‘በዚህ የደረቀ ሸሰቆ ሁሉ የውሃ ጉድጓድ ቂፍሩ፤¹⁷ ምንም ዝናምና ነፋስ ባታዩም ይህ ሸሰቆ በውሃ የተሞላ ይሆናል፤ እናንተ፤ የቀንድ ከብቶቻችሁና የጭነት እንስሶቻችሁ ሁሉ የምትጠጡት በቂ ውሃ ታገኛላችሁ’”¹⁸ ነገር ግን ይህን ማድረግ በእግዚአብሔር ዘንድ ቀላል ነገር ነው፤ ከዚህም በላይ እርሱ በሞአባውያን ላይ ድልን ያገኘጽፋችኋል።¹⁹ የተመሸጉና ምርጥ የሆኑ ከተሞቻቸውን ሁሉ ድል እድርጋችሁ ትይዛላችሁ፤ የፍራፍሬ ዛፎቻቸውን ሁሉ ትቂርጣላችሁ፤ ምንጮቻቸውን ትደፍሩላችሁ፤ ለም የሆኑ የእርሻ ቦታዎቻቸውን በማበላሸት ድንጋይ ትከምሩባቸዋላችሁ።”

²⁰በማግሥቱም ጠዋት መሥዋዕት የሚቀር ብጠት ሰዓት ሲደርስ ከኤዶም በኩል የውሃ ምንጭ ፈልቆ ምድሩን ሸፈነው።

²¹ሞአባውያንም ሦስቱ ነገሥታት አደጋ ሊጥሉባቸው መምጣታቸውን በሰሙ ጊዜ ከሽማግሌ እስከ ወጣት መሣሪያ መያዝ የሚችሉ ስዎች ሁሉ ተጠርተው በመውጣት በጠረፉ ላይ ተጠባበቁ።²² በማግሥቱም ጠዋት ከእንቅልፋቸው ነቅተው ሲመለከቱ፤ በውሃው ላይ የሚያበራው የፀሐይ ነጸብራቅ እንደ ደም መስሎ ታያቸው፤²³ ስለዚህም ድምዳሜውን ከፍ አድርገው በመጮኹ “ይህ ነገር ደም ነው! የሦስቱ ጠላቶቻችን ሠራዊቶች እርስ በርሳቸው ስመተራረድ ተላልቀዋል፤ እንግዲህ ሄደን ሰፈራቸውን እንዘረፍ” ተባባሉ።

²⁴ነገር ግን እነርሱ ወደ ሰፈር በደረሱ ጊዜ እስራኤላውያን ተነሥተው አደጋ በመጣል ወደኋላ መለሱአቸው፤ ከዚህም በኋላ እስራኤላውያን ሞአባውያንን እየሰፈፈጨፉና፤²⁵ ከተሞቻቸውን እየደመሰሱ ማሳደድ ጀመሩ፤ ለም በሆነውም እርሻ ውስጥ በሚያልፉበትም ጊዜ እያንዳንዱ እስራኤላዊ እንዳንድ ድንጋይ ይወረውር በት ስለነበር በመጨረሻ እርሻዎቹ ሁሉ በድንጋይ ተሸፈኑ፤ ምንጮቻቸውን ደፈኑ፤ የፍራፍሬ ዛፎቻቸውንም ሁሉ ቂረጡ፤ በመጨረሻም የእገራቱ ዋና ከተማ የነበረችው ቂርሔሬስ ብቻ ቀረች፤ እርሰዋንም ድንጋይ የሚያወንጭፋ ጦረኞች ከብዘው አደጋ ጣሉባት።

²⁶የሞአብ ንጉሥ ድል እንደተመታ ባረጋገጠ ጊዜ ሰይፍ የታጠቁ ሰባት መቶ ሰዎችን እስከትሎ የጠላት ጦር የተሰለፈበትን መስመር

ጥሶ ለማምሰጥና ወደ ሰርያ፡፡ ንጉሥ ለመሄድ ቢሞክርም ከቶ አልተሳካለትም፡፡²⁷ ስለዚህም በእርሱ ምትክ መንገሥ የሚገባውን የመጀመሪያ ልጁን በከተማይቱ ግንብ ላይ ለሞአብ አምላክ መሥዋዕት አድርጎ አቀረበ፤ እስራኤላውያንም በነገሩ ስለተሠቀቁ ከተማይቱን ለቅቀው ወደ አገራቸው ተመለሱ፡፡

ምዕራፍ 4

ኤልሳዕ ደካይቱን መበለት ረዳ

¹ የነቢያት ጉባኤ አባል የነበረ ባልዋ የሞተ ባት አንዲት ሴት ወደ ኤልሳዕ መጥታ “ጌታዬ ሆይ፤ ባሌ ሞቶብኛል፤ እርሱም አንተ አንደም ታውቀው፤ እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ነበር፤ ነገር ግን እነሆ ሰባሌ ገንዘብ አበድሮት የነበረ አንድ ሰው በባሌ ዕዳ ፈንታ ሁለት ወንዶች ልጆቼን ወሰዶ ባሪያ አድርጎ ሊገዛቸው ፈልጎ አል” አለችው፡፡

² ኤልሳዕም “ታዲያ ምን እንዳደርግልኸ ትፈልጊያለኸ? በቤትሽም ምን እንዳለኸ ንገረኝ” ሲል ጠየቃት፡፡

እርሷም “በትንሽ ማሰሮ ከሚገኝ የወይራ ዘይት በቀር ሌላ ምንም የሰኝም” ስትል መለሰች፡፡

³ ኤልሳዕም እንዲህ አላት፡ “ወደ ጉረቤቶችሽ ሄደኸ ማግኘት የምትችይውን ያህል ባዶ ማድጋ ለምኚ፤⁴ ከዚህም በኋላ አንቺና ልጆችሽ ወደ ቤት ገብታችሁ መገዚያውን ዝጉ፤ የማሰሮውንም ዘይት ወደ ማድጋዎቹ ማንቁርቁር ጀምሩ፤ እያንዳንዱ ማድጋ በሚሞላበት ጊዜ ለብቻው በማግለል አትሩት፡፡”

⁵ ስለዚህም ሴትዮዋ ወደ ቤትዋ ሄዳ ከልጆችዋ ጋር በሩን ዘጋች፤ ዘይት የነበረበትን ትንሽ ማሰሮ እንሥታ ልጆችዋ እያቀረቡላት በማንቁርቁር በየማድጋዎቹ ሞላች፡፡⁶ ማድጋዎቹንም ሁሉ ከሞሱ በኋላ “ሌላ ትርፍ የለም ወይ?” ስትል ጠየቀች፤ ከልጆችዋም አንዱ “ይህ የመጨረሻው ነው” ሲል መለሰላት፡፡ ከዚያም በኋላ ዘይቱ መፍሰሱን አቆመ፤⁷ እርሷም ተመልሳ ወደ ነቢዩ ኤልሳዕ ሄደች፤ እርሱም “እንግዲህ ዘይቱን ሸጠሽ ዕዳሽን በሙሉ ከፈይ፤ ለአንቺና ለልጆችሽ መተዳደሪያ የሚሆንም ብዙ ገንዘብ ይተርፍሻል” አላት፡፡

ኤልሳዕና የሹኔም ከተማ ነዋሪ የሆነችው ባለጸጋ ሴት

⁸ አንድ ቀን ኤልሳዕ አንዲት ባለጸጋ ሴት ወደምትኖርበት ወደ ሹኔም ሄደ፤ እርሷም ምግብ እንዲበላ ጋበዘችው፤ ከዚያን ዕለት ጀምሮ ወደ ሹኔም በሚመጣበት ጊዜ ሁሉ በቤ

ትዋ ይመገብ ነበር፤⁹ እርሷም ባልዋን እንዲህ አለችው፡ “ብዙ ጊዜ ወደ ቤታችን የሚመጣው ይህ ሰው የተቀደሰ የእግዚአብሔር ሰው ስለመሆኑ እርግጠኛ ነኝ፤¹⁰ ስለዚህም በጣ ራው ላይ አንድ ትንሽ ክፍል ሠርተን በዚያች ውስጥ አንድ አልጋ፡፡ አንድ ጠረጴዛ፡፡ አንድ ወንበርና አንድ የፋናስ መብራት እናትርለት፤ እርሱም እኛን ስመጉብኘት በሚመጣበት ጊዜ ሁሉ ማረፊያ ትሆነዋለች፡፡”

¹¹ አንድ ቀን ኤልሳዕ ወደ ሹኔም ተመልሶ ሄደ፤ ዕረፍት ለማድረግም ወደ ተሠራለት ክፍል ገባ፤¹² ጌታዜ ተብሎ የሚጠራውንም አገልጋዩን “ሄደህ ያችን ሴት ጥራ” አለው፤ ሴቲቱም በመጣች ጊዜ፤¹³ ጌታዜን “ለእኛ ስላደረገችው መልካም ነገር ሁሉ ምን አደርግላት ዘንድ እንደምትፈልግ ጠይቃት፤ ምናልባት ወደ ንጉሡ ወይም ወደ ጦር እግዛዥ ዘንድ ሄጄ የምነግርላት ጉዳይ ሊኖር ይችላል” አለው፡፡

እርሷም “በዘመዶች መካከል በምኖርበት ስዚህ ሰፍራ ምንም የሚቸግረኝ ነገር የለም” ስትል መለሰችለት፡፡

¹⁴ ኤልሳዕም ጌታዜን “ታዲያ ምን ላደርግላት እችላለሁ?” ሲል ጠየቀው፡፡

ጌታዜም “እነሆ ልጅ የላትም፤ ባልዋም ሽማግሌ ነው” ሲል መለሰች፡፡

¹⁵ ኤልሳዕም “አንድትመጣ ንገራት” ብሎ አዘዘው፡፡ እርሷም መጥታ በበሩ አጠገብ ቆመች፤¹⁶ ኤልሳዕም “በመጨረሻው ዓመት ልክ ይሆን ጊዜ ወንድ ልጅ ትታቀፈያለሽ” አላት፡፡

እርሷም ድምፅዋን ከፍ አደርጋ “ጌታዬ ሆይ፤ አንተ የእግዚአብሔር ሰው ነህ፤ እባክህ የማይፈጸም የተሰፋ ቃል አትንገረኝ” አለችው፡፡

¹⁷ ነገር ግን ልክ ኤልሳዕ የተናገረው ጊዜ ሲደርስ በተከታዩ ዓመት ወንድ ልጅ ወለደች፡፡

¹⁸ ከጥቂት ዓመታትም በኋላ በመከሮ ወራት አንድ ቀን ጠዋት ያ ልጅ ከአሜጅዎች ጋር በእርሻ ውስጥ ወደነበረው ወደ አባቱ ሄደ፤¹⁹ በድንገትም “ራሴን! ራሴን!” ብሎ ወደ አባቱ ጮሸ፡፡

አባታቸውም አንዱን አገልጋዩ ጠርቶ “ልጁን ወደ እናቱ ውሰድ” ሲል አዘዘው፡፡²⁰ አገልጋዩም ያን ልጅ ደረሰች በመውሰድ ለእናቱ ሰጣት፤ እርሷም እንደታቀፈችው ቆይቶ እኩል ቀን ላይ ሞተ፤²¹ እርሱንም አውጥታ ለኤልሳዕ በተሠራው ክፍል በማስገባት በአልጋው ላይ እስተኛችው፤ በሩንም ዘግታበት ተመልሳ ሄደች፤²² ባልዋንም ጠርታ “አንድ አገልጋዩና እንድ አሁያ ላክልኝ፤

²⁷ 3:26 ሰርያ፡- ወይም “ኤዶም”
4:16 ፡- NS. 18:14

ምክንያቱም ወደ ነቢዩ ኤልሳብ ዘንድ መሄድ ይገባኛል፤ በተቻለም መጠን ፈጥኜ እመስሳ ስሁ” እስኛው ።

23 ባልዋ ግን “ዛሬ ስሰምን ትሄጃለሽ? ለን በት ወይም የጨረቃ በዓል የሚከበርበት ጊዜ እይደስምን?” አላት ።

እርሰዋም “ግድ የሰም፤ እንዳልኩህ እድርግ” አሰኛው ። 24 እርሰዋም አሀያው እንዲጫን ላት ካደረገች በኋላ አገልጋዩን “በሚቻል መጠን አሀያው እንዲፈጥን አድርግ” እኔም ካልነገርሁህ በቀር ቀስ ብሎ እንዲሄድ ፋታ አትሰጠው” ስትል አዘዘችው ። 25 እርሰዋም ከዚያ ተነሥታ ኤልሳብ ወደነበረበት ወደ ቀርማ ሎስ ተራራ ወጣች ።

ኤልሳብም ንና በሩቅ ሳስች ወደ እርሱ ስትመጣ አይቶ አገልጋዩን ጌሐዚን “ተመልከት ያች ሴት ከሹኔም ወደዚህ በመምጣት ላይ ናት፤ 26 ፈጠን ብስህ ሂድና የእርሰዋን የባልዋ ንና የልጅዋን ደገንነት ጠይቃት” አለው ።

እርሰዋም ጌሐዚን “ሁሳችንም ደገና ነን” ስትል ነገረችው ። 27 ወደ ኤልሳብ በቀረበች ጊዜ ግን ወደ መሬት ለጥ ብላ እጅ ዘመንሣት እግርቹን ያዘች፤ በዚህ ጊዜ ጌሐዚ ነፍቶ ሊያስወግዳት ቃባ፤ ኤልሳብ ግን “ተዋት! ምን ያህል ጭንቀት እንዳለባት አታይምን? እግዚአብሔርም ስለ እርሰዋችን የገሰጠልኝ ነገር የሰም” አለው ።

28 ሴቲቱም “ልጅ እንድትሰጠኝ ጠይቄህ ነበርን? ‘የማይፈጸምስ የተሰፋ ቃል አትሰጠኝ’ ብዬ ነግሪህ እልነበረምን?” አሰችው ።

29 ኤልሳብም ወደ ጌሐዚ መለሰ ብሎ “በፍጥነት ተነሥና እኔ የምመረኩዘውን በቅር ይዘህ ሂድ! ስለንድም ሰው ሰላምታ ለመሰጠት እንኳ በመንገድ አትቂም፤ ማንም ሰው ሰላምታ ቢሰጥህ እጸፋውን ስመመለስ ጊዜ አታጥፋ፤ በቀጥታ ወደ ቤት ሄይህ የእኔን ስትር በልጁ ላይ አኑር” አለው ።

30 ሴትዮዋ ግን ኤልሳብን “በምተማመንበት በሕያው አግዚአብሔር ሰምና በነፍስህ እምልል ሃለሁ፤ ከቶ እንተት ትቼ አልሄድም” አሰኛው ። ስለዚህ እርሰዋን ተከትሎ ስመሄድ ተነሣ፤ 31 ጌሐዚም ወደ ፊት ቀድሞአቸው ሄደና የኤልሳብን በትር በልጁ ላይ አናረ፤ ነገር ግን ድምፅም ሆነ ሌላ የሕይወት ምልክት አልነበረም፤ ስለዚህም ተመልሶ ሄዶ ኤልሳብን “ልጁ ሲነሣ አልቻሰም!” አለው ።

32 ኤልሳብም በደረሰ ጊዜ ብቻውን ወደ ከፍሉ ገብቶ ልጁ ሞቶ በአልጋው ላይ መጋደሙን አየ፤ 33 ከልጁ ጋር ብቻውን ሆኖ ከፍሉንም ዘግቶ ወደ እግዚአብሔር ጸለየ፤ 34 ከዚህም በኋላ እፋን ከእፋ፣ ዐይኖቹን ከዐይኖቹ፣ እጆቹን ከእጆቹ ጋር ገጥሞ በልጁ ፊት ላይ ተጋ

ደመ፤ ኤልሳብም ተዘርግቶ እንደተጋደመበት የልጁ ሰውነት መዋቅ ጀመረ ። 35 ኤልሳብም ተነሥቶ በከፍሉ ውስጥ ወዲያና ወዲህ ይመላለስ ጀመር፤ እንደገናም ተመሰሰና በመሀርጋት በልጁ ላይ ተጋደመ፤ ልጁም ለባት ጊዜ ካሰነ ጠሰው በኋላ ዐይኖቹን ከፈተ ። 36 ኤልሳብም ጌሐዚን “የልጁን እናት ጥራ” አለው፤ እርሰዋም በመጣች ጊዜ ኤልሳብ “ልጅሽ ይኸውልሽ!” አላት ። 37 እርሰዋም ወደ መሬት ስጥ ብላ ከኤልሳብ ጫማ ላይ በመውደቅ እጅ ነሣች፤ ከዚያም በኋላ ልጅዋን ይዛ ሄደች ።

ሌሎች ሁለት ተአምራት

38 በመላ እገራቱ ረሀብ በነበረበት በእንድ ወቅት ኤልሳብ ወደ ጌልጋል ተመልሶ መጣ፤ በዚያም የነቢያትን ጉባኤ በማስተማር ላይ ሳለ አገልጋዩን “ትልቅ ድስት ጥይህ ወጥ ሥራላቸው” አለው ። 39 ከነቢያቱም እንዲህ ጎመን የሚመስል ቅጠላ ቅጠል ስመልቀም ወደ ሜዳ ሔደ፤ እርሱም በዱር ውስጥ የበቀሰ የቅልሐረግ እገኘ፤ መሸከም የሚችለውን ያህል በር ከት ያስ ቅል ቁርጦ አመጣ፤ የዚያንም ምንነት ሳያውቅ ከትፎ ወጡ ውስጥ ጨመረው፤ 40 ነቢያትም እንዲመገቡት የወጣላቸውን ወጥ ቀም ሰው “በዚህ ወጥ ውስጥ የሚገድል መርዝ አለ!” ብለው ወደ ኤልሳብ ጮኹ፤ ሲመገቡትም አልወደዱም፤ 41 ኤልሳብም ዱቄት እንዲሰጡት ጠይቆ በድስቱ ውስጥ ጨመረውና “ወጡን እያወጣህ ጨምርላቸው!” ሲል እዘዘ፤ ስዚህም ጊዜ በወጡ ውስጥ ምንም ዐይነት መራራነት አልነበረም ።

42 ሌላም ጊዜ በዓልሻሊሻ ተብሎ ከሚጠራው ስፍራ እንድ ሰው በመከር ጊዜ በመጀመሪያ ከተወቃው ገብስ የተጋገሩ ሃያ የዳቦ ሙሉ ሙሉችና አዲስ የተቁረጠ እሸት ስኬልሳብ ይዞ ስት መጣ፤ ኤልሳብም “ስነቢያት ጉባኤ አቅርብላቸውና ይብሉ” ብሎ አገልጋዩን እዘዘው፤ 43 አገልጋዩ ግን “ይህ ለመቶ ሰው የሚበቃ ይመስልሃልን?” ሲል ጠየቀው ።

ኤልሳብም “እንዲበሉ አቅርብላቸው፤ ምክንያቱም በልተው መጥገብ ብቻ ሳይሆን እንደሚተርፋችሁም እግዚአብሔር ተናግሮአል” አለው ። 44 ስለዚህም አገልጋዩ ምግቡን አቀረባላቸው እግዚአብሔርም በተናገረው መመሪት ሁሉም በልተው ከጠገቡ በኋላም የተረፈ ምግብ ነበር ።

ምዕራፍ 5

ንዕማን ከአሠቃቂ የቆሳ በሽታ ዳነ

1 የሰርያ ጦር እዛዥ የነበረው ንዕማን ለሰርያ ንጉሥ ዘንድ አጅግ የተከበረና የተወደደ

ባለግዳ ነበር፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር በንዕ ማን እማክይነት ሰባርያ ሠራዊት ድልን እጐና ጽፎአል፤ ታዲያ ንዕማን ጀግና ወታደር ሆኖ ሳለ አሠቃቂ በሆነ የቆዳ በሽታ ይሠቃይ ነበር፤² ሶርያውያን በእስራኤላውያን ላይ ወረራ በፈጸሙበት በአንድ ወቅት፤ አንዲት ትንሽ እስራኤላዊት ልጃንረድ ማርከው ወሰዱ፤ እርሷም ሰን ሶማን ሚስት፤ ገረድ ሆና ትኖር ነበር።³ አንድ ቀን እመቤትዋን “ጌታዬ ንዕማን በሰማርያ ወደ ሚገኘው ነቢይ ቢሄድ መልካም ይመስለኛል፤ ምክንያቱም ነቢዩ ከዚህ አሠቃቂ ከሆነ የቆዳ በሽታው ሊያንጸው ይችላል” አስቻች።⁴ ንዕማን ንም ይህን በሰማ ጊዜ ወደ ንጉሡ ቀርቦ ልጃንረድ ዳቱ ያለችውን ሁሉ ነገረው፤⁵ ንጉሡም “ይህን ደብዳቤ ይህ ወደ እስራኤል ንጉሥ ሂድ” ብሎ ፈቀደለት።

ስለዚህም ንዕማን ሠላሳ ሺ ጥሬ ብር፤ ስድስት ሺ መሐሰት ወርቅና ምርጥ የሆነ ዕሥር መለወጫ ልብስ አስጭኖ ጉዞውን ቀጠለ፤⁶ ይዞት የሄደውም መልእክት “ይህ ደብዳቤ የእኔ ሠራዊት አዛዥ ስለሆነው ስለ ንዕማን ጉዳይ የሚገልጥ ነው፤ አሠቃቂ ከሆነ የቆዳ በሽታ በማንጸት እንድትፈውሰው እፈልጋለሁ” የሚል ነበር።

⁷ የእስራኤልም ንጉሥ ደብዳቤውን ባነበበ ጊዜ በቀጣጣ ልብሱን ቀደደ፤ ድምፁንም ከፍ አድርጎ “የሶርያ ንጉሥ ይህን ሰው እንደምፈው ስለት አድርጎ እንዴት ይገምታል? እኔ የማዳንና የመግደል ሥልጣን ያለኝ እግዚአብሔር መሰልኩትን? በእርግጥ ይህ አባባል ከእኔ ጋር ጠብ መፈሰጥን በግልጽ ያሳያል!” አለ።

⁸ ነቢዩ ኤልሳቦም የሆነውን ነገር ሁሉ በሰማ ጊዜ ወደ ንጉሡ መልእክት ልኮ “ስለምን ትጨነቃለህ? ስውየውን ወደ እኔ ላከው፤ እኔም በእስራኤል ነቢይ መኖሩን አሳየዋለሁ” አለው።

⁹ ስለዚህም ንዕማን ፈረሶች በሚሰቡት ሠረገላ ተቀምጦ በመሄድ ወደ ኤልሳቦ ቤት በሚያ ስገባው በር ላይ ሲደርስ ቆመ።¹⁰ ኤልሳቦም አንዱን አገልጋይ “ሄደህ በዮርዳኖስ ወንዝ ሰባት ጊዜ በመነከር ታጠብ፤ ከበሽታህም ፈጽሞ ትንጸለህ” ብለህ ሰዚህ ሰው ንገረው” ሲል እዘነው፤¹¹ ንዕማን ግን ተቂጥቶ ወደአገሩ በመመለስ ተነሣ፤ እንዲህም እያለ ያጐረመርም ነበር። “እኔ እኮ ነቢዩ መጥቶ ወደ እግዚአብሔር በመጸለይ የቆዳ በሽታ ባንደደው ገላዩ ላይ እጆቼን ጭኖ በመዳሰስ ይፈውስኛል ብዬ አሰቤ ነበር፤¹² የውሃ የውሃማ! በእስራኤል ከሚገኙት ወንዞች ይልቅ በአገሪ በደማሽቆ የሚገኙት አባኖና ፋርር አይሻሉም? እንዲህ ከሆነማ በእነርሱ ታጥቤ በነጻጹ ነበር!”

¹³ የንዕማንም አሽከሮች ወደ እርሱ ቀረብ ብለው “ጌታችን ሆይ! ነቢዩ ሌላ ከባድ ነገር እንድታደርግ ቢያዝነኛል ትፈጽመው ነበር፤

ታዲያ ነቢዩ ባዘነህ መሠረት ታጥባህ ከበሽታህ መንጸት ምን ይከብድሃል?” አሉት።¹⁴ ስለዚህም ንዕማን ኤልሳቦ ባዘነው መሠረት ወደ ዮርዳኖስ ወንዝ ወርዶ ሰባት ጊዜ በመነከር ታጠብ፤ ከበሽታውም ፈጽሞ ነጻ፤ ሥጋውም እንደ ሕፃን ልጅ ገላ በመታደስ ፍጹም ጤናማ ሆነ፤¹⁵ ከዚህም በኋላ ከተከታዮቹ ጋር ወደ ኤልሳቦ ተመልሶ መጥቶ “ከእስራኤል አምላክ በቀር ሌላ አምላክ አሰመኖሩን እነሆ አሁን ተረዳሁ፤ ስለዚህም ጌታዬ ሆይ! እባክህ ይህንን ስጦታ ተቀበለኝ” አለው።

¹⁶ ኤልሳቦም “በማገሰግሰው በሕያው እግዚአብሔር ስም እምላለሁ ምንም ነገር አልቀበልም” ሲል መሰሰለት።

ንዕማንም ስጦታውን እንዲቀበልለት አጥብቆ ቢለምነውም ኤልሳቦ ሊቀበለው አልወደደም፤¹⁷ ስለዚህም ንዕማን እንዲህ አለ። “ስጦታዬን የማትቀበለኝ ከሆነ የሁሰት በቅሎ ጭነት ዕፈር ይገዢ እንድሄድ ፍቀድልኝ፤ ምክንያቱም ከእሁን ጀምሮ ለእግዚአብሔር ብቻ እንጂ ሌሎች ባዕዳን አማልክት የሚቃጠልም ሆነ ወይም ሌላ ዐይነት መሥዋዕት ከቶ አላቀርብም፤¹⁸ ስለዚህም የሀገሪን ንጉሥ በማጅብሪም የተባለ የሶርያ አምላክ ወደሚመልከበት መቅደስ ብገባና ብሰግድም እንኳ እግዚአብሔር ይቅር እንደሚለኝ ተስፋ እደርጋለሁ፤ በእርግጥም ይቅር ይለኛል።”

¹⁹ ኤልሳቦም “በሰላም ሂድ” አለው፤ ንዕማንም ተስናብቶ ሂደ።

እርሱም ጥቂት ራቅ ብሎ እንደሄደ፤²⁰ የኤልሳቦ አገልጋይ የሆነው ጌሐዚ “ጌታዬ ንዕማንን ምንም ነገር ሳያስከፍል እሰናብቶታል፤ ያሶርያዊ ሰው ያቀረበለትን ስጦታ መቀበል ይገባው ነበር፤ በሕያው እግዚአብሔር ስም እምላለሁ በፍጥነት በመርጥ ተከትየው ሄጄ ከእርሱ አንድ ነገር ማግኘት አልብኝ” ሲል በልቡ አሰበ።²¹ ስለዚህም ጌሐዚ ንዕማንን ከኋላው ተከተለው፤ ንዕማንም መለስ ብሎ አንድ ሰው እየርጠ ሲከተለው ባየ ጊዜ፤ ከሠረገላው ወርዶ “ምነው፤ በደገና መጣህን?” ሲል ጠየቀው።

²² ጌሐዚም “መምጣትሰ በደገና ነው የመጣሁት፤ ነገር ግን ጌታዬ በኮረብታማው በኤፍሬም አገር የሚኖሩ ሁለት የነቢያት ጉባኤ አባላት ድንገት በእንግድነት ስለመውበት፤ ሦስት ሺ ብርና ሁለት መቀየሪያ ልብስ እንድትሰጣቸው እነግርህ ዘንድ ወደ አንተ ልኮኛል” ሲል መሰሰለት።

²³ ንዕማንም “እንግዲያውስ እባክህ ሰድስት ሺ ብር ልሰጥ” ሲል መሰሰለት፤ በዚህም አሳቡ በመጽናት ብርን በሁለት ክረጢት ሞልቶ ከሁለት መለወጫ ልብሶች ጋር በሁለት አገልጋዮች አስይዞ ከጌሐዚ ቀድመው በፊት በፊቱ እንዲሄዱ አደረገ።²⁴ ኤልሳቦ ወደሚኖርባትም

ከረብታ በደረሱ ጊዜ ጌሐዚ ሁለቱን ከረጡት ተቀብሎ ወደ ቤት አስገባ፤ ከዚያም በኋላ የንዕ ማንን አገልጋዮች አሰናብቶ፤ ²⁵ ወደ ቤት ተመልሶ ገባ፤ ኤልሳዕም “እስከ አሁን የት ነበርከ?” ሲል ጠየቀው።

ጌሐዚም “ጌታዬ! አረ እኔ የትም አልሄድሁ!” ሲል መለሰ።

²⁶ ኤልሳዕም “ሰውየው ሊያነጋግርህ ከሠረገላው ላይ ሲወርድ እኔ በመንፈስ ከአንተ ጋር እልንበርኩምን? እነሆ እሁን ገንዘብና ልብስ፤ የወይራና የፍራፍሬዎችን ቦታ፤ በግና የቀንድ ከብት ወይም አገልጋዮችን ለመቀበል ጊዜው አይደለም፤ ²⁷ ከዚህም የተነሣ እነሆ የንዕማን አሠቃቂ የቆዳ በሽታ ወደ አንተ ይተላለፋል፤ አንተና ዘሮችህ ለዘላለም ከዚያ በሽታ አትነጹም” አለው።

ጌሐዚም ወጥቶ ሲሄድ ያ በሽታ ስለተጋባ በት ገላው እንደ በረዶ ነጭ ሆነ።

ምዕራፍ 6

ሰጥሞ የነበረው መጥረቢያ በተእምር መጣ

¹ በኤልሳዕ ገላፈነት ሥር የነበሩት የነቢያት ጉባኤ እባላት “የምንኖርበት ስፍራ ጠባብ ነው፤ ² ወደ ዮርዳኖስ ወንዝ ሄደን ዛፍ በመቀረጥ የምንኖርበት ቤት እንድንሠራ ፍቀድልን” አሉት።

ኤልሳዕም “እኚ መልካም ነው” አላቸው።

³ ከነቢያቱም አንዱ ኤልሳዕ እብሮአቸው እንዲሄድ ጠየቀው፤ ኤልሳዕም በጥያቄው ተስማምቶ፤ ⁴ እብረው ሄዱ፤ ወደ ዮርዳኖስም በደረሱ ጊዜ ዛፍ የመቀረጥ ተግባራቸውን ጀመሩ፤ ⁵ ከእነርሱም አንዱ ዛፍ በመቀረጥ ላይ ሳለ በድንገት መጥረቢያው ከዛቢያው ላይ ወድቆ ውሃ ውስጥ ገባ፤ እርሱም ድምፁን ከፍ አድርጎ በመጮኹ “ጌታዬ ሆይ! እንግዲህ ምን እደርጋለሁ? መጥረቢያው የተውሶ ነው!” ሲል በኤልሳዕ ነገረው።

⁶ ኤልሳዕም “በየት በኩል ነው የወደቀው?” ሲል ጠየቀው።

ሰውየውም መጥረቢያው የወደቀበትን ስፍራ ባሳየው ጊዜ ኤልሳዕ እንደ እንጨት ቂርጦ ወደ ውሃው ውስጥ በመጣል መጥረቢያው እንዲንሳፈሩ አደረገው፤ ⁷ ከዚህም በኋላ ኤልሳዕ “አውጥተህ ውስድ” አለው፤ ሰውየውም ጉንበስ ብሎ እነሣው።

የሶርያ የጦር ሠራዊት ድል መሆን

⁸ እነሆ የሶርያ ንጉሥ ከእስራኤል ጋር በጦር ነት ላይ ነበር፤ እርሱም ከጦር እዛዥዎቹ ጋር ተማክሮ የሚሰፍሩበትን ቦታ መረጠ፤ ⁹ ኤልሳዕ ግን “ሶርያው ያን ደፈጣ አድርገው ሰለጧጠብ ቁህ ወደዚያ ስፍራ እትቅረብ” ሲል ነገረው፤ ¹⁰ ስለዚህም የእስራኤል ንጉሥ በዚያ የሚኖሩ

ትን ወታደሮቹን ስላስጠነቀቃቸው ነትተው ይጠባበቁ ነበር፤ ይህም ድርጊት ብዙ ጊዜ በተደጋጋሚ ተፈጸመ።

¹¹ ከዚህም የተነሣ የሶርያው ንጉሥ እጅግ ተበላጩ፤ የጦር እዛዥዎቹንም ጠርቶ፤ “ከእናንተ መካከል ሰእስራኤል ንጉሥ የእኛን ምስጢር የሚገልጥለት ማን ነው?” ሲል ጠየቃቸው።

¹² ከእነርሱም አንዱ “ንጉሥ ሆይ! ከእኛ መካከል ይህንን የሚያደርግ ማንም የለም፤ በመኝታ ከፍልህ እንኳ ሆነህ የምትናገረውን ሁሉ ሳይቀር ሰእስራኤል ንጉሥ ምስጢሩን የሚገልጥለት ኤልሳዕ የተባለው ነቢይ ነው” ሲል መስለለት።

¹³ የሶርያም ንጉሥ “እርሱ የሚገኝበትን ስፍራ ፈልጉ፤ እኔም በቀጥታ እማርከዋለሁ” አላቸው።

በዚህም ጊዜ ኤልሳዕ በዶታን የሚኖር መሆኑ ስለተነገረው፤ ¹⁴ ንጉሡ በፈረሶችና በሠረገላዎች የተጠናከረ ሠራዊት ወደዚያ ላከ፤ እነርሱም በሌሊት ድርሰው ከተማይቱን ከበቡ።

¹⁵ በማግሥቱም ማለዳ የኤልሳዕ አገልጋይ ከመኝታው ተነሥቶ ከቤት ሲወጣ በፈረሶችና በሠረገላዎች የታጀቡ የሶርያ ወታደሮች ከተማይቱን መከበባቸውን አየ፤ ወደ ኤልሳዕም ተመልሶ ድምፁን ከፍ በማድረግ “ጌታዬ! እነሆ ልንጠፋ ነው! ምን ማድረግ ይቻላል?” ሲል ጠየቀው።

¹⁶ ኤልሳዕም “አይዘህ አትፍራ! ከእነርሱ ጋር ከተሰለፈው ይልቅ ከእኛ ጋር የተሰለፈው ሠራዊት ይበልጣል” አለው፤ ¹⁷ ከዚህም በኋላ ኤልሳዕ “እግዚአብሔር ሆይ! ማየት እንዲችል ዐይኖቹን ክፈትለት!” ሲል ጸለየ፤ እግዚአብሔርም ሰጸሎቱ መልስ በመስጠት የኤልሳዕ እገልጋይ ዐይኖቹ እንዲክፈቱለት ስለደረገ በከረብታው ጉን ብዙ የአሳት ፈረሶችና ሠረገላዎች በኤልሳዕ ዙሪያ ተሰልፈው የሚጠብቁት መሆናቸውን ተመስከተ።

¹⁸ ሶርያውያንም አደጋ መጣል በጀመሩ ጊዜ ኤልሳዕ “እግዚአብሔር ሆይ! እነዚህ ሰዎች እንዲታወሩ አድርግ!” ብሎ ጸለየ፤ እግዚአብሔርም የኤልሳዕን ጸሎት በመስማት ዐይኖቸው እንዲታወር አደረገ። ¹⁹ ከዚህም በኋላ ኤልሳዕ ወደ እነርሱ ቀረብ ብሎ “መንገድ ተሳስታችኋል፤ የምትፈልጓት ከተማ ይህች አይደለችም፤ ይልቅስ ወደምትፈልጉት በው እኔ ልመራችሁ ስለምችል ተከተሉኝ” ብሎ ወደ ሰማርያ መራቸው።

²⁰ ወደ ከተማይቱም እንደገቡ ኤልሳዕ “እግዚአብሔር ሆይ! ማየት እንዲችሉ ዐይኖቸውን ግለጥላቸው” ሲል ጸለየ፤ እግዚአብሔርም ጸሎቱን ሰምቶ ዐይኖቸውን በክፈተላቸው ጊዜ በሰማርያ ውስጥ መሆናቸውን ተረዳ።

²¹ የአስራሌልም ንጉሥ ሰርያውያንን ባያቸው ጊዜ “ጌታዬ ሆይ! ልግደላቸውን? ልግደላቸውን?” ሲል አልሳሰን ጠየቀው ።

²² አልሳሰም “አይሆንም! እንኳን እነዚህን፣ በሰይፍህና በቀስትህ የማረክሃቸውን ወታደሮች መግደል አይገባም! ይልቅስ የሚበሉትና የሚጠጡትን ምግብ አቅርብላቸውና ወደ ንጉሣቸው ተመልሰው አንዲሄዱ አድርግ” አሰው ።
²³ ስለዚህም የአስራሌል ንጉሥ ሰእነርሱ ታላቅ ግብዣ አደረገላቸው፤ ከበሉና ከጠጡም በኋላ ወደ ሰርያ ንጉሥ መልሶ ላካቸው፤ ከዚያም ጊዜ ጀምሮ ሰርያውያን በአስራሌል ምድር ላይ ወረራ ማድረጋቸውን አቆሙ ።

ሰማርያ ተከበበች

²⁴ ከጥቂት ጊዜ በኋላ የሰርያ ንጉሥ ቤንህ ዳድ መላ ሠራዊቱን በአስራሌል ላይ በማዝመት የሰማርያን ከተማ ከበበ፤ ²⁵ ከበባውም የምግብን አጥረትና ብርቱ ረሀብን ከማስከተሉ የተነሣ፣ የአንድ አሀያ ራስ ዋጋ እስከ ሰማኒያ ጥሬ ብር፣ ሁለት መቶ ግራም የሚያህል የርግብ ኩስ ዋጋ ደግሞ አምስት ጥሬ ብር ማውጣት ጀመረ ።

²⁶ አንድ ቀን የአስራሌል ንጉሥ በከተማይቱ የቅጽር ግንብ ላይ በሚመላለስበት ጊዜ አንዲት ሴት ድምፅዋን ከፍ አድርጋ “ንጉሥ ሆይ! እባክህ አርዳኝ!” በትል መሸች ።

²⁷ ንጉሡም “አግዚአብሔር ሊረዳሽ ካልፈቀደ እኔ ምን ዐይነት ዕርዳታ ልሰጥሽ እችላለሁ? በንዴ ወይስ የወይን ጠጅ? ምን ያሰኝ ይመስልሻል? ²⁸ ስመሆኑ ችግርሽ ምንድን ነው?” ሲል ጠየቃት ።

አርስዋም አንዲህ ስትል መሰሰችበት፣ “ባለፈው ቀን ይህች ሴት ‘ዛሬ የአንቺን ልጅ እንብላ፣ በማግሥቱ ደግሞ የእኔን ልጅ አንበላለን’ ስትል አሳብ አቀረበች ። ²⁹ ስለዚህም የእኔን ልጅ ቅቅሰን በላን፤ በማግሥቱም ‘ልጅሽን አምጪና አንብላ’ ብዬ ጠየቅኳት፤ አርስዋ ግን ደበቀችው” ።

³⁰ ንጉሡም ይህን በስማ ጊዜ በሐዘን ልብ ሱን ቀደደ፤ በግንቡ ላይ በመሆኑ በአቅራቢያው የነበረው ሕዝብ ንጉሡ ከልብሱ በውስጥ በኩል ማቅ ሰብሶ አንደነበር አዩ ። ³¹ ንጉሡም ድምፁን ከፍ በማድረግ “የዛሬይቱ ጀንበር ከመጥሰቅዋ በኋላ የአልሳሰ ራስ ሳይቆረጥ ቢያድር አግዚአብሔር እኔን በሞት ይቅጣኝ!” ሲል ተናገረ ። ³² ወዲያውኑም አልሳሰን ይዞ የሚመጣ መልእክተኛ ላከ ።

በዚህም ጊዜ አልሳሰ ሊጉበኙት ከመጡ ጥቂት ሽማግሌዎች ጋር በቤት ውስጥ ነበር፤ የንጉሡ መልእክተኛ ከመድረሱም በፊት አል

ሳሰ ሽማግሌዎቹን “ያ ነፍሰ ገዳይ እኔን ሰማስገደል አንድ ሰው ልኮአል፤ እነሆ እርሱ እዚህ በሚደርስበት ጊዜ በፍን ዝጉ፤ ወደ ውስጥም አንዲገባ አትፍቀዱለት፤ ንጉሡም እርሱን ተከትሎ መጥቶ በኋላው ይገኛል” አላቸው ።
³³ ገና ይህን ተናግሮ ሳይጨርስ ንጉሡ “ድንገት ከተፍ ብሎ “ይህንን መከራ በአኛ ላይ ያመጣብን አግዚአብሔር ነው! ታዲያ እርሱ አንድ ነገር ያደርግ ዘንድ ከዚህ በላይ ምን ልጠብቅ?” አለ ።

ምዕራፍ 7

¹ አልሳሰም “አግዚአብሔር የሚሰውን ሰማ! ነገ ይህን ጊዜ በሰማርያ ሦስት ኪሎ ምርጥ ስንዴ ወይም ስድስት ኪሎ ጉብስ በአንድ ጥሬ ብር ይሸመታል” ሲል መሰሰበት ።

² በዚህ ጊዜ የንጉሡ የቅርብ ባሕሚል የሆነ አገልጋዩ አልሳሰን “አግዚአብሔር ራሱ የሰማይ መስኮቶችን ከፍቶ እህልን አንደ ግራም ቢያዘንም እንኳ ይህ ሊሆን ከቶ አይችልም!” ሲል በመጠራጠር ተናገረ ።

አልሳሰም “ያን እህል በሀይንህ ታያለህ! ነገር ግን ከእርሱ ምንም ነገር አትቀምስም” አሰው ።

የሰርያ ሠራዊት ሸሽት

³ ሰውነታቸው በአሠቃቂ የቆዳ በሽታ የነደደ አራት ሰዎች ከሰማርያ ቅጽር በር ውጭ ነበሩ፤ አነርሱም እርስ በርሳቸው አንዲህ ተባባሉ፣ “አስከንሞት ድረስ ስለምን በዚህ አንቆያለን? ⁴ ወደ ከተማይቱ መግባት ምንም ጥቅም የለውም፤ ምክንያቱም እዚያ ከገባን በረሃብ እንሞታለን፤ እዚህም ብንቀር ከመሞት አንድንም፤ ስለዚህ ተነሥተን ወደ ሰርያውያን ሰፈር አንሂድ፤ አነርሱም ሲሆኑ ከመግደል የከፋ ሌላ ምንም ነገር ሊያደርጉብን አይችሉም፤ ምናልባትም ሕይወታችንን ያተርፉ ይሆናል ።” ⁵ ከዚህም በኋላ ቀኑ ሊመሽ ሲል ወደ ሰርያውያን ሰፈር ሄዱ፤ ነገር ግን እዚያ ሲደርሱ ማንም በውአልነበረም፤ ⁶ ይህም የሆነበት ምክንያት አግዚአብሔር ሰርያውያንን በፈረሰችና በመረገላዎች የታጀበ የብዙ ሠራዊት ግሥጋሴ የሚመስል ድምፅ አሰምቶአቸው ስለነበር ነው፤ ይሽውም ሰርያውያን አንዳስቡት የአስራሌል ንጉሥ የሒታውያንና የግብጽ ነገሥታትን ከነሠራዊቶቻቸው ቀጥሮ አደጋ ሊጥልባቸው የመጣ መስሎአቸው ነበር ።
⁷ ስለዚህም በዚያን ቀን ምሽት ሰርያውያን ድንኳኖቻቸውን፣ ፈረሰችና አሀዮቻቸውን በጠቅላላም ሰፈራቸውን ሁሉ አንዳስ ትተው ሕያዎታቸውን ሰማትረፍ ሸሽተው ሄደዋል ።

⁶ 6:33 ንጉሡ ፡- ወይም “መልእክተኛው”

፩ አራቱ ሰዎች ወደ ሶርያውያን ሰፈር ዳርቻ በደረሱ ጊዜ ወደ እንድ ድንኳን ውስጥ ገቡ፤ በዚያም ያገኙትን ነገር ሁሉ በልተውና ጠጥተው ያገኙትን ብር፤ ወርቅና ልብስ ይዘው ሄደው ደበቁ፤ እንደገናም ተመልሰው ወደ ሌላ ድንኳን በመግባት እንደዚያው እደረጉ፤ ፯ ከዚህም በኋላ እርሶ በርሳቸው እንዲህ ተባባሉ፡ “መልካም እሳደረግንም፤ እነሆ ዛሬ ታላቅ የምሥራች እግኝተናል፤ ይህንንም መልካም ዜና ደብቀን ልናስቀር አይገባንም፤ ይህንን የምሥራች ሳንነግር እስኪነጋ ብንቆይ በእርግጥ ቅጣት ይደርስብናል፤ ስለዚህም እሁኑኑ ሄደን ለንጉሡ የጦር መኰንናች እንገነር፤”¹⁰ ከዚያም በኋላ ከሶርያውያን ሰፈር በመነሣት ወደ ሰማርያ ተመልሰው ሄዱ፤ እዚያም እንደደረሱ የከተማይቱን ቅጽር በር ዘበኝነት ጠርተው “ወደ ሶርያውያን ሰፈር ሄደን ነበር፤ ነገር ግን ምንም ያየነው ሰው ወይም የሰማነው ድምፅ እንኳ የለም፤ ፈረሶችና እህቶች እንደታሰሩ ናቸው፤ ድንኳኖቹም ሶርያውያን ትተዋቸው ስለሄዱ ባደለችውን ናቸው” ሲሉ ነገሩአቸው።

¹¹ ዘብ ጠባቂዎቹም ወሬውን ሰለነዙት እስከ ቤተ መንግሥት ድረስ ተሰማ፤¹² ጊዜውም ገና ሌሊት ነበር፤ ንጉሡ ግን ከመኝታው ተነሥቶ ባለሟሉቹ የሆኑትን ባለሥልጣኖች እንዲህ አላቸው፡ “የሶርያውያንን ዕቅድ ልንገራችሁ፤ እነርሱ በዚህ ሰላሳው ሪህብ ያውቃሉ፤ ስለዚህ ሰፈራቸውን ስቅቀው በገጠር ለመሸሸግ ሂደዋል፤ እኛም ምግብ ፍሰጋ ብንወጣ ከነሕይወታችን ማርከው ከተማችንን ይወስዳሉ።”

¹³ ከባለሟሉቹም አንዱ “በዚህች ከተማ ውስጥ የተረፈው ሕዝብ ከዚህ በፊት እንደሞቱት ሰዎች ሁሉ ከሞት የሚያመልጥ እይደለም፤ ስለዚህ የሆነውን ነገር ማወቅ እንድንችል ጥቂት ሰዎችን መርጠን ከሞት ከተረፉት አምስት ፈረሶች ጋር እንሳክ” ሲል እሳብ አቀረበ።¹⁴ እነርሱም ጥቂት ሰዎችን መረጡ፤ ንጉሡም እነዚያን ሰዎች በሁለት ሠረገላዎች እንዲቀመጡ አድርጎ በሶርያውያን ሠራዊት ላይ የደረሰውን ሁኔታ መርምረው እንዲመሰሉ መመሪያ በመስጠት ላካቸው።¹⁵ ሰዎቹም ከዚያ ተነሥተው እስከ ዮርዳኖስ ወንዝ ድረስ ዘልቀው ሄዱ፤ በየመንገዱም ሶርያውያን ሲሸሹ ጥሰውት የሄዱትን ልብስና መሣሪያ ሁሉ አዩ፤ ከዚያም በኋላ ተመልሰው መጥተው ይህን ሁሉ ለንጉሡ ነገሩ።¹⁶ ሕዝቡም በፍጥነት እየተራወጠ ወጥቶ የሶርያን ሰፈር ዘረፈ፤ እግዚአብሔር እስቀድሞ በተናገረውም መሠረት ሦስት ኪሎ ምርጥ ሰንዴ ወይም ከድስት ኪሎ ገብስ በእንድ ጥሬ ብር ተሸመተ።

¹⁷ በዚህም ጊዜ የእስራኤል ንጉሥ የከተማ ይቱ ቅጽር በር የቅርብ ባለሟሉ በሆነው እገልጋይ ጎሳፈኑን ሥር እንዲጠበቅ አድርጎ ነበር፤ ነገር ግን ያንን እገልጋይ ሕዝቡ ስለረገጠው በዚያ ሞተ፤ ይህም የሆነው ንጉሡ ኤልሳዕን ለማንጋገር በሄደ ጊዜ ኤልሳዕ ከዚያ እገልጋይ ላይ የተናገረበት የትንቢት ቃል ስለተፈጸመ ነው።

¹⁸ በዚያን ጊዜ ኤልሳዕ ለንጉሡ “በነገው ዕለት በሰማርያ ከተማ ሦስት ኪሎ ምርጥ ሰንዴ ወይም ስድስት ኪሎ ገብስ በእንድ ጥሬ ብር ይሸመታል” ብሎ ነግሮት ነበር፤¹⁹ ለዚህም ቃል ያ እገልጋይ የሰጠው መልስ “እግዚአብሔር ራሱ የሰማይ መስኮቶችን ከፍቶ እህልን እንደዝናም ቢያዘንም እንኳ ይህ ሊሆን ከቶ አይችልም” የሚል ነበር። ኤልሳዕም “ያን እህል በዐይኑ ታያለህ፤ ነገር ግን ከእርሱ ምንም ነገር እትቀምስም” ብሎት ነበር።²⁰ እንግዲህ ያ እገልጋይ በሰማርያ ከተማ ቅጽር በር ላይ ሕዝብ ረጋግጦት ለመሞት የበቃው ይህ ትንቢት ስለተፈጸመበት ነበር።

ምዕራፍ 8

የቡኒም ከተማ ነዋሪ የነበረችው ሴት ከሰደት መመለስ

¹ ልጅዋን ከሞት ያሰነሣሳትን፤ በቡኒም ትኖር የነበረችውን ሴት እነሆ ኤልሳዕ እስቀድሞ እንዲህ ሲል ነገርአት ነበር፡ “እግዚአብሔር እስከ ሰባት ዓመት የሚቆይ ረሀብ በዚህች ምድር ላይ ልኮአል፤ ከቤተሰብሽ ጋር በሕይወት ለመትረፍ ከዚህ ተነሥተሽ ወደ ሌላ ስፍራ ሂጂህ”² ስለዚህም የኤልሳዕን ምክር ሰምታ ከነቤተሰብዋ ወደ ፍልሰዋኤም አገር በመሰደድ እስከ ሰባት ዓመት ቆይታ ነበር።

³ ከሰባቱም የረሀብ ዓመታት ፍጻሜ በኋላ ወደ እስራኤል ተመለሰች፤ ወደ ንጉሡም ቀርባ መኖሪያ ቤትዋና የእርሻ መሬትዋ እንዲመሰሰላት ጠየቀች።⁴ ንጉሡንም የኤልሳዕ እገልጋይ ከሆነው ከጌሐዚ ጋር ሲነጋገር እገኘችው፤ ንጉሡ ከጌሐዚ ጋር የሚነጋገረውም ኤልሳዕ ሰላደረጋቸው ተአምራት ለማወቅ ፈልጎ ነበር፤⁵ ኤልሳዕ የሞተ ሰው ማስነሣቱን ጌሐዚ ለንጉሡ በሚነግርበት ጊዜ ሴቲቱ መጥታ እቤቱታዋን ለንጉሡ አቀረበች፤ ጌሐዚም “ንጉሥ ሆይ! ሴትዋዋ እነሆ ይህች ናት፤ ኤልሳዕ ከሞት ያሰነሣውም ልጅዋ ይኼ ነው!” በማለት ለንጉሡ አሰረዳ።⁶ ጌሐዚ ለንጉሡ የሰጠውን መልስ ሴትዋዋ ለንጉሡ እውነት መሆኑን እረጋገጠችለት፤ ስለዚህም ንጉሡ አንድ ባለሥልጣን ጠርቶ የእርስዋ የሆነው ማናቸውም ነገርና እንዲሁም የእርሻ መሬትዋ ስሰባት ዓመት

ጊዜ ውስጥ ያሰገኘው የእህል ሰብል ድርሻዋ ጭምር እንዲመሰሰላት ትእዛዝ ሰጠላት ።

ኤልሳዕና የሶርያ ንጉሥ ቤንሀዳድ

⁷የሶርያ ንጉሥ ቤንሀዳድ በታመመ ጊዜ ኤልሳዕ ወደ ደማስቆ ሄደ ፤ ንጉሡም የኤልሳዕን መምጣት ሰምቶ ፡ ⁸ ባለሟሎቹ ከሆኑት ባለሥልጣኖች አንዱ የሆነውን ሐዛኤልን ጠርቶ “ሰን ቢዩ ስጦታ ይዘህ ሂድና እኔ ከዚህ በሽታ እድን ወይም አልድን እንደሆነ እግዚአብሔርን አንዲጠይቅልኝ ስምንው” አሰው ። ⁹ ስለዚህም ሐዛኤል በደማስቆ ከሚገኘው ምርጥ የምድር በረከት ሁሉ በእርዛ ግመሎች ጭፍ ወደ ኤልሳዕ ሄደ ፤ ሐዛኤልም ኤልሳዕን ባገኘው ጊዜ “አገልጋይህ ንጉሥ ቤንሀዳድ ከሐመሙ ይድን ወይም እይድን እንደሆነ እንድትነግረው እጠይቅህ ዘንድ ልኮኛል” አሰው ።

¹⁰ኤልሳዕም “ቤንሀዳድ እንደሚሞት እግዚአብሔር ገልጦልኛል ፤ አንተ ግን ትድናሰህ ብለህ ንገረው” አሰው ። ¹¹ ከዚህ በኋላ ኤልሳዕ ፊቱን በማጥቁር በሚያስፈራ ሁኔታ ሐዛኤልን ተመሰክተው ፤ ከዚህም የተነሣ ሐዛኤል ተጨነቀ ፤ ወዲያውም ኤልሳዕ አንዝውን ማፍሰስ ጀመረ ። ¹² ሐዛኤልም “ጌታዬ ስለምን ታላቅሳሰህ?” ሲል ጠየቀው ።

ኤልሳዕም “በእስራኤል ሕዝብ ላይ የምትፈጽመውን አሠቃቂ ነገር ስለማውቅ ነው ፤ ምሽጉ ቻቸውን በእሳት ታቃጥላለህ ፤ ምርጥ የሆኑ ወጣቶቻቸውን ታርዳለህ ፤ ሕፃናቶቻቸውን በድንጋይ ላይ ትፈጠፍጣለህ ፤ እርጉዞች የሆኑ ሴቶቻቸውንም ሆድ ትሰነጥቃለህ” ሲል መሰሰሰት ።

¹³ ሐዛኤልም “እኔ ሰምንም የማልጠቅም ኢምንት ነኝ ፤ ታዲያ ይህን ሁሉ ሰማድረግ የሚያስችለውን ኃይል ከቶ ከየት አገኛለሁ?” ሲል ጠየቀ ።

ኤልሳዕም “አንተ የሶርያ ንጉሥ እንደምትሆን እግዚአብሔር ገልጦልኛል” ሲል መሰሰሰት ።

¹⁴ ከዚህም በኋላ ሐዛኤል ተመልሶ ሲመጣ “ኤልሳዕ ምን አሰህ?” ሲል ቤንሀዳድ ጠየቀው ።

ሐዛኤልም “አንተ በእርግጥ እንደምትድን ነግሮኛል” ሲል መሰሰለች ። ¹⁵ ነገር ግን በማግሥቱ ሐዛኤል ብርድልብስ ወስዶ ውሃ ውስጥ ነከረ ፤ በዚያም ንጉሡን እፍኖ ገደለው ።

ሐዛኤልም በቤንሀዳድ አግር ተተክቶ የሶርያ ንጉሥ ሆነ ።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮራም
(2 ዚ.መ. 21፡1-20)

¹⁶ የእስራኤል ንጉሥ የአክአብ ልጅ ኢዮራም በነገሡ በአምስተኛው ዓመት የኢዮሳፍጥ

ልጅ ኢዮራም በይሁዳ ላይ ነገሠ ፤ ¹⁷ እርሱም በነገሡ ጊዜ ሠላሳ ሁለት ዓመቱ ነበር ፤ መኖሪያውንም በኢዮሳፍም አድርጎ ስምንት ዓመት ገዛ ። ¹⁸ ሚስቱም የአክአብ ልጅ ስለነበረች እንደ አክአብ ቢተሰብ የእስራኤል ነገሥታት ይፈጽሙት የነበረውን የክፋት መንገድ ተከተለ ፤ በድል በመሥራትም እግዚአብሔርን አሳዘነ ፤ ¹⁹ እግዚአብሔር ግን ከዝርያዎቹ መንግሥትን አንደማያጠፋ ለአገልጋዩ ሰዳዊት ተሰፋ ሰጥቶት ስለነበር ይሁዳን መደምሰስ አልፈለገም ።

²⁰ በኢዮራም ዘመን መንግሥት ኤዶም በይሁዳ ላይ በመፀ ፤ የራሱንም ነፃ መንግሥት ዐወጀ ፤ ²¹ ስለዚህም ኢዮራም ሠረገላዎቹን በመላ አሰልፎ ወደ ጸዒር ዘመተ ፤ የኤዶም ሠራዊትም ከበባቸው በሌሊትም እርሱና የሠረገላዎቹ አዛዦች ከበባውን ጥሰው ሲያመልጡ ፤ ወታደሮቹ ወደየቤታቸው ተበታተኑ ፤ ²² ከዚያም ጊዜ ጀምሮ ኤዶም ከይሁዳ ተገዥ ነት ነፃ ወጣች ፤ በዚያኑ ጊዜም የሊብና ከተማ ዐመፀች ።

²³ ኢዮራም ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል ፤ ²⁴ ኢዮራም ሞተ ፤ በዳዊት ከተማ ውስጥ በሚገኘው የነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ አካዝያስ ነገሠ ።

የይሁዳ ንጉሥ አካዝያስ
(2 ዚ.መ. 22፡1-6)

²⁵ የእስራኤል ንጉሥ የአክአብ ልጅ ኢዮራም በነገሡ በመሥራ ሁለተኛው ዓመት የኢዮራም ልጅ አካዝያስ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ ፤ ²⁶ በነገሡም ጊዜ የሃያ ሁለት ዓመት ልጅ ነበረ ፤ መኖሪያውንም በኢዮሳፍም አድርጎ አንድ ዓመት ብቻ ገዛ ፤ እናቱ ሀታልያ ተብላ የምትጠራው የአክአብ ልጅ የእስራኤል ንጉሥ የነበረው የምሥራ ዓልጅ ልጅ ነበረች ፤ ²⁷ አካዝያስ የንጉሥ አክአብ ዐማች ከመሆኑ የተነሣ ልክ እንደ አክአብ ቢተሰብ ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ ።

²⁸ በሶርያው ንጉሥ ሐዛኤል ላይ በታወጀው ጦርነት ፤ ንጉሥ አካዝያስ የእስራኤል ንጉሥ ዮራም ተባባሪ በመሆን ዘመተ ፤ የሁለቱም ነገሥታት ሠራዊት ከሶርያውያን ሠራዊት ጋር በገበዳ በምትገኘው በራሞት ጦርነት በገጠመ ጊዜ ኢዮራም በውጊያው ላይ ቄሰለ ፤ ²⁹ ከቀሰሉም ለመፈወስ ተመልሶ ወደ ኢይዝራኤል ከተማ ሄደ ፤ አካዝያስም ዮራምን ለመጠየቅ ወደዚያ ሄደ ።

ምዕራፍ 9

ዬሁ በአስራኤል ላይ
ተቀብቶ ነገሠ

1 በዚያን ጊዜ ነቢዩ ኤልሳዕ ደቀ መዛሙርቱ ከሆኑት ነቢያት አንዱን ጠርቶ አንዲህ አስ፡ “በገለጻድ ወደምትገኘው ወደ ራሞት ለመሄድ ተዘጋጅ፤ ይህንንም የዘይት ማስሮ ያዝ፤ 2 እዚያም በደረሰህ ጊዜ የኢዮሳፍጥ ልጅ፤ የኒምሺ የልጅ ልጅ የሆነውን ዬሁን ፈልግ፤ አርሱንም ከጓደኞቹ በማስገለል ወደ ልዩ ከፍል አስገብተህ፤ 3 ይህን የወይራ ዘይት በራሱ ላይ አፍሰስ በት፤ ‘አንተ ተቀብተህ በአስራኤል ላይ አንድ ትነግሥ’ አግዚአብሔር አዝዞአል’ ብለህም ንገረው፤ ከዚህም በኋላ በሩን በመክፈት በተቻለ ፍጥነት ከዚያ ስፍራ ተነሥተህ ሂድ።”

4 ስለዚህም ወጣቱ ነቢይ ወደ ራሞት ሄደ፤ 5 እዚያም አንደደረሰ የጦር መኰንኖች ተቀምጠው ሲወያዩ አግኝቶ “ጌታዬ ለአንተ የምሰጥህ መልአክት አለኝ” አለው።

ዬሁም “ከአኛ መከከል ለማንኛችን ነው የምትናገረው?” ሲል ጠየቀው።

ነቢዩም “የምናገረው ለአንተው ነው” ሲል መለሰ። 6 ከዚህ በኋላ ሁለቱ ወደ ቤት ውስጥ ገብተው ወጣቱ ነቢይ የወይራውን ዘይት በዬሁ ራሱ ላይ አፈሰሰበትና አንዲህ አለው፡ “የአስራኤል አምላክ የሆነ አግዚአብሔር የሚናገረው ይህ ነው፡ ‘በሕዝቤ በአስራኤል ላይ ተቀብተህ አንድትነግሥ’ አድርጓልሁ፤ 7 አንተም የአክ አብ ልጅ የሆነውን ጌታህን ንጉሡን መግደል አለብህ፤ በዚህም ዐይነት ነቢያቶችንና ሌሎችንም አገልጋዮቹን የገደለችውን ኤልሳዕልን እበቀላታለሁ፤ 8 መላው የአከለብ ቤተሰብና ዝርያው ሁሉ መሞት አለባቸው፤ አኔ ከአርሱ ቤተሰብ ወንድ የሆነውን ማንኛውንም ሰው ወጣቱንም ሽማግሌውንም አስወግዳለሁ፤ 9 የአስራኤል ነገሥታት በነበሩት በኢዮርብምና በበዕሻ ቤተሰቦች ላይ ያደረግሁትን ሁሉ በአከለብ ቤተሰብ ላይ አፈጽማለሁ። 10 ኤልሳዕል የመቀበር ዕድል አንኳ አታገኝም፤ የአርሱም ሬባ በኢይዝራኤል ግዛት ውሾች ይበሉታል፤” ይህን ሁሉ ተናግሮ ከወረሰ በኋላ ወጣቱ ነቢይ በሩን በመክፈት ከዚያ ከፍል ወጥቶ ሸሸ።

11 ዬሁም ጓደኞቹ ወደሆኑት ወደ ጦር መኰንኖቹ በመጣ ጊዜ “ሁሉ ነገር ሰላም ነውን? ለመሆኑ ይህ አብድ መሳይ ሰው ከአንተ ምን ይፈልጋል?” ሲሉ ጠየቁት።

ዬሁም “ሰውየውንም ሆነ አርሱ የሚናገረውን አናንተ ታውቁታላችሁ” አላቸው።

12 አንርሱም “እኔ አኛ እናውቅም! ምን አንደተናገረ አስረዳን” ሲሉ መለሱለት።

ዬሁም “‘በአስራኤል ላይ ተቀብተህ አንድ ትነግሥ’ አግዚአብሔር አዝዞአል’ አለኝ” ሲል አስረዳቸው።

13 የዬሁ ጓደኞች የነበሩት የጦር መኰንኖች ልብሳቸውን አያወለቁ ዬሁ በሚራመድበት ደረጃ ላይ አነጠፉ፤ በዚያም ላይ አንዲቆም አድርገው መለከት ነፋ፤ ድምፃቸውንም ከፍ አድርገው “ዬሁ ነግሥአል” ሲሉ ጮኹ።

የአስራኤል ንጉሥ
ኢዮራም ተገደለ

14-15 ከዚያም በኋላ ዬሁ በንጉሥ ኢዮራም ላይ ሜራ ማካሄድ ጀመረ፤ ኢዮራም ከሰርያ ንጉሥ ሐሳኤል ጋር በራሞት በተደረገው ጦርነት ላይ ስለቆሰለ በዚያን ጊዜ በኢይዝራኤል ውስጥ በማንገም ላይ ነበር፤ ስለዚህም ዬሁ ጓደኞቹ የሆኑትን የጦር መኰንኖች “አናንተ በአርግጥ ከእኔ ጋር ከሆናችሁ በኢይዝራኤል የሚኖረውን ሕዝብ ለማስጠንቀቅ አንድ ወሬ ነጋሪ አንኳ ከራሞት ወጥቶ አንዳያመልጥ አድርጉ” አላቸው። 16 ከዚህም በኋላ ዬሁ በሠረገላው ላይ ተቀምጦ ወደ ኢይዝራኤል ገሠገሠ፤ በዚህ ጊዜ ኢዮራም ገና ከቀሰሉ አልዳነም ነበር፤ የዬሁዳ ንጉሥ አካዝያስም ሲጠይቀው መጥቶ በዚያ ይገኝ ነበር።

17 በኢይዝራኤል ከተማ መጠበቂያ ግንብ ላይ የነበረው ቃፊር ዬሁና ተከታዩ ጭፍራ ሲመጡ መቃረባቸውን አይቶ “ሰዎች እየጋለሉ ሲመጡ አያሰሁ!” ሲል የጥሪ ድምፅ አሰማ።

ኢዮራምም “አንድ ፈረስኛ ልከህ የሚመጡት ሰዎች በወዳጅነት ወይም በጠላትነት መሆኑን አረጋግጥ” አለው።

18 መልአክተኛውም ጋልቦ ሄዶ ዬሁን “ንጉሡ አመጣጥህ በወዳጅነት አንደሆነ ማወቅ ይፈልጋል” ሲል ጠየቀው።

ዬሁም “ይህ አንተን የሚመለከት ጉዳይ አይደለም፤ ይልቅስ ወደ ኋላ አልፈህ ተከተለኝ!” ሲል መለሰለት።

በከተማይቱም መጠበቂያ ግንብ ላይ የነበረው ዘባ “መልአክተኛው በመምጣት ላይ ወዳለው ጭፍራ ደርሶአል፤ ነገር ግን ተመልሶ አልመጣም” ሲል አስረዳ፤ 19 ሌላም መልአክተኛ ተልኮ ያንኑ ተመሳሳይ ጥያቄ ለዬሁ አቀረበለት፤ ዬሁም እንደገና “ይህ አንተን የሚመለከት ጉዳይ አይደለም፤ ይልቅስ ወደ ኋላ አልፈህ ተከተለኝ” ሲል መለሰለት።

20 “ዘበኛውም እንደገና መልአክተኛው በመምጣት ላይ ወዳለው ጭፍራ ደርሶአል፤ ነገር ግን ተመልሶ አልመጣም” ካለ በኋላ “የጭፍራው መሪ ሠረገላ አነዳዱ አንደ አብድ ሰው ነው፤ አንዲያውም ልከ ዬሁን ይመሰላል” ሲል

ተናገረ ሕ 21 ከዚህ በኋላ ንጉሥ ኢዮራም “ሠረገ ላዬን እዘጋጅልኝ!” ሲል ትእዛዝ ሰጠ፤ ሠረገላውም ተዘጋጅቶለት እርሱና ንጉሥ አካዝያስ በየግል ሠረገላቸው እየጋለቡ ዬሁን ሊገናኙት ወጡ፤ እነርሱም ዬሁን ቀድሞ የናቡቲ ርስት በነበረው እርሻ ላይ አገኙት። 22 ኢዮራምም “ዬሁ ሆይ! አመጣጥህ በሰላም ነውን?” ሲል ጠየቀ።

ዬሁም “እናትህ ኤልሳቤል ባመጣችው አስማትና የጣዖት አምልኮ ውስጥ ተነክረን እስካለን ድረስ ምን ሰላም አለ?” ሲል መሰለሰት።

23 ኢዮራምም ድምፁን ከፍ በማድረግ “አካዝያስ ሆይ! ይህ እኮ ዐመፅ ነው!” ካለ በኋላ ሠረገላውን መልሶ ሸሸ። 24 ዬሁ ቀስቱን ስቦ ባለው ጎደል በመጠቀም ፍላጻውን ባስፈነጠረ ጊዜ የኢዮራምን ጀርባ ወግቶ እስከ ልቡ ዘለቀ፤ ኢዮራምም ሞቶ በሠረገላው ውስጥ ወደቀ። 25 ዬሁም ቢድቃር ተብሎ የሚጠራውን የቅርብ ረዳቱን “ሬሳዬን እንገሥተህ የናቡቲ ርስት በነበረው እርሻ ላይ ወርውረህ ጣለው፤ እኔና አንተ የንጉሥ ኢዮራም አባት ከነበረው ከአክላብ በስተኋላ እየጋለብን ስንሄድ አግዚአብሔር በአክላብ ላይ የተናገረውን ቃል አስታውስ፤ ቃሉም፤ 26 ‘ትናንትና የናቡቲንና የልጆቹን መገደል አየሁ፤ በዚሁ እርሻ ላይ አንደምቀጣህ እምላለሁ’ የሚል ነበር።” ስለዚህ ዬሁ “አግዚአብሔር የተናገረው ቃል ይፈጸም ዘንድ የኢዮራምን ሬሳ እንገሥተህ የናቡቲ ርስት በነበረው እርሻ ላይ በመወርወር ጣለው!” ሲል የቅርብ ረዳቱን እዘዘ።

የደሁዳ ንጉሥ
አካዝያስ ተገደለ

27 ንጉሥ አካዝያስ የሆነውን ነገር ሁሉ በተመለከተ ጊዜ በሠረገላው ላይ ተቀምጦ ወደ ቤትሁን ከተማ ሸሸቶ ሄደ፤ ዬሁም ተከታትሎ እያሳደደው “እርሱንም ግደሉት!” ሲል ለወታደሮቹ ትእዛዝ ሰጠ፤ እነርሱም አካዝያስን ተከታትለው ዩብላዓም ከተማ አጠገብ በምትገኘው በጉር የአቀብት መንገድ ላይ በሠረገላው ሲበር መትተው አቋሰሉት፤ እርሱ ግን አንደምንም ጨክኖ መገደ ከተማ እስኪደርስ ተጓዘ፤ በዚያም ሞተ፤ 28 ባለሚላቹ የሆኑ ባለሥልጣኖችም ሬሳውን በሠረገላ ወደ ኢዮሳቤም ወሰደው በዳዊት ከተማ በሚገኘው የነገሥታት መካኒን መቃብር ቀበሩት።

29 አካዝያስ የደሁዳ ንጉሥ የሆነው የእስራኤል ንጉሥ የአክላብ ልጅ ኢዮራም በነገሥ በዐሥራ አንደኛው ዓመት ነበር።

ንግሥት ኤልሳቤል ተገደለች

30 በዚህም ጊዜ ዬሁ ወደ ኢይዝራኤል ደረሰ፤ ኤልሳቤልም ይህን የሆነውን ነገር ስምታ ዐይንዋን ተኳሰች፤ ጠጉርዋንም ተሠርታ በቤተ መንግሥቱ ሰገነት ላይ በመስኮት አዘንብላ ቁልቁል መንገዱን ትመለከት ነበር። 31 ዬሁ የቅጽሩን በር አልፎ ሲገባ “አንተ ዚምሪ!” አንተ የጌታህ ገዳይ! ደግሞ እዚህ ምን አመጣህ?” ስትል ጮኸችበት።

32 ዬሁም ቀኗ ብሎ ወደ ላይ በመመልከት ድምፁን ከፍ አድርጎ “ከእኔ ጋር የሚተባበር ማን ነው?” ሲል ጮኸ፤ ቀጥረው ከሁለት እስከ ሦስት የሆነ የቤተ መንግሥት ባለሥልጣኖች በመስኮት ብት ብለው ወደ እርሱ ተመለከቱ፤ 33 ዬሁም “ኤልሳቤልን ወደታች ወርውሩአት!” አላቸው፤ እነርሱም አንገሥተው በወረወሩበት ጊዜ ደምቀ በግንቡና በፈረሰች ላይ ተረጨ፤ ዬሁም በሬሳዋ ላይ ፈረሰችንና ሠረገላውን ነጸበት፤ 34 ወደ ቤተ መንግሥቱም ገብቶ ተመገበ፤ ከዚህም በኋላ “ምንም ቢሆን የንጉሥ ልጅ ነችና ያችን የተረገመች ቤት ወስዳችሁ ቅበሩ!” አለ። 35 ሊቀብሩአት የሄዱ ሰዎች ግን ከራስ ቅልፍ፣ ከእግሮችዋና ከእጆችዋ አዋንት በቀር ምንም አላገኙት፤ 36 ይህንንም ሁሉ ለዬሁ በነገሩት ጊዜ ዬሁ እንዲህ አለ፤ “ይህ ሁሉ የተፈጸመው አግዚአብሔር በእገልጋዩ በኤልያስ አማካይነት አስቀድሞ በተናገረው መሠረት ነው፤ ይኸውም ‘የኤልሳቤልም ሬሳ በኢይዝራኤል ግዛት ውሾች ይበሉታል፤ 37 ከሬሳውም የሚተረፈው እንደፍግ በዚያ ይበተናል፤ ስለዚህም ማንም እርሰዋንት ዋን ለይቶ በማወቅ፤ ይህች ኤልሳቤል ናት፤ ሲል እይችልም’ ያለው ነው።”

ምዕራፍ 10

የአክላብ ዝርያዎች ሁሉ ተገደሉ

1 ብዙታቸው ስባ የሚሆን የአክላብ ዝርያዎች በሰማርያ ከተማ ይኖሩ ነበር፤ ዬሁ ደብዳቤ ጽፎ የደብዳቤውን አንዳንድ ቅጂ ለከተማ ይቱ ገዢዎች፤ ስታወቁ የእገር ሽማግሌዎችና የአክላብን ዝርያዎች ለሚያሳድጉ ምግዚቶች ሁሉ ላከ፤ የደብዳቤውም ቃል፤ 2 “እናንተ ሰንጉሡ ዝርያዎች ጎሳፊዎች ናችሁ፤ ፈረሶችና ሠረገላዎች የጦር መሣሪያዎችና የተመሸጉ ከተሞች ሁሉ በእናንተ እጅ ይገኛሉ፤ እንግዲህ ይህ ደብዳቤ እንደደረሰችሁ ወዲያውኑ፤ 3 ከንጉሡ ዝርያዎች የተሻለውን አንዱን መርጣችሁ አንግሡት፤ ለእርሱም በመከላከል ተዋጉሱት” የሚል ነበር።

5* 9፡31 ዚምሪ 1- በ1 ነገ. 16፡8-12 ሌላ ንጉሥ የገደለ የጦር አዛዥ ነው።
9፡26 1- ነገ. 21፡19 5- 9፡36 1- ነገ. 21፡23 *

“ከዚህም የተነሣ የሰማርያ ገዥዎች በፍር ሃት ተሸብረው “ንጉሥ ኢዮራምና ንጉሥ አካ ዝያሰ ሊቋቋሙ ያልቻሉትን እኛ እንዴት ይሁን ልንቋቋሙ እንችላለን?” አሉ።⁵ ስለዚህም የቤተ መንግሥቱ ኅላፊና የከተማይቱ ገዥ ከታወቁ የአገር ሽማግሌዎችና ከአሳዳጊ ሞግዚቶች ጋር በመተባበር ለዬሁ “እኛ አገልጋዮችህ ነን፤ አንተ የምታዘዝንን ሁሉ ለመፈጸም ዝግጁዎች ነን፤ እኛ ማንንም አናነግሥም፤ አንተ መልካም መስሎ የታየህን አድርግ” ሲሉ መልክት ላኩ።

⁶ ዬሁም “እናንተ ከእኔ ጋር ከተባበራችሁና ትእዛዜንም ለመፈጸም ዝግጁዎች ከሆናችሁ፤ ነገ በዚህ ጊዜ የንጉሥ አካክላብን ዝርያዎች ሁሉ ራሶቻቸውን ቈርጣችሁ ይዛችሁልኝ ኑ” ሲል ሌላ ደብዳቤ ጻፈላቸው።

ሰጣው የንጉሥ አካክላብ ዝርያዎች በሰማርያ አሳዳጊዎቻቸው በሆኑ በታወቁ የአገር ሽማግሌዎች ጥበቃ ሥር ነበሩ፤ ⁷ የዬሁ ደብዳቤ እንደ ደረሰቸው የሰማርያ መሪዎች ሰባውንም የአካክላብ ዝርያዎች በሙሉ ገደሉ፤ ራሶቻቸውንም በመቀረጥ በቅርጫት ሞልተው በኢይዝራኤል ወደ ነበረው ወደ ዬሁ ላኩለት።

⁸ ዬሁ የአካክላብ ዝርያዎች ራሶች ተቈርጠው መምጣታቸውን በሰማ ጊዜ በከተማይቱ ቅጽር በር በሁለት ረድፍ ተከምረው እስከ ተከታዩ ቀን ጠዋት ድረስ እንዲቆዩ ትእዛዝ ሰጠ። ⁹ በማግሥቱም ማሰዳ ወደ ከተማይቱ ቅጽር በር ሄዶ በዚያ ስተሰበሰቡት ሕዝብ እንዲህ ሲል ተናገረ፡ “በንጉሥ ኢዮራም ላይ በማሄር የገደል ኩት እኔ ነበርሁ፤ ስለዚህም እናንተ በዚያ ጉዳይ አትጠየቁብትም፤ ነገር ግን እነዚህን ሁሉ የገደሰ ማን ነው?” ¹⁰ ይህም ሁሉ እግዚአብሔር ስለ አካክላብ ዝርያዎች የተናገረው ቃል እውነት መሆኑን ያስረዳል፤ እግዚአብሔር በነቢዩ በኤልያስ አማካይነት የተናገረውን ቃል ፈጽሞታል።¹¹ ከዚህም በኋላ ዬሁ በኢይዝራኤል የሚኖሩትን ሌሎችን የአካክላብን ዘመዶች፡ ባሰሟሎቹ የነበሩትን ባሰሥልጣኖች እንዲሁም የቅርብ ወዳጆቹንና ካህናቱን አንድም ሳይቀር ሁሉንም ገደለ።

የንጉሥ አካክላብ ዘመዶች በሙሉ ተገደሉ

¹² ዬሁ ከኢይዝራኤል ተነሥቶ ወደ ሰማርያ ሄደ፤ በመንገድ ሳለም “የእረኞች ሰፈር” ተብሎ በሚጠራው ቦታ ሲደርስ፤ ¹³ ከሚቺ የይሁዳ ንጉሥ አካክላብ ዘመዶች መካከል ጥቂቶቹን አጣኝቶ “እናንተ እነማን ናችሁ?” ሲል ጠየቀ።

እነርሱም “እኛ የአካክላብ ዘመዶች ነን፤ አሁንም የንግሥት ኤልሳቤልን ልጆችና የቀሩት

ንም ንጉሣውያን ቤተሰብ እጅ ለመንግሥት ወደ ኢዮዝራኤል መሄዳችን ነው” ሲሉ መሰሉለት።¹⁴ ዬሁም “እነዚህን ሰዎች ያዙአቸው!” ሲል ሰጭፍሮቹ ትእዛዝ ሰጠ፤ ጭፍሮቹም ያዙአቸውና ዬሁ በዚያው በውሃ ጉድጓድ አጠገብ ገደላቸው። ብዛታቸውም በሙሉ አርባ ሁለት ሲሆን፤ ከእነርሱ አንድ አንኳ በሕይወት አልተረፈም።

የቀሩት የአካክላብ ዘመዶች በሙሉ ተገደሉ

¹⁵ ዬሁ ተነሥቶ እንደገና ጉዞ ቀጠለ፤ በመንገድ ሳለም የፊካብን ልጅ ኢዮናዳብን አገኘ፤ ዬሁም ሰላምታ ከሰጠው በኋላ “አኔና አንተ በአባብ አንድ ነን፤ ታዲያ ከእኔ ጋር ትተባበራለህ?” ሲል ጠየቀው።

ኢዮናዳብም “አዎ እተባበርሃለሁ” ሲል መለሰ።

ዬሁም “እንግዲያውስ ጨብጠኝ” ሲል መላ ሰለት፤ እጅ ለእጅ ተያይዘው ዬሁ ደግፎት በውረገላው ላይ አስቀመጠውና፤ ¹⁶ “ከእኔ ጋር ሆነህ እኔ ለእግዚአብሔር ምን ያህል ታማኝ እንደሆንሁ ራስህ ተመልከት” አለው፤ አብረውም እየጋለቡ ወደ ሰማርያ ሄዱ። ¹⁷ እዚያም በደረሱ ጊዜ ዬሁ አንድም ሳያስቀር የአካክላብን ዘመዶች በሙሉ ፈጀ፤ ይህም ሁሉ የሆነው እግዚአብሔር በነቢዩ በኤልያስ አማካይነት በተናገረው ቃል መሠረት ነበር።

ባዓል ተብሎ የሚጠራውን ጣዖት የሚያመልኩ ተገደሉ

¹⁸ ዬሁ የሰማርያን ሕዝብ በአንድነት ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ “ንጉሥ አካክላብ ባዓልን ያገለገለው በመጠኑ ነበር፤ እኔ ግን ከእርሱ ያበልጥ ላገለግለው እፈልጋለሁ።” ¹⁹ ስለዚህም የባዓልን ነቢያት በሙሉ፤ ባዓልን የሚያመልኩትንና ካህናቱን ጭምር በአንድነት ጠርታችሁ በብስቦልኝ፤ በምንም ምክንያት የሚቀር አይኑር፤ ምክንያቱም እኔ ለባዓል ታላቅ መሥዋዕት ስለሚቀርብ በዚያ የማይገኝ ማንም ሰው ሲኖር በሞት ይቀጣል።” ይህም ሁሉ ባዓልን የሚያመልኩትን ሁሉ ለመግደል ዬሁ የፈጠረው የተንኮል ህይወት ነበር። ²⁰ ከዚህም በኋላ ዬሁ “ባዓል ተብሎ ለሚጠራው ጣዖት የአንድ ቀን ከብረ በዓል ያደረግ!” ሲል ትእዛዝ ሰጠ፤ ይህም በፀዋጅ ተነገረ፤ ²¹ ዬሁም በኢስራኤል ምድር ሁሉ መልእክት አስተላለፈ፤ ባዓልን የሚያመልኩ ሁሉ ተሰበሰቡ፤ አንድም እንኳ የቀረ ሰው አልነበረም፤ ሁሉም ወደ ባዓል ቤተ መቅደስ ገብተው ዳር እስከ ዳር ሞሉት፤ ²² ከዚህም በኋላ ዬሁ የተቀደሱ አባላት ጎላፈ

የሆነውን ካህን አልባሳቱን ሁሉ እውጥቶ ለባዓል አምላኪዎች ያጉናጽፋቸው ዘንድ አዘዘ።²³ ከዚህም በኋላ ዬሁ ራሱ የሬካብ ልጅ ከሆነው ከኢዮናዳብ ጋር አብሮ ወደ ቤተ መቅደሱ ገባ፤ በዚያም ለሕዝቡ “እንግዲህ በዚህ የሚገኙት የባዓል አምላኪዎች ብቻ መሆናቸውንና እግዚአብሔርን የሚያመልክ አንድም አለመኖሩን በሚገባ አረጋግጡ” ሲል ተናገረ፤²⁴ ወዲያውም አርሱና ኢዮናዳብ ለባዓል የሚቃጠል መሥዋዕትና ሌላም ልዩ ልዩ መሥዋዕት ለማቅረብ ገቡ፤ ከዚህም ቀደም ብሎ ዬሁ በቤተ መቅደሱ ዙሪያ ሰማኒያ ወታደሮች በማሰለፍ “እነዚህን ሁሉ ሕዝብ እንድትገድሉ! ከእነሱም አንድ ሰው እንኳ እንዲያመልጥ የሚያደርግ ማንም ሰው ቢኖር በዚያ ሰው ምትክ አርሱ ራሱ ይገደላል!” ሲል መመሪያ ሰጥቶአቸው ነበር።

²⁵ ዬሁ መሥዋዕቱን አቅርቦ እንዳበቃ ወዲያውኑ ለዘብ ጠባቂዎችና ለጦር መኰንኖች “ገብታችሁ እነዚህን ሁሉ ግደሱ፤ አንድም ሰው እንዳያመልጥ!” ሲል አዘዘቸው፤ እነርሱም ሰይፍ ሰይፍቸውን በመምዘዝ ገብተው ሁሉንም ገደሉ፤ ሬባቸውንም ሁሉ እየጉተቱ ወደ ውጭ አወጡት፤ ከዚህም በኋላ ወደ ቤተ መቅደሱ ውስጠኛ ክፍል ገብተው፤²⁶ በዚያ ያመልኩት የነበረውን የድንጋይ ዐምድ ወደ ውጭ አውጥተው በእሳት አቃጠሉት፤²⁷ በዚህም ዐይነት ሁኔታ የተቀደለውን የድንጋይ ዐምድና ቤተ መቅደሱን አፈራረሱ፤ ቤተ መቅደሱንም መጽዳጃ አደረጉት፤ ዛሬም በዚሁ ዐይነት ይገኛል።²⁸ ዬሁ በእስራኤል የነበረውን የባዓልን ጣታታቂ እምልኮ ያስወገደው በዚህ ዐይነት ዘዴ ነበር፤²⁹ ነገር ግን ዬሁ እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራውን የንጉሥ ኢዮናብዓምን የኃጢአት መንገድ ከመከተል አልተገታም፤ ምክንያቱም ዬሁ ራሱ ቀደም ሲል ኢዮናብዓም በቤት ኤልና በዳን ላቆማቸው የወርቅ ጥጃ ምስሎች መስገዱ አልቀረም።³⁰ ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ዬሁ “በእክአብ ዝርያዎች ሁሉ ላይ ልታደርግ የሚገባህን ባዘዝኩህ መሠረት ፈጽመሃል፤ ከዚህም የተነሣ የአንተ ዝርያዎች እስከ እራት ትውልድ ድረስ በእስራኤል ላይ እንደሚነግሡ የተሰፋ ቃል እስጥሃለሁ” አለው።³¹ ዬሁ ግን የእስራኤል አምላክ ለሆነው ለእግዚአብሔር ሕግ በፍጹም ልቡ ታዛዥ ሆኖ እልተገኘም፤ ይህን ሰማድረግ ፈንታ እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራቸውን የኢዮናብዓምን ክፉ አርእያነት ተከተለ።

የዬሁ መዋት

³² በዚያም ዘመን እግዚአብሔር የእስራኤል ግዛት ሰፋቱ እንዲቀንስ ማድረግ ጀመረ፤ የሶርያ

ንጉሥ ሐዛኤል እስራኤልን ድል ነሥቶ የእስራኤልን ግዛት ሁሉ ያዞ።³³ እርሱም የያዘው ግዛት፤ ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተ ምሥራቅ፤ በስተ ደቡብ በኩል ከኦርኖን ወንዝ በላይ እስከ ምትገኘው እስከ ዓፍኤር ከተማ የሚደርስ ሲሆን፤ ይህም የጋድ፤ የሮቤልና በምሥራቅ የሚገኘው የምናሴ ነገድ እኩሌታ ይኖሩባቸው የነበሩትን የገለዓድንና የባሳንን ግዛቶች ያጠቃልላል።

³⁴ ዬሁ ያደረገው ሌላው ነገርና የጀግንነት ሥራውም ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል፤³⁵ ከዚህም በኋላ ዬሁ ሞተ፤ በሰማርያም ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ኢዮአካዝ ነገሠ፤³⁶ ዬሁ መኖሪያውን በሰማርያ በማድረግ በእስራኤል ላይ የነገሠበት ዘመን ሃያ ስምንት ዓመት ነበር።

ምዕራፍ 11

የይሁዳ ንግሥት ዐታልያ (ጎቶሊያ)
(2 ዜ.መ. 22፡10-23፡15)

¹ የንጉሥ አካዝያስ እናት ዐታልያ የልጅዋን መገደል እንደሰማች ወዲያውኑ የይሁዳ ንጉሣውን ቤተሰብ እባላት በሙሉ እንዲገደሉ ትእዛዝ ሰጠች።² ከእርስዋም እጅ ማምለጥ የቻለ የአካዝያስ ልጅ ኢዮአስ ብቻ ነበር፤ እርሱም እንኳ ከሌሎቹ ጋር እንዲገደል ተመክሮበት ነበር፤ ነገር ግን እከስቱ የነበረችው በእባትዋ ሰኩል የንጉሥ አካዝያስ እሳት የሆነችው፤ የንጉሥ ኢዮራም ልጅ ይሆኼባሰ በመደበች ከሞት ታደገችው፤ እርስዋም እርሱንና ሞግዚቱን ወስዳ በቤተ መቅደስ ውስጠኛ መገኛታ ክፍል ውስጥ ስለደበቀችው በዐታልያ እጅ ሳይገደል ቀረ።³ ዐታልያ በነገሠችበትም ስድስት ዓመት ጊዜ ውስጥ፤ ይሆኼባሰ ሕፃኑን ኢዮአስን በመከባከብ አሳደገችው።

⁴ ነገር ግን ዘበባተኛው ዓመት ካህኑ ዮዳሄ ስንጉሡ ከብር ፀሎትና ለቤተ መንግሥቱ ጠባቂዎች ሁሉ ጎላፊዎች ወደሆኑት የጦር መኰንኖች ሁሉ ልኮ ወደ ቤተ መቅደስ እንዲመጡ አስጠራቸው፤ በዚያም ሊያደርገው ያቀደውን ይሰማመበት ዘንድ በመሐላ እንዲያረጋግጡለት አደረገ፤ ከዚያም በኋላ የአካዝያስን ልጅ ኢዮአስን አሳያቸውና፤⁵ የሚከተለውን ትእዛዝ ሰጣቸው፡ “በሰንበት ቀን ለብዙ ጥበቃ ስምትሠማሩ በት ጊዜ ከእናንተ ከሦስት እንጹ አጅ ቤተ መንግሥቱን ያጠብቅ፤⁶ ሌላው አንድ ሦስተኛ እጅ የሱርን የቅጽር በር ይጠብቅ፤ የቀረው ሦስተኛ እጅ ደግሞ ከሌሎቹ ዘላቅ በስተኋላ ያለውን ቅጽር በር ይጠብቅ፤⁷ በሰንበት ቀን ከዘብ ጥበቃ ነፃ የሆኑት ሁለቱ ቡድኖች ግን ስንጉሡ

ሳይ እደጋ እንዳይደርስበት ሰመከሳከል ቤተ መቅደሱን ይጠብቁ፤ ⁸ንጉሥ ኢዮአስን በምት ጠብቁበትም ጊዜ ሰይፋችሁን መዝዛችሁ ወደ ሚሄድበት ስፍራ ሁሉ አብራችሁ ሂዱ፤ ወደ እናንተ ሰመቅረብ የሚደፍር ማንም ቢኖር ይገደል።”

⁹የጦር መኩንናቸውም ዮዳሄ የሰጠውን መመሪያ በመቀበል በሰንበት ቀን ለዘብ ጥበቃ የሚሠማሩትንና ከዘብ ጥበቃም የሚወጡትን ጭፍሮቻቸውን ጭምር አበልፈው ወደ አርሱ አመጡ። ¹⁰ዮዳሄም በቤተ መቅደሱ ተቀምጠው ይጠበቁ የነበሩትን የንጉሥ ዳዊትን ጦሮችና ጋሻዎች አውጥቶ ለጦር አለቆቹ ሰጣቸው፤ ¹¹ጭፍሮቹም ሰይፋቸውን እንደመዘከሩ ንጉሡን ከአደጋ ለመከላከል በመሠዊያው በኩል በቤተ መቅደሱ ፊት ለፊት ኩሪያውን እንዲበላቀቁ እደረጋቸው። ¹²ከዚያም በኋላ ዮዳሄ ኢዮአስን አውጥቶ በራሱ ሳይ ዘውድ ጫነበት፤ ለመንግሥቱ መመሪያ የሆነውንም ሕግ አንድ ቅጂ አሰረበው፤ በዚህ ዐይነት ሁኔታም ኢዮአስ ተቀብቶ ነገሠ፤ ሕዝቡም እያጨበጨቡ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው “ንጉሡ ለዘላለም ይኑር!” አሉ።

¹³ንግሥት ዐታልያም የከብር ዘቦቹንና የሕዝቡን ጩኸት ድምፅ በሰማች ጊዜ ሕዝቡ ወደ ተሰበስበት ቤተ መቅደስ ፈጥና ሄደች። ¹⁴እዚያም እንደደረሰች አዲሱ ንጉሥ በተለመደው ባሕል መሠረት በቤተ መቅደሱ መግቢያ በሚገኘው ዐዳድ እጠገብ ቆማ እየችው፤ እርሱም በጦር አዛዦቻችን በመሰበት ነፈዎች ታጅቦ ነበር፤ ሕዝቡም ሁሉ በደስታ ተሞልተው እልል እያሉ መለከት ይነፉ ነበር፤ ዐታልያም በድንጋጤ ልብስዋን ቀድላ “ይህ በከሕደት የተፈጸመ ሜራ ነው! ሜራ ነው!” ስትል ጮኸች።

¹⁵ዮዳሄ በበኩሉ ዐታልያ በቤተ መቅደሱ ከልል ውስጥ እንድትገደል አልፈለገም፤ ስለዚህም የጦር እስቆቹን “ግራና ቀኝ በተሰለፉት ዘቦች መካከል አውጥታችሁ ውሳኔአት፤ እርሰዋን ለመታደግ የሚሞክር ቢኖር ይገደል” ሲል አዘዛቸው። ¹⁶እነርሱም እርሰዋን አፈፍ አድርገው በመያዝ ወደ ቤተ መንግሥት ወሰዱት፤ እዚያም የፈረሰ መግቢያ ቅጽር በር ተብሎ በሚጠራው ስፍራ ገደሉአት።

ዮዳሄ ያደረገው ተሐድሶ
(2 ዚ.መ. 23፡16-21)

¹⁷ከህጉ ዮዳሄ ራሱ እንዲሁም ንጉሥ ኢዮአስና ሕዝቡ የእግዚአብሔር ወገኖች መሆናቸውን ለማደስ ከእግዚአብሔር ጋር ቃል ኪዳን እንዲገቡ እደረገ፤ በንጉሡና በሕዝቡም መካከል

ከል የጸና ቃል ኪዳን እንዲኖር አደረገ። ¹⁸ከዚህም በኋላ ሕዝቡ ወደ ባዓል ቤተ መቅደስ ሄደው አፈራረሱት፤ መሠዊያዎቻችንና ምስሎቹን ሁሉ ሰባበሩ፤ ማታን ተብሎ የሚጠራውንም የባዓል ካህን በመሠዊያዎቹ ፊት ለፊት ገደሉት።

ዮዳሄ ቤተ መቅደሱን በየተራ የሚጠብቁ ዘበኞችን መደበ፤ ¹⁹ከዚህም በኋላ እርሱ፣ የጦር አለቆች፣ የንጉሡ ከብር ዘብና የቤተ መንግሥቱ ዘብ ጠባቂዎች ንጉሡን ከቤተ መቅደስ እስከ ቤተ መንግሥት እጅበው እንዲሄዱና ሕዝቡም ሁሉ ከኋላ እንዲከተል አደረገ፤ ኢዮአስም በዘብ ጠባቂዎች ቅጽር በር በኩል ገብቶ በዙፋኑ ሳይ ተቀምጦ። ²⁰ሕዝቡም ሁሉ በደስታ ተሞልተው ነበር፤ ከተማይቱም ጸጥ አሰች፤ ምክንያቱም ዐታልያ በቤተ መንግሥት ውስጥ ተገድላ ነበር።

²¹ኢዮአስም በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ሰባት ዓመት ነበር።

ምዕራፍ 12

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአስ
(2 ዚ.መ. 24፡1-16)

¹ይሁ በአስራኤል በነገሠ በስባተኛው ዓመት ኢዮአስ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ መኖሪያውንም በአዩሩሳሌም እድርጎ እርባ ዓመት ገዛ፤ የእርሱ እናት ጸቢያ ተብላ የምትጠራ የቤርሳቤህ ከተማ ተወላጅ ነበረች። ²ከህጉ ዮዳሄ ይመክረውና ያስተምረው ሰላነበር፤ ኢዮአስ በዕድሜው ዘመን ሁሉ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሥራ ሠራ። ³ይሁን እንጂ በየኮረብታዎች ሳይ የሚገኙት የአረማውያን ማምላኪያዎች ሰላልተደመሰሰ፤ ሕዝቡ በዚያ ዕጣን እያጠኑ መሥዋዕት ማቅረባቸውን አንደቀጠሉ ነበር።

⁴ኢዮአስም ከሆናቱን ጦርቶ በቤተ መቅደስ ከሚቀርበው መሥዋዕት ጋር ግንኙነት ባለው ሁኔታ መባ ሆኖ የሚገባውን ገንዘብ ሁሉ በጥንቃቄ እንዲጠብቁ አዘዘ፤ ይኸውም ቋሚ ከሆነው ከዘወትር መሥዋዕት ጋር መባ ሆኖ የሚቀርበውና በበጎ ፈቃድ ሕዝቡ የሚያመጣውን ስጦታ ሁሉ የሚያጠቃልል ነበር። ⁵እያንዳንዱ ካህን ከሚያገለግላቸው ሰዎች የሚገኘውን የገንዘብ መባ ሁሉ በጥንቃቄ የመጠበቅ ኃላፊነት ተሰጠው፤ ገንዘቡንም እንዳስፈላጊነቱ ለቤተ መቅደሱ ግንና አገልግሎት እንዲያውሉት ነገራቸው።

⁶ነገር ግን ኢዮአስ አስከ ነገሠበት አስከ ሃያ ሦስተኛው ዓመት ድረስ ካህናቱ በቤተ መቅደሱ ሳይ ምንም ዐይነት እድሳት አላደረጉም፤ ስለዚህም ኢዮአስ ዮዳሄንና ሌሎቹንም ካህናት ወደ እርሱ ጠርቶ “ቤተ መቅደሱን ያላደሳችሁበት ምክንያት ምንድን ነው? ከዛሬ ጀምሮ

የምትቀበሉትን ገንዘብ መያዝ የሰባችሁም፤ ለቤተ መቅደሱ እድሳት ይውል ዘንድ ገንዘቡን አስረከቡ። አላቸው።⁸ ካህናቱም በዚህ ተስማምተው ቤተ መቅደሱን ለማደስ የነበራቸውን ተግባር አቆሙ።

⁹ ከዚህ በኋላ የዳሄ አንድ ሣጥን ወስዶ በመክደኛው ላይ ቀዳዳ አበጀ፤ ሣጥኑንም ወስዶ ወደ ቤተ መቅደስ ሲገቡ በስተ ቀኝ በሚገኘው መሠዊያ አጠገብ አኖረው፤ የየዕለቱ ተረኞች የነበሩትም ካህናት ስስግደት የሚመጡት ሕዝብ የሚስጡትን የገንዘብ መባ እየተቀበሉ በሣጥኑ ውስጥ ያስገቡት ነበር።¹⁰ ሣጥኑም በሚሞላበት ጊዜ የቤተ መንግሥቱ ጸሐፊና ሊቀ ካህናቱ እየመጡ ብሩን በመቁጠር በከረጢት እያሰሩ ያኖሩት ነበር።¹¹ ተከሰኝውንም ሐሳብ አጣርተው ከመዘገቡ በኋላ ለቤተ መቅደሱ እድሳት ሥራ ገላፊዎች ያስረከቡ ነበር፤ እነርሱም ገንዘቡን ተረከበው ለአናጢዎች፤ ለግንበኞች፤¹² ስድንጋይ ጠራቢዎች፤ ስማደሻ አገልግሎት የሚውል እንጨትና ድንጋይ ለሚገዙና እንዲሁም ሰልዩ ልዩ አስፈላጊ ነገሮች ለሚውል ተግባር ሁሉ ይከፍሉ ነበር።¹³ ሆኖም ከብር ለሚሠሩ ጽዋዎች፤ ድስቶችና መስከቶች ወይም ለመብራት መስብተሪያዎች ወይም ደግሞ ከብርም ሆነ ከወርቅ ለሚሠሩ ንዋያተ ቅድሳት ከዚያ ገንዘብ ላይ ተነሥቶ የሚከፈል ሐሳብ አልነበረም።¹⁴ ያ ገንዘብ በሙሉ በቤተ መቅደሱ እድሳት ተግባር ላይ ለተሠማሩት ሠራተኞችና ሰልዩ ልዩ ዕቃዎች መግዘያ ብቻ የሚውል ነበር።¹⁵ ለሥራው ገላፊነት የተመረጡትም ሰዎች ፍጹም ታማኞች ስለነበሩ፤ ስለ ገንዘቡ አወጣጥ ቅጥጥር ማድረግ አስፈላጊ አልነበረም።¹⁶ ስለ በደልና ስለ ኃጢአት መሥዋዕት የሚከፈለው ገንዘብ ግን ለካህናቱ ጥቅም የሚውል እንጂ ወደ ቤተ መቅደሱ እድሳት ሣጥን ውስጥ አይገባም ነበር።

¹⁷ በዚያን ጊዜ የሶርያ ንጉሥ ሐዛኤል በጋት ከተማ ላይ አደጋ ጥሎ ያዛት፤ ቀጥሎም በኢየሩሳሌም ላይ አደጋ ልመጣል ወሰነ።¹⁸ የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአስም ከእርሱ በፊት የነበሩትን ነገሥታት፤ ማለትም ኢዮሣፍጥ፤ ኢዮራምና አካዝያስ ለእግዚአብሔር ለይተው ያኖሩትን መገናኛ የራሱን መግ ጨምሮ በቤተ መቅደስና በቤተ መንግሥት ግምጃ ቤቶች የነበረውን ወርቅ ሁሉ በመሰብሰብ ገጸ በረከት አድርጎ ለንጉሥ ሐዛኤል ላከለት፤ ሐዛኤልም ይህን ተቀብሎ ሠራዊቱን ከኢየሩሳሌም መሰሰ።

¹⁹ ንጉሥ ኢዮአስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት ታሪክ መጽሐፍ ውስጥ ተመዝግቦ ይገኛል።

²⁰⁻²¹ ከዚህ በኋላ የንጉሥ ኢዮአስ ባለሟሉች የሆኑ ባለሥልጣኖች አደመበት፤ ከእነርሱም ሁለቱ የቬምዓት ልጅ ዮሐካርና የሾሚር ልጅ ይሆዛባድ ወደ ሲላ በሚወስደው ከኢየሩሳሌም በስተ ምሥራቅ በሚገኘው በተደሰደሰ መሬት ላይ በተሠራው ቤት ገደሉት፤ ኢዮአስም በዳዊት ከተማ በሚገኘው በነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ አሜስያስ ነገሠ።

ምዕራፍ 13

የእስራኤል ንጉሥ ኢዮአካዝ

¹ የአካዝያስ ልጅ ኢዮአስ በይሁዳ በነገሠ በሃያ ሦስተኛው ዓመት የይሁ ልጅ ኢዮአካዝ የእስራኤል ንጉሥ ሆነ፤ መኖሪያውንም በስማርያ አድርጎ ዐሥራ ሰባት ዓመት ገዛ፤² እርሱም ከእርሱ በፊት እንደነበረው እንደ ንጉሥ ኢዮርብዓም ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ፤ እስራኤልንም ወደ ኃጢአት መሬት ከከፉ ሥራውም ከቶ አልተገታም።³ ስለዚህም እግዚአብሔር በእስራኤል ላይ ተቈጥቶ የሶርያ ንጉሥ ሐዛኤልና የእርሱ ልጅ ቤንህዳድ በየጊዜው ተነሥተው በተከታታይ ድል እንዲነሡአቸው ፈቀደ።⁴ ከዚህ በኋላ ኢዮአካዝ ወደ እግዚአብሔር ጸሎየ፤ እግዚአብሔርም የሶርያ ንጉሥ በእስራኤልውያን ላይ የፈጸመባቸው ግፍ እጅግ ከባድ መሆኑን ተመልክቶ የኢዮአካዝን ጸሎት ሰማ።⁵ ስለዚህም እግዚአብሔር እስራኤልን ከሶርያውያን አጅ ነፃ የሚያወጣቸው መሪ ላከለት፤ እነርሱም ከዚያ በፊት በነበረው ዐይነት በሰላም ኖሩ።⁶ ይህም ሁሉ ሆኖ ንጉሥ ኢዮርብዓም እስራኤልን ወደ ኃጢአት ከመራበት ከበደል ሥራቸው አልተመለሱም፤ ይህን በማድረግ ፈንታ በኃጢአታቸው ጸንተው አሼራ ተብላ የምትጠራውን የሴት አምላክ ምስል በሰማርያ ማምስከ ቀጠሉ።

⁷ ንጉሥ ኢዮአካዝ ከጎምሳ ፈረሰኞች፤ ከዐሥር ሠረገላዎችና ከዐሥር ሺ ወታደሮች በቀር ሌላ የተደራጀ የጦር ጎይል አልነበረውም፤ ይህም የሆነበት ምክንያት ሌላውን ሠራዊቱን የሶርያ ንጉሥ እንደ ትቢያ ረጋግጦ ስለደመሰሰ በት ነው።

⁸ ንጉሥ ኢዮአካዝ የፈጸመው ሌላው ተግባርና የጀግንነት ሥራው ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል፤⁹ ኢዮአካዝ ሞተ፤ በሰማርያም ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ዮአስ ነገሠ።

የእስራኤል ንጉሥ ዮአስ

¹⁰ የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአስ በነገሠ በሠላሳ ስባ ተኛው ዓመት የኢዮአካዝ ልጅ ዮአስ የእስራኤል

ንጉሥ ሆነ፤ መኖሪያውንም በስማርያ አድርጎ ዐሥራ ስድስት ዓመት ገዛ።¹¹ እርሱም እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራ የንጉሥ ኢዮርብዓምን መጥፎ ምሳሌነት በመከተል ኃጢአት በመሥራቱ እግዚአብሔርን አሳዘነ።¹² የአሰ የፈጸመው ሌላው ነገር ሁሉ እንዲሁም በይሁዳ ንጉሥ አሜ ስያሰ ላይ ባደረገው ጦርነት የፈጸመው ጀግንነት ሔምር በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።¹³ ከዚህ በኋላ የአሰ ሞተ፤ በስማርያም በሚገኘው መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተኮቶ ልጁ ዳግማዊ ኢዮርብ ዓም ነገሠ።

የኤልሳህ መሞት

¹⁴ ነቢዩ ኤልሳህ በብርቱ ደዌ ታሞ ነበር፤ ተኝቶም ሊሞት በሚያጣጥርበት ጊዜ የእስራኤል ንጉሥ ዮአሰ ሊጠይቀው ሄደ፤ ድምፁን ከፍ በማድረግ “አቤቴ ሆይ! አቤቴ ሆይ! አንተ እኮ የእስራኤል ሕዝብ ኅይዳቸውና ጋሻ መከታቸው ነህ!” እያለ አለቀበለት።

¹⁵ ኤልሳህም ንጉሡን “አንድ ቀስትና ፍላጻዎች አምጣ” ሲል አዘዘው፤ ዮአሰም እንደታዘ ዘው አመጣ፤ ¹⁶ ኤልሳህም “ፍላጻዎቼን ለማስፈንጠር ተዘጋጅ!” አለው፤ ንጉሡም እንደታዘ ዘው አደረገ፤ ኤልሳህም እጆቹን በንጉሡ እጆች ላይ አኖረ፤ ¹⁷ ከዚያም በኋላ ንጉሡ የኤልሳህን መመሪያ በመከተል ወደ ሶርያ አትጣሚ የሚያሳየውን መስኮት ከፈተ፤ ኤልሳህም “ፍላጻውን አስፈንጥር!” አለው፤ ንጉሡም በፍጥነት ፍላጻውን እንዳስፈነጠረ ወዲያውኑ ኤልሳህ “አንተ የእግዚአብሔር ፍላጻ ነህ! በአንተም አማካይነት እግዚአብሔር ሶርያውያንን ድል ያደርጋል፤ ሶርያውያንን ድል እስከትነሣቸው ድረስ በአፈቃ ከተማ ትወጋቸዋለህ።”

¹⁸ ከዚህም በኋላ ኤልሳህ ንጉሡን “ሌሎቼ ንም ፍላጻዎች አንሥተህ በእነርሱ ምድርን ምታገ!” አለው፤ ንጉሡም ምድርን ሦስት ጊዜ መትቶ አቆመ፤ ¹⁹ ይህም ኤልሳህን አስቈጣው፤ ስለዚህም ንጉሡን “አምስት ወይም ሰድስት ጊዜ መትተህ ሲሆን ኖሮ በሶርያውያን ላይ ፍጹም ድልን ትቀዳጅ ነበር፤ እሁን ግን ሦስት ጊዜ ብቻ ድል ትነሣቸዋለህ አለው።”

²⁰ ኤልሳህም ሞተ፤ ተቀበረም።

ከሞአብ የሚመጡ አደጋ ጣዮች በየዓመቱ የእስራኤልን ምድር ይወርሩ ነበር፤ ²¹ አንድ ጊዜ ሥርዓት ቀብሮ በሚፈጽምበት ሰዓት ከእነዚያ አደጋ ጣዮች መካከል አንድ ቡድን ሲመጣ ስለታየ፤ የሚቀበረውን ሬሳ ወደ ኤልሳህ መቃብር ውስጥ በመደርወር ጥሰውት ሸሹ፤ ያም ሬሳ ከኤልሳህ አስከሬን ጋር በተገናኘበት ቅጽ ብት ወዲያውኑ ከሞት ተነሥቶ ቆመ።

በእስራኤልና በሶርያ መካከል የተደረገ ጦርነት

²² ኢዮአካዝ በነገሠበት ዘመን ሁሉ የሶርያ ንጉሥ ሐዛኤል እስራኤላውያንን በመጨቋን ያስጨንቃቸው ነበር፤ ²³ እግዚአብሔር ግን በቸርነቱ ምሕረትን በማድረግ ረዳቸው እንጂ እንዲያመሰሱ አልፈቀደም፤ ይህንንም ያደረገ በት ምክንያት ለአብርሃም፤ ለይስሐቅና ለያዕቆብ የሰጠውን ቃል ኪዳን በማሰብ ሕዝቡን ስላልረሳቸው ነው።

²⁴ የሶርያ ንጉሥ ሐዛኤል በሞተ ጊዜ፤ በእርሱ እግር ተተክቶ ልጁ ቢገህዳድ ነገሠ። ²⁵ ከዚህም በኋላ የእስራኤል ንጉሥ ዮአሰ ቢገህዳድን ሦስት ጊዜ ድል ነሥቶ በአባቱ በኢዮአካዝ ዘመን መንግሥት ቢገህዳድ ይዞአቸው የነበሩትን ከተሞች አስመለሰ።

ምዕራፍ 14

የይሁዳ ንጉሥ አሜስያሰ

(2 ዜ.መ. 25፡1-24)

¹ የኢዮአካዝ ልጅ ዮአሰ በእስራኤል ላይ በነገሠ በሁለተኛው ዓመት የኢዮአሰ ልጅ አሜስያሰ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ ² በነገሡም ጊዜ ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢዮሩሳሌም አድርጎ ሃያ ዘጠኝ ዓመት ገዛ፤ እናቱም ይሆዓዲን ተብላ የምትጠራ የኢዮሩሳሌም ሴት ነበረች። ³ አሜስያሰ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሥራ ሠርቶአል፤ ይሁን እንጂ እንደ ቀድሞ አያቱ እንደ ንጉሥ ዳዊት አልነበረም፤ እንደ ዳዊት በመሆን ፈንታ የአባቱን የኢዮአሰን ሬሳግ ተከተለ። ⁴ ይኸውም በየኮረብታዎች ላይ የተሠሩትን አረማውያን ማምላ ስያዎችን አሳፈረሰም፤ ከዚህም የተነሣ ሕዝቡ በየኮረብታዎቹ መሥጥዕት ማቅረባቸውንና ዕጣን ማጠናቸውን እንደቀጠሉ ነበር።

⁵ አሜስያሰ መንግሥቱን አደላድሎ እንደያዘ ወዲያውኑ፤ ቀደም ሲል ነግሞ የነበረውን አባቱን የገደሉትን ባለሥልጣናት በሞት ቀጣ፤ ⁶ ይሁን እንጂ ልጆቻቸውን አልገደለም፤ ይልቁንም በሙሴ ሕግ እግዚአብሔር “ልጆቻቸው በፈጸሙት ኃጢአት ወሳጆች በሞት አይቀጡበትም፤ ወሳጆችም በፈጸሙት ኃጢአት ልጆች በሞት አይቀጡበትም፤ እያንዳንዱ ሰው ራሱ በፈጸመው ወንጀል ብቻ በሞት ይቀጣ” ሲል የሰጠውን ትእዛዝ ፈጽሞአል።

⁷ አሜስያሰ “የጨው ሸለቆ” እየተባለ በሚጠራው ስፍራ ዐሥር ሺ የሚሆኑ የኤደም ወታደሮችን ፈጀ፤ ሲላሳ ቀብላ የምትጠራውንም ከተማ ይዞ “ዮቅትኤል” ብሎ ጠራት፤ እስከ አሁንም በዚሁ ስም ትጠራለች።

⁸ ከዚህ በኋላ አሜሲያስ ወደ እስራኤል ንጉሥ ወደ ዮአስ መልእክተኞች በመላክ “እንግዲህ ና ይዋጣልን!” ሲል ሰጦርነት አነሣ ሣው፤ ⁹ ንጉሥ ዮአስ ግን እንዲህ ሲል መስሰለት፤ “አንድ ጊዜ በሊዛናስ ተራራ ላይ የምትገኝ ኩርንችት ሰገዝባ ዛፍ ‘ሰውንድ ልጄ ሚስት ትሆነው ዘንድ ሴት ልጅህን ሰጠኝ’ ስትል መልእክት ላከችበት፤ ነገር ግን አንድ እውራ አግረ መንገዱን በዚያ ሲያልፍ ስሰረገ ጣት ያች ኩርንችት ሞተች፤ ¹⁰ አሜሲያስ ሆይ! እነሆ አንተም ኤዶማውያንን ድል ስላደረግህ ልብህ በትዕቢት ተሞልቶአል፤ በአገኘሽውም ድል በመደረግት ዐርፊህ በቤትህ ብትቀመጥ ይሻልሃል፤ በአንተና በሕዝብህ ላይ መቅሠፍትን የሚያስከትል ነገር ለመቆስቆስ ስለምን ትፈልጋለህ?”

¹¹ አሜሲያስ ግን የዮአስን መልስ ከምንም አልቈጠረውም፤ ስለዚህም ንጉሥ ዮአስ ሠራዊቱን አስከትሎ በአሜሲያስ ላይ በመዝመት በይሁዳ ምድር በምትገኘው በቤትሼሜሽ ጦርነት ገጠመው፤ ¹² የአሜሲያስም ሠራዊት ድል ተመታ፤ ወታደሮቹም ሁሉ ተቤታትነው ወደየቤታቸው ተመለሱ፤ ¹³ ዮአስም አሜሲያስን በሕይወቱ ማርታ ወደ ኢየሩሳሌም ለመድረስ ገሠገሠ፤ እዚያም እንደደረሰ ከኤፍሬም ቅጽር በር “የማእዘን ቅጽር በር” ተብሎ እስከሚጠራው በር ድረስ ጠቅላላ ርዝመቱ ሁለት መቶ ሜትር የሆነውን የቅጽር ግንብ አፈረሰ፤ ¹⁴ በዚያም ያገኘውን ወርትና ብር ሁሉ፤ የቤተ መቅደሱን ንዋያተ ቅድሳትና የቤተ መንግሥቱን ህብት ሁሉ ጭኖ ወደ ሰማርያ ተመለሰ፤ በመያዥያ ስም የተሠረዘው ሰዎችንም ይዞ ሄደ፤

¹⁵ ንጉሥ ዮአስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ እንዲሁም በይሁዳ ንጉሥ በአሜሲያስ ላይ ባደረገው ጦርነት የፈጸመው የጀግንነት ሥራ ጭምር በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል፤ ¹⁶ ዮአስ ሞተ፤ ሰብማርያ በሚገኘውም የነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ዳግማዊ ኢዮርብ ሳም ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ አሜሲያስ መሞት
(2 ዜ.መ. 25:25-28)

¹⁷ የእስራኤል ንጉሥ ዮአስ ከሞተ በኋላ፤ የይሁዳ ንጉሥ አሜሲያስ ዐሥራ አምስት ዓመት ቆየ፤ ¹⁸ አሜሲያስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።

¹⁹ አሜሲያስን ለመግደል በኢየሩሳሌም ሤራ ተጠንሰሰ ነበር፤ ስለዚህ አሜሲያስ ሽሽቶ ወደ ላኪሽ ከተማ ሄደ፤ ጠላቶቹ ግን ተከታትለው

በመሄድ ገደሉት፤ ²⁰ ፈጣውም በፈረስ ተጭኖ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘውም የነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ። ²¹ የይሁዳም ሕዝብ ዐሥራ ስድስት ዓመት ዕድሜ የነበረውን ልጁን ያዘያንን አነገሡ፤ ²² ያዘያንም ቀድሞ ተያዳ የነበረችውን ኤላትን ከአባቱ ሞት በኋላ በጦር ኀይል ድል ነገሥቱ በማስመልስ አንደገና ሠራት።

የእስራኤል ንጉሥ ዳግማዊ ኢዮርብ ሳም

²³ የኢዮአስ ልጅ አሜሲያስ በይሁዳ በነገሠ በዐሥራ አምስተኛው ዓመት የዮአስ ልጅ ኢዮርብም በእስራኤል ላይ ነገሠ፤ እርሱም መኖሪያውን በሰማርያ አድርጎ እርባ አንድ ዓመት ገዛ። ²⁴ ዳግማዊ ኢዮርብምም እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራ ከአርሱ በፊት የነበረውን የነባጥ ልጅ የኢዮርብምን መሞፍ አርአያነት በመከተል ኃጢአት በመሥራቱ አግዚአብሔርን አሳዘነ፤ ²⁵ ቀድሞ የእስራኤል ይዞታ የነበረውን በስተ ስሜን ከሐማት መተላለፊያ ጀምሮ በስተ ደቡብ እስከ ሙት ባሕር የሚገኘውን ግዛት ሁሉ ድል ነገሥቱ እንደገና አስመለሰ፤ ይህም ሁሉ የተፈጸመው በጋትሔፌር ተወላጅ እገልጋይ በሆነው በአሚታይ ልጅ በነቢዩ ዮናስ አማካይነት የእስራኤል አምላክ የሆነ አግዚአብሔር በሰጠው የተስፋ ቃል መሠረት ነው።

²⁶ አግዚአብሔር የእስራኤላውያንን እሠቃቂ መከራ ተመልክቶ ነበር፤ እነርሱን በመርዳት የሚታደጋቸው ማንም አልነበረም። ²⁷ ይሁን እንጂ እነርሱ ለዘላለም ፈጽሞ እንዲደመሱ ደግሞ የአግዚአብሔር ፈቃድ አልነበረም፤ ስለዚህም በዳግማዊ ኢዮርብ ሳም አማካይነት በመታደግ አዳናቸው።

²⁸ ዳግማዊ ኢዮርብ ሳም ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ፤ በጦርነት ላይ ያሳየው ጀግንነት፤ እንዲሁም የይሁዳ ግዛት የነበሩት ደማሰቆና ሐማት ለእስራኤል እንዲመለሱ ያደረገበት ታሪካዊ ዝቅረ ነገር ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል። ²⁹ ከዚህ በኋላ ዳግማዊ ኢዮርብ ሳም ሞተ፤ በነገሥታት መካነ መቃብርም ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ዘክርያስ ነገሠ።

ምዕራፍ 15

የይሁዳ ንጉሥ ያዘያን
(2 ዜ.መ. 26:1-23)

¹ ዳግማዊ ኢዮርብ ሳም በእስራኤል በነገሠ በሃያ ስባተኛው ዓመት የአሜሲያስ ልጅ ያዘያን በይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ ² እርሱም በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ዐሥራ ስድስት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውም በኢየሩሳሌም አድርጎ ኀምሳ ሁለት

ዓመት ገዛ፤ እናቱም ይኮልያ ተብላ የምትጠራ የኢየሩሳሌም ተወላጅ ነበረች።³ እርሱም የአባቱን መልካም አርአያነት በመክተል እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሥራ ሠራ፤⁴ ነገር ግን በየኮረብታዎች ላይ የነበሩትን አረማውያን የማምሳኪያ ቦታዎች አልደመሰሰም፤ ስለዚህም ሕዝቡ በየኮረብታዎች ላይ መሥዋዕት ማቅረባቸውንና ዕጣን ማጠናቸውን እንደቀጠሉ ነበር፤⁵ በኋላም እግዚአብሔር በዋሽያን ላይ አሠቃቂ የሆነ የቆዳ በሽታ አሳደረበት፤ እስከ ዕለት ሞቱ ድረስ ይህ በሽታ ስላልሰቀቀው ከሥራው ሁሉ ተገልሎ በተለየ ቤት ውስጥ ሰብቻው ይኖር ነበር፤ በዚህም ጊዜ መንግሥቱን ሲመራ የቆየው ልጁ ኢዮአታም ነበር።

⁶ ንጉሥ ዋሽያን ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ውስጥ ተመዝግቦ ይገኛል።⁷ ዋሽያን ሞተ፤ በዳዊት ከተማ ስሚገኘው በቀድሞ አባቶቹ መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ኢዮአታም ነገሠ።

የእስራኤል ንጉሥ ዘካርያስ

⁸ ዋሽያን በይሁዳ በነገሠ በሠላሳ ስምንተኛው ዓመት የዳግማዊ ኢዮርብዓም ልጅ ዘካርያስ በእስራኤል ነገሠ፤ መኖሪያውንም በሰማርያ አድርጎ ስድስት ወር ገዛ፤⁹ እርሱም ክረርሱ በፊት እንደነበሩት ነገሥታት ሁሉ ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ፤ እንዲሁም እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራ የነበጥ ልጅ የንጉሥ ኢዮርብዓምን መጥፎ አርአያነት ተከተለ፤¹⁰ ሻሉም ተብሎ የሚጠራው የያቤሽ ልጅ ሜራ በሚድረግ ዬብሳንም ተብላ በምትጠራው ስፍራ ንጉሥ ዘካርያስን ገድሎ በእርሱ እግር ነገሠ።

¹¹ ንጉሥ ዘካርያስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።

¹² በዚህም ዐይነት ሁኔታ እግዚአብሔር ለንጉሥ ዬሁ “ዝርያዎችህ እስከ አራት ትውልድ በእስራኤል ይነግሣሉ” ሲል የተናገረው የተስፋቃል ተፈጽመ።

የእስራኤል ንጉሥ ሻሉም

¹³ ዋሽያን በይሁዳ በነገሠ በሠላሳ ዘጠነኛው ዓመት የያቤሽ ልጅ ሻሉም የእስራኤል ንጉሥ ሆነ፤ መኖሪያውንም በሰማርያ አድርጎ አንድ ወር ብቻ ገዛ።

¹⁴ ምናሔም ተብሎ የሚጠራው የጋዲ ልጅ ከቲርጽ ተነሥቶ ወደ ሰማርያ ሄደ፤ ሻሉምንም ገድሎ በእርሱ እግር ነገሠ።¹⁵ ሻሉም ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ፤ እንዲሁም እርሱ የጠነ

ሰበው ሜራ ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።¹⁶ ምናሔም ከቲርጽ ተነሥቶ በሚያልፍበት ጊዜ እግረ መንግዱን የቲፍሳሕን ከተማ፤ ነዋሪዎችዋንና በዙሪያዋ የነበረውን ግዛት ሁሉ ደመሰሰ፤ ይህንንም ያደረገበት ምክንያት የከተማይቱ ነዋሪዎች ለእርሱ እጃቸውን ለመስጠት ባለማፍቀዳቸው ነበር፤ ከዚህም የተነሣ ነፍስ ጡሮችን እንኳ ሳይምር ሆዳቸውን ቀደደ።

የእስራኤል ንጉሥ ምናሔም

¹⁷ ዋሽያን በይሁዳ በነገሠ በሠላሳ ዘጠነኛው ዓመት የጋዲ ልጅ ምናሔም በእስራኤል ነገሠ፤ መኖሪያውን በሰማርያ አድርጎ ዐሥር ዓመት ገዛ።¹⁸ እስከ ዕድሜው ፍጻሜ ድረስ እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራ የነበጥ ልጅ ኢዮርብዓምን መጥፎ አርአያነት በመክተል ኃጢአት በመሥራቱም እግዚአብሔርን አሳዘነ።¹⁹ የአሦር ንጉሠ ነገሥት ቲግላት ፐሌሴር እስራኤልን ወረረ፤ ምናሔም በአገሩ መንግሥት ላይ ሥልጣኑን እንዲያጸናልትና እንዲያግፈው ለመማጽን ሠላሳ አራት ሺ ኪሉ የሚመዝን ብር እጅ መንሻ አድርጎ ለቲግላት ፐሌሴር ሰጠው።²⁰ ምናሔም ገንዘቡን የሰበሰበው የእስራኤል ክቡርታዎች እያንዳንዳቸው ጎምሳ ጥራ ብር አዋጥተው እንዲሰጡ በማስገደድ ነበር። በዚህም ዐይነት ሁኔታ ቲግላት ፐሌሴር በሰላም ወደ አገሩ ተመልሶ ሄደ።

²¹ ምናሔም ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል፤²² ምናሔም ሞተ፤ ተቀበረም፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ፈቃሕያ ነገሠ።

የእስራኤል ንጉሥ ፈቃሕያ

²³ ዋሽያን በይሁዳ በነገሠ በጎምሳኛው ዓመት የምናሔም ልጅ ፈቃሕያ በእስራኤል ነገሠ፤ መኖሪያውንም በሰማርያ አድርጎ ሁለት ዓመት ገዛ፤²⁴ እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራ የነበጥ ልጅ ንጉሥ ኢዮርብዓምን መጥፎ አርአያነት በመክተል ኃጢአት በሰላም እግዚአብሔርን አሳዘነ።²⁵ ከፈቃሕያ ሠራዊት መካከል ፋቂሔ ተብሎ የሚጠራ የረማልያ ልጅ የሆነ አንድ የጦር መኰንን ከጎምሳ የገለጻድ ሰዎች ጋር ሆኖ ሜራ ጠነሰሰ፤ በሰማርያ በቤተ መንግሥቱ ውስጥ በሚገኘው ምሽግ ውስጥ ዘልቆ በመግባትም ፈቃሕያን ክላርትብና ክፕርዬ ጋር ገድሎ በፈቃሕያ እግር ተተክቶ ነገሠ።

²⁶ ፈቃሕያ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።

የእስራኤል
ንጉሥ ፈቁሔ

²⁷ የዝያን በይሁዳ በነገሠ በነገሥት ሁለተኛው ዓመት የረማልያ ልጅ ፈቁሔ በእስራኤል ነገሠ፤ መኖርያውንም በሰማርያ እድርን ሃያ ዓመት ገዛ። ²⁸ እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራ የነበጥ ልጅ ንጉሥ እሱርብንም መጥፎ እርአያነትን በመከተል ኃጢአት ስለሠራ እግዚአብሔርን አሳዘነ።

²⁹ የአሦር ንጉሠ ነገሥት ቲግላት ፐሌሴር ዓላን፤ እቤልቤትማዕካ፤ ያኖሐ፤ ቄዴሽና ሐጻር ተብለው የሚጠሩትን ከተሞች፤ እንዲሁም የገሰዓድን፤ የገሊሳንና የንፍታሌምን ግዛቶች በመውረር ሕዝቡን ወደ አሦር ማርከ የወሰደውም ያሽው ፈቁሔ በነገሠበት ዘመን ነበር።

³⁰ የዝያን ልጅ ኢዮአታም በይሁዳ በነገሠ በሃያኛው ዓመት የኤላ ልጅ ሆሴዕ በንጉሥ ፈቁሔ ላይ ሜራ ጠነሰ፤ እርሱንም ገድሎ በእስራኤል ላይ ነገሠ፤ ³¹ ፈቁሔ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በእስራኤል ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአታም
(2 ዘ.መ. 2711-9)

³² የረማልያ ልጅ ፈቁሔ በእስራኤል በነገሠ በሁለተኛው ዓመት የዝያን ልጅ ኢዮአታም የይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ ³³ በነገሡም ጊዜ ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት ነበር፤ መኖርያውንም በእሩሳሌም እድርን ዐሥራ ስድስት ዓመት ገዛ፤ እናቱም የሩሻ ተብላ የምትጠራ የጸዶቅ ልጅ ነበረች። ³⁴ የአባቱንም የዝያን መልካም አርአያነት በመከተል እግዚአብሔርን ደስ የሚያስኝ ሥራ ሠራ። ³⁵ ነገር ግን በየኮረብታዎች ላይ የነበሩትን አረማውያን መሠዊያዎችን አላስወገደም፤ ሕዝቡም መሥዋዕት ማቅረባቸውንና ዕጣን ማጠናቸውን እንደቀጠሉ ነበር፤ የቤተ መቅደሱን ሰሜናዊ ቅጽር በር ያሠራ ይሸው ኢዮአታም ነበር።

³⁶ ኢዮአታም ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል። ³⁷ እግዚአብሔር በመጀመሪያ የሶርያ ንጉሥ ረጺን፤ ቀጥሎም የእስራኤል ንጉሥ ፈቁሔ በይሁዳ ላይ አደጋ እንዲጥሱበት የላካቸው ይሸው ኢዮአታም በይሁዳ በነገሠበት ዘመን ነበር፤ ³⁸ ኢዮአታም ሞተ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘው የነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ አካዝ ነገሠ።

ምዕራፍ 16
የይሁዳ ንጉሥ አካዝ
(2 ዘ.መ. 2811-27)

¹ የረማልያ ልጅ ፈቁሔ በእስራኤል በነገሠ በዐሥራ ስባተኛው ዓመት የኢዮአታም ልጅ አካዝ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ ² በነገሡም ጊዜ ዕድሜው ሃያ ዓመት ነበር፤ እርሱም መኖሪያውን በእየሩሳሌም እድርን ዐሥራ ስድስት ዓመት ገዛ፤ እርሱም የቀድሞ አባቱን የንጉሥ ዳዊትን መልካም እርአያነት አልተከተለም፤ ይህን በማድረግ ፈንታ አምላኩን እግዚአብሔርን ደስ የማያስኝ ሥራ ሠራ፤ ³ የእስራኤልንም ነገሥታት መጥፎ እርአያነት ተከተለ፤ የገዛ ልጁን እንኳ ሳይቀር ለጣባታት የሚቃጠል መሥዋዕት እድርን አቀረበ፤ ይህንንም የፈጸመው የእስራኤል ሕዝብ ወደ ተስፋይቱ እገር ለመግባት ወደፊት እየገፉ በመጡ ጊዜ እግዚአብሔር ከዚያችም ድር ነቃቅሎ ያስወገዳቸው አረማውያን ሕዝብ ይሠሩት የነበረውን አስጸያፊ ድርጊት በመከተል ነው። ⁴ አካዝ በየኮረብታዎች ላይ በተሠሩት አረማውያን ማምሰሪያ ስሩራዎችና በእያንዳንዱም ዛፍ ሥር መሥዋዕት በማቅረብ ዕጣን አጣነ።

⁵ የሶርያ ንጉሥ ረጺንና የእስራኤል ንጉሥ ፈቁሔ በእየሩሳሌም ላይ እደጋ በመጣል ከበቡ አት፤ ነገር ግን አካዝን ድል ሊያደርጉት አልቻሉም። ⁶ በዚያኑ ጊዜ የሶርያ ንጉሥ ረጺን የኤላትን ከተማ አስመልሶ በቀጥጥሩ ሥር በማድረግ በዚያ የነበሩትን አያሁዳውያን አሰወጣ፤ ያን ጊዜ በኤላት የሰፈሩት ኤደማውያን እስከ አሁን በዚያ ይገኛሉ። ⁷ ከዚህም የተነሣ ንጉሥ አካዝ ወደ አሦር ንጉሠ ነገሥት ወደ ቲግላት ፐሌሴር “እኔ ለአንተ ታማኝ አገልጋይ ሆኜ፤ ስለዚህም ወደ እኔ መጥተህ አደጋ ከጣሉብኝ ከሶርያና ከእስራኤል ነገሥታት እጅ በመታደግ አድነኝ” የሚል ጥያቄ የያዘ መልእክተኞች ላከ። ⁸ ከዚህም በቀር እካዝ በቤተ መቅደስና በቤተ መንግሥቱ ዕቃ ግምጃ ቤት ሰብሰቦ ለዚሁ ለእሦር ንጉሥ ገጸ በረከት በማድረግ ላከለት። ⁹ የአካዝን ጥያቄ በመቀበል ቲግላት ፐሌሴር ወዲያውኑ ዘምቶ ደማስቆን በቀጥጥሩ ሥር አደረገ፤ ንጉሥ ረጺንንም ገደለ፤ ሕዝቡንም ማርከ ቂር ተብላ ወደምትጠራው ስፍራ ወስዳቸው።

¹⁰ ንጉሥ አካዝ ወደ ደማስቆ ሄዶ ከንጉሠ ነገሥት ቲግላት ፐሌሴር ጋር በተገናኘ ጊዜ በዚያ እንድትመሠዊያ እየ፣ ያንን መሠዊያ በተመሳሳይ ሁኔታ መሥራት የሚያስችለውን ቅርጽ አዘጋጅቶ ለካህኑ ለኦሪያ ላከለት፤ ¹¹ ስለዚህም ኦሪያ ንጉሥ አካዝ ተመልሶ ከመምጣቱ በፊት

ልክ ያንኑ የሚመስል መሠዊያ ሠራ፤ ¹² አካዝም ከደማሽቆ በተመለሰ ጊዜ ያ መሠዊያ በትክክል መሠራቱን አይቶ በሥነ ሥርዓት በመቅረብ በመሠዊያው ላይ ወጣ፤ ¹³ እንዲሁም በዚያ መሠዊያ ላይ የእንሰሳት መሥዋዕትና የእህል መባ አቀረበ፤ የመዛውን ወይን ጠጅና ለደኅንነት የሚቀርበውንም የጎብረት መሥዋዕት ደም አፈሰሰበት። ¹⁴ ከነሐስ ተሠርቶ ለእግዚአብሔር የተለየውም መሠዊያ በዚያ አዲስ መሠዊያና በቤተ መቅደሱ መካከል ነበር፤ አካዝም ያንን መሠዊያ አስነሥቶ እርሱ ባሠራው በአዲሱ መሠዊያ በስተ ሰሜን በኩል አናረው፤ ¹⁵ ከዚህ በኋላ አራያን እንዲህ ሲል አዘዘው፡ “ይህንን የእኔን ታላቅ መሠዊያ ማለፍ ለሚቀርበው የሚቃጠል መሥዋዕት፤ በምሽት ለሚቀርበውም የእህል መባ ስለ ንጉሡና ስለ ሕዝቡ የሚቀርበው የሚቃጠል መሥዋዕትና የእህል መባ የሚቀርብበትና የሕዝቡ የወይን ጠጅ መባ የሚፈስበት እንዲሆን አድርግ፤ የሚሠውትንም የእንሰሳት ደም ሁሉ በእርሱ ላይ አፍሰስ፤ ከነሐስ የተሠራው መሠዊያ ግን እኔ ራሴ የምፈልገውን ነገር የምጠይቅበት እንዲሆን አድርግ።” ¹⁶ አራያም ንጉሡ እንዳዘዘው አደረገ።

¹⁷ ንጉሥ አካዝ በቤተ መቅደስ ውስጥ መገልገያ የነበሩትን ከነሐስ የተሠሩ መንኲራኩሮች ቂርባ አስወገደ፤ በእነርሱ ላይ የነበሩትንም የመታጠቢያ ሳሕኖች ወሰደ፤ ከነሐስ የተሠራውን የውሃ ማጠራቀሚያ በርሜል ከታች በኩል ተሸከመውት ከነበሩት ከነሐስ ከተሠሩት ከዐሥራ ሁለት የኮርማ ቅርጾች ጀርባ ላይ አንሥቶ ከድንጋይ በተሠራ መሠረት ላይ አናረው። ¹⁸ አካዝ የአሦርን ንጉሠ ነገሥት ሰማስሶስት ሲል ንጉሣዊ ዙፋን የሚዘረጋበትን ሉዓላዊ ሰፍራ አስወገደ፤ ከዚያ በፊት የነበረ ማንኛውም ንጉሥ ወደ ቤተ መቅደስ ይገባዘት የነበረውንም ልዩ ዘር ዘጋ።

¹⁹ ንጉሥ አካዝ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል፤ ²⁰ አካዝ ሞተ፤ በዳዊት ከተማ በሚገኘው በነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ሕዝቅያስ ነገሠ።

ምዕራፍ 17

የእስራኤል ንጉሥ ሆሴዕ

¹ አካዝ በይሁዳ በነገሠ በዐሥራ ሁለተኛው ዓመት የኤላ ልጅ ሆሴዕ በእስራኤል ንጉሥ ሆነ፤ መኖሪያውንም በሰማርያ አድርጎ ዘጠኝ ዓመት ገዛ፤ ² እርሱም ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ፤ ይሁን እንጂ የእርሱ

በደል ከእርሱ በፊት የነበሩት የእስራኤል ነገሥታት የፈጸሙትን ያህል አልነበረም፤ ³ የአሦር ንጉሥ ሻልማንኤሴር ጦርነት በገጠመው ጊዜ ተሸንፎ አጁን በመስጠት በየዓመቱ ይገብርለት ጀመረ። ⁴ ነገር ግን ከጥቂት ዓመታት በኋላ ንጉሥ ሆሴዕ፤ ሶአ ተብሎ ወደሚጠራው ወደ ግብጽ ንጉሥ መልእክተኞች በመላክ ይረዳው ዘንድ ጠየቀ፤ በየዓመቱ ለአሦር ንጉሥ ይሰጠው የነበረውንም ግብር አቆመ፤ ሻልማንኤሴር ይህን በሰማ ጊዜ ሆሴዕን አስደዞ ወዲያ ቤት አስገባው።

ሰማርያ ወደቀች

⁵ ከዚህ በኋላ ሻልማንኤሴር እስራኤልን ዘመውረረ ሰማርያን ከበበ፤ ከከበባውም ሦስት ዓመት በኋላ፤ ⁶ ይኸውም ሆሴዕ በነገሠ በዘጠነኛው ዓመት ሻልማንኤሴር ድል አድርጎ ሰማርያን ያዘ፤ እስራኤላውያንንም ማርኮ በእስረኛነት ወደ አሦር ወሰዳቸው፤ ከእነርሱም ጥቂቶች በሐላሕ ከተማ፤ ጥቂቶቹ በጎዛን አውራጃ ውስጥ በሚገኘው በሐርሪ ወንዝ አጠገብ፤ እንዲሁም ሌሎች ዘሚዶን ከተሞች እንዲሰፍሩ አደረገ።

⁷ ሰማርያ ወደቀች፤ ይህም የሆነበት ምክንያት እስራኤላውያን በሠሩት ኃጢአት ከግብጽ ንጉሥ እጅ በመታደግ አውጥቶ ወደ ተስፋይቱ ምድር የሚራቸውን አምላካቸውን እግዚአብሔርን በማሳዘናቸው ነበር፤ ይኸውም ለባዕዳን አማልክት ሰገዱ፤ ⁸ ሕዝቡ ወደ ፊት አየገፉ በመጡ ጊዜ ከፈታቸው ነቃቅሎ ያጠፋላቸውን የአረማውያን ሕዝብ መጥፎ ልማድ ተከተሉ፤ እንዲሁም የእስራኤል ነገሥታት ያሰራጩትን መጥፎ ልማድ ተቀባዮች ሆኑ። ⁹ እስራኤላውያን አምላካቸው እግዚአብሔር የሚጠላውን ነገር ሁሉ አደረጉ፤ ከትንሽ መንደር አንሥቶ እስከ ትልቅ ከተማ ድረስ በነጠረ ከተሞቻቸው ሁሉ በየትረብታዎቹ አረማውያን ማምለኪያ ስፍራዎችን ሠሩ፤ ¹⁰ በኩረብታዎች ሁሉ ላይና በየዛፋ ጥላ ሥር የድንጋይ ዐምዶችንና አሺራ ተብላ የምትጠራውን የሴት አምላክ ምስሎች አቆሙ፤ ¹¹ እግዚአብሔር ከምድሪቱ ነቃቅሎ ያስወጣቸውን የአረማውያን ሕዝብ ልማድ በመከተል በአረማውያን መሠዊያዎች ሁሉ ላይ ዕጣን አጠነ፤ በዚህም ከፋ ሥራቸው ሁሉ የእግዚአብሔርን ቍጣ አነሣሡ፤ ¹² እግዚአብሔር ለጣዖት እንዳይሰግዱ ያዘነቸውንም ሕግ ሁሉ አፈረሰ።

¹³ እግዚአብሔርም እስራኤልንና ይሁዳን የሚያስጠነቅቁ መልእክተኞችንና ነቢያትን በመላክ “ከከፋ መንገዳችሁ ሁሉ ተመለሱ፤

እገልጋዮቹ በሆኑት ነቢያት አማካይነት ሰቀድሞ አባቶቻችሁና ለእናንተም በሰጠሁት ሕግ የተጻፈውን ትእዛዝ ጠብቁ” ብሎ ነግሮአቸው ነበር። ¹⁴ እነርሱ ግን መታዘዝ አልፈሉም፤ በእምላካቸው በእግዚአብሔር እንዳልታመኑ እንደ ቀድሞ አባቶቻቸው አልኸኙም ሆኑ። ¹⁵ የሰጣቸውንም መመሪያዎች ለመቀበል እምቢ አሉ፤ ከቀድሞ አባቶቻቸው ጋር የነበረውንም ቃል ኪዳን አልጠበቁም፤ የሰጣቸውንም ማስጠንቀቂያዎች ሁሉ ቸል አሉ፤ ለከንቱ ጣዖታት በመሰገድ ራሳቸውም ከንቱዎች ሆኑ። የእነርሱን መጥፎ ምሳሌነት እንዳይወርሱ እግዚአብሔር የሰጣቸውን ትእዛዝ በመሻር በኩረያቸው የሚኖሩ የአረማውያንን ሕዝብ ልማድ ሁሉ ተከተሉ። ¹⁶ የእምላካቸውን የእግዚአብሔርን ሕግ ሁሉ በመጣስ የሚሰግዱላቸውን ከወርቅ የተሠሩ ሁለት ኮርማዎችን አቆሙ፤ እንዲሁም እጁ ተብላ የምትጠራውን ሴት አምላክ ምስል ሠሩ፤ ለከዋክብት ሰንዱ፤ ባዓል ተብሎ ለሚጠራውም ባዕድ አምላክ እገልጋዮች ሆኑ። ¹⁷ ለእነዚያም አረማውያን አማልክነት ወንዶችና ሴቶች ልጆቻቸውን የሚቃጠል መሥዋዕት አድርገው አቀረቡ፤ ከመታን ጠሪዎችና ከጠንቋዮችም ምዝር ጠየቁ፤ እግዚአብሔር ለሚጠላው ክፉ ነገር ሁሉ ራሳቸውን አላልፈው በመሰጠት የእግዚአብሔርን ቅጣ አነሳሡ። ¹⁸ እግዚአብሔርም በእስራኤል ላይ ተቈጥቶ የይሁዳን መንግሥት ብቻ በመተውእስራኤላውያንን ከፊቱ አስወገደ።

¹⁹ ነገር ግን የይሁዳ ሕዝብም ቢሆኑ፤ አምላካቸው እግዚአብሔር የሰጣቸውን ሕግ አልጠበቁም ነበር፤ እነርሱም የእስራኤል ሕዝብ የተቀበሉትን ልማድ ተከታዮች ነበሩ። ²⁰ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ሁሉ ተዋቸው፤ ከፊቱም እስኪወገዱ ድረስ ጨካኞች ለሆኑት ጠላቶቻቸው እሳልፎ በመስጠት ቀጣቸው።

²¹ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከይሁዳ ከለየ በኋላ እስራኤላውያን የነባሉን ልጅ ኢየሮብዓምን መርጠው አነገሡ፤ ኢየሮብዓምም አምላካቸውን እግዚአብሔርን እንዲተው በማድረግ እሠቃቂ ወደ ሆነ ኃጢአት መራቸው፤ ²² እነርሱም የኢየሮብዓምን መጥፎ አርአያነት በመከተል እርሱ የፈጸመውን ኃጢአት ሁሉ መሥራት ቀጠሉ። ²³ በመጨረሻም እግዚአብሔር ከፊቱ አስወገዳቸው፤ ይህንንም እንደሚፈጽምባቸው እገልጋዮቹ በሆኑ ነቢያት አማካይነት አስቀድሞ አስጠንቅቆአቸው ነበር፤ የእስራኤል ሕዝብ እስከ አሁን ወደሚኖሩበት ወደአሦር ተማርከው የሄዱት እነሆ በዚህ ዐይነት ሁኔታ ነበር።

አሦራውያን በእስራኤል ምድር እንዲሰፍሩ ተደረገ

²⁴ የአሦር ንጉሠ ነገሥት በባሲሎን፤ ኩታ፤ ዲዋ፤ ሐማትና ሰፋርዋይም ተብለው በሚጠሩት ከተሞች ይኖሩ የነበሩትን አረማውያን ሕዝብ እምጥቶ ተሰድደው በሄዱት በእስራኤላውያን እግር በመተካት በሰማርያ ከተሞች እንዲሰፍሩ አደረገ፤ እነርሱም እነዚህን ከተሞች ወርሰው በዚያ መኖር ጀመሩ። ²⁵ እነርሱም በዚያ ስፍራው መኖር እንደጀመሩ እግዚአብሔርን አላመለከትም ነበር። ስለዚህም እግዚአብሔር አንበሳችን በመላክ ከእነርሱ ጥቂቶቹን ለባብረው እንዲገድሱ አደረገ። ²⁶ ለአሦርም ንጉሠ ነገሥት “በሰማርያ ከተሞች ስፍራው እንዲኖሩ ያደረግሃቸው ሕዝቦች የዚያችን ኣገር እምላክ ሕግ የሚያውቁ ሆነው አልተገኙም፤ ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ለባብረ የሚገድሱ አንበሳችን ላከባቸው” የሚል ወሬ ደረሰው። ²⁷ ስለዚህም ንጉሠ ነገሥቱ “ማርከን ካመጣናቸው ካህናት እንዲን ወደዚያ ላኩ፤ ወደዚያም ተመልሶ በመሄድ የዚያችን ኣገር አምላክ ያዘዘውን ሕግ ለሕዝቡ እንዲያስተምራቸው አድርጉ” ቢል አዘዘ። ²⁸ ስለዚህም ከሰማርያ ተማርኮ የተወሰደ አንድ እስራኤላዊ ካህን ተመልሶ በመሄድ በቤትኤል ተቀመጠ፤ በዚያም ሕዝቡ እግዚአብሔርን እንዴት ማምለክ እንደሚገባቸው እስተማራቸው።

²⁹ በሰማርያ የሰፈሩት ሕዝብ ግን የዝግ ጣዖታቸውን መሥራት ቀጥለው እስራኤላውያን ባሠሩአቸው በተቀደሱ ስፍራዎች እኖሩአቸው፤ እያንዳንዱ ቡድን በሚኖርበት ከተማ ሁሉ የየራሱን ጣዖት አቆመ። ³⁰ በዚህም በይነት ሁኔታ የባቢሎን ሕዝብ ሱኮትበኖት በተባሰው አምላክ ሰም ጣዖት ሠሩ፤ እንዲሁም የኩታ ሕዝብ ኔርጋል ተብሎ በሚጠራው ባዕድ አምላክ ሰም፤ የሐማት ሕዝብ ኢጢማ ተብሎ በሚጠራው ባዕድ አምላክ ሰም፤ ³¹ የዲዋ ሕዝብ ኒብሐኒዳ ታርታት ተብለው በሚጠሩ አማልክቶቻቸው ሰም ጣዖቶቻቸውን ሠሩ፤ የሰፋርዋይምም ሕዝብ አድራሚሌክና ዓናሚሌክ ተብለው ለሚጠሩ አማልክቶቻቸው ልጆቻቸውን የሚቃጠል መሥዋዕት አድርገው አቀረቡ። ³² እነዚህ ሕዝብ በተጨማሪ ስለውነተኛው አምላክ ለእግዚአብሔር ይሰማሩ ነበር። ከእያንዳንዳቸውም ቡድን በአረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎች የሚያገለግሱና መሥዋዕት የሚያቀርቡላቸውን ካህናት መርጠው፤ ³³ በዚህም ዐይነት ሁኔታ እግዚአብሔርን ማምለክ ጀመሩ፤ በሌላ በኩል ግን ቀድሞ ይኖሩባቸው

በነበሩት እገሮች ይፈጽሙት በነበረው ልማድ መሠረት ለባዕዳን እማልከቶቻቸው ይሰማዱ ነበር።

³⁴ ይህንን እሮጌ ልማዳቸውን አስከ እሁን ድረስ በመፈጸም ላይ ናቸው፤ እግዚአብሔርን አያመልኩም፤ እስራኤል ብሎ ለጠራው ለያዕቆብ ዝርያዎች የሰጠውንም ትእዛዛት እይጠብቁም። ³⁵ እግዚአብሔርም ከእነርሱ ጋር ቃል ኪዳን በመግባት እስራኤላውያንን እንዲህ ሲል አዝዞአቸው ነበር፡ “ባዕዳን እማልከትን እታምልኩ፤ ለእነርሱም አገልጋዮች በመሆን አትሰገዱላቸው፤ መሥዋዕትንም እታቅርቡላቸው፤ ³⁶ በታላቅ ጎይልና በብርቱ ከንድ ከግብጽ ምድር ላወጣችሁ ለእኔ ለእግዚአብሔር ታዛዥዎች ሁኑ፤ መስገድና መሥዋዕት ማቅረብ የሚገባችሁ ለእኔ ብቻ ነው።” ³⁷ ጽፌ የሰጠችሁ ሁንም ሕግጋትና ትእዛዛት ሁልጊዜ ጠብቁ፤ ባዕዳን እማልከትንም አትከተሉ፤ ³⁸ እኔ ከእናንተ ጋር የገባሁትንም ቃል ኪዳን አትርሱ፤ ባዕዳን እማልከትንም እታምልኩ፤ ³⁹ እምላካችሁ ለሆኑት ለእኔ ለእግዚአብሔር ታዘዙ፤ እኔም ከጠላቶቻችሁ እጅ በመታደግ እድናችኋለሁ።” ⁴⁰ ነገር ግን እነዚያ ሕዝብ ይህን መሰማት ትተው እሮጌ ልማዳቸውን ተከተሉ።

⁴¹ እነዚያ ከባቢሎን የመጡትም ሕዝብ በዚሁ ዐይነት ሁኔታ እግዚአብሔርን ማምለክ ጀመሩ፤ በሌላ በኩል ግን ለጣቶቻቸው ይስግዱ ነበር፤ ዝርያዎቻቸውም እስከ ዛሬ ድረስ ይህንን ዐይነት እምልኮ እንደቀጠሉ ናቸው።

ምዕራፍ 18

የይሁዳ ንጉሥ ሕዝቅያስ
(2 ዚ.መ. 29፡1-2፤ 31፡1)

¹ የኤላ ልጅ ሆሴዕ በእስራኤል በነገሠ በሦስተኛው ዓመት የአካዝ ልጅ ሕዝቅያስ የይሁዳ ንጉሥ ሆነ፤ ² በነገሡም ጊዜ ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሃያ ዘጠኝ ዓመት ገዛ፤ እናቱም እቢያ ተብላ የምትጠራ የዘክርያስ ልጅ ነበረች፤ ³ የቀድሞ እባቱን የንጉሥ ዳዊትን መልካም አርእያ ነት በመባላቱ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሥራ ሠራ። ⁴ አረማውያን የማምለኪያ ስፍራዎችን ደመሰሰ፤ የድንጋይ ዐምዶችን ሰባበረ፤ አሺራ ተብላ በምትጠራው ሴት አምላክ ስም የተቀረጹትን ምስሎች ሁሉ አንከታክቶ ጣለ፤ ሙሴ ከነሕስ ሠሮቶች የነበረውን ኔሎሽታን ተብሎ የሚጠራውን የአባብ ምስል ሰብብሮ እደቀቀ፤ እስከዚያን ጊዜ ድረስ ግን እስራኤላውያን ለእርሱ ዕጣን ያምኑለት ነበር። ⁵ ሕዝቅያስ የእስራኤል አምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ተማመነ፤ ከእርሱ በፊትም ሆነ ከእርሱ ወዲህ እር

ሱን የመሰለ ሌላ ንጉሥ በይሁዳ እልተነማም፤ ⁶ ሕዝቅያስ ለእግዚአብሔር ታማኝ ሰለሆነ ከእርሱ መንገድ የራቀብት ጊዜ የለም፤ እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠውን ትእዛዛት ሁሉ በጥንቃቄ ይፈጽም ነበር። ⁷ ስለዚህም እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ሆኖ ስለሚረዳው የሚሠራው ሁሉ በተቃና ሁኔታ ይከናወንለት ነበር፤ ሕዝቅያስ በአሦር ንጉሠ ነገሥት ላይ ዐምቦ ለእርሱ መገዛትን አሻፈረች እለ። ⁸ ፍልስጥኤማውያንንም ድል ነሥቶ ከትንሽ መንደር እስከ ታላቅ ከተማ ጋዛና በዙሪያው የሚገኘውን ግዛት ጭምር አነርሱ የሚኖሩበትን ስፍራ ሁሉ ወረረ።

⁹ ሕዝቅያስ በነገሠ በእራተኛው ዓመት ይህም ማለት ሆሴዕ በእስራኤል በነገሠ በሰባተኛው ዓመት፤ የአሦር ንጉሥ ሻልማንሴር በእስራኤል ላይ እደጋ በመጣል ሰማርያን ከበበ፤ ¹⁰ በተከበበችበትም በሦስተኛው ዓመት ሰማርያ በሙሉ ተያዘች፤ ይህም የሆነው ሕዝቅያስ በነገሠ በሰድስተኛው ዓመት፤ ሆሴዕ በነገሠ በዘጠነኛው ዓመት ነበር። ¹¹ የአሦር ንጉሠ ነገሥት እስራኤላውያንን ማርኮ ወደ አሦር በመውሰድ ከእነርሱ ጥቂቶቹ በሐላሕ ከተማ ጥቂቶቹ በጎዛን እውራጃ በሚገኘው በሐባር ወንዝ እጠገብ፤ ሌሎቹ ደግሞ በሚዶን ከተሞች እንዲሰፍሩ አደረገ።

¹² ሰማርያ የወደቀችበት ምክንያት እስራኤላውያን ለእግዚአብሔር ባለመታዘዛቸው ነው፤ ይኸውም እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር የነበውን ቃል ኪዳን አፈረሰ፤ የእግዚአብሔር አገልጋይ በሆነው በሙሴ እማካይነት ለተሰጠ ሕግ ሁሉ ታዛዥዎች ሆነው እልተንኙም፤ ቃሉን ማዳመጥም ሆነ ሕጉን መጠበቅ አልፈለጉም።

አሦራውያን በኢየሩሳሌም ላይ
እደጋ ለመጣል ዛቱ

(2 ዚ.መ. 32፡1-19፤ ኢላ. 36፡1-22)

¹³ ሕዝቅያስ በነገሠ በዐሥራ አራተኛው ዓመት የአሦር ንጉሠ ነገሥት ሰናክራብ እደጋ በመጣል የተመሸጉትን የይሁዳን ከተሞች ያዘ፤ ¹⁴ ሕዝቅያስም በላኪሽ ስፍራ ለነበረው ለሰናክራብ “እኔ በድያሌሁ፤ እባክህን እቁም፤ የምትጠይቀኝን ሁሉ እከፍላለሁ” ሲል መልእክት ላከ፤ ንጉሠ ነገሥቱም “እኔ የምፈልገው ዐሥር ሺ ኪሎ ብርና አንድ ሺ ኪሎ ወርቅ እንድትልክልኝ ነው” ሲል መልለለት። ¹⁵ ሕዝቅያስም በቤተ መቅደሱና በቤተ መንግሥት ዕቃ ጥምጃ ቤት የነበረውን ብር ሁሉ ሰብሰባ ላክለት፤ ¹⁶ እንዲሁም በቤተ መቅደሱ መግቢያ በሮች ላይ ተሰብጦ የነበረውን ወርቅና እርሱም ራሱ በቤተ መቅደሱ የበር ዐምዶች ላይ ሰብጦት የነበረውን ወርቅ ጭምር ወደ ለናክራብ ላከ።

17 ይህ በዚህ እንዳለ የአሦር ንጉሠ ነገሥት እንደገና የተጠናከረ ታላቅ ሠራዊት ከላኪሽ ተንቀሳቅሶ ወደ ኢየሩሳሌም በመዝመት በሕዝቅያስ ላይ እደጋ እንዲጥልበት አዘዘ፤ ያም ሠራዊት ከፍተኛ ሥልጣን ባላቸው ሦስት የጦር አዛዥዎች የሚመራ ነበር፤ እነርሱም ወደ ኢየሩሳሌም እንደደረሱ ከላይኛው ፍሬ ውሃ በሚተላለፍበት ቦይ እጣገብ ወደ ልብስ እጣቢዎች መሰክ የሚወስደውን መንገድ ያዙ፤ 18 ከዚያም በኋላ ወደ ሕዝቅያስ መልእክት ላኩበት፤ ሕዝቅያስም ባለሚሉቹ የሆኑ ሦስት ባለሥልጣናት ሄደው እንደገና ፍሬውን አዘዘ፤ እነርሱም የቤተ መንግሥቱ ኅላፊ የሆነ የሒልቂያ ልጅ ሌልያቂም፤ እንዲሁም የቤተመንግሥት ጸሐፊ የሆነው ሼብናና የቤተ መዛግብት ኅላፊ የሆነው የአሳፍ ልጅ ዮአሕ ነበሩ፤ 19 ከአሦር የጦር አዛዥዎች አንዱ እንዲህ አላቸው፤ “ላንጉሥ ሕዝቅያስ ‘ይህን ያህል የተማመንክበት ኅይል ምንድን ነው?’ 20 የቃላት ጋጋታ የጦርነትን ስልትና ኅይል የሚተካ ይመስልሃልን? ማን ይረዳኛል ብለዝ ነው በአሦር ላይ ሰማመፅ ያሰብኩት? 21 የግብጽ ንጉሥ ይረዳኛል ብለዝ አሰበህ ከሆነ፤ የተቀጠቀጠ ሸምበቆ እንደሚመረከገ ሰው መሆንህ ነው፤ ምዝንዮቱም እርሱ ተሰብሮ ሰንጣሪው እጅዘን ያቈስልሃል፤ አንግዲህ የግብጽ ንጉሥ ሰሚተማመኑበት ሁሉ እንዲሁ ነው” ሲል የአሦር ንጉሠ ነገሥት ይጠይቅ ሃል።”

22 የአሦር የጦር አዛዥ ንግግሩን በመቀጠል እንደገና እንዲህ አሰ፤ “እምላክህ እግዚአብሔር እንደሚረዳህ አድርገዝ ታስባለህን? ይህማ እንዳይሆን፤ አንተ የእግዚአብሔርን የተቀደሱ ስፍራዎችንና መሠዊያዎችን ደምሰሰህ ‘የይሁዳና የኢየሩሳሌም ሕዝብ ማምሰክ የሚገባቸው ኢየሩሳሌም ውስጥ በሚገኘው በአንድ መሠዊያ ብቻ ነው’ ብለህ ወስነሃል።” 23 አሁንም በንጉሠ ነገሥቱ ሰም ስሙ ስም ስሙ የአራሚያ እጦይቅሃሰህ፤ መጋሰብ የሚችሉ በቂ ሰዎች ታገኝ እንደሆነ እስቲ ሁለት ሺ ፈረሶች ልሰጥህ! 24 እንተ እኮ እጅግ በጣም ዝቅተኛ ከሆነው ከአሦር ተራ የጦር መኩንን ጋር እንኳ መወዳደር አትችልም፤ ግብጻውያን ሠረገላዎችንና ፈረሶችን ይልኩልኛል ብለህ የምትጠባበቀውም በዚሁ ምክንያት ነው። 25 እኔ በአንተ እገር ላይ እደጋ የጣልሁባትና የደመሰሰኋት ያሰ እግዚአብሔር ፈቃድ ይመስልሃልን? እግዚአብሔር ራሱ በዚህች አገር ላይ እደጋ እንድጥልባትና እንድደመሰሳት አዝዞኛል።”

26 ከዚህም በኋላ ሌልያቂምና ሼብና እንዲሁም ዮአሕ ይህን የጦር አዛዥ “ፍቺን ሰለምና ውቅ በሶርያ ቋንቋ እንድትነግረን እንሰምንሃለን፤ በቅጽር ላይ ያሉት ሕዝብ ሁሉ በሚሰሙት በዕብራይስጥ ቋንቋ አትናገረን?” አሉት።

27 እርሱም “የአሦር ንጉሠ ነገሥት ይህን ሁሉ ለእናንተና ለንጉሣችሁ ብቻ እንድናገር የላከኝ መሰላችሁን? ከቶ እይደሰም፤ ልክ እንደ እናንተ ኩሳቸውን ሰመሳላትና ሽንታቸውን ሰመጣጣት የሚገደዱ ሕዝቦችም ጭምር ስለሆኑ፤ እኔ የምናገረውን በቅጽር ላይ ያሉት ሕዝብ ሁሉ እንዲሰሙት ነው” ሲል መሰላቸው።

28 ከዚህም በኋላ ያ የአሦር ባለሥልጣን ከተቀመጠበት ተነሥቶ ቆመ፤ ድምፁንም ከፍ እድርጎ በዕብራይስጥ ቋንቋ እንዲህ እያለ መናገር ጀመረ፤ “የአሦር ንጉሠ ነገሥት የሚነግራችሁን ስሙ፤ 29 በሕዝቅያስ አትታለሉ፤ እርሱ ሊያድናችሁ ከቶ አይችልም፤ 30 ሕዝቅያስ ‘በእግዚአብሔር ታመኑ፤ እርሱ ያድናችኋል! ከተማችንም በአሦርያውያን ሠራዊት እጅ እንዳትገባ ይከላከልልናል’ እያለ የሚሰብካችሁን አትሰሙ፤ 31 ሕዝቅያስ የሚላችሁን እታዳምጡ፤ የአሦር ንጉሠ ነገሥት ከከተማችሁ ወጥታችሁ እጃችሁን እንድትሰጡ እዝዞችኋል፤ ይህን ብታደርጉ ሁላችሁ፤ እያንዳንዳችሁ የወይን ተክሎቻችሁን ዘሰላና የበሰሰ ዛፍቻችሁን ፍሬ ትበላላችሁ፤ ከጉድጓዶቻችሁም ውሃ ትጠጣላችሁ፤ 32 ይህም ሁሉ የሚሆነው ንጉሠ ነገሥቱ የእናንተን እገር ወደምትመስል ምድር ወሰዶ እስከሚያሰፍራችሁ ድረስ ነው፤ በዚያችም ምድር ወይን ጣጅ የሚገኝባቸው የወይን ተክል በታዎችና በቂ የእንጀራ እህል የሚመረትባቸው እርሻዎች አሉ፤ ምድሪቱም የወይራ ፍሬና የወይራ ዘይት እንዲሁም ማር የምላባት ናት፤ ንጉሠ ነገሥቱ የሚያዛችሁን ብትፈጽሙ በሕይወት ትኖራላችሁ እንጂ አትሞቱም፤ ስለዚህ ሕዝቅያስ ‘እግዚአብሔር ይታደጋችኋል’ እያለ በመሰበክ አያምኖችሁ፤ 33 ሰመሆኑ ከሌሎች ሕዝቦች አማልክት አንዱ እንኳ ከአሦር ንጉሠ ነገሥት እጅ እገሩን ያዳኑ ይገኛልን? 34 ታዲያ ይህ ከሆነ የሕማትና የአርፋድ አማልክት የት አሉ? የሰፋርዋይም የሄናሪና የዲዋ አማልክት የት ደረሱ? ከእነርሱ አንዱ እንኳ ሰማርያን ከአጂማዳን ቸሎአልን? 35 የእነዚህ ሁሉ አገሮች አማልክት ከንጉሠ ነገሥታችን እጅ እገሮቻቸውን ሰማዳን የቻሉበት ጊዜ አለን? ታዲያ እንግዲህ እናንተ ‘እግዚአብሔር ኢየሩሳሌምን ያድናታል!’ ብላችሁ የምታስቡት እንዴት ነው?”

36 ሕዝቡም ቀደም ሲል ንጉሥ ሕዝቅያስ ባዘዛቸው መሠረት እንዲት ቃል ሳይናገሩ ዝም አሉ፤ 37 ከዚህ በኋላ ሌልያቂምና ሼብና እንዲሁም ዮአሕ በሕዝቡ ልብሳቸውን ቀደዱ፤ ወደ ንጉሥ ሕዝቅያስ ቀርበው የአሦራውያን ባለሥልጣን የተናገረውን አሰረዱት።

ምዕራፍ 19

ንጉሥ ሕዝቅያስ የነዚያን
የኢሳይያስን ምክር ጠየቀ
(ኢሳ. 37፡1-7)

1 ንጉሥ ሕዝቅያስ ይህን ሁሉ በሰማ ጊዜ በሐዘን ልብሱን ቀደደ፤ ማቅ ሰብሶም ወደ እግ ዚኦብሔር ቤተ መቅደስ ሄደ፤ 2 ወዲያውም የቤተ መንግሥቱ ኅሳፊ የሆነውን ኤልያቂምን፣ የቤተ መንግሥቱን ጸሐፊ ሼብናንና ሽማግሌዎች ካህናትን ወደ ዓምጽ ልጅ ወደ ነቢዩ ኢሳይያስ ላከ፤ እነርሱም ራሳቸው ማቅ ስብስው ነበር፤ 3 በኢሳይያስም እንዲነግሩት የላከው መልእክት ከዚህ የሚከተለው ነው፡ “ዛሬ የታላቅ መከራ ቀን ነው፤ የሚያሳፍር ቅጣትና ውርደት እየደረሰብን ነው፤ የምትወልድበት ጊዜ ደርሶ ለማማጥ አቅም እንዳነግሩ ቤት ሆነናል፤ 4 የአምር ንጉሠ ነገሥት ሕያው እግዚአብሔርን እንዲሰድብለት ከፍተኛ ባለሥልጣኑን ልኮለል፤ አምላክህ እግዚአብሔር ይህን ስድብ ሰምቶ ተሳዳቢውን ይቀጣ ይሆናል፤ ስበዚህ ከሕዝባችን መካከል በሕይወት ስለሚተርፉት ሰዎች እባክህ ወደ እግዚአብሔር ጸልይ።”

5 ኢሳይያስም የንጉሥ ሕዝቅያስን መልእክት ሰምቶ፡ 6 የሚከተለውን መልስ ላከለት፡ “እግዚአብሔር እንዲህ ይልሃል፡ ‘ሊያድናችሁ እይችልም፤ እያሉ እኔን በመስደብ አምርያውያን የሚያስሙትን ዛቻ አትፍራ፤ 7 እነሆ እኔ የሚያስፈራ የሽብር ወሬ የሚያሸክሹክስት መንፈስ እልክበታለሁ፤ ስበዚህም ወደ አገሩ ተመልሶ እንዲሄድና እዚያም በገዛ ምድር በሰይፍ ተመትቶ እንዲሞት እደርጋለሁ።”

አምራውያን ሌላ የዛቻ መልእክት ላኩ
(ኢሳ. 37፡8-20)

8 የአምራውያንም ባለሥልጣን ንጉሠ ነገሥቱ ላኪሽን ከተማ ሄዶ በአቅራቢያው ወዳላቸው ወደ ሊብና ከተማ ሄዶ እዚያ በመዋጋት ላይ መሆኑን ሰማ፤ ከእርሱ ጋር ለመመካከርም ወደዚያ ሄደ፤ 9 በኢትዮጵያ ንጉሥ በቲርሃቃ የሚመራ የግብጽ ሠራዊት እነርሱን ስመውጋት በመገሥገሥ ላይ መሆኑን አምራውያን ሰሙ፤ ወዲያውኑ የአምር ንጉሠ ነገሥት ወደ ሕዝቅያስ እንዲህ የሚል ደብዳቤ በመልእክተኞች እጅ ላከ፤ 10 “የይሁዳ ንጉሥ ሕዝቅያስ ሆይ! የምትታመንበት አምላክ ‘ኢየሩሳሌም በአምር ንጉሠ ነገሥት እጅ አትወድቅም’ ብሎ እያታልልህ፤ 11 የአምር ንጉሠ ነገሥት አንድን እገር ለማጥፋት በሚፈልግበት ጊዜ ሁሉ ምን እንደሚያደርስባት ሰምተሃል፤ እንተሰ የምትመልጥ ይመስልሃልን? 12 የቀድሞ አባቶቼ የሳዛነን፣ የካራንና

የሬጼፍን ከተሞች አጥፍተዋል፤ በተላሳር የሚኖሩትን የዴዴንን ሕዝብ ገድለዋል፤ ይህ ሁሉ ሲሆን ከእማልኩቸው አንድ እንኳ ሊያድናቸው አልቻለም፤ 13 ለመሆኑ የሐማት፣ የእርፋድ፣ የሰፋርዋይም፣ የሄናዕና የዲዋ ከተሞች ነገሥታት የት አሉ?”

14 ንጉሥ ሕዝቅያስ ደብዳቤውን ከመልከተኞች ተቀብሎ አነበበው፤ ወደ ቤተ መቅደስም ወሰዱ ደብዳቤውን በእግዚአብሔር ፊት በማቅረብ፡ 15 እንዲህ ሲል ጸለየ፡ “የእስራኤል አምላክ የሆነህ እግዚአብሔር ሆይ! ከሩቤል ተብለው በሚጠሩ መላእክት ላይ የተቀመጠ እንተ ብቻ አምላክ ነህ፤ የሳስምንም መንግሥታት የምትመራ እንተ ነህ! ሰማይንና ምድርን የፈጠርህ እንተ ነህ! 16 አሁንም እግዚአብሔር ሆይ! የደረሰብንን መከራ ሁሉ ተመልከት! ሕያው የሆንከውን አምላክ እንተን በመስደብ ሰናክራብ የተናገረውን የዛቻ ቃል ሁሉ እድምጥ! 17 እግዚአብሔር ሆይ! የአምር ነገሥታት ብዙ መንግሥታትን ማጥፋታቸውንና ምድራቸውንም መደምሰሳቸውን ሰምተናል፤ 18 እንዲሁን በመጥረብ፡ ድንጋዩን በማለዘብ በሰው እጅ የተሠሩ ከንቱ የሆኑ እማልኩቸውን በእሳት አቃጥለው አጥፍተዋል። 19 እግዚአብሔር አምላክ ሆይ! አንተ ብቻ አምላክ መሆንህን የዓለም መንግሥታት ሁሉ ይወቁ ዘንድ አሁኑ ከአምራውያን በመታደግ አድኑን።”

ኢሳይያስ ወደ ንጉሠ
ያስተላለፈው መልእክት
(ኢሳ. 37፡21-38)

20 ከዚህ በኋላ የዓምጽ ልጅ ኢሳይያስ ወደ ንጉሥ ሕዝቅያስ እንዲህ የሚል መልእክት ላከ፡ “የእስራኤል አምላክ የሆነ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡ ‘ስለ አምር ንጉሠ ነገሥት ስለ ሰናክራብ ዛቻ ያቀረብከውን ጸሎት ሰምቻለሁ፤ 21 ስለእርሱም እግዚአብሔር የተናገረው ቃል ይህ ነው፡- ‘ሰናክራብ ሆይ! የኢየሩሳሌም ከተማ እንተን በመናቅ ታፈዝባለህ? 22 በስድብ የምታቃልለው ማንን ይመስልሃል? ይህን ሁሉ የድፍረት ቃል የምትናገረው እኮ የእስራኤል ቅዱስ በሆንኩት በእኔ ላይ ነው! 23 እንል ጋዮችህን ልክህ በእግዚአብሔር ላይ የሰድብ ቃል በመናገር፡- ‘በሠረገላዎቼ ብርታት ከፍተኛ የሆኑ የሊባናስ ተራራዎችን ይገጽላሉ፤ ረገዥም የሆኑትን ዝግባዎችንና የጥድ ዛፎችን ቈርጫለሁ፤ በከፍተኛ ስፍራዎች ላይ ጥቅጥቅ ወዳሉ ደናች አልፈላለሁ፤ 24 በባዕዳን እገርች ጉድጓድ በመቁፈር ውሃ ጠጥሼአለሁ፤ የብዙ ሠራዊቱ እግር የዓባይ በሆነ አድርቆ አልግብለህ ተመክተሃል።’

25 “ከብዙ ጊዜ በፊት ይህን ሁሉ የወሰን ሁት እኔ ራሴ መሆኔን አልሰማም? በጥንት ጊዜ ዕቅዱን እውጥቼ አሁን ከፍጻሜ ያደረሰ ሁት እኔ ነኝ፤ የተመሸኩ ከተሞችን የፍርስራሽ ክምር እንድታደርጋቸው ጎይልን የሰጠሁ እኔ ነኝ፤” 26 እዚህ የነበሩ ሕዝቦች ጎይል ስላልነበራቸው ከድንጋጤአቸው የተነሣ እንደ በድን ሆኑ፤ የሚዳ ላይ ሣር ወይም በቤት ጣራ ላይ የሚበቅል ንሳ ደረቅ የምሥራቅ ነፋስ ሲመታው እንደሚጠወልገው ዐይነት ሆኑ።

27 “እኔ ስለ እንተ ሁሉን ነገር ዐውቃለሁ፤ ምን እንደምታደርግና ወይትም እንደምትሄድ ዐውቃለሁ፤ በእኔ ላይ በቀጣ በቀጣ መነሣትህንም ተረድቻለሁ፤” 28 በእኔ ላይ ስለመቋጣትህና ስለልብህም ትዕቢት ሰምቻለሁ፤ ስለዚህ አሁን በእኔ ንግግህ መቃጥን፤ በእኔ ሕም ልንም አግብቼ በመጣህበት መንገድ አመልሰሃለሁ።”

29 ከዚህ በኋላ ኢሳይያስ ንጉሥ ሕዝቅያስን እንዲህ አለው፤ “ይህ ሁሉ እንደሚፈጸም ምልክቱ ይህ ነው፤ በእሁኑና በሚቀጥለው ዓመት ሳይዘሩት የሚበቅሰውንና የገዝውን እህል ትበላላችሁ፤ በሦስተኛው ዓመት ግን የራሳችሁን እህል ዘርታችሁ ታመርታላችሁ፤ ወይንም ተክላችሁ ፍሬውን ትበላላችሁ፤” 30 በይሁዳ ከጥፋት የተረፉት ሁሉ ወደ መሬት ሥር ስድይ እንደሚያድግና እንደሚያፈራ ተክል ይሆናሉ፤ 31 ይህ ሁሉ እንዲፈጸም ሁሉን የሚችል እግዚአብሔር ስለወሰነ ከእየሩሳሌምና ከጽዮን ኮረብታ ከጥፋት የሚተርፉ ይኖራሉ።

32 “እግዚአብሔር ስለ አሦራውያን ንጉሥ ነገሥት የተናገረውም ቃል ይህ ነው፤ ‘ስናክ ፊብ ወደዚህች ከተማ ፈጽሞ አይገባባትም፤ እንደ ፍላጻ እንኳ አይወረውርባትም፤ ገሻ ያን ገበ ወታደርም ወደ እርሱዋ አይቀርብም፤ በወፈር ቀጥልልም እትከበብም።’” 33 ስለዚህም እርሱ ወደዚህች ከተማ ሳይገባ በመጣበት መንገድ ተመልሶ ይሄዳል፤ ይህን የተናገረሁ እኔ እግዚአብሔር ነኝ፤ 34 ስለ ራሴ ከብር እንዲሁም ስለገልጋዬ ሰዳዊት ስለ ሰጠሁት የተሰፋ ቃል ይህችን ከተማ እኔ ራሴ በመከላከል እድናታለሁ።”

35 በዚያው ሌሊት የእግዚአብሔር መልእክ ወደ አሦራውያን ሰፈር አልፎ እንድ መቶ ሰማኒያ አምስት ሺ ወታደሮችን ገደለ፤ በማግሥቱ በማለዳ ስዎች በሚነቁበት ጊዜ ሁሉም ሞተው ተገኙ። 36 ከዚህ በኋላ የአሦራውያን ንጉሥ ነገሥት ስናክፊብ ወደ ኋላው በማፈግፈግ ወደ ነገዌ ተመለሰ። 37 ከዕለታት በኋንዱ ቀን ኒሰሮክ በሚል ስም በሚጠራው ባዕድ አምላኩ ቤተ መቅደስ ውስጥ በስግደት ላይ እንዳለ፤ ከልጆቹ ሁለቱ በተለይ እድራሚሌክና ሣራዴር ተብለው የሚጠሩት በሰይፍ ገደሉት፤ እነርሱም ወደ አራራት አምልጠው ሄዱ፤ በእርሱም አግር

ተተክቶ ከልጆቹ አንዱ ሌሳርሐ የተባለው ነገሡ።

ምዕራፍ 20

የንጉሥ ሕዝቅያስ ታም መዳን
(ኢሊ 38፡1-8፤ 21፡22፤ 2 ዚ.መ. 32፤ 24-26)

1 በዚያን ዘመን ንጉሥ ሕዝቅያስ በጠናታም ለመሞት ተቃርቦ ነበር፤ የዓሞጽ ልጅ ነቢዩ ኢሳይያስ ሲገቡላቸው ሄደ “እግዚአብሔር ‘በሕመምህ እትድንም፤ መሞትህም ስለማይቀር ሁሉን ነገር እስተካክል’ ብሎሃል” ሲል ነገረው።

2 ሕዝቅያስም ፊቱን ወደ ግድግዳው መልሶ፤ 3 “እግዚአብሔር ሆይ! በታማኝነትና በቅንነት እንዳገለገልሁህ፤ እንተ የምትደሰት በትንም ነገር ለማድረግ ዘወትር እጥር እንደነበር አሱብ” አያለ በመጸለይ ምርር ብሎ አለቀሰ።

4 ኢሳይያስ ከንጉሡ ፊት ወጥቶ የቤተ መንግሥቱን መካከለኛ እደባባይ አልፎ ከመሄዱ በፊት፤ 5 እግዚአብሔር እንዲህ ሲል እዘዘው፤ “ሕዝቤን ወደሚመራው ወደ ንጉሥ ሕዝቅያስ ተመልሰህ በመግባት እንዲህ በለው፤ ‘የቀድሞ አባትህ የዳዊት እምላክ የሆንሁ እኔ እግዚአብሔር ጸሎትህን ሰምቻለሁ፤ እንባህንም ተመልክቻለሁ፤ እኔ ቤፈውስሃለሁ፤ ከሦስት ቀንም በኋላ ወደ ሴት መቅደስ ትሄዳለህ፤ 6 በዕድሜህም ላይ ሀሥራ አምስት ዓመት አጨምርልሃለሁ፤ አንተንና ይህችን የእየሩሳሌምን ከተማ ከእሦር ንጉሥ አጅ በመታደግ አድናለሁ፤ ስለ ክብሬና ለአገልጋዬ ሰዳዊት ስለ ሰጠሁት የተሰፋ ቃል ከተማይቱን በመከላከል እጠብቃታለሁ።”

7 ከዚህም በኋላ ኢሳይያስ የንጉሡን አገልጋዮች “የንጉሡን የእባቴ ቀስል ከበለሰ ፍሬ በተሠራ ቅባት ቀበት፤ ከዚያም በኋላ ይድናል” ሲል ነገራቸው፤ 8 ንጉሥ ሕዝቅያስም “እግዚአብሔር እንደሚፈውሰኝና ከሦስት ቀን በኋላ ወደ ቤተ መቅደስ መሄድ እንደምችል በምን ምልክት ዐውቃለሁ?” ሲል ጠየቀ።

9 ኢሳይያስም “እግዚአብሔር የሰጠውን የተሰፋ ቃል የሚፈጽም ሰበመሆኑ ራሱ ምልክት ይሰጥሃል፤ እንግዲህ አሁን የምትመርጠው ጥላው ዐሥር ደረጃ ወደ ፊት እንዲሄድ ነው? ወይስ ዐሥር ደረጃ ወደ ኋላ እንዲመለስ?” ሲል ጠየቀው።

10 ሕዝቅያስም “ጥላው ዐሥር ደረጃ ወደ ፊት እንዲሄድ ማድረግ ይቀላል፤ ስለዚህ ዐሥር ደረጃ ወደ ኋላ እንዲመለስ አድርግልኝ” አለው።

11 ኢሳይያስም ወደ እግዚአብሔር ጸለየ፤ እግዚአብሔርም ንጉሥ አካዝ ባሠራው ደረጃ ላይ ያረፈው ጥላ ዐሥር ደረጃ ወደ ኋላ እንዲመለስ እደረገ።

ከባሊሉን የመጡ መልእክተኞች (ኢሳ. 39፡1-8)

ምዕራፍ 21
የይሁዳ ንጉሥ ምናሴ (2 ዜ.መ. 33፡1-20)

¹² በዚያን ጊዜ የባሊሉን ንጉሥ የባላዳን ልጅ መሮዳክ ባላዳን ፤ ንጉሥ ሕዝቅያስ ታም መዳኑን ሰማ ፤ ስለዚህም ከገጸ በረከት ጋር ደብዳቤ ላከለት ፤ ¹³ ሕዝቅያስም መልእክተኞቹን በደስታ ተቀበለቸው ፤ በቤተ መንግሥቱም የዕቃ ግምጃ ቤት ያለውን ሀብት በሙሉ ፤ ብሩንና ወርቁን ፤ ቅመማ ቅመሙንና ሽቶውን ፤ የጦር መሣሪያውንም ሁሉ አሳያቸው ፤ በቤተ መንግሥቱ ግምጃ ቤትም ሆነ በመንግሥቱ በማንኛውም ስፍራ ካለው ሀብት ሁሉ ሕዝቅያስ ያሳሳያቸው አንድም አልነበረም ። ¹⁴ በዚያን ጊዜ ነቢዩ ኢሳይያስ ወደ ንጉሥ ሕዝቅያስ ሄደ “እነዚህ ሰዎች ከወዴት መጡ? ምንሉ ነገሩህ?” ብሎ ጠየቀው ።

ሕዝቅያስም “እነርሱ የመጡት ባሊሉን ከሚባል ከሩቅ አገር ነው” ሲል መለሰለት ።

¹⁵ ኢሳይያስም “በቤተ መንግሥቱ ምን አዩ” ሲል ጠየቀው ።

ሕዝቅያስም “ሁሉን ነገር አይተዋል ፤ በግምጃ ቤቱ ካለው ሀብት ሁሉ ስእነርሱ ያሳሳያቸው አንድም ነገር የለም” አለ ።

¹⁶ ኢሳይያስም ንጉሡን እንዲህ አለው ፡ “ሁሉን የሚችል እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ፡

¹⁷ “የቀድሞ አባቶችህ እስከዚህች ቀን ያከማቸው በቤተ መንግሥትህ ያለው ሀብት ሁሉ ተጠራርጎ ወደ ባሊሉን የሚወስድበት ጊዜ ይመጣል ፤ ምንም ነገር አይቀርም ፤ ¹⁸ ከአንተም ዝርያዎች አንዳንዶቹ ወደ ባሊሉን ተማርከው በመሄድ በባሊሉን ቤተ መንግሥት ጃንደርባዎች ሆነው እንዲያገለግሉ ይደረጋል ።”

¹⁹ ንጉሥ ሕዝቅያስም በተለይ በአርሱ ዘመን በሰላም የመኖር ዋስትና እንዳለ ስለተረዳ “ከእግዚአብሔር ተልከህ የተናገርከኝ ቃል መልካም ነው” ሲል መለሰ ።

የንጉሥ ሕዝቅያስ ዘመን መንግሥት ፍጻሜ (2 ዜ.መ. 32፡32-33)

²⁰ ንጉሥ ሕዝቅያስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ የጀግንነት ሥራው ጭምር ፡ እንዲሁም የውሃ ማጠራቀሚያ ግድብ እንዴት እንደሠራና ወደ ከተማይቱ ውሃ ለማምጣት በሰቂረው የመሬት ውስጥ በይ አሠራር ሁሉ የይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል ፤ ²¹ ሕዝቅያስም ሞተ ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ምናሴ ነገሠ ።

¹ ምናሴ በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ዐሥራ ሁለት ዓመት ነበር ፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ጎምሳ አምስት ዓመት ገዛ ፤ እናቱም ሔፍጺባ ተብላ የምትጠራ ነበረች ፤ ² የእስራኤል ሕዝብ ወደ ተስፋይቱ አገር በሚገቡበት ጊዜ እግዚአብሔር ከፊታቸው ነቃቅሎ ያጠፋቸውን የአሕዛብን አሳፋሪ ልማድ በመከተል ምናሴ የሠራው ኃጢአት እግዚአብሔርን አሳዘነ ፤ ³ ምናሴ አባቱ ሕዝቅያስ ደምስሰአቸው የነበሩትን አረማውያን መስገጃ ስፍራዎች እንደገና እንዲሠሩ አደረገ ፤ የእስራኤል ንጉሥ አክአብ ያደረገውም ዐይነት ባዓል ተብሎ ለሚጠራው ባዕድ አምላክ መሠዊያዎችን ፤ አሺራ ተብላ የምትጠራውን ቤት አምላክ ምስልን ሠራ ፤ የሰማይ ከዋክብትንም አመለከ ። ⁴ እግዚአብሔር እንዲመለከበት ባዘዘው ስፍራ ማለትም በቤተ መቅደስ ውስጥ አረማቂ መሠዊያዎችን አቆመ ። ⁵ በሁለቱም የቤተ መቅደሱ አደባባዮች የሰማይ ከዋክብት የሚመለከባቸውን መሠዊያዎች ሠራ ፤ ⁶ የገዛ ልጁንም መሥዋዕት አድርጎ አቀረበ ፤ እርሱም ራሱ ሚርተኛና አስማተኛ ሆኖ ከጠንቋዮችና ከሙታን ጠሪዎች ምክርን ይጠይቅ ነበር ፤ በዚህም ሁሉ አድራጎቱ ታላቅ ኃጢአት በመሥራቱ የእግዚአብሔርን ቀጣ አነሳሣ ። ⁷ በቤተ መቅደሱም ውስጥ የአሺራን ምስል አኖረ ፤ ይህም ቤተ መቅደስ እንግዚአብሔር ለዳዊትና ለልጁ ለሰሎሞን “ይህ በኢየሩሳሌም የሚገኘው ቤተ መቅደስ እኔ ለዘላለም እመለከበት ዘንድ ከዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገዶች ግዛት ሁሉ የመረጥሁት የተቀደሰ ስፍራ ነው” ። ⁸ የእስራኤል ሕዝብ ትእዛዛቱን ሲጠብቁና ለአገልጋዩ ለሙሴ የሰጡትንም ሕግ ቢፈጽሙ ፤ ለቀድሞ አባቶቻቸው ከሰጠኋቸው ክብሮች ምድር ተንቃቅለው እንዲጠፉ አላደርግም” ሲል ነግሮአቸው የነበረው ነው ፤ ⁹ የይሁዳ ሕዝብ ግን ለእግዚአብሔር ቃል ታዛዥዎች ሆነው አልተገኙም ፤ ይልቅንም ምናሴ የእስራኤል ሕዝብ ወደፊት እየገፉ ሲመጡ እግዚአብሔር ከፊታቸው ነቃቅሎ ያጠፋቸው አረማውያን ይፈጽሙት ከነበረው ይበልጥ ወደከፋ ኃጢአት መራቸው ።

¹⁰ እግዚአብሔርም በአገልጋዮቹ በነበያት አማካይነት እንዲህ ሲል ተናገረ ፡ ¹¹ “ምናሴ ይህን ሁሉ አሳፋሪ ነገር አደረገ ፤ ይኸውም ቀድሞ ከነዓናውያን ይፈጽሙት ከነበረው ሁሉ የከፋ ነው ፤ በሠራቸውም ጣዖታት የይሁዳን

20፡17-1-2ክ. 24፡13 ፡ 2ዜ.መ. 36፡10 ፡ 20፡18-1-2ክ. 24፡14-15 ፡ ላን. 1፡1-7 ፡ 21፡2-1-ኤር. 15፡4 ፡ 21፡4-1-2ክ. 7፡13 ፡ 21፡7-8-1-1ክ. 9፡3-5 ፡ 2ዜ.መ. 7፡12-18 ፡

ሕዝብ ወደ ኃጢአት መራ፤ ¹² ስለዚህ የእስራኤል አምላክ የሆነው እኔ እግዚአብሔር በኢየሩሳሌምና በይሁዳ ላይ የማመጣው በጣም ክባድ መቅሠፍት ይህ ነው፤ ስለ እርሱም የሚሰማ ሰው ሁሉ ሰድጋጋጢ ከው ይላል፤ ¹³ ሰማርያንና የእስራኤልን ንጉሥ አክሳክን ክንዝርያዎቹ እንደ ቀጣሁ ሁሉ ኢየሩሳሌምንም አቀጣለሁ፤ ሳሕን ከተጠራረገ በኋላ ተደፍቶ እንደሚቀመጥ፤ እኔም የእየሩሳሌምን ሕዝብ ጠራርጌ አስወግዳለሁ። ¹⁴ ከጥፋት የተረፉትንም ሕዝብ ክፈቱ ለማራቅ ድል ነሥተው ምድራቸውን ለሚመዘብሩ ጠላቶቻቸው አሳልፈው እስጣቸዋለሁ፤ ¹⁵ በሕዝቤ ላይ ይህን ሁሉ የማደርግበት ምክንያት የቀድሞ አባቶቻቸው ከግብጽ ከወጡ በት ጊዜ አንጦቶ እስከ አሁን ድረስ ኃጢአት ሠርተው እኔን በማሳዘናቸውና ቁጣጭን በማነሣሣታቸው ነው።

¹⁶ ምናሴ የይሁዳን ሕዝብ ወደ ጣዖት አምልኮና እግዚአብሔርን ወደሚያሳዝን ኃጢአት ክመምራት አልፎ፤ ገጹሐን የሆኑትን ብዙ ሕዝብ በመፍጀት የኢየሩሳሌም መንገዶች በደም እንዲጥለቀሉ አድርጎአል።

¹⁷ ምናሴ ያደረገው ሌላው ነገርና የፈጸመው ኃጢአት ሁሉ ሰይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል፤ ¹⁸ ምናሴ ሞተ፤ በቤተ መንግሥቱ ግቢ “የዑዛ የአትክልት ስፍራ” ተብሎ በሚጠራው ቦታ ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ አሞን ነገሠ።

የይሁዳ ንጉሥ አሞን
(2 ዜ.መ. 33፡21-25)

¹⁹ አሞን በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ሃያ ሁለት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሁለት ዓመት ገዛ፤ እናቱም መሹ ሴሜት ተብላ የምትጠራ የያጥባ ክተማ ተወላጅ የሐሩድ ልጅ ነበረች፤ ²⁰ አሞን እንደ አባቱ እንደ ምናሴ ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ፤ ²¹ የአባቱንም መጥፎ አርአያ ነት ሁሉ ተከተለ፤ አባቱ ይሰግድላቸው የነበሩትንም ጣዖታት አመለከ፤ ²² የቀድሞ አባቶቹ አምላክ የሆነውን እግዚአብሔርንም ተወ፤ ለእግዚአብሔርም ቃል መታዘዝን አምቢ አለ።

²³ ባለሟሎቹ የሆኑ ባለሥልጣናቸው በአሞን ላይ አድመው በቤተ መንግሥቱ ውስጥ ገደሉት፤ ²⁴ የይሁዳም ሕዝብ የአሞንን ገዳዮች ደምስሰው ልጁን ኢዮስያስን አነሣሡ።

²⁵ አሞን ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል። ²⁶ አሞን “የዑዛ የአትክልት ስፍራ” ተብሎ በሚጠራው መካነ መቃብር ተቀበረ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ኢዮስያስ ነገሠ።

ምዕራፍ 22

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮስያስ
(2 ዜ.መ. 34፡1-2)

¹ ኢዮስያስ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ገና ስምንት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ሠላሳ አንድ ዓመት ገዛ፤ እናቱም ይዲዳ ተብላ የምትጠራ የቦጽቃት ክተማ ተወላጅ የሆነው የዐዳያ ልጅ ነበረች፤ ² ኢዮስያስ የቀድሞ አባቱን የዳዊትን መልካም ምሳሌነት በመክተልና ለእግዚአብሔር ሕግ ፍጹም ታዛዥ በመሆን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሥራ ሠራ።

የእግዚአብሔር ሕግ መጽሐፍ ተገኘ
(2 ዜ.መ. 34፡8-28)

³ ኢዮስያስ በነገሠ በዐሥራ ስምንተኛው ዓመት የመሹላም የልጅ ልጅ፤ የአጻልያ ልጅ የሆነውን የቤተ መንግሥቱ ጸሐፊ ሳፋንን ከዚህ የሚክተለውን መልእክት አስይዞ ወደ ቤተ መቅደስ ላከው፤ ⁴ “ሒልቂያ ተብሎ ወደሚጠራው ወደ ሊቀ ካህናቱ ሂድ! ወደ ቤተ መቅደስ በሚያስገባው በር አጠገብ በየተራ ከሕዝቡ ገንዘብ የመሰብሰብ ጎሳፊነት የተሰጣቸው ካህናት እስከ አሁን ምን ያህል ገንዘብ እንደሰበሰቡ የሚገልጽ የሒሳብ ማስረጃ ይዘህና፤ ⁵ ሊቀ ካህናቱም ገንዘቡን ለቤተ መቅደሱ እድሳት ሥራ ላይ ጎላፊነት ለተሰጣቸው ሰዎች እንዲያስረክብ ንገረው፤ ⁶ አነርሱም ለአናጢዎችና ለግንበኞች ይክፈሉ፤ ለእድሳቱም ሥራ የሚያስፈልገውን የዝግባ እንጨትና የተጠረሰ ድንጋይ ይግዙ፤ ⁷ የሥራው ጎላፊዎች ፍጹም ታማኞች ስለሆኑ እነርሱን ስለ ገንዘቡ አወጣጥ መቄጣጠር አያስፈልግም።”

⁸ ከዚህ በኋላ ሳፋን ክንጉሡ የተላከውን ትእዛዝ ለሒልቂያ ሰጠ፤ ሒልቂያም “የሕጉን መጽሐፍ በቤተ መቅደሱ ውስጥ አገኘሁ” ብሎ ለሳፋን ሰጠው፤ ሳፋንም ተቀብሎ አነሰ በው፤ ⁹ ከዚያም በኋላ ሳፋን ወደ ንጉሡ ተመልሶ ሄደና “እንልጋዮቼህ በቤተ መቅደሱ ውስጥ የነበረውን ገንዘብ ተቀብለው ለአድሳቱ ሥራ ጎላፊዎች ለሆኑት ሰዎች አስረክበዋል” ሲል አስረገ፤ ¹⁰ ከዚያም ቀጠል በማድረግ “ሒልቂያ አግኝቶ የሰጠኝ መጽሐፍ ይኸው” ብሎ ለንጉሡ አነሰበለት።

¹¹ ንጉሡም መጽሐፉ ሲነበብ በሰማ ጊዜ በሐዘን ልብሱን ቀደደ፤ ¹² ወዲያውኑ ለካህኑ ለሒልቂያ፤ የሳፋን ልጅ ለሆነው ለአሒቃም፤ የሚካያ ልጅ ለሆነው ለዐክቦር፤ የቤተ መንግሥቱ ጸሐፊ ለሆነው ለሳፋንና የንጉሡ የቅርብ አገልጋይ ለሆነው ለዐጣያ የሚክተለውን ትእዛዝ

ሰጠ፤ ¹³ “እንግዲህ ሂዱና እኔና የይሁዳ ነዋሪ ሕዝብ በዚህ ቡተገኘው መጽሐፍ ሰላሰው ትምህርት ማወቅ እንችላለን ዘንድ እግዚአብሔርን ጠይቁ፤ የቀድሞ አባቶቻችን በዚህ መጽሐፍ የተጻፈውን መመሪያ ሰላልተከተሉ እግዚአብሔር በእኛ ላይ በጣም ተቈጥቶአል።”

¹⁴ ሒሊቂያ፣ አሒቃም፣ ዐክዞር፣ ሳፋንና ዐሣያ በኢየሩሳሌም አዲስ በተሠራው ሰፈር የምትገኘውን ሒልዳ ተብላ የምትጠራውን ነቢይት ለመጠየቅ ሄዱ፤ የሐርሐስ የልጅ ልጅ የተቅዋል ልጅ የሆነው ባልዋ ሻሉም የቤተ መቅደስ አልባሳት ጎሳፈ ነበር፤ እነርሱም የሆነውን ሁሉ ለነቢይቱ አስረዱአት። ¹⁵ እርሱም ወደ ንጉሡ ተመልሰው አንዲሄዱና፤ እግዚአብሔር የሚሰውን ቃል እንዲህ ብለው እንዲያስረዱት ነገረቻቸው፡ ¹⁶ “ንጉሡ ባንበበው መጽሐፍ በተጻፈው ቃል መሠረት ኢየሩሳሌምንና ሕዝቧን እቀጣለሁ፤ ¹⁷ እነርሱ እኔን ትተው ለባዕዳን አማልክት መሥዋዕት አቅርበዋል፤ በዚያም ድርጊታቸው ሁሉ ቍጣዬን እነሣሥተዋል፤ ቍጣዬ በኢየሩሳሌም ላይ ተነሣሥቶአል፤ ሊበርድም አይችልም፤ ¹⁸ እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ስለላካችሁ ንጉሥ የሆነ እንደሆነ፤ እኔ የእሰራኤል አምላክ የሆንሁ እግዚአብሔር የምሰውይህ ነው፤ ‘አንተ በዚያ መጽሐፍ የተነገረውን ቃል ስምተሃል፤ ¹⁹ ኢየሩሳሌምንና ሕዝቧን እንዴት እንደምቀጣ በሰማህ ጊዜ በሐዘን ልብሽህን በመቅደድና በማልቀስ ራስህን ዝቅ አድርገህ ንስሐ ገብተሃል፤ የዚህችንም ከተማ መጠሪያ ስም ሕዝብ ሁሉ እንደ እርግማን አድርጎ ይቈጥረው ዘንድ የማስፈራሪያ ጥፋት አደርጋታለሁ፤ የአንተን ጸሎት ግን ሰምቻለሁ።” ²⁰ ከዚህም የተነሣ በኢየሩሳሌም ላይ የማመጣው ቅጣት አንተ በዐይህ ሳታየው እስክትሞት በት ጊዜ ድረስ ተፈጻሚ አይሆንም፤ ስለዚህም አንተ በሰላም እንድትሞት አደርጋለሁ።”

ስምቼም ይህን መልእክት ይዘው ወደ ንጉሥ ኢዮሰያስ ተመለሱ።

ምዕራፍ 23

ኢዮሰያስ እርማቂ አምልኮን አስወገደ
(2 ዜ.መ. 34፡13-7፡29-33)

¹ ንጉሥ ኢዮሰያስ የይሁዳንና የኢየሩሳሌምን የታወቁ ሽማግሌዎች ሁሉ ጠራ፤ ² እነርሱም ካህናትን፣ ነቢያትን፣ ሌሎችንም ሕዝብ ባለዳን ችንም ድኸችንም በአንድነት እስክትለው ወደ ቤተ መቅደስ መጡ፤ ንጉሡም በዚያ ጠፍቶ በነበረውና በቤተ መቅደስ በተገኘው መጽሐፍ የሰፈረውን ቃል በሙሉ ለሕዝቡ አነበበ፤ ³ ኢዮሰያስም ተነሥቶ በነገሥታቱ ዐምደ ወርቅ

አጠገብ ቆመ፤ ለእግዚአብሔር ታዛዥ ለመሆን፤ በፍጹም ልቡ፤ በፍጹም ነፍሱም በዚሁ በቃል ኪዳኑ መጽሐፍ የሚገኘውን ሕግና ትእዛዝ ሁሉ ለመፈጸም ከእግዚአብሔር ጋር ቃል ኪዳን ገባ፤ ሕዝቡም ሁሉ ቃል ኪዳንን ለመጠበቅ ቃል ገቡ።

⁴ ከዚህም በኋላ ኢዮሰያስ ሲቀ ካህናቱን ሒልቅያን፣ ረዳቶቹ የሆኑትን ካህናትና የቤተ መቅደሱን መዝቢያ ብር ዘብ የሚጠብቁ ተረኞችን ጠርቶ ለባህልና አሼራ ተብላ ለምትጠራው ሴት አምላክ፤ እንዲሁም ለከዋክብት ማምሰኪያ ያሰማሉ የነበሩትን ዕቃዎች ሁሉ ከቤተ መቅደስ ያወጡ ዘንድ አዘዙ፤ ንጉሡም እነዚያን ዕቃዎች ሁሉ በቁድርን ሸለቆ አጠገብ ከምትገኘው ከተማ ውጭ በእሳት አቃዋሎ ዐመዱን ወደ ቤትኤል ወሰደው፤ ⁵ በይሁዳ ከተማዎችና በኢየሩሳሌም አቅራቢያ ባሉት ሰፍራዎች ሁሉ በየኮረብታው ላይ በነበሩት መሠዊያዎች መሥዋዕት ያቀርቡ ዘንድ የይሁዳ ነገሥታት ሾመዋቸው የነበሩትን ካህናት ሁሉ ከሥራ አሰናቡት፤ ባህል ተብሎ ለሚጠራው ባዕድ አምላክ፤ ለፀሐይ፣ ለወሐረቃ፣ ፀሐይን ለሚዞሩ ሌሎች ግለማትና ለከዋክብት መሥዋዕት በማቅረብ የሚያገለግሉ ካህናትን ሁሉ ሻረ፤ ⁶ አሼራ ተብላ የምትጠራውን ሴት አምላክ ምስል ከቤተ መቅደስ ነቅሎ ከከተማይቱ በማውጣት ወደ ቂድርን ሸለቆ ወሰደ በእሳት አቃጠለው፤ ትቢያ እስኪሆንም አድቅቆ በሕዝብ መቃብር ላይ በት ነው። ⁷ ግብረ ሰዶም የሚፈጽሙ ወንዶች በቤተ መቅደሱ ውስጥ አምልኮ የሚያደርጉበትንና ሴቶችም አሼራ ተብላ ለምትጠራው ሴት አምላክ መጋረጃ የሚፈችሉበትን ክፍል ሁሉ ደመሰሰ፤ ⁸ በይሁዳ ከተሞችና በመላ ሀገሪቱ ከገባዕ እስከ ቤርሳቤህ የነበሩትን ካህናት ሁሉ ወደ ኢየሩሳሌም አመጣ፤ መሥዋዕት ያቀርቡባቸው የነበሩትን መሠዊያዎች ሁሉ የረከፉ መሆናቸውን አስገንዘበ፤ እንዲሁም የከተማይቱ ገዥ ኢዶሎ ወደ ከተማይቱ ቢገቡ ከዋናው ቅጽር በር በስተ ግራ በኩል ቁራው ቅጽር በር አጠገብ የሚገኙትን መስገጃያዎች አፈራረሰ። ⁹ እነዚያም ካህናት በቤተ መቅደስ ከማገልገል ታገዱ፤ ይሁን እንጂ ለንደኞቻቸው ካህናት ደሰዋ የነበረውን እርሾ ያልነካው ኅብስት እንዲመገቡ ተፈቅዶላቸው ነበር።

¹⁰ ንጉሥ ኢዮሰያስ በሒኖም ሸለቆ የነበረው “ቶፌት” ተብሎ የሚጠራው የአረማውያን ማምሰኪያ ቦታ የረከሰ መሆኑን አስገንዘበ፤ ከዚህም የተነሣ “ሞሌክ” ተብሎ ለሚጠራው አምላክ ወንድ ልጁን ወይም ሴት ልጁን መሥዋዕት አድርጎ የሚያቀርብ ማንም እንዳይኖር ተከሰከ፤ ¹¹ የይሁዳ ነገሥታት ለፀሐይ አምልኮ

መደበዋቸው የነበሩትን ፈረሶች ሁሉ አስወገደ፤ ለዚሁ አምልኮ የሚያገለግሉ የነበሩትን ወረንዳዎች አቃጠለ፤ እነዚህ ሁሉ ቀደም ሲል በቤተ መቅደሱ እደባባይ ታላቂ ባለሥልጣን ናታን ሚካኤል በሚኖርባቸው ክፍሎች የቅጽር በር አጠገብ ይገኙ ነበር፤ ¹²ንጉሥ አካክ ባሠራቸው መኖሪያ ክፍሎች ጣራ ላይ በሚገኘው ቤተንጉሥ የይሁዳ ነገሥታት አሠርተዋቸው የነበሩትን መሠዊያዎችና በቤተ መቅደሱ ሁለት አደባባዮች ንጉሥ ምናሴ እሠርቶአቸው የነበሩትን መሠዊያዎች ሁሉ ኢዮስያስ ደመሰሳቸው፤ መሠዊያዎቹንም አንከታክቶ ወደ ቂድሮን ሸሐቆ ወሰዱ ጣላቸው። ¹³እንዲሁም ከኢየሩሳሌም በስተ ምሥራቅ ከደብረ ዘይትም* በስተ ደቡብ ዐስታሮት ተብላ ስምትጠራው ሐሲዶና አምሳከ፤ ከምሽ ተብሎ ለሚጠራው ለምእብ አምሳከና ሞላክ ተብሎ ለሚጠራው ለዐምን አምሳከ ንጉሥ ስሎሞን አሠርቶአቸው የነበሩት አስጸያፊዎች ምስሎች ሁሉ የረከሱ መሆናቸውን አስገንዘበ። ¹⁴ንጉሥ ኢዮስያስ የድንጋይ ዐምዶችን ሁሉ ሰባበረ፤ አሹራ ተብላ የምትጠራውንም የሴት አምሳክ ምስሎች እንከታክቶ ጣለ፤ እነርሱ ቆመውበት የነበረውንም ስራራ የመታን አጥንት ሞላበት።

¹⁵እስራኤልን ወደ ኃጢአት የመራ የነበሩ ልጅ ኢዮርብዓም በቤትኤል አሠርቶት የነበረውን የማምሳከያ በታ ኢዮስያስ አፈራርሶ ጣለ፤ መሠዊያውን ነቅሎ፤ የተሠራበትን ድንጋይ ሁሉ ሰባብሮ በማድቀቅ እንደ ትቢያ አደረገው፤ የአሹራንም ምስል በእሳት እቃጠለ፤ ¹⁶ከዚህም በኋላ ኢዮስያስ ዙሪያውን ሲመለከት በብረብታዎች ላይ የተሠሩ መቃብሮችን አየ፤ በእነዚያም መቃብሮች ውስጥ የነበረውን ዐፅም ሁሉ አስወጥቶ በእሳት አቃጠለው፤ በዚህም ዐይነት ሁኔታ መሠዊያው የረከሰ መሆኑን አስገንዘበ፤ ኢዮስያስ ይህንን ሁሉ በማድረጉ ከብዙ ጊዜ በፊት በተደረገ የእምልኮ በዓል ላይ ንጉሥ ኢዮርብዓም በመሠዊያው አጠገብ ቆሞ ሳለ ነቢዩ የተናገረው የትንቢት ቃል ተፈጸመ፤ ንጉሥ ኢዮስያስ ዙሪያውን ሲመለከት ይህን ትንቢት ተናግሮ የነበረው ነቢይ የተቀበረበትን መካነ መቃብር አይቶ፤ ¹⁷“ያ መቃብር የማን ነው?” ቢል በየቀኑ።

የቤትኤልም ሕዝብ “ከይሁዳ መጥቶ በዚህ መሠዊያ ላይ ይህን አንተ ያደረግኸው ነገር ሁሉ እንዲፈጽምበት ተናግሮ የነበረው የነቢዩ መቃብር ነው” ሲሉ መለሱለት።

¹⁸ኢዮስያስም “እንዳለ ይኑስ! ተዉት! የእርሱ ዐፅም ከዚህ መንቀሳቀስ የለበትም!” ሲል መለሰ።

ስለዚህም የእርሱም ሆነ የሰማርያው ነቢይ ዐፅሞች ከዚያ አንዲነሡ አልተደረገም።

¹⁹ንጉሥ ኢዮስያስ በማንኛውም የእስራኤል ከተማ የእስራኤል ነገሥታት አሠርተዋቸው የነበሩትን የእግዚአብሔርን ቀጣ ለማንጣጣት ምክንያት የሆኑትን የአረማውያን ማምላኪያ ስፍራዎችን ሁሉ አፈራረሰ፤ በቤትኤል ያደረገውን ሁሉ በእነዚያ መሠዊያዎች ላይ ፈጸመ፤ ²⁰በእነዚያ መሠዊያዎች ላይ ያገለግሉ የነበሩትንም አረማውያን ካህናትን ገደለ፤ በመሠዊያዎቹም ላይ አጥንት እቃጠላቸው። ይህን ሁሉ ከፈጸመ በኋላ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ።

ኢዮስያስ የፋሲካን በዓል አከበረ
(2 ዜ.መ. 35፡1-19)

²¹ንጉሥ ኢዮስያስ በቃል ኪዳኑ መጽሐፍ በተጻፈው መሠረት ለአምላካቸው ለእግዚአብሔር የፋሲካን በዓል ያከብሩ ዘንድ ሕዝቡን አዘዘ። ²²መላኛንት የሕዝቡ ገዢዎች ከነበሩበት ጊዜ አንሥቶ እስከ አሁን በማንኛውም የእስራኤል ወይም የይሁዳ ነገሥታት አማካይ ነት ይህን የመሰል የፋሲካ በዓል ተከብሮ እያውቅም። ²³ይሁን እንጂ ኢዮስያስ በነገሠ በህሥራ ስምንተኛው ንመት የፋሲካ በዓል በኢየሩሳሌም ተከበረ።

ኢዮስያስ ያደረገው ሌላው ለውጥ

²⁴ሊቀ ካህናቱ ሔልቂያ በቤተ መቅደስ ባገኘው መጽሐፍ ውስጥ የተጻፈው ሕግ ሁሉ ተፈጻሚነት እንዲኖረው በማሸብ ንጉሥ ኢዮስያስ ከኢየሩሳሌምና ከሌላውም የይሁዳ ከተማ ሁሉ አስማተኞችንና ጠንቋዮችን ሁሉ የቤተሰብ እማልከትን፤ ጣዖታትንና ሌሎችንም አረማዊ የአምልኮ መፈጸሚያ ዕቃዎችን ሁሉ አስወገደ። ²⁵ሐሙሴ ሕግ በመታዘዝ በፍጹም ልዩ፤ በፍጹም ነፍሱና በፍጹም ገይሎ እግዚአብሔርን ያገለገል እንደ ኢዮስያስ ያለ ንጉሥ ከእርሱም በፊት ሆነ ከእርሱ ወዲህ ከቶ እልነበረም።

²⁶ነገር ግን ይህም ሁሉ ሆኖ ንጉሥ ምናሴ ባደረገው ክፉ ነገር ምክንያት በይሁዳ ላይ የነደደው አስፈሪ የእግዚአብሔር ቀጣ አስከ አሁን ድረስ ገና እልበረደም ነበር። ²⁷ስለዚህም እግዚአብሔር እንዲህ አለ፡ “በእስራኤል ያደረግሁትን ነገር ሁሉ በይሁዳም ላይ አደርጋለሁ፤ ይኸውም የይሁዳን ሕዝብ ከፊቱ አስወግዳለሁ፤ የመረጥኋትን ከተማ ኢየሩሳሌምንና እመሐክበታሁ ብዬ የነበረውንም ቤተ መቅደስ አትዋለሁ።”

* 23፡13 ደብረ ዘይት ፡ ወይም “የርብሶት ተራራ”
23፡12 ፡ 2ክ. 21፡5 ፡ 2ዜ. መ. 33፡5 ፡ 23፡13 ፡ 1ክ. 11፡7 ፡ 23፡15 ፡ 1ክ. 12፡33 ፡ 23፡16 ፡ 1ክ. 13፡2 ፡ 23፡17 ፡ 1ክ. 13፡30-32 ።

የኢዮስያስ ዘመነ መንግሥት ፍጻሜ
(2 ዜ.መ. 35:20-36:1)

²⁸ ንጉሥ ኢዮስያስ ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል፤ ²⁹ በኢዮስያስ ዘመነ መንግሥት ነኮ የተባለው የግብጽ ንጉሥ የአሦርን ንጉሠ ነገሥት ስመርዳት ሠራዊቱን እየመራ ወደ ኤፍራጥስ ወንዝ ተጓዘ፤ ንጉሥ ኢዮስያስም መጊዩ ላይ የግብጽን ሠራዊት ስማገድ ጦርነት ገጥሞ በዚያ ውጊያ ላይ ተገደለ፤ ³⁰ ባለሟሎቹ የሆኑ ባስሥልጣናችም ራሳቸውን በሠረገላ ወደ ኢየሩሳሌም እምጥተው እዚያ በነገሥታት መካነ መቃብር ተቀበረ።

የይሁዳም ሕዝብ የኢዮስያስን ልጅ ኢዮአሐዝን መረጠ፤ ቀብተውም እነገሡት።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአሐዝ
(2 ዜ.መ. 36:2-4)

³¹ ኢዮአሐዝ በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ሃያ ሦስት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም እድረት ሦስት ወር ገዛ፤ እናቱም ሐሙጣል ተብላ የምትጠራ የሲብና ከተማ ተወላጅ የሆነው የኤልያሱስ ልጅ ነበረች፤ ³² ኢዮአሐዝ የቀድሞ አባቶቹን መጥፎ አርአያነት ተከትሎ ኃጢአት ስለሠራ እግዚአብሔርን አሳዘነ። ³³ እርሱንም ነኮ ተብሎ የሚጠራው የግብጽ ንጉሥ በሐማት ምድር በምትገኘው በሪብላ ግርኮ እስረኛ በማድረግ፤ ይሁዳ ሦስት ሺ አራት መቶ ኪሎ ብር፤ ሠላሳ አራት ኪሎ ወርቅ ግብር እንድትከፍል ባደረገው ጊዜ የኢዮአሐዝ ዘመነ መንግሥት ፍጻሜ ሆነ። ³⁴ ንጉሥ ነኮ የኢዮስያስ ልጅ ኤልያቂም በእባቱ በኢዮስያስ እግር ተተክቶ በይሁዳ እንዲገኝም አደረገ፤ ስሙንም በመስወጥ ኢዮአቂም ብሎ ጠራው፤ ኢዮአሐዝም በንጉሥ ነኮ ተግርኮ ወደ ግብጽ ተወሰደ፤ በዚያም ሞተ።

የይሁዳ ንጉሥ ኢዮአቂም
(2 ዜ.መ. 36:5-8)

³⁵ ንጉሥ ኢዮአቂም የግብጽ ንጉሥ የጠየቀውን ግብር ስመክረል ሕዝቡ በሚያገኙት ገቢ መጠን ገንዘብ እንዲከፍሉ አደረገ።

³⁶ ኢዮአቂም በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ሃያ አምስት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም እድረት ዐሥራ እንደ ዓመት ገዛ፤ እናቱም ዘቢዳ ተብላ የምትጠራ የሩማ ከተማ ተወላጅ የሆነው የጥዳያ ልጅ ነበረች። ³⁷ ኢዮአቂም የቀድሞ አባቶቹን መጥፎ አርአያነት ተከትሎ ኃጢአት ስለሠራ እግዚአብሔርን አሳዘነ።

ምዕራፍ 24

¹ ኢዮአቂም በነገሠ ጊዜ የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር ይሁዳን ወረረ፤ ኢዮአቂምም ሦስት ዓመት ከገበረለት በኋላ እንደገና ዐመፀ፤ ² እግዚአብሔር ባገልጋዮቹ በነቢያት አማካይ ነት ይሁዳን ስለማጥፋት የተናገረው ትንቢት እንዲፈጸም ባቢሎናውያንን፤ ሶርያውያንን፤ ሞአባውያንንና በሞናውያንን በኢዮአቂም ላይ አስነግበት። ³ ይህም ሁሉ የሆነው ንጉሥ ምናሴ ስለ ፈጸመው ኃጢአት ምክንያት የይሁዳን ሕዝብ ከፊቱ ስማስወገድ እግዚአብሔር ባዘዘው መሠረት ነው፤ ⁴ በተከፈለም ምናሴ የንጹሐን ሰዎችን ደም በማፋሰስና ኢየሩሳሌምንም በንጹሐን ደም በመሙላቱ ምክንያት ይህ ሁሉ ሲፈጸም ችሎአል፤ ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ስምናሴ ምሕረት ሊያደርግስት አልፈቀደም።

⁵ ኢዮአቂም ያደረገው ሌላው ነገር ሁሉ በይሁዳ ነገሥታት የታሪክ መጽሐፍ ተመዝግቦ ይገኛል፤ ⁶ ኢዮአቂም ሞተ፤ በእርሱም እግር ተተክቶ ልጁ ዮአኪን ነገሠ።

⁷ የግብጽ ንጉሥና ሠራዊቱ ከዚያን በኋላ ከግብጽ ውጭ በመቻ እላደረጉም፤ ምክንያቱም የባቢሎን ንጉሥ ከኤፍራጥስ ወንዝ እስከ ግብጽ ሰሜናዊ ጠረፍ ድረስ የግብጽ ይዞታ የነበረውን ሁሉ በዋጥጥሩ ሥር እድርጎአል።

የይሁዳ ንጉሥ ዮአኪን
(2 ዜ.መ. 36:9-10)

⁸ ዮአኪን በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ዐሥራ ስምንት ዓመት ነበር፤ መኖሪያውንም በኢየሩሳሌም እድረት ሦስት ወር ገዛ፤ እናቱም ነሐሽታ ተብላ የምትጠራ የኢየሩሳሌም ተወላጅ የሆነው የኤልያታን ልጅ ነበረች። ⁹ ዮአኪን የአባቱን መጥፎ አርአያነት ተከትሎ ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ።

¹⁰ በናቡከደነፆር የጦር አዛዥዎች የሚመራው የባቢሎን ሠራዊት በኢየሩሳሌም ላይ ዘምቶ የከበባትም በዚህ በዮአኪን ዘመነ መንግሥት ነበር። ¹¹ በከበባውም ጊዜ ናቡከደነፆር ራሱ ወደ ኢየሩሳሌም መጣ፤ ¹² ንጉሥ ዮአኪን ከእናቱ፤ ከልዑላን መሳፍንቱ፤ ከጦር አዛዥዎቹና በሌሟሎቹ ከሆኑት ባለሠጣዮች ጋር ቀርቦ ለባቢሎናውያን እጁን ሰጠ፤ ናቡከደነፆር በነገሠ በስምንተኛው ዓመት ዮአኪንን እስረኛ እድርጎ በመያዝ፤ ¹³ በቤተ መቅደስና በቤተ መንግሥት የነበረውን ሀብት ሁሉ ጠራርጎ ወደ ባቢሎን ወሰደ። ቀደም ሲል እግዚአብሔር በተናገረውም ቃል መሠረት ንጉሥ ሰሎሞን ከወርቅ እሠርቶት

በቤተ መቅደስ መገልገያ የነበረውን የወርቅ ዕቃ ሁሉ ሰበረው።¹⁴ ናቡከደነፆር የኢየሩሳሌምን ሕዝብ፣ ልዑላን መስፍንቱን ሁሉና ሌሎችንም ታላላቅ ሰዎችን ጭምር በድምሩ ዐሥር ሺ ሕዝብ ማርኮ ወሰደ፤ ከእነርሱም ጋር የእጅ ጥበብ ዐዋቂዎችንና የብረት አንጣሪዎችን ሁሉ ወሰደ፤ በይሁዳ እንዲቀሩ ያደረገው የመጨረሻ ዎችን ድኸች ብቻ ነበር።

¹⁵ናቡከደነፆር ዮሐንስን አስሮ ከነእናቱ ከሚስቶቹ፣ ባለሟሎቹ ከሆኑ ባለሥልጣናትና ከይሁዳ ታላላቅ ሰዎች ጋር በአንድነት ሰብሰቦ ወደ ባሕሎን ወሰዳቸው።¹⁶ ናቡከደነፆር ለልዩ ልዩ እገልግሎት ተፈላጊ የሆኑ ሰዎችን ወደ ባሕሎን ወሰደ፤ ብዛታቸውም ለባት ሺ ሲሆን ከእነርሱ አንዱ ሺ የብረት አንጣሪዎችን ጨምሮ የእጅ ጥበብ ዐዋቂዎች ሲሆኑ ሁሉም ለወታደራዊ እገልግሎት የበቁ ነበሩ።

¹⁷ናቡከደነፆር በዮሐንስ ምትክ ማታንያ ተብሎ የሚጠራውን የዮሐንስን አጎት በይሁዳ አነገሠ፤ ስሙንም በመለወጥ ሴዴቅያስ ብሎ ጠራው።

የይሁዳ ንጉሥ ሴዴቅያስ

(2 ዜ.መ. 36፡11-12፤ ኤር. 52፡1-3)

¹⁸ሴዴቅያስ በይሁዳ በነገሠ ጊዜ ዕድሜው ሃያ አንድ ዓመት ነበር፤ መኖርያውንም በኢየሩሳሌም አድርጎ ዐሥራ አንድ ዓመት ገዛ፤ እና ቱም ሐሙጣል ተብላ የምትጠራ የሊብና ከተማ ተወላጅ የነበረው የኤርምያስ ልጅ ነበረች፤¹⁹ ንጉሥ ሴዴቅያስ ልክ ኢዮአቄም ዛደረገው ዐይነት ኃጢአት በመሥራት እግዚአብሔርን አሳዘነ፤²⁰ እግዚአብሔር በኢየሩሳሌምና በይሁዳ ሕዝብ ላይ ተቈጥቶ ከፊቱ ያሰወገዳቸውም በዚሁ ምክንያት ነበር።

ምዕራፍ 25

የኢየሩሳሌም በጣላት እጅ መውደቅ

(2 ዜ.መ. 36፡13-21፤ ኤር. 52፡3-11)

¹ሴዴቅያስ በባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር ላይ በመፀ፤ ከዚህም የተነሣ ናቡከደነፆር መላው ሠራዊቱን አስከትቶ ሴዴቅያስ በነገሠ በዚጠነኛው ዓመት፣ ዐሥረኛው ወር በገባ በዐሥረኛው ቀን በኢየሩሳሌም ላይ አደገ ጣል፤ ሠራዊቱ ከከተማይቱ ውጭ ሰፍረው ዙሪያውን የሚከብብ የዐፈር ቍልል ሠሩ፤² ከበባውም እስከ ሴዴቅያስ ዐሥራ አንደኛ ዓመት ዘመነ መንግሥት ድረስ ቆየ፤³ በዚያው ዓመት እራተኛው ወር በገባ በዚጠነኛው ቀን ሕዝቡ የሚመገቡት አጥተው ብርቱ ረሀብ በሆነ ጊዜ፣⁴ የከ

ተማይቱ ቅጽሮች ተጣሉ፤ ምንም እንኳ ከተማ ይቱን ዙሪያውን ከብዘው በመያዝ ቢጠብቁም የይሁዳ ንጉሥ ወታደሮች በሌሊት አምልጠው ወጡ፤ ወደ ንጉሡ የአትከልት ቦታ ከሚያስገባው መንገድ ተነሥተው ሁለቱን ቅጽሮች በሚያያይዘው የቅጽር በር በኩል በማለፍ ወደ ዮርዳኖስ ሸለቆ እቅጣጫ ሸሹ።⁵ የባቢሎን ሠራዊት ግን ንጉሥ ሴዴቅያስን እያሳደደ በኢየሪኪ አጠገብ በሚገኝ ሜዳ ላይ ማረከው፤ ወታደሮቹም ጥለውት ሸሹ፤⁶ ሴዴቅያስም ተይዞ በሪብላ ከተማ ወደሚገኘው ወደ ናቡከደነፆር ተወሰደ፤ በዚያም ናቡከደነፆር በቅጣት ፍርድ አስተላለፈበት፤⁷ ይኸውም ሴዴቅያስ በዐይኑ እያየ ልጆቹ በሬቱ ታሪዱ፣ ከዚህም በኋላ ናቡከደነፆር የሴዴቅያስን ዐዩኖች አውጥቶ አላወረው፤ እጆቹንም በሰንሰለት አስሮ ወደ ባቢሎን ወሰደው።

የቤተ መቅደሱ መፍረስ
(ኤር. 52፡12-33)

⁸ናቡከደነፆር በባቢሎን በነገሠ ዘዐሥራ ዘጠነኛው ዓመት፣ አምስተኛው ወር በገባ በሰባተኛው ቀን ናቡዛራዳን ተብሎ የሚጠራው የናቡከደነፆር አማካሪና የጦሩ አዛዥ ኢየሩሳሌም ገባ፤⁹ እርሱም ቤተ መቅደሱን፣ ቤተ መንግሥቱን፣ በኢየሩሳሌም የሚኖሩ የታላላቅ ሰዎችን ሀዳቶችና በከተማው ውስጥ የሚገኙትንም ሌሎች ቤቶች ሁሉ በእሳት አቃጠለ፤¹⁰ ወታደሮቹም የከተማይቱን ቅጽሮች አረረሱ፤¹¹ ከዚህም በኋላ ናቡዛራዳን በከተማይቱ ቀርተው የነበሩትን ሰዎች እንዲሁም ከሕዝቡ የተረፉትንና ከደተው ወደ ባቢሎንና ወደ ያን የተጠጉትን ሁሉ ይዞ ወደ ባቢሎን ወሰዳቸው፤¹² ነገር ግን ምንም ሀብት የሌላቸውን የመጨረሻ ድኸች፣ አትክልት ኮትኳኸችና መሬት እራሾች ይሆኑ ዘንድ በይሁዳ ምድር ትቶአቸው ሄደ።

¹³ባቢሎኖቹም ያን በቤተ መቅደሱ ውስጥ የነበሩትን የነሐስ ዐምዶች፣ ባለ መንኲራኩር የዕቃ ማሰቀመጪያዎችና ከነሐስ የተሠራውን ታላቅ የውሃ ማጠራቀሚያ በርሜል ሰባቡ፤ ነሐሱንም ሁሉ ወደ ባቢሎን ወሰዱት።¹⁴ እንዲሁም የመሠዊያውን ጽዳት ለመጠበቅ የሚያገለግል የአካፋ ቅርጽ ያላቸውን የእሳት መጫሪያዎችንና መተርኮሻዎችን፣ የፋኖስ መብራት መከሰተሪያዎችን፣ የመሥዋዕት ደም መቀቢያ ወጭቶችን፣ የዕጣን ማኖሪያ ዕቃዎችን፣ ከነሐስ ተሠርተው ለቤተ መቅደስ እገልግሎት የሚውሉትን ንዋያት ቅድሳት ሁሉ ሰብሰበው ወሰዱ።¹⁵ ከብርና ከወርቅ የተሠራውንም ዕቃ

24፡15 ኩሕዝ. 17፡12 = 24፡17 ኩሕር. 37፡1፤ ኡዝ. 17፡13 = 24፡18 ኩሕር. 27፡1-22፤ 28፡1-17 = 24፡20 ኩሕዝ. 17፡15 = 25፡1 ኩሕር. 21፡1-10፤ 34፡1-5፤ ኡዝ. 24፡2 = 25፡4 ኩሕዝ. 33፡21 = 25፡7 ኩሕዝ. 12፡13 = 25፡13 ኩሕዝ. 7፡15-26፤ 2ዜ.መ. 3፡15-17 = 25፡14 ኩሕዝ. 7፡45፤ 2ዜ.መ. 4፡16 =

ሁሉ፡ ታናናሽ ወጭቶችንና የእሳት ፍም መያዥያ ሰቃዎችን ጭምር ወስዱ።¹⁶ ንጉሥ ስሎምን ለቤተ መቅደስ መገልገያ ከነሐስ ያሠራቸውን ገዋያተ ቅድሳት ማለትም ሁለቱን ዐምዶች፡ ባለመንከራከር የዕቃ ማስቀመጫዎችና ታላቁን የውሃ ማጠራቀሚያ በርሜል፡ በከብደታቸው ምነንያት ሊመዝኑላቸው አልቻሉም።¹⁷ ሁለቱ ዐምዶች ተመሳሳይ ሲሆኑ እያንዳንዳቸው ስምንት ሜትር ቁመት ነበራቸው፤ በእናታቸውም ላይ እንደ ሜትር ከሠላሳ ሳንቲ ሜትር ቁመት ያለው ከነሐስ የተሠራ ጉልላት ነበራቸው። በእያንዳንዱም ጉልላት ዙሪያ በሮማን ቅርጽ ከነሐስ የተሠራ ጌጠኛ ፈርጥ ተቀርጸበት ነበር።

የይሁዳ ሕዝብ ተማርከው
ወደ ባቢሎን ተወሰዱ
(ኤር. 52፡24-27)

¹⁸ ከዚህም ሁሉ ጋር የሠራዊቱ አዛዥ ናቡሳራዳን ሊቀ ካህናቱን ሜራያን በማዕርግ የእርሱ ምክትል የሆነውን ካህኑን ጸፋንያና ሌሎችንም ሦስት የዜተ መቅደስ ከፍተኛ ባለሥልጣኖች አስሮ ወሰደ፤¹⁹ ከከተማይቱም የወታደሮች አዛዥ የሆነው አንድ ባለሥልጣን፡ እስከዚያ ጊዜ ድረስ በከተማይቱ የነበሩትን አምስቱን የንጉሥ አማካሪዎች፡ የእገሩን ሕዝብ ለወታደርነት ይመለምል የነበረውን የጦር አዛዥን ረዳትና ሌሎችንም ስልሳ ታላላቅ ሰዎችን ወሰደ፤²⁰ ናቡዛራዳን እነዚህን ሁሉ ይዞ በሐማት ግዛት በምትገኘው በሪብላ ከተማ ወደነበረው ወደ ባቢሎን ንጉሥ ወሰዳቸው፤²¹ ንጉሡም በዚያ እነርሱን አስደብደቦ በማሠቃየት በምት ቀጣቸው።

በዚህም ዐይነት ሁኔታ የይሁዳ ሕዝብ ከእገራቸው ተማርከው ተወሰዱ።

ገዳልያ የይሁዳ ገዥ ሆነ
(ኤር. 40፡7-9፤ 41፡1-3)

²² የባቢሎን ንጉሥ ናቡከደነፆር የሳፋን የልጅ ልጅ የአሐቃም ልጅ ገዳልያን ወደ ባቢሎን ተማርከው ሳይወሰዱ ለቀሩት ሰዎች ሁሉ

ነላፊ ይሆን ዘንድ የይሁዳ ገዥ አድርጎ ሾመው።²³ እጃቸውን ያልሰጡ የይሁዳ የጦር መኰንኖችና ወታደሮች ይህን በስሙ ጊዜ ወደ ምጽጳ ሄደው ከገዳልያ ጋር ተባበሩ፤ እነዚህም የጦር መኰንኖች የነታንያ ልጅ እስማኤል፡ የቃሬሐ ልጅ ዮሐናን፡ የነጠፋ ከተማ ተወላጅ የሆነው የታንሐሜት ልጅ ሠራያና የማዕከ ተወላጅ የሆነው የዛንያ ነበሩ፤²⁴ ገዳልያም እነርሱንና ወታደሮቻቸውን እንዲህ አላቸው፡ “ከባቢሎናውያን ባለሥልጣኖች የተነሣ ምንም ዐይነት ፍርሃት ሊያድርባችሁ እንደማይገባ ቃል እገባላችኋለሁ፤ በዚህች ምድር ኑሮአችሁን መሥርቱ፤ ለባቢሎን ንጉሥ ገብሩ፤ ይህን ብታደርጉ ሁሉ ነገር ይቃናላችኋል።”

²⁵ ነገር ግን በዚያው ዓመት በሰባተኛው ወር ንጉሣዊ ዝርያ የነበረውና የኤሊሻማዕ የልጅ ልጅ የሆነው የነታንያ ልጅ እስማኤል ከዐሥር ሰዎች ጋር ሆኖ ወደ ምጽጳ ሄደ፤ በዚያም አደጋ ጥሎ ገዳልያን ገደለው፤ እንዲሁም ከእርሱ ጋር የተገኙትን እስራኤላውያንንና ባቢሎናውያንን ሁሉ ገደለ፤²⁶ ከዚህም የተነሣ ባቢሎናውያንን ሰሰፈሩ እስራኤላውያን ሀብታሞችም ድኸችም ከሠር ሠራዊት መኰንኖች ጋር በአንድነት ተነሥተው ወደ ግብጽ ሸሹ።

የአኪን ከእስራት ተፈታ
(ኤር. 52፡31-34)

²⁷ ኤዊልመሮዳክ በነገሠበት ዓመት የይሁዳን ንጉሥ ዮአኪንን ከእስራት በመፍታት ምሕረት አደረገለት፤ ይህም የሆነው ዮአኪን በእስረኛነት ተማርቲ በሄደ በሠላሳ ሰባት ዓመቱ በዐሥራ ሁለተኛው ወር በሃያ ሰባተኛው ቀን ነው።²⁸ ኤዊልመሮዳክ ስዮአኪን መልካም ነገር እደረገለት፤ እንደ እርሱ ተማርከው በባቢሎን በስደት ከሚኖሩ ነገሥታት ሁሉ የላቀ የክብር ማዕርግ ሰጠው፤²⁹ ስለዚህም ዮአኪን በእስር ቤት የነበረውን ልብስ ለውጦ እስከ ዕድሜው ፍጻሜ ድረስ ከንጉሡ ማእድ እንዲመገብ ተፈቀደለት፤³⁰ በኖረበት ዘመን ሁሉ ዘየቀኑ ለማናቸውም ለሚያስፈልገው ነገር ያውለው ዘንድ የዘወትር ቀለብ ይሰጠው ነበር።